דבר

דבר יום שני כ"ו בניסן תשנ"ד 4.4.94 גליון 21217

16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

שעות קשות עברו על הקיבוץ הדתי בעקבות פסק ההלכה של הרבנים. שמשון וייס (עמ' 11)

האופנאים מסתערים על הקיץ – מכף רגל ועד ראש (עמ' 12)

השלטת הכלכלה המונטריסטית מחייבת שימוש בכוח נגד העם. אסתר אלכסנדר על התחייה הימנית באירופה (עמ' 13)

כלכלה	6–8
עכשיו	11–12
עניינים	13
חדשות חוץ	14
כל דבר	16

צה"ל מתחיל מחר בחפיפה עם השוטרים הפלסטינים

ארבעה קצינים בדרגת סגן אלוף יחלו בעבודת התיאום; צה"ל ממשיך בפינוי המפקדות והבסיסים מהרצועה וגורמי צבא בכירים אומרים כי הפינוי יושלם בתוך עשרה ימים; מחנה המעצר "אנצאר 2" פונה מכל האסירים והוא ישמש בסיס אימונים לשוטרים הפלסטינים; 194 האסירים הועברו לכלא קציעות

מאת און לוי ומיכל סלע

קציני התיאום הפלסטיניים יחלו בעבודתם מול קציני התיאום של צה"ל ברצועה החל ממחר. צה"ל מינה ארבעה קצינים בדרגת סגן אלוף, שיהוו את מטה התיאום שיעבוד מול הנציגים הפלסטיניים.

בפגישת עבודה בין אלוף פיקוד הדרום, מתן וילנאי, לבין ראשי הפלסטינים ברצועת עזה הובהרו סמכויות השוטרים הפלסטיניים והוחלט על שיתוף פעולה עד להעברת הסמכויות לידי הפלסטינים.

צה"ל ממשיך בפינוי בסיסיו מהרצועה, ולדברי גורמי צבא בכירים, יסיים את הפינוי של כל המפקדות והבסיסים בתוך עשרה ימים. לאחריהם יוותרו בשטח כוחות מיבצעיים בלבד. פינויים של אלה ייעשה בהתאם ללוחות הזמנים שייקבעו בהסכם למימוש האוטונומיה בעזה וביריחו.

פגישת האלוף וילנאי עם ראשי אש"ף ברצועה נמשכה כשעה ומחצה. האווירה בה היתה עניינית, ובמהלכה הבהיר אלוף פיקוד הדרום, כי האחריות על השטח תשאר בידי צה"ל עד לחתימת ההסכם ולהעברת הסמכויות לידי הפלסטינים. השוטרים הפלסטינים יוכלו להתארגן בשטח, ללמוד אותו ולהכין את בסיסיהם, אך לא יוכלו לפעול קודם שייחתם ההסכם.

מחר יגיעו לרצועת עזה, ומשם גם ליריחו, שבעה עד עשרה קציני משטרה פלסטיניים, כדי לקדם את התארגנות המשטרה הפלסטינית בעזה וביריחו. הקצינים יהיו בדרגת סגן אלוף, והם יהוו את מנגנון התיאום עם צה"ל. בעזה יישבו

(המשך בעמוד 2)

שוטרים עוצרים סטודנט באוניברסיטת תל־אביב (צילום: הנרי ברייזנסקי/ ישראל סאן)

הרב שך: מותר לפנות יהודים אם השטח נשאר בבעלות יהודית

(ט). הרב אליעזר שך, מנהיגה של דגל התורה קבע אמש, כי מותר לפנות יהודים, כל עוד השטח שהם מפונים ממנו נשאר בבעלות יהודית.

קביעתו התקבלה לאחר שנשאל בידי הרב הראשי לישראל, ישראל מאיר לאו, לגבי פסק ההלכה של הרבנים שפירא גורן וישראלי, הקורא לחיילים שלא לציית לפקודה, שתורה להם לפנות יהודים מחברון.

מקורבי הרב מסרו, כי הרב שך לא התייחס ישירות לגבי סירוב פקודה או לא, אולם הדגיש, כי למרות שהדבר מותר הלכתית, הרב שך סבור, שאין הדבר נכון פוליטית בתקופה זו.

בירושלים וברחובות מצטרפים להשבתת הלימודים שיזמו הסטודנטים בתל־אביב

5 מתוך 39 סטודנטים נותרו במעצר לאחר יום אלים בקמפוס ברמת־אביב; נשיא האוניברסיטה פרופ' דינשטיין מאיים להרחיק "האחראים לבריונות"

מאת אלי ברנר ועתי"ם

הלימודים מושבתים היום לא רק באוניברסיטת תל אביב אלא גם בפקולטה לחקלאות ברחובות ובאוניברסיטה העברית בירושלים, לאחר שאגודת הסטודנטים שלה החליטה אמש להצטרף לשביתה. נשיא האוניברסיטה העברית פרופ' חנוך גוטפרוינד הביע צער על החלטת הסטודנטים באוניברסיטה העברית ואמר כי עוד הבוקר יזמן את נציגיהם כדי לדון בהסדרים שגובשו. הוא הדגיש כי הנהלת האוניברסיטה העברית הלכה כברת דרך ארוכה לקראת הסטודנטים בהסדרת הקלות, כדי למנוע מצד אחד הרס שנת הלימודים ומצד שני, קושי רב מדי לסטודנטים בעקבות השביתה הארוכה.

יושב ראש אגודת הסטודנטים בתל אביב נותר במעצר יחד עם עוד ארבעה מחבריו. שלושים וארבעה עצורים שוחררו אמש. משטרת מרחב דן שיחררה אמש בתום חקירתם 34 מתוך 39 הסטודנטים שנעצרו בהתפרעויות שהיו באוניברסיטת תל אביב אתמול בבוקר. חמישה סטודנטים שהפרו סדר נשארו במעצר, בהם יו"ר האגודה, שלמה בועז. עדיין לא הוחלט כיצד לנהוג בסטודנטים העצורים.

הפרות סדר היו לאורך היום ליד שערי אוניברסיטת תל אביב ברמת אביב. אמש לא נמסר על כל אירועים חריגים בשטח האוניברסיטה ומחוצה לו.

הסטודנטים אירגנו פעולות־מחאה על הסדרי שנת־הלימודים הנוכחית, שנפגעה עקב שביתתם הארוכה של המרצים. העצורים הראשונים היו ראשי אגודת הסטודנטים, ובהם היו"ר. הם נתפסו בעת שניסו למרוח דבק על שערי הכניסה לקמפוס, כדי למנוע פתיחת השערים לאחר חופשת הפסח, שהחלה מייד לאחר סיום השביתה.

בשעות לפני־הצהריים התגברה מחאת הסטודנטים. מאות חסמו את שערי האוניברסיטה ברמת־אביב. הם דורשים כי הציון "עובר" שקיבלו יהיה אקדמי ולא מינהלי, ותובעים להחיל הוראה זו על תלמידי־המאסטר, דורשים לקבל פיצוי כספי על נזקי השביתה, ומעוניינים כי לוח הבחינות יהיה אחיד בכל האוניברסיטה (כמקובל מידי שנה), ולא לפי החלטות ולוחזמנים שייקבעו בכל פאקולטה בנפרד.

המחאה לא נעצרה בשערי הקמפוס. כשראו כי לא חסמו את כניסתם של אנשי הסגל (אקדמי ומינהלי) ואף של סטודנטים לא־מעטים, שנכנסו לפני נעילת השערים שהסתיימה לקראת 9.00 בבוקר, עשרות

(המשך בעמוד 4)

משלחת מישראל יוצאת היום לשיחות בעומאן

מאת מוטי בסוק

היום יוצאת לעומאן משלחת חלוץ ישראלית, בראשות שלמה גור, יועצו המדיני של סגן שר החוץ, להכנת ההשתתפות הישראלית בשיחות ועדת המים, במסגרת ערוץ השיחות הרב צדדי לשלום.

גור יצא לעומאן מהודו, שם עשה בימים האחרונים יחד עם סגן שר החוץ ד"ר יוסי ביילין. יחד עם גור יצא צוות טכני של משרד החוץ, לבדיקת נושאים שונים, כמו מגורים ותקשורת, הכרוכים בהשתתפות ישראל. לאחרונה התקיימו מספר תיאומים טלפוניים בין משרדי החוץ של עומאן וישראל, בהם הוסדר נושא כניסת המשלחת לעומאן ושהותה שם. זאת פעם ראשונה שמשלחת ישראלית מבקרת בגלוי באחת ממדינות חצי האי הערבי.

בטקס בלשכת מושל חברון הוחזר נתשה לתפקידו כראש עיריית חברון

מאת מיכל סלע

קוסטאא ארנתשה חזר אתמול לתפקידו כראש עיריית חברון בטקס קצר ורשמי שהתקיים בלשכת מושל חברון, אלוף משנה שלום גולדשטיין. ארנתשה נבחר לתפקיד בבחירות האחרונות שהתקיימו בחברון ובגדה בכלל ב־1976. בראשית שנות ה־80, לאחר שאריאל שרון כשר הביטחון חילק את המימשל הצבאי לזרוע צבאית מבצעית ולזרוע של מינהל אזרחי, התפטרו כל ראשי הערים בגדה, להוציא את ראש עיריית טולכרם, חלמי חנון.

"אני חוזר בתחושה העזה שמוטב לשוב לתפקיד ולשרת את הציבור", אמר אתמול ארנתשה, שבילה בבית העירייה עד שעה מאוחרת בלילה. "אנחנו מקווים להתגבר על הקשיים בעזרת שיתוף הפעולה של הציבור."

בימים האחרונים, לאחר שהתקבלה ההחלטה על החלפת ראש העיר, נמסרה הידיעה לראש העיר הקודם. בפיקוח של המינהל האזרחי נעשתה בדיקת חשבונות כוללת של העירייה כדי להעביר את התפקיד בצורה מסודרת ומבוקרת.

הסיבה, העירייה, להפסקת עבודתו של ארנתשה בזמנו היתה הסירוב לגבות מסים ולתת שירותים למתנחלים היהודים שהחלו אז להיכנס לגור בתוך העיר חברון. במשך שנים אחדות עמדו בראש הערים בגדה קציני צה"ל כראשי ערים. באמצע שנות ה־80 הצליח המינהל האזרחי להחליף את הקצינים הצבאיים בראשי ערים פלסטינים, כולם ממונים מטעם, הן מבחינת המימשל הצבאי והן מבחינת ממשלת ירדן.

בחברון מונה הרופא עבד אל־מג'יד אר־זיר. לא היו נגדו תלונות רציניות, אך הוא סימל בעיני התושבים את הכיבוש במלוא כיעורו. כשביקר נשיא המדינה עזר ויצמן בחברון אחרי הטבח במערת המכפלה, נכנס לבניין העירייה. צוות נכבדי העיר שהתכנס אותה שעה בבניין ממול, בית אגודת האקדמאים, היה מלא כעס על כך שנשיא המדינה אינו טורח להיכנס לביקור תנחומים אצל "מי שבאמת מייצג את הציבור."

לפני כעשרה ימים אישר ארנתשה ל"דבר" כי מדברים על החזרת ראשי הערים הנבחרים וחברון תהיה ראשונה. אש"ף ביקש כי יהיה ראש העיר אדם שנבחר על ידי התושבים, כדי שכוח השיפוט הבין לאומי לא ימצא עצמו נאלץ לדווח לעירייה שהיא "עירייה מטעם הכיבוש." מסיבה דומה התנגד אש"ף למינוי שוטרים פלסטיניים בעיר, שכן ישראל לא הסכימה לחזור על הכפפת השוטרים האלה לצה"ל.

החוגים האיסלאמים הפוליטיים לא היו שבעי רצון מן הרעיון, בטענה כי ב־12 השנים האחרונות השתנו פניה הפוליטיים של העיר. ככל הנראה הצליחו גורמים באש"ף לשכנע את החוגים האלה, לפחות ברמה הרשמית. "אך זה לא יועיל כלום", אמרה אמש ל"דבר" תושבת חברון. "מה הוא ישנה? הוא יוציא אותם מן העיר?" אמרה בלי להזכיר את המלה "מתנחלים". "עד שלא יוציאו אותם מן העיר לא יהיה פתרון, הם יכו בנו, אנחנו נכה בהם וחוזר חלילה".

נתשה והמושל גולדשטיין יהיו למעשה חברי הוועדה המשותפת, שתפקח על כוח המשקיפים, שאמור להיות מוצב בחברון בימים הקרובים.

גרסאות שונות על מספר השבים

ראשוני המגורשים־המוחזרים שבים היום לשטחים – בהם אישים ומנהיגים מקומיים

מאת מיכל סלע ודן אבידן

היום אמורים לחזור לבתיהם 10 עד 20 פלסטינים שגורשו מהשטחים. המספרים המדויקים אינם ברורים. ככל הידוע, אישרה ישראל רשימה בת 46 איש, 18 מהם מרצועת עזה ועוד 28 מהגדה המערבית. שני שמות נוספים עדיין לא קיבלו את אישור ישראל. בין המורשים לחזור גם כמה מבוקשים מרצועת עזה, שנמלטו בשנים האחרונות למצרים.

החוזרים הם פעילי פתח, החזית הדמוקרטית והמפלגה הקומוניסטית – מפלגת העם שמתוכה צמחה בזמנו המנהיגות המקומית. עם שובם יקבלו על עצמם אחרים מהם את האחריות למשרדים האזוריים של פתח, אמרו אתמול פלסטינים ל"דבר".

משרדי פתח נפתחו כמשרדים לפעילות מפלגתית גלויה לאחר הבחירות האחרונות בישראל. הם פעלו תחת ניהולם של פעילי הארגון שנותרו בשטח, כולם אנשים מוכרים בקהילותיהם.

עם התרופפות המתח והציפיה לשינוי המצב, בשל העיכובים במשא ומתן, התרופפה גם עבודת משרדי פתח. לאחר שהמתיים שלב הסבת תהליך השלום לא נותרה לפעילים עבודה רבה והחלו לצוץ חילוקי דיעות שהגיעו עד לכדי סכסוכים. בכמה מקומות הרקע הוא מפלגתי, באחרים יריבויות אישיות בין אנשים. בכמה מקומות הגיעו היריבויות לכדי מכות ופגיעה ברכוש.

ההודעה לפני כעשרה ימים על סגירת המשרדים ועל מינוי חלק מהשבים כממונים מקומיים או אזוריים מטעם פתח בעזה, לדעת חוגים פלסטיניים המעורבים בחיי הדור הצעיר בשטחים, ללכד את השורות מחדש. "שהרי מדובר באנשים בעלי מעמד והשפעה עוד בטרם גורשו, מצד אחד, וקירבה ישירה ליאסר ערפאת, מצד שני. כעת צריך לחשוב על אווירה מאוחדת ושקטה, לא על המשקיפים," העיר אתמול אחד המשקיפים הפלסטינים. המגורשים בחזרה, הפעילים היום בשיחות השלום, לא יחזרו מיד, אלא ימשיכו למלא את תפקידיהם. ביניהם ג'בריל רג'וב, המרכז את ענייני הגדה, ומוחמד דחלאן, המרכז את ענייני עזה ונמצא מרבית הזמן עם צוות המשא ומתן בקאהיר.

באשר לחזרת המגורשים, מסרו אתמול דוברים פלסטינים גירסאות שונות. פייסל חוסייני אמר ברבת־עמון כי המגורשים, שמספרם 49, יחלו לשוב לשטחים היום; וביניהם שלושה מעוזריו הבכירים של ערפאת. מקורות פלסטינים אחרים מסרו כי אכרם הניה, ג'יבריל רג'וב ומוחמד דחלאן, שלושת עוזריו הבכירים של ערפאת לענייני השטחים – דחו את שובם לעזה וליריחו למועד שעדיין לא נקבע. רג'וב עצמו אמר בראיון עיתונאי כי הוא ודחלאן ישובו לשטחים "בתוך שבועיים". הוא טען כי ישראל אישרה את חזרתם לשטחים של 46 מגורשים: אולם כאמור פייסל חוסייני נקב במספר 49, וגם סוכנות "רויטר" פירסמה אתמול רשימה של 49 מגורשים, שלטענתה ישראל אישרה את שיבתם לשטחים. נביל שעת' דיבר על כ־50 מגורשים שישובו לעזה ויריחו השבוע.

דובר מטעם "החזית הדמוקרטית", תייסיר ח'אלד, מתח אתמול ביקורת על הנהגת אש"ף כי לא מצאה לנכון להחזיר לשטחים אף מגורש מארגונו. הוא אמר כי מבין 46 המגורשים שחזרתם אושרה 41 שייכים לפתח, שלושה ל"מפלגת העם הפלסטיני" (הקומוניסטית לשעבר); רביעי שייך ל"מפלגה הדמוקרטית הפלסטינית" והחמישי הוא עצמאי. טייב עבד ארחים נציג אש"ף ברבת עמון, טען כי המגורשים ישובו לשטחים דרך גשר אלנבי.

האפיפיור בראיון ל"וושינגטון פוסט"

"העם היהודי חזר לארץ אבותיו אחרי 2000 שנה – וזוהי זכותו המלאה"

"עד היום חקוקים במוחי פסוקי תהילים העוסקים בשיבת ציון ובזכותם של היהודים לחדש את ישיבתם בארץ אבותיהם"

מאת כתבנו בוושינגטון

"על האומות להכיר בעובדה שהעם היהודי חזר לארץ אבותיו אחרי 2000 שנה, וכי זוהי זכותו המלאה". כך אמר האפיפיור יוחנן פאולוס השני, בראיון ל"וושינגטון פוסט".

"גם מי שמתבונן במדינת ישראל בעין לא אוהדת, צריך להכיר בזכות זו. זכות זו גם מוכרת על ידי הכס הקדוש, הבאה לידי ביטוי בכינון היחסים הדיפלומטיים עם מדינת ישראל", הוסיף האפיפיור בראיון המיוחד שעסק ביחס הכנסייה הקתולית לעם היהודי ולמדינת ישראל.

יוחנן פאולוס השני אמר עוד, כי יחס הכנסיה כלפי אנשי הברית הישנה, היהודים, חייב להיות יחס כאל אחים בוגרים לאותה אמונה, וציין כי הוא משוכנע בכך מאז ילדותו בפולין.

בראיון ציין האפיפיור, כי עד היום חקוקים במוחו פסוקי תהילים העוסקים בשיבת ציון ובזכותם של היהודים לחדש את ישיבתם בארץ אבותיהם. לדברי האפיפיור, השואה הותירה עליו רושם עז והעסיקה אותו תמיד. "דיברתי על כך בכל הזדמנות שהיתה לי, אולם במיוחד בעת פגישה שהיתה לי ב־1987 עם נציגי הקהילה היהודית בוורשה. אמרתי להם שעליהם להיות העדים למה שקרה לבני עמם", אמר יוחנן פאולוס השני.

האפיפיור גינה את הטמנת הפצצה בכנסיה בלבנון לפני חודש ואת הטבח בחברון, ואמר כי פשעו של ברוך גולדשטיין, במסגד בחברון, היה חמור במיוחד משום שבוצע נגד מאמינים בעת תפילה.

במהלך הראיון הדגיש האפיפיור את תקוותו לכינון שלום במזרח התיכון, והעריך כי "עד שנת 2000 תהיה ירושלים עיר של שלום לעולם כולו, וכל המאמינים יוכלו להפגש שם, במיוחד אלו שאמונתם נובעת מאמונתו של אברהם".

ברוך מרזל נלכד בביתו של העציר יורם שקולניק

● ראה עמוד 2 ●

פרס: הסכם הנסיגה ייחתם עוד החודש

ישראל מסרבת לשחרר עצירים מהחמאס והג'יהאד האיסלאמי ● ראה עמ' 2 ●

קבענו עובדה

האמנה לזכויות העובדים והעובדות

עשרות אלפי עובדים ועובדות, צעירים וגימלאים, יהודים וערבים, כבר חתמו וקבעו עובדה: זכויות העובדים לא יהיו למרמס. אם זכויותיכם, היום ובעתיד, חשובות לכם, צרפו את חתימתכם לאמנה, לקראת הבאת חוק יסוד זכויות העובדים לכנסת.

ההחתמה - במועצות הפועלים, במוסדות ההסתדרות, במקומות העבודה ובדוכני ההחתמה.

בשביל זה יש הסתדרות

هكذا من الأصل

חודש המו"מ בקאהיר על מימוש עזה ויריחו תחילה

פרס: הסכם הנסיגה ייחתם עוד החודש

ישראל מסרבת לשחרר עצורים אנשי חמאס והג'יהאד האיסלאמי

מאת מומי בסוק ודן אבידן

היום יוחדשו בקאהיר שיחות הוועדה האזרחית ויתחילו דיוני הוועדה המשפטית, להשלמת המו"מ על נסיגת ישראל מעזה ויריחו.

שר החוץ, שמעון פרס, העריך אתמול כי הסכם הנסיגה ייחתם עוד החודש, וכי שני הצדדים יגיעו גם להסכם מהיר לכת בנושא שחרור האסירים הפלסטיניים. טקס החתימה על ההסכם ייערך בקאהיר. יחתמו עליו רה"מ יצחק רבין, וראש אש"ף יאסר ערפאת. ייתכן שבטקס ישתתף גם מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר.

אתמול חודשו בקאהיר שיחות הוועדה הבטחונית, בראשות אלוף עוזי דיין וה"ה נביל שעת'. דיין אמר, כי ישראל תעשה מאמץ לסיים את השיחות בהקדם. שעת' דיבר על מאמץ לסיים את השיחות עד ה־13 באפריל. לדבריו, אין נספחים סודיים ל"הסכם חברון".

אתמול סוכם בקאהיר להוסיף עוד 16 מגורשים לרשימת ה־32 שעל שובם לשטחים כבר סוכם. ראשוני המגורשים יכנסו לעזה ולגדה מחר ולא היום, מסיבות טכניות. מחר גם יכנסו לעזה 7־8 קציני משטרה פלסטינים, כדי להתחיל בחפיפה עם כוחות הביטחון הישראליים. ביום חמישי תכנס לעזה ולירחו קבוצה גדולה יותר של קציני משטרה פלסטיניים.

היום ייפתחו בקאהיר השיחות בעוד שתי ועדות: האזרחית והמשפטית. בראש המשלחת האזרחית הישראלית יעמוד תת־אלוף גבי זוהר, ובראש המשלחת הפלסטינית ג'מיל טריפי. בראש המשלחת המשפטית הישראלית יעמוד אל"מ א. כך עמי. היום גם יגיע לקאהיר אלוף אמנון שחק, סגן הרמטכ"ל, כדי לעמוד בראש כל המשלחות הישראליות. מחר יתקיים בקאהיר דיון ראשון לקראת כניסת 160 המשקיפים הבינ"ל לחברון. בפגישה ישתתפו ישראל הפלסטינים, וכן נציגים מנורווגיה, דניה ואיטליה, שישלחו את המשקיפים לחברון.

מנכ"ל משרד החוץ, אורי סביר, אמר אתמול כי תהיה נוכחות בינ"ל זמנית באזורי עזה, יריחו וחברון בלבד. "מה שחשוב הוא שישראל והפלסטינים ילמדו להתפקד יחד בשטח", אמר. לדבריו, השבוע, לאחר שגרעיני המשטרה הפלסטינית יכנסו לרצועה ולירחו, בישראל ובשטחים יתחילו לראות שההסכם אינו רק מו"מ ואותיות כתובות, אלא גם שינוי מציאות בשטח. לדבריו, למרות ההתנגדות והאלימות של מתנגדי השלום בשני הצדדים, "ישנו כביש מרכזי ממנו לא נרד, לא אנחנו ולא הם, והוא מוביל לשלום".

שר החוץ, שמעון פרס, יפגש היום עם שגרירי נורווגיה, דניה ואיטליה, כדי לדון עימם בשאלות הקשורות בשיגור 160 המשקיפים מארצות אלו לחברון. הם ידונו בתחומי פעילותם, סמכויותיהם ונושאים לוגיסטיים שונים שיהיו קשורים לפעילותם.

יאסר ערפאת עדיין לא החליט מתי יגיע לעזה ולירחו בעקבות הנסיגה הצפויה בקרוב של צה"ל מאזורים אלה – כך אמר אתמול בקאהיר, חסן עוספור, עוזרו של נביל שעת'. עוספור אמר, כי ערפאת יקבע בעצמו את מועד כניסתו לאזורים אלה יחד עם פמלייה של עשרות מעוזריו הבכירים.

במשא ומתן בקאהיר בין משלחות ישראל ואש"ף דנו אתמול המשלחות בשלושה נושאים, לדברי מקורות פלסטינים: בשאלת סידורי הנסיגה מעזה ויריחו, בשאלת הצבת השוטרים הפלסטינים באזורים אלה, ובשאלת שחרור העצורים הפלסטינים וחזרת המגורשים.

נביל שעת', ראש המשלחת הפלסטינית, אמר לכתבים לפני התחלת השיחות: "אנו מתחילים במשא ומתן על תוכניות הנסיגה מעזה ויריחו כהשלמה למשא ומתן שהתחלנו בו, ושפסק בגלל הטבח בחברון. עלינו לסיים את המשא ומתן מהר ככל האפשר, כדי שהנסיגה תתבצע בהקדם האפשרי".

מקורות פלסטינים מסרו, כי בשאלת שחרור העצורים, שוררת מחלוקת בין שני הצדדים. ישראל מסרבת לשחרר עצורים אנשי חמאס ו"הג'יהאד האיסלאמי", ואילו אש"ף תובע שישוחררו גם אנשי חמאס מהכלא ולא רק אנשי פתח, כדי שהתנועת הארגון לא תוקע כבוקסת במדיניות של איפה ואיפה. כמו כן תבעו אנשי אש"ף שישראל תתחייב לשחרר את כל העצורים הפלסטינים לפי לוח זמנים מוסכם, אולם בקשה זו נדחתה על ידי הצד הישראלי, לדברי המקורות הפלסטיניים.

אחד ממנהיגי אש"ף אמר בתוניס, כי הוא לא משוכנע שהמשא ומתן אכן יתקדם בקצב מהיר, כפי שמבקש אש"ף, מכיוון, שלטענתו, "הצד הישראלי מעלה כל פעם סוגיות חדשות על הפרק".

לפי מקורות מצריים, אמור ערפאת להגיע מחר או מחרתיים לקאהיר לשיחות עם הנשיא מובארק ושר החוץ המצרי עמרו מוסא בעניין המשא ומתן לנסיגת צה"ל מעזה ויריחו ו"הסכם חברון" שנחתם בין אש"ף לישראל בשבוע שעבר בקאהיר.

נביל שעת' אמר אתמול, כי כוח המשקיפים הבינלאומיים ייערך בחברון "לכל המאוחר בתוך חמישה ימים". אמש נועד שעת' בקאהיר בעניין זה עם מפקד כוח המשקיפים הנורווגי שבא לבירת מצרים. שר החוץ הדני אמר אתמול, כי ארצו מוכנה לשגר את 35 משקיפיה לחברון בתוך שבוע ימים.

בעניין אחר סיכמו אתמול ראש ממשלת ירדן עבד סאלם מג'אלי ופייסל חוסייני, להגביר את התיאום המדיני בין ירדן לאש"ף בכל הנוגע למעמדה של מזרח ירושלים. זאת, לאחר שהמלך חוסיין תקף את אש"ף, בעקיפין, על שהוא מנהל מדיניות עצמאית משלו בסוגיה זו באו"ם, ללא תיאום עם ירדן. לצורך הגברת התיאום החליטו מג'אלי וחוסייני לכנס בתוך כמה ימים את "ועדת ירושלים" הירדנית־אש"פית שהוקמה בשעתו לצד שש ועדות תיאום משותפות, שרק חלקן התכנסו עד עתה.

בעת שהותו בירדן אמר חוסייני, כי רק הוצאת המתנחלים מחברון ונסיגת צה"ל מהעיר תבטיח הגנה נאותה לתושביה הערביים. אולם הוא אמר, שהצבת המשקיפים הבינלאומיים בחברון "תהווה גורם מסייע" למימוש מטרה זו.

מנהיגי מדינות המגרב הביעו אתמול תמיכה בהצבת משקיפים בינלאומיים בחברון, וקראו לנקיטת צעדים נוספים להגן על התושבים הערביים בגדה המערבית ועזה, ובכללם חיסול ההתנחלויות. הודעה על כך התפרסמה בתום ועידת הפסגה השישית שערכו מנהיגים אלה בתוניסיה. חסן מלך מרוקו וקדאפי שליט לוב שלחו נציגים לייצגם בוועידה זו.

שרי החוץ של מדינות המפרץ הפרסי קראו מצידם, בתום כינוסם התקופתי בריאד, למועצת הביטחון לממש את החלטה 904 על כל סעיפיה ובנוסף לכך לפרק את ההתנחלויות בשטחים ולפרק את המתנחלים מנשקם. הם הביעו תמיכה בחידוש המשא ומתן המדיני בין ישראל לערבים, וקראו לקהילה הבינלאומית ללחוץ על ישראל לסגת מדרום לבנון באופן חד־צדדי על פי החלטה 425 של מועצת הביטחון.

שרי החוץ שבו ואישרו עמדה קולקטיבית המתנגדת להסרת הסנקציות הבינלאומיות מעל עיראק, כל עוד מדינה זו לא מקיימת בקפדנות את כל החלטות מועצת הביטחון שניכפו עליה בתום מלחמת המפרץ.

גדעון קיץ מוסר: השיחות הכלכליות בין ישראל ואש"ף יחודשו ביום רביעי בבניין מרכז הוועידות הבינלאומי בפאריס. ראשי שתי המשלחות, שר האוצר אברהם שוחט ואבו עלא, יבואו לפאריס לסיבוב השביעי של השיחות שאמור להימשך לכל היותר שבוע, כדי להגיע להסכם חתום.

על פי מקורות ישראליים, הסכם זה כבר קיים, אך גם בעבר כאשר נראה כי הדברים סוכמו, הביאו מחלוקות במשא ומתן המדיני לכך שהפלסטינים חזרו מהסכמותיהם. הסיבוב השישי הסתיים ב־25 בפברואר, השיחות הופסקו אז בגלל טבח חברון. השיחות נערכו בשלושה עוזרים: סחר, מיסוי ובנקאות.

שעת': הסכם האוטונומיה – בלתי־הפיך

קאהיר (עיר). – שעת' אמר אתמול בקאהיר, כי "אם לא נהיה עדים לאסון גדול, ההסכם הוא עכשיו "בלתי הפיך לחלוטין".

בתשובה לשאלות אמר שעת': "נותרו 20 או 30 נושאים, אך אינני רואה אף אחד מהם כ"מסובך"".

אסד עשוי לבקר בקרוב באיראן

מאת דן אבידן

הנשיא אסד עשוי לבקר בשבוע הבא בטהראן. כך מסרה אתמול סוכנות הידיעות של איראן. המידע על כך נמסר במסגרת ידיעה על יציאתה של משלחת פרלמנטרית מאיראן לסוריה אתמול בראשות סגן יו"ר הפרלמנט חסן רוחני.

אסד ביקר בפעם האחרונה באיראן בספטמבר '90. גם שר החוץ של איראן עלי אכבר ולייאתי, אמר בחודש שעבר כי אפשר שאסד יבקר בקרוב בטהראן.

מזג האוויר

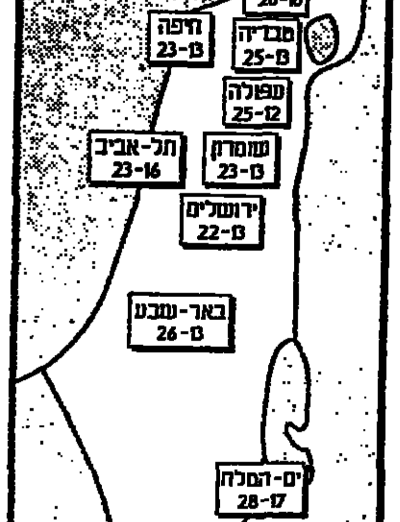

חם יותר ולח פחות.

הפגנה בירושלים נגד פינוי חברון

רבין לנציגי יש"ע: לא ייעקר שום יישוב יהודי בתקופת הסדר הביניים

(ע). – עשרות מפגינים הגיעו אמש להפגנת "יש"ע זה כאן" בסמוך לתחנה המרכזית בירושלים. ההפגנה היא מחאה על מדיניות הממשלה בחברון.

המפגינים ניסו לחסום את הכביש, אולם כוח משטרה פינה אותם מיד. המפגינים נשאו כרזות בגנות הממשלה, וקראו "לסרב פקודה לממשלת בגידה".

אברהם שטינר, חבר הנהלת מטה ירושלים של המטה המשותף של הימין, מסר כי כל המפגינים הם תושבי שכונות ירושלים, המוחים נגד מדיניות הממשלה המתכננת לפנות את היישוב היהודי בחברון. לדברי שטינר, ההפגנה נערכת במקביל בעוד שבעה מוקדים ברחבי הארץ, ביניהם רעננה וחיפה. "מטרת ההפגנה היא להראות לממשלה כי המאבק הוא לא רק בחברון, וכי אם הממשלה תרצה לפנות, תושבי הערים בכל רחבי הארץ יגרמו לשיבוש בחיי הערים", אמר.

במהלך ההפגנה חולקו עלונים הקוראים לתושבים להגיע להפגנת חברון "כנגד סכנת גירוש היהודים ומסירתה לאויב". בעלון מתבקשים המתפקדים לתת את פרטיהם, ובכלל זאת סוג הנשק שברשותם, תפקידם בצה"ל, ידיעתם בניווט, מכשירי הקשר שברשותם, הכושר הגופני לו הם מסוגלים ועוד. כמו כן מתבקשים ממלאי העלונים לסמן איזה פעילות הם מוכנים לבצע במסגרת התנדבותם, ובכלל זאת ארגון הרצאות, פעילות כללית, חלוקת חומר, גרפיקה, צילום, שיווק והתרמה.

ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין נועד אתמול עם נציגי מתיישבים ביש"ע. בפגישה השתתף גם סגן שר הביטחון מוטה גור.

רבין הבהיר, כי משיקולי ביטחון היתה מחשבה להעברה זמנית של מתיישבים מתל רומיידה לתוך חברון, ושהצבא יחזיק את המתקן בתל רומיידה. אולם ההצעה, לעת עתה, ירדה מהפרק.

רבין הבהיר, כי הוא מונחה משיקול אחד בלבד: כיצד להבטיח את שלומם של המתיישבים ושל חיילי צה"ל המאבטחים אותם. לדבריו, מעולם לא קיבל עיקרון של סירוב פקודה. "זה הרס צה"ל והרס אושיות המדינה", אמר רבין.

הוא שב והבהיר, כי על פי הסכם אוסלו, לא ייעקר שום ישוב יהודי בשטחים בתקופת הסדר הביניים.

דיון בתל אביב: האם ההסכם עם אש"ף הוא רמאות?

שלום עכשיו תפגין בעת ישיבת הממשלה ותדרוש: פינוי בחברון

מאת כתב "דבר"

שלום עכשיו ומרצ יקיימו הבוקר משמרת מחאה מול משרד ראש הממשלה, בשעת ישיבת הממשלה, תחת הכותרת "מוכרח לבוא פינוי".

התנועה תובעת להיפגש עם ראש הממשלה כדי להביא את מחאתה מ"ההמנעות מצעד הכרחי של פינוי המתנחלים מחברון, למרות סכנת התלקחות המתמשכת בעיר".

המפגינים יציגו צילומים של מתנחלים בעת ידוי בחברון. לדעת התנועה, לא רק בממשלה אלא גם בקרב רוב אזרחי ישראל "יש גיבוי לפינוי". בהפגנה ישתתפו חברי כנסת ממרצ.

דובר התנועה מסר אתמול, כי "אסור לראש הממשלה להכנע לאיומי הטרוק של הימין ורבניו, השרים שיר הלל מוריד ל"אוצרות העם" ובאותה נשימה קוראים לסרבנות ומאיימים במלחמת אחים".

מחר בערב יתקיים ב"בית סוקולוב" בתל־אביב דיון בשאלה "הסכם אוסלו: מציאות או רמאות". הדיון יתקיים ביוזמת "גוש השלום" ויקחו בו חלק פעילים מרכזיים במחנה השלום: אורי אבנרי, פרופ' בנימין כהן, חיים הנגבי, פרופ' טניה ריינהרט, תקווה פרנס ופרופ' אדי מאור.

דבר DAVAR

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל	מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עיתון עובדי ישראל	עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
	עורך אחראי: דניאל בלוך
המו"ל: "דבר בע"מ"	סניפים:
נדפס ב"דפוס דבר בע"מ"	בית "דבר" רחוב שונקין 45 ת"א
המערכת וההנהלה תל־אביב	טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
רחוב שונקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233	ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)	טלפון: 02-256873
פקסימיליה: 03-294783	חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים	טלפון: 04-620111
5286156, 5281860, 5298032	רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03-298032	טלפון: 08-451381, 08-453798
טלפון לפניות הציבור 07.30-22.00, 03-5286141	הפצה "נד" 03-377056

שני נערים פלסטינים שיידו אבנים על חיילי מג"ב בחברון מובלים למעצר (צילום: א.פ.)

מרזל נלכד בבית העציר יורם שקולניק; בעלת הבית שוקלת להגיש נגדו תלונה

(ע). – ברוך מרזל, ראש תנועת "כך", שהוצא נגדו צו מעצר מינהלי לאחר הטבח בחברון נלכד אתמול לפנות בוקר ביישוב פני חבר, ממזרח לחברון, על־ידי כוח של היחידה לחקירת פשעים של המשטרה, אשר לווה באנשי משמר הגבול. חברו של מרזל שהסתיר אותו, נעצר גם הוא על־ידי השוטרים וכנראה שיואשם בסיוע להסתרתו.

מרזל הצליח להסתתר מפני המשטרה מספר שבועות ואף בילה את הסדר עם בני משפחתו. לפני כשבועיים הודיע על נכונתו להסגיר עצמו באמצעות חברי כנסת, אולם הדבר לא הסתדר.

בשיחות עם עיתונאים, במהלך הסתתרותו, אמר כי הוא חושש מפני שימוש בנשק חם ומפני פגיעה בו. אולם בסופו של דבר, הוא נעצר בלא שנורתה אף יריה.

אשתו ואמו של יורם שקולניק, שבביתו הסתתר ברוך מרזל, טענו אתמול, כי לא ידעו שמרזל מסתתר בביתן. סיגלית שקולניק, אשתו של יורם שקולניק, וגם אמו – שביקשה להישאר בעילום שם – הכחישו מכל וכל שידעו עליו, בראיון בתוכנית הרדיו "הכל דיבורים". סיגלית שקולניק סיפרה כי במשך כל השבוע שהתה בבית הוריה של שקולניק בירושלים, ולא ידעה כלל שמרזל משתמש בביתה. "אני כועסת, נרגשת ומרוגשת", אמרה סיגלית שקולניק. היא הוסיפה שדלת אחת בביתה נשארת תמיד פתוחה, ושמרזל ידע כנראה על נסיעתה והשתמש בבית בלא ידיעתה.

לשאלת המראיינת שלי יחימוביץ אם יש בכוונתה להגיש תלונה במשטרה על פריצה, השיבה שתשקול זאת.

סיגלית שקולניק אמרה שבעלה אינו איש "כך", ואמרה כי יש לה ספק אם הכיר את ברוך מרזל.

אמו של יורם שקולניק אמרה, לעומת זאת: "אני בטוחה שברוך מרזל לא היה עושה את זה ליורם, כי הוא יודע שמצבו עדין, ושהוא גורם לו נזק. מישהו כנראה פרץ עכשיו את הבית. הבעל אפילו לא ידע שזה הבית של יורם".

היא נשאלה: "אבל אשת בנך אמרה כרגע שהשאירה דלת פתוחה". והיא השיבה: "אני לא יודעת, אני בטוחה שאדם אחר פרץ עבור מרזל את הדלת, והוא הסתתר בבית מבלי לדעת למי הבית שייך".

לשאלת המראיינת אם אינן סבורות שהמשטרה תחשוד שהיה כאן תאום בידיעה מוקדם, ושקולניק עזבה את ביתה כדי שמרזל יוכל להסתתר בו, השיבה סיגלית שקולניק: "שהמשטרה תחשוב מה שהיא רוצה, המשטרה לא מעניינת אותי. אותי מעניינת רק האמונה".

טיראן פולק

טיראן פולק, מראשי תנועת "כך" החל לרצות אתמול בבוקר עונש מאסר שנגזר עליו ביום ד' בשבוע שעבר.

בבית משפט השלום, שם נקבע מאסרו, הוחלט שפולק יוכל להתחיל לרצות אותו רק אחרי חול המועד פסח. אתמול בבוקר עתר פולק לבית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה לדחות עוד את מועד תחילת עונש המאסר, עד שיידון ערעורו בפני בית המשפט המחוזי בירושלים.

פולק אמור לרצות חצי שנת מאסר בפועל בשל התפרעות בארוע שהיה לפני כשלוש שנים, כאשר ראשי המועצות הערביות הגיעו לפני משרד ראש הממשלה בירושלים וקבוצה של אנשי "כך" ובראשם טיראן פולק, נועם פדרמן וברוך מרזל, הגיעה למקום, כדי להתפרע, נטען.

נועם פדרמן המרצה עתה עונש מעצר מינהלי בידון על אותה עבודה לעונש של שנת מאסר על תנאי.

צה"ל מתחיל מחר בחפיפה

(המשך מעמוד 1)

ארבעה מהם מול נציגי צה"ל ברצועה במשרדים מיוחדים שיוקצו להם בסמוך לחטיבות המרחביות. צה"ל הקים משרד תיאום ליד כל מפקד חטיבה מרחבית, המונה כ־12 איש, ובהם אנשי ביטחון שוטף. בראש כל משרד תיאום עומד קצין בדרגת סגן אלוף, שיהיה אחראי על הקשרים והעברת הסמכויות לקציני המשטרה הפלסטיניים.

במהלך הפגישה נדונה גם הגעתם של כ־160 השוטרים הפלסטיניים בראשית השבוע הבא לשטחים. עדיין לא הוחלט היכן יוקם כח שיטור גדול זה, והדבר יוסכם בשיחות עם מפקדיהם שיגיעו מחר. ההערכה בצה"ל היא, שהפלסטינים יעדיפו לשכן את שוטריהם מחוץ לריכוזי האוכלוסיה עד להעברת מלוא הסמכויות לידיהם.

אלוף הפיקוד הבהיר, כי 194 העצירים הפלסטיניים העצורים במתקן החוף המכונה "אנצאר 2" הועברו למתקני כליאה אחרים בשטחים. המבנים מהמתקן הועברו אף הם לשימוש צה"ל, וממתקן החוף יישארו למעשה רק שני מבנים בריסיים. המתקן ישמש מחנה אימונים למשטרה הפלסטינית.

דן אבידן מוסר: נביל שעת' אמר אתמול בקאהיר, כי קציני אש"ף יכינו את התשתית לכניסת "כ־700 שוטרים פלסטינים לעזה ולירחו, כנראה ביום חמישי". מקור של אש"ף בתוניס אמר, כי בראש הקצינים הבכירים יעמוד הגנרל נאצר יוסף, חבר הוועד המרכזי של הפתח והמועצה הצבאית העליונה של הארגון, ומי שמונה על ידי ערפאת לעמוד בראש כוחות הביטחון הפלסטינים בעזה וירחו.

משטרת ישראל השלימה הפינוי

לפני כשלושה חודשים הגיעו לרצועת עזה שלושה קציני משטרה פלסטיניים בכירים, שטיפלו בהשלמת מיון המועמדים למשטרה ולהכשרתם. כן נשכר בית על חוף הים, ששופץ והוכשר לשמש מפקדה למשטרה.

השבוע השלימה משטרת ישראל את פינוי הציוד מ"מלון השוטרים", גם הוא על חוף הים, ששימש כמלון ללינת שוטרי משטרת ישראל. פינוי המקום נעשה בדצמבר, והשבוע הוצא מהמקום הציוד האחרון.

גם ביריחו החלה אתמול משטרת ישראל לפנות ציוד ממבנה המשטרה, הנמצא בכיכר העיר מול העירייה. מן המשטרה נמסר, כי הוחל בהוצאת ציוד שאינו הכרחי לשימוש יומיומי. השוטרים עצמם עדיין שוהים במקום. הכוונה היא להתכונן לפינוי בהתראה קצרה.

בימים הקרובים יעבור צוות המשטרה ה"כחול" ביריחו ל"מחנה חנן" בדרום העיר חברון. מדובר בצוות של 25 שוטרים. כך מסר ל"דבר" דובר משטרת נפת יהודה, סגן ניצב אפי אזרידי. במחנה חנן יישארו השוטרים עד שצה"ל ישלים את הקמת המחנה החדש מדרום למחסום הגבול החדש, לא הרחק מחוץ ליריחו. במחנה החדש יוקצה שטח למשטרה.

מבנה המשטרה יפונה ויימסר למשטרה הפלסטינית עם הציוד הבסיסי בו, כולל טלפונים וציוד משרדי. במהלך השבוע יגיעו לירחו חלק מקציני המשטרה שבאו לעזה, ויחלו בארגון המקום. לקראת סוף השבוע עשויים להגיע כמאה שוטרים ראשונים, שיתגוררו תחילה במלון במרכז ירחו, עד שיוסדר עבורם מקום הולם יותר. האחראי בדרגה המדינית על המשטרה בירחו יהיה, ככל הנראה, ג'יבריל רג'וב.

פינוי הציוד המשטרתי החל במעין "חגיגה" הנתיים ביידוי אבנים. תחילה עמדו תושבים מסביב ומחאו כפיים. אחר כך החלו לקרוא קריאות בעד ונגד, ולקראת הסוף נחת מטר אבנים. שמשת משאית אחת נופצה, ושוטר נפצע קל ברגלו.

התקציב שהציעו הפלסטינים למשטרה לשנה הראשונה הוא כ־90 מיליון דולר להוצאות שוטפות ועוד כ־47 מיליון דולר לציוד. התקציב בנוי לפי הערכה של עשרת אלפים עד 15 אלף שוטרים לכל השטחים, כאשר הרוב מיועד לעזה ולירחו. ישראל תעביר לצרכי המשטרה, ככל הנראה, כ־250 מיליון דולר, חלק מהתקציב של המינהל האזרחי וחלק מכספי מכס ומע"מ שגובה ישראל מהפלסטינים בתוך ישראל. המדינות המסייעות לפלסטינים בהקמת המשטרה מעוניינות לשלוח ציוד, ולא כסף.

כך, למשל, נורווגיה הכינה את המדים לשוטרים, שאלה יגיעו תוך כשבועיים.

צ'יאוס

עלה – J; לב – A; יהלום – ז; תלתן – 10

ג'יימס בייקר עשוי להתמודד על הנשיאות ב־96'

יוסטון (עיר). – שר החוץ האמריקאי לשעבר, ג'יימס בייקר, עשוי להתמודד על המינוי הרפובליקאי למועמדות לנשיאות ב־96', כך עולה מידיעה שהתפרסמה אתמול בעיתון "יוסטון פוסט".

בראיון שהעניק לעיתון אמר בייקר: "לא החלטתי שארוץ, אבל גם לא החלטתי שלא ארוץ... עלי להחליט אם העיסוק הזה הוא העיסוק שאני רוצה לעסוק בו בחלק ניכר מהשנים שנותרו לי לחיות". לבייקר ימלאו השנה 64.

בייקר החל לאחרונה למתוח ביקורת על ממשלו של הנשיא קלינטון, הן בענייני מדיניות חוץ והן בנושאי פנים, כמו הטיפול בפשע, בשירותי הבריאות ובענייני כלכלה. בייקר מונה לשר חוץ על־ידי הנשיא בוש ב־'89.

משלחת הכנה נורווגית לכוח המשקיפים – לקאהיר

אוסלו (עיר/א.פ.). – משלחת של חמישה אישים נורווגיים הגיעה אתמול מאוסלו לקאהיר, להכין את פריסת המשקיפים הנורווגיים בחברון. כך מסר משרד החוץ הנורווגי.

בראש המשלחת הנורווגית עומד קייל יוהנסן שכיהן בעבר כמפקד השוטרים הנורווגיים ביוגוסלאוויה, הארנסטיין אוורקיל מנהל שירותי דואר בפרובר של אוסלו.

במשלחת משתתפים גם נציגים של משרדי ההגנה והמשפטים הנורווגיים. נורווגיה אמורה לשגר לחברון 90 משקיפים.

ראש המשלחת יוהנסן ציין, כי המשלחת הנורווגית תנהל בקאהיר שיחות עם נציגים ישראליים ופלסטיניים, "על מנת לקבוע את טיבה ואת משך הזמן של שליחות המשקיפים". לדבריו, "המשקיפים הנורווגיים הראשונים עשויים להתפרס בחברון בעוד שבוע".

פס־פורט בע"מ (להלן – "החברה")

מודעה מתקנת למודעה מיום 18.3.94 בעניין הקצאה פרטית.

1. בסעיף 2 למודעה צ"ל – הניצע היה דני טולדנו המשמש כדירקטור בחברה והחל מיום 1.10.93 משמש גם כמשנה למנכ"ל העובד בשכר בחברה.
2. לסעיף 4.1 יתווסף – מחירי המימוש של כתבי האופציה צמודים למדד המחירים לצרכן החל מיום קבלת ההחלטה על ההקצאה (9.3.94) ועד ליום המימוש של כתבי האופציה.
3. לסעיף 4.2 יתווסף "שווי ההטבה של המנה הראשונה הינו כ־1.075 אלפי ש"ח. שווי ההטבה של המנה השניה הינו כ־3.136 אלפי ש"ח. שווי ההטבה הכולל הינו כ־4.211 אלפי ש"ח.

שווי זה נקבע בהתבסס על נוסחת התחשיב שנקבעה בהנחיות הבורסה. נוסחת החישוב האמורה אינה מביאה בחשבון את העובדה כי כתבי האופציה הינם בלתי סחירים וחסומים.

מועד האסיפה הכללית שלא מן המניין של בעלי מניות החברה אשר נקבע ליום 10.4.94 בשעה 10:00 במשרדי החברה ברחוב ראול ולנברג 4, תל־אביב עומד בעינו.

בכבוד רב,
פס־פורט בע"מ

שוחרר פעיל חמאס מעזה שנחטף בתגובה לחטיפת תומך הפתח

(רויטר). – פעיל בכיר בחמאס שוחרר אתמול על־ידי אנשי הפתח ברצועת עזה, שעות מספר לאחר שנחטף בתגובה לחטיפת תומך פתח על־ידי אנשי החמאס.

מקורות פלסטינים אמרו, כי הם צופים שהחמאס ישחרר בתמורה את תומך הפתח שנחטף, כמאל עבדל מאג'יד, במסגרת הסכם בין שני הצדדים. האירועים הגבירו את החששות ברצועה מהמצב שישרור לאחר הקמת השלטון העצמי הפלסטיני.

"אנשי הפתח התייחסו אלי באדיבות רבה. הם אמרו לי שמטרתם ללחוץ על התנועה האיסלאמית", אמר איש החמאס ששוחרר חאלד הינדי, המקורב למנהיג הרוחני של התנועה, השייח' אחמד יאסין. מאות בני אדם הגיעו לביתו של הינדי לברכו. פעילי פתח תפסו את הינדי בביתו אתמול בבוקר.

אנשי החמאס חטפו את עבדל מאג'יד ביום שישי. הם חוקרים אותו על חשדות לשיתוף פעולה עם השלטונות.

אבנים על מכונית בכביש החוף

מאת אורי שרון

אבן נזרקה אתמול לעבר מכונית פרטית שנסעה בכביש החוף מכיוון חיפה לתל אביב ליד הכפר הערבי ג'סר א־זרקא (סמוך לקיבוץ מעגן מיכאל).

המקרה ארע סמוך לשעה אחת בצהריים. כתוצאה מיידוי האבן נפרצה השמשה הקדמית של המכונית, אולם איש מנוסעיה לא נפגע. הנהג המשיך בנסיעתו, והתלונן במשטרת תל אביב.

מפקד תחנת המשטרה בזכרון יעקב, סנ"צ משה ולדמן, מסר כי ככל הנראה את האבן יידו שני ילדים, והמשטרה תנסה לאתרם.

לדעת מפקד התחנה, מדובר במעשה קונדס של ילדי הכפר, הדומה למקרה אחר שבו יידו ילדים אבן לעבר מכונית נוסעת ימים ספורים לאחר יום האדמה לפני שנתיים.

ספרים אנטישמיים משמשים תלמידי תיכון צרפתי באבו דאבי

מאת גדעון קוץ, פאריס

הליגה הבינלאומית נגד אנטישמיות וגזענות הגישה מכתב מחאה לשר החוץ של צרפת אלן ז'ופה ותבעה ממנו לבטל את השימוש בספרי לימוד אנטישמיים בבית הספר התיכון הצרפתי באבודאבי. מפקח מטעם משרד החינוך הצרפתי התריע עוד לפני שנתיים על כך שתלמידי בית הספר הצרפתי בנסיכויות הערביות המאוחדות משתמשים בספרים שבהם מתוארים יהודים כמי שמתעבים את האנושות כולה. מלחמת ששת הימים למשל, מתוארת כארוע שבמהלכו ריכזו היהודים, בפיקודו של רב, אלפי ערבים חסרי מגן, ירו בהם וזרקו את גוויותיהם לבורות שאולצו לחפור בעצמם.

אומנם ספרי הלימוד האנטישמיים אינם תופעה יוצאת דופן במדינות ערב, אך בתי הספר הממשלתיים הזרים הפועלים שם מסרבים להשתמש בהם. באבודאבי עצמה החליטו בית הספר האמריקאי ובית ספר פרטי להחליף את הספרים האנטישמיים בספרים אחרים ללימוד השפה הערבית,

גירסת מניין הקבועים בפני ועדת שמגר

סתירות בעדויות המתפללים הוותיקים בהשוואה לגירסאות שמסרו במשטרה

מאת נתן רונאי

סתירות נתגלו בעדויות שמסרו אתמול המתפללים הקבועים, ממניין הוותיקים במערת המכפלה, בהשוואה לעדויות קודמות שמסרו במשטרה. אתמול, כשהופיעו בפני ועדת שמגר, חזרו בהם כמה מן העדים מן העדות שמסרו במשטרה. אחרים ציינו כי לא שמעו, לא ראו ולא ידעו מה קרה במערה בבוקר האסון, אף שלא היו רחוקים מזירת הרצח.

גבריאל ששואשוילי, נהג סעד, תושב קרית ארבע, אמר כי הוא הולך מדי בוקר למערת המכפלה, ללא נשק. כשנשאל "אתה לא חושש?" ענה: "לא, אין לי מה לפחד". אבל כשנשמעו יריות במערה הוא נפל על הרצפה ונבהל. "גם כשמישהו דופק לי בבית על הדלת אני מפחד" אמר העד. "כשאתה הולך אתה לא מפחד, וכשאתה שומע דפיקה בדלת אתה מפחד?" שאל אותו רב אלוף (מיל.) משה לוי.

העד נשאל אם ראה מה קרה במערה, וענה כי לא ראה מאום, מאחר שהיה מרוכז בתפילה. "האם אתה יודע מי היו המתפללים לידך?", נשאל, וענה: "לא זוכר מי היה, ולא מכיר אותם".

יצחק חלילי, מתפלל אחר, תושב קרית ארבע, הגיע בשעה 04.15 למערת המכפלה במכוניתו הפרטית, ועימו עוד שלושה מתפללים ממניין הוותיקים. לדבריו, לא הגיע עם נשק אישי למערה אף שיש ברשותו נשק אישי.

הוא נשאל אם הדלת לאולם יצחק היתה פתוחה, וענה: "היא היתה סגורה".

שמגר: "ראית מי נכנס אחריך למערה?"
העד: "לא".
שמגר: "ראית את הבן של סעדיה קהלני, מי שמארגן את מניין הוותיקים?"
העד: "לא".
שמגר: "אתה מכיר את ד"ר גולדשטיין?"
העד: "לא"
שמגר: "ראית אותו נכנס?"
העד: "לא שמתי לב"
שמגר: "מה קרה כששמעת יריות?"
חלילי: "ברחתי החוצה. אני יצאתי לכיוון חדר הבריאות, ליד הדלת".
שמגר: "ראית פצועים?"
חלילי: "לא".
שמגר: "כשיצאת לא ראית דם על הרצפה?"
חלילי: "כן".
גולדברג: "יריות שמעת?"
חלילי: "שמעתי פיצוץ. חשבתי שיורים עלינו".

עדותו של נהג משאית הביוב, הביובית, אלי גנון, היתה אמורה להתייחס לגירסה לפיה היה כלי נשק נוסף שהופעל במערה. מעדותו של גנון עלה כי הוא לא ידע וכי לא היה בידיו "עוזי" בעת שהיה במערה.

הוא ציין שהגיע בסביבות השעה 04.15 למערה. הוא נוהג לקרוא במקומו הקבוע. סמוך לשעה 05.15 הלך לאולם יעקב אבינו, שם הוא נוהג לקרוא תהילים בשנה האחרונה. לפתע שמע יריות, ובהיותו לבד באולם צעק: "אם נגזר עלי למות יותר טוב באוהל יעקב אבינו".

פרופ' יערי: "אתה זוכר, מי היה איתך?"
גנון: "לא. אני מכיר אנשים רק בפנים שלהם".
יערי: "אתה זוכר שהיה תרמיל של כדור לידך?"
גנון: "לא"
יערי: "התרמיל היה על הכסא שלידך ואתה לא ראית אותו?"
גנון: "לא זוכר"
גולדברג: "התרמיל לידך ואתה לא זוכר?"
משה לוי: "איפה הרוצח היה יכול להיות?"
גנון: "לא יודע. לא חשבתי שיקרה לנו דבר כזה. עד עכשו אנחנו מזועזעים, מי חשב? נהייתי משוגע מאז. אתה רואה אסון כזה, ישתבח שמו".
זועבי: "האם זכור לך שמישהו נכנס ושאל למה הדלת המחברת את האולמות מוגפת בפורים?"
גנון: "לא זוכר. רק בבית שמעתי שהיו יריות במערה".

המתפלל זר סעדיה, ממניין הוותיקים, הגיע לוועדה מוכן. הוא זכר מי האנשים שהיו בשער כשהגיע ומי היו המתפללים.

שמגר: "את גולדשטיין ראית?"
סעדיה: "כשאתה מתפלל אתה מרוכז ולא רואה מי מגיע, אבל ראיתי אותו, הוא הגיע עם נשק ארוך ותלבושת צבאית של מילואימניק".
שמגר: "שמעת יריות?"
סעדיה: "שמענו יריות. אנשים תפסו מחסה. אחד הקצינים נכנס ורצה לפתוח את הבריחים של השער שחיבר את האולם שבו ישבנו לאולם התפילה של המוסלמים, אולם מאחר שהיה חשש שהם ישחטו אותנו הוא עצר את הפתיחה. בהתחלה חשבתי שחוליה חדרה והסתבכה עם הצבא. לא ידעתי שמדובר בגולדשטיין. אני לא יודע מאיפה הוא נכנס, וכשהתחילו היריות עזבו אנשים לכיוון היציאה".

יוסף נגר, יהודי-תימני, מתפלל במניין הוותיקים, הגיע לוועדה כשמאחוריו עדות שמסר במשטרה לפיה עמד בכניסה לשער אולם יצחק הירי. אבל בוועדה אתמול טען שהרישום שערך השוטר אינו נכון.

[illegible] כששמעת יריות?"
יוסף נגר: "עמדתי ליד סג"ם רותם"
זועבי: "בעדות במשטרה לא אמרת כך".
נגר: "הוא לא הבין אותי טוב. הייתי שקוע בתפילה, ואז נשמעו יריות, והמתפללים ברחו לכיוון אולם הבריאות"...
זועבי: "איפה אתה עמדת כששמעת?"
נגר: "בזמן הצרור הראשון עמדתי ליד הדלת ואז שמעתי את הצרור השני".
זועבי: "במשטרה לא אמרת כך".
נגר: "אל תכניס לי לפה מה שאמרתי למשטרה ומה לא אמרתי"

פירושו של דבר

"מי שיער שיהיה רצח כזה נורא, ישתבח שמו"

מאת נתן רונאי

שאיפת חברי ועדת שמגר להפריך כל אפשרות שממנה עולה כי ד"ר ברוך גולדשטיין לא פעל לבדו עברה ביום הדיונים אתמול דרך שורה של מתפללים, שהם חלק ממניין הוותיקים, שמתפללים במערת המכפלה בקביעות עם הנץ השחר או אומרים "תהילים" באולמות המערה.

הסתירות בעדויותיהם, בהשוואה לעדויותיהם במשטרה, מעמידות בספק את דבריהם. או שמא, חס וחלילה, עשו יד אחת שלא לסייע לוועדה להגיע לחקר האמת?

קשה היה שלא לקבל אתמול את הרושם שהמתפללים היהודים היו אטומים למתחולל באולמות המתפללים המוסלמים. אחד לא שמע, אחר לא זכר, חברו שמע שני פיצוצים והיה נדמה לו שזו מתקפת מחבלים על המתפללים היהודים. השופטים היקשו, כמקובל במשפט הפלילי, מתוך תקווה "להפריך" כל "אפשרות" שיש שותף לגולדשטיין, כטענת יאסר עראפאת.

קשה שלא לתמוה על אטימות ליבו של צבי קצובר, ראש המועצה המקומית בקרית ארבע, שד"ר גולדשטיין פנה אליו כמה שבועות לפני האסון, ביקש לפרוש מן העבודה בישובי הר חברון ולהצטרף לעמותה שפעלה רק בקרית ארבע – אג"ד (אנא רפא נא), ועניינה סיוע רפואי לתושבים.

קצובר אמר כי כששוחח עם ד"ר גולדשטיין הרגיש כי יש למקרים הקשים שבהם טיפל השפעה על מצב רוחו, אך לא הפנה את ד"ר גולדשטיין לפסיכולוג, לא קרא לו לצאת לחופשה, או לטיפול. אדם שכל עיתותיו מוקדשות לטיפול באנשים פצועים, קשה עובר שינוי כלשהו, וקל וחומר אם מדובר באיש הרדיקלים הימני ביותר, תגובת "כך". מדוע לא פנה בעניין זה למפקד הצבאי של ד"ר גולדשטיין? מדוע לא הגיד את ההוויה שלו במועצה מדוע לא חיפש לו מחליף?

רק התבודדות עם האל, שיווקה אתמול תפקיד מרכזי באולם בית המשפט העליון. יו"ר המועצה הדתית שמואל מרגי אמר בלהט כי "האבות, אברהם יצחק ויעקב, אינם ניתנים לחלוקה". משפט מעניין, כי גם הצדיק הרצח האסום לא ניתנים לחלוקה. קלה הבעיה בהתבטאות זו היא שאנשים בקרית ארבע, לא כולם, הם אטומים למתחולל מחוץ ליחסים שבין אדם למקום. אלוהים והאבות לא ניתנים לחלוקה, אף השוטר והצדיק ניתנים לחלוקה, [illegible]

אלי גנון, נהג הביובית (משאית הביוב), הרגיש את האטימות הזאת עד תום. הוא לא שמע, לא ראה, לא ידע. רק כשהגיע הביתה נודע לו שבמקרה שהיה רצח במערה. ואז הוא פלט באולם, לקול צחוקם של הנוכחים, את המשפט הנורא הבא: "מי שיער שיהיה רצח כזה נורא, ישתבח שמו". אתם הבנתם את זה?

צבי קצובר לאחר עדותו בוועדה (צילום: יצחק הררי)

ראש מועצת קריית ארבע צבי קצובר לוועדת שמגר:

גם בעתיד יהיו יחידים שיבצעו מעשי יאוש כמו גולדשטיין, האווירה קשה

מאת נתן רונאי

ראש המועצה המקומית של קרית ארבע, צבי קצובר, הופיע אתמול לפני ועדת שמגר, וציין כי נפגעי האסונות שבהם טיפל ד"ר ברוך גולדשטיין הובילו אותו, כפי הנראה, לבצע את מעשהו הנמהר. קצובר אמר כי לא יכול היה לשער כי זו תהיה תגובתו של גולדשטיין.

קצובר התריע לפני הוועדה, שבודדים יבצעו גם בעתיד מעשי יאוש כמו ד"ר גולדשטיין, וזאת בגלל האווירה הקשה בקרית ארבע והסביבה, לנוכח אזלת ידי השלטונות באבטחת התושבים.

קצובר אמר: "ד"ר גולדשטיין פנה אלי לא אחת וקבל על כך שמעמדנו כיהודים במערת המכפלה מבוזה. הוא קבל על כך שהמואזין צועק 'אללה אכבר' כשהרב לוינגר נושא דרשה. אולם לא הרגשתי שפגיעה זו תובילו לעשות את מעשהו".

לקצובר נלוו אתמול בני משפחתו וח"כ לשעבר גאולה כהן. הוא הכין את עדותו היטב, וחלקים ממנה קרא מתוך כתב יד. הוא סיפר כי היו לו פגישות עם ד"ר ברוך גולדשטיין במהלך הפיגועים בישובי הר חברון וסמוך לקרית ארבע. "כל פיגוע כיבה את עיניו", הוא סיפר, והוא היה "מיואש מן המצב". על גולדשטיין אמר: "הוא היה איש של שמחת-לבב. אילו לא הייתי הולך איתו 99 אחוזים מן הדרך האידאולוגית הייתי נחשב בעיניו לשמאלני".

רב אלוף (מיל.) משה לוי שאל אותו: "האם אתם פועלים להרחיק קיצוניים מקרבכם?"

קצובר: "אין לנו סמכות לעשות כן. לדוגמא, ועדת איכלוס עליונה כפתה עלינו לקבל לישוב מסוממים ולא יכולנו להרחיקם. אנחנו עיר ככל ערי ישראל, ואין באפשרותנו להרחיק תושבים. אחרי הטבח פניתי לאלוף פיקוד המרכז דני יתום, והצבעתי לו על קיצוניים מקרבנו שיכולים לבצע מעשים חמורים. לא עשיתי זאת לפני הטבח".

לפני כמה שבועות, לפני הרצח במערת המכפלה, פנה אליו ד"ר גולדשטיין וביקש להשתחרר מן העבודה כרופא בישובי הר חברון. הוא תירץ את רצונו בקשייו לתפקד במציאות הקשה שקיימת באיזור. הוא ביקש להצטרף לעמותת אג"ד (אנא רפא נא), שצבי קצובר עומד בראשה. עמותה זו פעילה בקרית ארבע ולא בישובי הר חברון. עוד בטרם התייעץ עם הגורמים השונים בישובי הר חברון ביצע ד"ר גולדשטיין את זממו.

הוא אמר כי הערבים פוגעים בבני הישוב בקרית ארבע והסביבה, אך הצבא לא עושה מאום נגד הפורעים. אילו היהודים היו עושים מה שהערבים עושים - היו פועלים נגדם. "זורקים עלינו אבנים, ולא עושים מאום נגד הערבים. אנו הציבור המאופק ביותר בארץ. אני מרגיש שנעשה לציבור בקרית ארבע עוול. תראה איך פעל הציבור בבתים כשנרצחה נערה. אצלנו בישיבת ניר נרצחו שמונה בחורי ישיבה וקצרה יד הממשלה להושיע. לא יכול להיות מצב שנותקי מכרוזים בבלוב תשתוק. אנשים הגיעו למסקנה שטוב לשבת בבית סוהר מאשר להיקבר בבית הקברות. שום ציבור לא היה מתאפק כמונו" אמר, והוסיף: "אחד ממפקדי צה"ל באיזור קרץ לי ואמר: אילו הדרג המדיני היה מתיר לי לפעול נגדם הייתי עושה זאת". הוא ציין כי כוחות הצבא פועלים כשידיהם קשורות מאחור.

השופט אליעזר גולדברג שאל אותו: "האם אתה בעד האחדת זמני התפילות, ליהודים ולערבים, במערת המכפלה?"

קצובר: "הרב דרוקמן הציע שאנחנו, היהודים, נתפלל בתחתית מערת המכפלה, ואילו הערבים יתפללו ברחבה העליונה. אני הייתי מציע שתהיה הפרדה בין יהודים לערבים בתפילה, בשעה ובמיקום.

שמואל מרגי, יו"ר המועצה הדתית בקרית ארבע, אמר אתמול בעדותו בוועדה כי חוסר היחס של השלטונות לתנאי התפילה, היעדר שירותים למתפללים, תאורה חסרה, וקשיים יומיומיים, יוצרים מתח בין ציבורי המתפללים.

הוא סיפר על כיסויי תורה, פרוכת, זרוקים בהיכל אברהם; ספרונים נמצאים מושלכים בפינות אולם התפילה. "התלונות הובאו בפני המושל הצבאי וטופלו על ידי הגורמים הצבאיים" אמר מרגי.

העד סיפר על מנהג מוסלמי לעבור עם גופות מתים במערה כסגולה לתחיית המתים.

שמגר: "האם האיומים והודים היו שוליים?"

מרגי: "היו האיומים, מעת לעת. עם זאת, ראוי לציין כי המתיחות נוצרת בין היתר מן המחשבה של הצדדים, שעושים הכל לפגוע בכבודם. אין שירותים ראויים לציבור, התאורה דלה, ויש הסבורים כי זה נעשה בכוונה. כל הפניות שלנו למשרד הדתות לא עזרו עד כה. היעדר השירותים הבסיסים גורמים לקשיים ולמתיחויות מיותרות"

העד ציין כי אין שוויון בין יהודים לערבים בהסדרי התפילות במערת המכפלה. בעיד אל פיטר ובעיד אל אדחא, החגים המוסלמיים, אין כניסה ליהודים לשטח המערה, והדבר מעורר תרעומת אצל המתפללים היהודים.

שמגר: "שמעת על צעקות ותקיעות שופר במערה?"

מרגי: "לא. אולם הצעקות 'איטבח אל יהוד' נשמעו היטב במערה. כוחות הביטחון היו צריכים לפעול, אך הם לא ראו כדי לפנות את מי שמפריע לסדרי התפילה במקום. זה שהיו צעקות והבס נמנע אסון - זה בגלל שהיהודים החזיקו בנשק. אם ליהודים לא היה נשק, יכול להיות שהמוסלמים היו נכנסים לאולם התפילה של היהודים ופוגעים בהם.

שמגר: "הכרת את ד"ר גולדשטיין?"

מרגי: "הכרתי אותו גם כאיש החברה קדישא בקרית ארבע. יחד איתו טיפלתי במקרים הקשים ביותר בקרית ארבע, שהסתיימו במוות. אני זוכר שטיפלנו בשמואל ארז, שנרצח ב־18 דקירות סכין ומכת גרזן סמוך לליל שבת. אנו טיפלנו באפרים איובי, שנרצח בסקילה. ראשו היה מרוסק כשהגענו אליו. טיפלנו במרדכי ושלום לפיד. ד"ר גולדשטיין היה איתי בשטח והוא הושפע מכך. המעשה שלו היה מעשה חריג של בודד וזה ידוע אתנו. זו איננה דרכנו היהודית. עבר עליו משהו. לראות את מה שהוא ראה ולהבליג קשה מאד. עבר עליו משהו.

העד סיפר כי בעקבות שיחה שקיימו רב הישוב רב ליאור והוא עצמו, עם אלמנתו של ד"ר גולדשטיין, הוחלט לקבור אותו בקרית ארבע ולא בחברון, כדי למנוע את חילול הגופה.

מועצת הרבנות הראשית תדון בפסק ההלכה הקורא לסירוב

מאת שמעון וייס ועתי"ם

(עו). -- מועצת הרבנות הראשית תתכנס היום לדון בפסיקת הרבנים שפירא, נריה וישראלי, הקוראת לחיילי צה"ל לסרב פקודה אם יורו להם לפנות את הישוב היהודי בחברון.

לפני שהמועצה תדון בפסק ההלכה, יקבלו חברי המועצה סקירה בטחונית מפיו של סגן שר הביטחון, הרב מוטה גור.

מלשכת הרב הראשי הספרדי הראשון לציון הרב אליהו בקשי דורון, נמסר כי הרב אינו מתכוון לפרסם פסק הלכה בעניין פינוי חברון, ויביע את דעתו רק לאחר שישמע את סקירת סגן השר, ולאחר שמועצת הרבנות תכריע בנדון.

כ־25 בני־נוער דתיים מתנועת "עוז ושלום" – התנועה לתורה, ציונות ושלום, קיימו אמש משמרת מחאה מול ביתו בירושלים של הרב הראשי לשעבר, אברהם שפירא, במחאה על פסק ההלכה שקרא לא לציית לפקודה לפינוי חברון.

בני־הנוער נשאו כרזות עליהן נכתב: "ההלכה איננה נשק נגד השלום" ו"מדינת ישראל קודמת לארץ ישראל".

מועצת הקיבוץ הארצי, שהתכנסה אתמול לישיבה בגבעת חביבה, קראה שלא לאפשר לפוסקי הלכה, הקוראים לסרבנות בשם הדת, לעמוד בראש מוסדות חינוך הנתמכים על ידי המדינה.

הקריאה באה בעקבות פסק ההלכה של שלושת רבני המפד"ל, שלא לציית לפקודות, הקוראות לפנות מתיישבים יהודים מחברון.

בהודעה שפרסמה מועצת הקיבוץ הארצי נאמר עוד, כי הקיבוץ הארצי, שהתייצב מאז ומתמיד נגד כל סרבנות בצה"ל גם כשלחברים מסוימים היה הדבר קשה, קורא לכל מי שמדינת וצה"ל יקרים לו להוקיע את הסרבנים הלאומנים ואת המטיפים לכך.

"להמנו בסרבנות כמחנה השלום ואנו מגנים מכל וכל את סרבני המחנה הלאומני, שדובריהם מנסים להצדיק את מעשיהם בהאשמות שווא, שהם מטילים על הממשלה ועל מחנה השלום", נאמר בהודעת מועצת הקיבוץ הארצי.

הרב משולם: ההסכם שלי עם המשטרה – מבוטל

מאת אלי ברנר

הרב עוזי משולם, ראש עמותת "משכן אהלים", הודיע אתמול כי הוא רואה את ההסכם עליו חתם עם המשטרה לפני הפסח כמבוטל.

לדבריו, המשטרה היא זו שהפרה את ההסכם, משום שהיא עוצרת את אנשיו ומכריזה בתקשורת שהוא ואנשיו עצורים.

משולם טען עוד, כי המשטרה מסרבת לשחרר אנשים שנעצרו ביהוד כאשר הוא ואנשיו היו מבוצרים בביתו. אלה נעצרו לדבריו, רק בגלל שהיו... בעלי זקנים, והם בכלל לא מאנשיו.

אתמול בבוקר שלח משולם פאקס למערכת החדשות של גלי צה"ל, בו פירט את הסיבות לביטול ההסכם. המשטרה, הוא טוען, לא עמדה בהסכם, והפרה אותו סעיף אחר סעיף. לדבריו, גם שר המשטרה שחל אמר כי הוא מתנגד להסכם. כמו כן הוא טוען שבאיזור מגוריו נערכים פטרולים.

בתגובה דבר מוסיף: דובר המשטרה אינו מוכן להתייחס לשום מהלך או אמירה תקשורתית של הרב עוזי משולם. הדובר ציין בתגובה לדברים שאמר הרב משולם, כי המשטרה לא תפרט את מהלכיה והצעדים שהיא נוקטת בפרשה זו.

תא"ל אגמון חוזר על גרסתו:

"ד"ר גולדשטיין קטל לבדו 29 מתפללים; הוא נהרג כשהותקף במטף לכיבוי אש"

מאת נתן רונאי

תא"ל דוד אגמון, יועץ הרמטכ"ל לענייני אינתיפאדה, שחיבר את הדו"ח הראשוני על הרצח במערת המכפלה, חזר אתמול בוועדת שמגר על גרסתו, כי הרוצח ד"ר ברוך גולדשטיין נכנס למערה בבוקר הרצח דרך הפתח הראשי באולם יצחק.

הוא ירה משלושה מקומות, לאורך 25 מטרים, עד שנהרג סמוך לשער יוסף, לאחר שקטל 29 מתפללים מוסלמים ב־108 כדורים בקליבר של 5.56, השייכים לרובה סער מסוג "גלילון" שהיה ברשותו. בעת שעמד להחליף מחסנית הוא הותקף על ידי המתפללים המוסלמים במטף לכיבוי אש ובכלי ברזל ונהרג במקום.

תא"ל דוד אגמון שלל את האפשרות שהרוצח פעל יחד עם אדם נוסף, כיוון שלא נמצאו תרמילים מכלי נשק אחר. לדבריו אם נשמעו ידי אירוך היה זה בגלל ההד באולמות, והוסיף כי הכדורים נורו מאותו רובה.

לדבריו, הגרסה כי אדם נוסף ירה עימו מאמ.16 איננה סבירה, והסבירות נמוכה עוד יותר שעוד משהו ירה ושמר על התרמילים, או שהחליף נשק בעת הירי של ד"ר גולדשטיין.

מן השיחזור עולה כי גולדשטיין ירה מ"הגלילון" ארבע מחסניות. הוא החליף פעמיים את המחסנית הכפולה שלו, וירה מן המחסנית המשולשת. היו לו שתי מחסניות כפולות ומחסנית אחת משולשת. ביותר היו בידיו שבע מחסניות שלא הצליח לרוקן. בין המחסנית השניה של הצמד הכפול לשלישיה הוא הותקף במטף כיבוי, ואחר כך היכו בו במעמדי הברזל של המחיצות.

תא"ל אגמון אמר אתמול, כי ניתן להסביר את הירי ממזרח למערב וההפך בנתוני הקליעים שעפו מן הצד האחד לאחר. בעדויות הבוקר של אנשי המחלקה לזיהוי פלילי של המשטרה היום צפויה תשובה לשאלות אלה. בוועדה יופיעו סגן ניצב בינגל שכטר, פקד ברוך מגל ומפקח ליאור גריבי.

תא"ל אגמון מתח ביקורת על מערכת פינוי הפצועים "שלא פעלה כלל". הוא לא חסך שבט ביקורתו מפעולת החיילים במערה בעת הטבח. הוא התרשם שלקח זמן עד שהתאוששו. קצין מבוסס היה פועל במהירות גדולה יותר, טען.

תא"ל אגמון ביטל את האפשרות לאסור הכנסת נשק למערה, וזאת לנוכח האיום שבו עומדים התושבים, אך הדעת הוא תומך באיסור כניסת נשק בכניסה למערת המכפלה, תוך הבטחת שלום המתפללים בעת התפילה.

היום אמורים להעיד בשעה 11.00 יועץ שר הדתות ישראל ליפל, יועץ הרבנים הראשים הרב רפאל פרנק, ד"ר מוחמד אבו רמילה, מנהל בית החולים אלהאלי, וד"ר אמין תאלגי, מנהל בית חולים מוקאסד.

2 אנשי מילואים מאשקלון נפצעו מאש במהלך סיור בעזה; מחבל נפצע ונמלט

(עו). - שני חיילי צה"ל נפצעו אתמול באורח קל מירי מחבלים בעזה. אש מחבלים נורתה אל סיור ממונע של צה"ל סמוך לעומר אל מוכתר, ליד מפקדת המגורה. מהאש נפצעו באורח קל שני חיילים. הם פונו לקבלת טיפול בבית חולים "ברזילי" באשקלון.

כוח צה"ל השיב אש לעבר מקורות הירי. שלושה מחבלים נלכדו.

במהלך חילופי יריות בין כוח של צה"ל לבין ארבעה מחבלים חמושים, סמוך למפקדת כוחות צה"ל ברצועה, במרכז עזה, נפצע אחד המחבלים. אולם הוא הצליח להימלט, לאחר שהשליך רובה קלצ'ניקוב שהיה בידיו.

התקרית אירעה סמוך לשעה 8.00 בבוקר, כאשר כוח של צה"ל שעמד ליד מפקדת כוחות צה"ל הבחין בארבעה מחבלים חמושים יוצאים ממכונית פרטית. החיילים קראו להם לעצור וירו לעברם. המחבלים פתחו גם הם באש.

מקורות ערביים מסרו, כי ככל הנראה מדובר בחוליה של ארגון פתח, אשר מאז השבוע שעבר, לאחר שנהרגו שישה ממחבלי הארגון במחנה הפליטים ג'באליה הם מבצעים פיגועי נקמה.

ארגון הג'יהאד האיסלאמי נטל על עצמו אתמול בצהריים אחריות לפיגוע.

הפצועים מאשקלון

שני החיילים שנפצעו בתקרית הם חנניה אסידה, בן 36, ויוסף דבוש, בן 35 - תושבי אשקלון. הם נפגעו ברגליהם כתוצאה מהירי. הם מאושפזים במצב שהוגדר קל במחלקה האורתופדית, לאחר שנותחו והקליעים הוצאו מרגליהם.

פינוי ביריחו

המשטרה החלה אתמול לפנות את תחנת משטרת יריחו, כאשר ציוד רב הועמס על משאית ונלקח מהמקום.

במהלך הפינוי התרחשו במקום תקריות של יידוי אבנים ובקבוקים לעבר השוטרים והמשאית המפנה אותם. מתחנת המשטרה נלקח בעיקר ציוד משרדי וציוד שאין בו צורך מיידי. כן יועברו מהמקום העצורים אל מפקדת האזור, שם תשכון המשטרה בימים הקרובים.

הפינוי יסתיים תוך ימים ספורים. זו תחנת המשטרה הראשונה שמתפנית בהתאם להסכם עזה־יריחו. תחנה זו תימסר בתחילת השבוע הבא לידי השוטרים הפלסטינים, אשר מפקדיהם יגיעו למקום כבר סוף שבוע זה.

צלם נפצע קל

הישאם אל שרבט, צלם רשת הטלוויזיה W.T.N, נפצע אתמול לפני הצהריים באורח קל ברגלו כתוצאה מפגיעת כדור גומי.

הצלם עסק בצילום מהומות ותקריות יידוי אבנים במרכז חברון, שעה שנפגע מירי של חייל צה"ל. הוא פונה לבית החולים "עליה" לקבלת טיפול ושוחרר אחר כך.

הנהלת רשת הטלוויזיה בישראל פנתה לדובר צה"ל וללשכת העיתונות הממשלתית במטרה להגיש תלונה.

שוחררו 2 חטופים

פתח' והחמאס שיחררו אתמול שני חטופים לאחר פשרה שהושגה בין מנהיגי שני הצדדים.

בשבת חטף החמאס את כאמל עבד אל מג'יד, תושב שכונת שייך רדואן שבעזה, בטענה שהוא מסייע לישראל. החטוף מוכר כפעיל פתח' בכיר בעזה ואנשי הפתח' דרשו לשחררו.

אתמול בבוקר נחטף איש חמאס בכיר, ואלד אל היגרי, על ידי אנשי פתח', בתגובה לחטיפת אל מג'יד. בשעות הצהריים התקיימו שיחות בין מנהיגים משני הצדדים והושגה פשרה, לפיה ישוחררו השניים, אולם הפתח' ימשיך בחקירת החשדות כלפי אל מג'יד.

בנק בגדה

רבת עמון, (עתים). - פקיד בכיר בבנק אוף ג'ורדן אמר אתמול כי הבנק יפתח היום ברמאללה את הסניף הראשון שלו בגדה המערבית. "הסניף של הבנק ברמאללה יתחיל ביום שני בבוקר בפעילות בנקאית מלאה, כולל פתיחת חשבונות, העברות כספים בדינארים ובמטבע חוץ, מתן הלוואות ומכתבי־אשראי", מסר מוחמד עלי אברהים, עוזר מנהל בנק אוף ג'ורדן. הוא הוסיף כי בסניף יהיה צוות של 42 עובדים. הבנק מתכוון לפתוח סניף גם בשכם, ברגע שיקבל אישור לכך, ולאחר מכן סניפים בחברון ובעזה.

הבנק כבר רכש חלקת אדמה ביריחו, להקמת סניף. "החלטנו לשפץ את סניף שכם, ואנו מכינים אותו וממתינים לאישור מצד הבנק המרכזי הירדני, כדי לפנות אל הממשל האזרחי הישראלי", מסר.

הוא הוסיף כי אין הוא צופה בעיות והוא מקווה שהסניף ייפתח תוך חודשים ספורים.

ישראל וירדן חתמו בדצמבר אשתקד על מזכר־הבנה, המתיר לבנקים ירדנים שהיו להם סניפים בגדה לפני מלחמת ששת הימים, לפתוח אותם מחדש.

הבנק, שהיו לו סניפים לפני 1967 בירושלים, ג'נין ויריחו, יהיה הבנק הירדני השני הפותח מחדש סניפים בשטחים. ב־1986 כבר התירה ישראל לבנק קאהיר־עמאן לפתוח סניף בשכם, המגיש שירותים מוגבלים.

העבודה

מפלגת העבודה הישראלית
מטה הבחירות להסתדרות 1994
מטה הסברה/הסברה בעל־פה

כנס מסבירים ארצי לקראת הבחירות להסתדרות 1994

הכנס יערך ביום שלישי, כ"ד ניסן תשנ"ד 5/4/94 בשעה 17:00
בבית סוקולוב, אולם נורמן, רחוב קפלן 4, תל־אביב.

בהשתתפות:

השר **שמעון פרס** – שר החוץ
הח' **חיים הברפלד** – מזכ"ל ההסתדרות
סגנית השר **מאשה לובלסקי** – יו"ר מטה הבחירות
הח' **עפרה פרידמן** – מועמדת למזכ"ל נעמ"ת
הח' **מאיר גת** – יו"ר מטה ההסברה
ד"ר **חיים אסא** – ראש הצוות האסטרטגי לבחירות

מנחה:

הח' **פיני שומר** – יו"ר מטה ההסברה בעל־פה

בכנס יחולק תיק למסביר הכניסה בהזמנות בלבד

זר להומוסקסואלים שנספו בשואה יונח ב"יד ושם"

מאת כתב "דבר"

זר לזכר ההומוסקסואלים והלסביות שניספו בשואה יונח לראשונה באתר ההנצחה "יד ושם" ביום השואה.

את הזר יניחו עמית קמה וליאורה מוריאל, פעילי האגודה לשמירת זכויות הפרט למען ההומוסקסואלים, לסביות וביסקסואלים בישראל. הזר יונח כחלק מן הטקס הרשמי שייערך בשעה 10.00 ב"יד ושם".

"הנאצים טבחו שישה מליון יהודים וכן צוענים והומוסקסואלים", מסבירה ליאורה מוריאל. "במוזיאון השואה בוושינגטון וכן ביד ההנצחה באמסטרדם יש אזכור מפורש לאחינו ההומואים ולאחיותינו הלסביות שניספו בשואה בגלל הנטייה המינית שלהם. ל'יד ושם' יש מנדט להנציח רק את ששת מיליוני היהודים, וזה טבעי. אבל אסור לשכוח שאם ההומואים ולסביות מהווים חמישה עד עשרה אחוזים מן האוכלוסייה, הרי שאחוז דומה מהיהודים שנספו בשואה היו הומואים ולסביות, וגם אותם אסור לשכוח".

סופרים ומשוררים ערבים ויהודים לכינוס בפאריס

פאריס (ע.א.אף.פי.) – 13 סופרים ומשוררים ישראליים, יהודים וערבים, יגיעו ביום רביעי לצרפת, ויופיעו בהרצאות ובאסיפות.

פגישות אלה יתקיימו לרגל מפגש "היפהפיות הזרות" ה-22 מטעם משרד התרבות הצרפתי, שנועד להציג יצירות שאינן מוכרות לקהל הצרפתי.

גרשון שקד, המציג את הספרות הישראלית-יהודית, מבחין בין שלושה דורות: בני המהגרים מהעליות הראשונה והשנייה, דור קום המדינה, והדור שעבר את מלחמת יום כיפור, השלום עם מצרים, מלחמת של"ג והאינתיפאדה.

לצד הספרות העברית, צמחה בישראל ספרות בשפות אחרות, וכן הספרות בערבית שאותה מייצג אמיל חביבי, שגם הוא בין המוזמנים.

עם המשתתפים נמנים יהודה עמיחי, דליה רביקוביץ', דוד שחר, יצחק אורפז, ואידה פינק הכותבת בפולנית. את הדור הצעיר מייצגת אורלי קסטל-בלום.

תגרה בגלל מתנת יום-הולדת

(ע). – "התגרה החלה לאחר שלא הבאתי לידידתי מתנה ליום הולדת", טען אתמול להגנתו יצחק סכן (39) מקרית-אתא, בעת שהובא בפני בית-משפט השלום בחיפה כחשוד בתקיפת חברתו.

נציג משטרת זבולון טען, כי החשוד תקף את חברתו, היכה אותה באגרופים ובבעיטות והשליך מכשיר טלפון בפניה.

החשוד כפר באשמת התקיפה וטען, כי חברתו, שחגגה את יום הולדתה, היתה בגילופין. "היא הרימה עלי סכין, התנפלה אותי באף וביד ואני התגוננתי והזמנתי את המשטרה. התגרה החלה בגלל שלא הבאתי לה מתנה ליום הולדתה".

השופטת ניצה שרון ציוותה לשחרר את החשוד בערבות של 5,000 שקל והורתה לו לא להתקרב במשך 90 יום לבית ידידתו.

חוגגים את המימונה, אתמול (למעלה): הנשיא ויצמן עם הרמטכ"ל, השר שחל וראש עיריית ירושלים, הכן רבין ופרס (צילומים: חנוך גרויצקי, ישראל הדרי ויצחק הררי)

עשן המנגלים אפף את הפארקים

הנשיא, שרים, ח"כים ומכובדים התארחו אצל חוגגי המימונה ברחבי הארץ

(ע). – רבבות מקרב יוצאי מרוקו וצפון אפריקה קיימו אתמול את חגיגות המימונה המסורתיות בעשרות פארקים וגנים ציבוריים בכל רחבי הארץ, כשהחגיגות השנה עמדו בסימן שלום ואחדות בישראל. עשרות חברי כנסת וראשי ציבור כמו גם נכבדי עדות נענו להזמנת המארגנים הגיעו לברכם ולהשתתף בשמחתם.

נשיא המדינה עזר ויצמן השתתף בחגיגות המימונה בגן סאקר בירושלים, אליהם הגיעו אלפי חוגגים. הגן היה אפוף בעשן המנגלים הרבים שהבעירו החוגגים. בין המכובדים האחרים שהגיעו לחגיגות שם היו הרמטכ"ל רב אלוף אהוד ברק, שר הבינוי והשיכון בנימין בן אליעזר, מבקרת המדינה מרים בן פורת, שר האוצר אברהם בייגה שוחט, שר המשטרה משה שחל וראש עיריית ירושלים אהוד אולמרט.

המכובדים התקבלו באוהל המרכזי של החגיגות בעוגות ובמטעמים מסורתיים. הנשיא ויצמן אמר, כי הוא נהנה להגיע לכל מקום "שישנה בו שמחה ואחדות".

שר הבינוי והשיכון שעלה לבמה לשאת דברים, התקבל בקריאות רמות של "בוז" ו"פואד בוגד". שר השיכון אמר לכתב עתים, כי "את הצעקות צעקו מתי מעט, שלא הגיעו כדי לחגוג, אלא כדי לצעוק". הוא הוסיף, כי הגיע כדי "לדבר עם המוזמנים" וכך עשה. בן אליעזר גם ירד לקהל, ממנו שמע תלונות על תיפקוד הממשלה ועל תהליך השלום.

הרמטכ"ל ברק סיפר, כי הוא חוגג את המימונה מדי שנה בבתי חברים, "זו חגיגה יוצאת מהכלל שמבטאת את שמחת העם עצמו".

שר האוצר שוחט סיפר, כי המימונה אמנם עולה כסף, אך "בלי חגיגות העם לא יכול". גם הוא אמר כי הוא חוגג את המימונה כבר שנים רבות.

שר המשטרה משה שחל סיפר, כי גם הוא משתתף בחגיגות המימונה שנים רבות, וזהו "מנהג של קהילות צפון אפריקה שהפך להיות מנהג של כל עם ישראל".

חגיגת המימונה המסורתית בתל-אביב, שהתקיימה בפארק הירקון התאפיינה במספר מועט יחסית של חוגגים. לפארק הגיעו במשך היום רק מאות חוגגים, ורק בערב עלה מספרם.

החוגגים טענו, שעיריית תל-אביב לא שיתפה עימם פעולה, ("מסיבות תקציביות", כטענת העירייה), ולא הקימה את הבמה המרכזית, דבר שמנע את הופעת האמנים והלהקות "המוסיפים שמחה לחג". עוד טענו החוגגים, כי ראש העירייה רוני מילוא לא מצא לנכון להופיע ולברך את באי המימונה, שלא כמו קודמו שלמה להט, שנהג לבוא ולהשתתף עימם בשמחת החג.

ראש הממשלה יצחק רבין התקבל אתמול בקריאות "בוז" כשבא להתארח בחגיגות המימונה של יוצאי איראן, שנערכו בפארק הלאומי ברמת גן.

בעת שרבין עשה דרכו לאוהל הכבוד, זכה מהחוגגים לקריאות "בוז", "בוגד", "לא רוצים אותך פה", "אתה דורך על דם יהודים" ועוד אימרות. היו גם שקראו בזכות רבין ובזכות השלום, אולם קולם נבלע בקריאות הבוז הרמות.

לאחר דברי ברכות מפי מ"מ יו"ר ארגון החג של יוצאי איראן, שמעון הנסאב, וטעימה ממטעמי החג על טהרת המטבח הפרסי, יצאו רבין ואישי הציבור לאמפיתיאטרון, שם נערך האירוע המרכזי לעיני אלפים. כאן נשאו דברים ראש עיריית רמת גן, צבי בר, שנתן את התודות לאירוע, ורבין, שלאורך כל נאומו נשמעו שוב צעקות בוז וקריאות גנאי.

"ההיסטוריה היהודית עם איראן ופרס יצרה לנו את שני האויבים הגדולים ביותר שקמו לעם היהודי במזה"ת, המן והחומייני. אני מקווה שהחומייניזם לא ידבק גם בעם הישראלי. לא נתיר מקום גם לחומייניסטים, זהו הלקח שלמדנו מאויבי ישראל שקמו באיראן בעבר ובהווה", אמר רבין.

הוא הוסיף, כי הוא לא מתרגש מצעקות ההמון, והממשלה תמשיך ללכת בדרכה ותביא שלום וביטחון לעם. על דברים אלה זכה רבין למחיאות כפיים סוערות ולקריאות הידד. כן שיבח רבין את הקהילה האיראנית בארץ, שידעה, לדבריו, לשמר את יהדותה ולהשתלב בכל הפעולות היוצרות והלוחמות בארץ.

אחריו נשאו דברים חברי הכנסת מהליכוד, שרון וקצב, שזכו למחיאות כפיים סוערות, וכן נכבדי הקהילה האיראנית בישראל.

ח"כ משה קצב אמר לכתבים, כי הממשלה עושה טעות במתנות לפלסטינים. החזרת המגורשים לא תבסס, לדבריו, יציבות, אלא להיפך, היא תקשה על תהליך השלום. "הממשלה פזיזה, ובמתנות שלה היא תיצור מוקד של תסיסה ואי שקט ורק תגביר את פעילות המחבלים", אמר קצב.

לדבריו, יוקם מטה משולב אל-מפלגתי של חברי האופוזיציה, שיכלול גם כמה חברים מהעבודה, שייאבקו בממשלה באופן חריף, אבל רק באמצעים חוקיים.

אריק שרון אמר, כי צפויה התחממות של הטרור הפלסטיני, ו"החזרת המגורשים היא טעות שתעלה לנו ביוקר".

שוחט והברפלד מנסים להגיע לפשרה

שביתת אקדמאים צפויה בשבוע הבא

מאת אפרים דוידי

רבבות עובדים, חברי הסתדרויות האקדמאים, ישבתו בשבוע הבא.

כך יוחלט בכינוס של "מטה המאבק" המורכב של שלושת האיגודים שיהיה מחר בקומה השביעית בבניין הוועד הפועל.

מנכ"ל הסתדרות המהנדסים והטכנאים, שלמה שני, מסר אמש לכתב "דבר", כי "הפער בין עמדות האוצר לעמדות האיגודים הוא גדול. היום ננסה להגיע להבנות, אך לדעתי, דבר לא ייצא מהפגישה. במהלך השנה עשינו שעות רבות במסגרת המו"מ כדי להגיע להבנות, אך האוצר אינו מוכן להגמיש את עמדותיו".

ראשי איגודי האקדמאים עומדים להציע מחר לכ-100 חברי מטה המאבק לקיים את השביתה כבר ביום שלישי הבא, ה-12 באפריל.

מנכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד, הודיע אתמול בישיבת הוועדה המרכזת, כי הוא נפגש וייפגש עם שר האוצר, אברהם "בייגה" שוחט, בנסיון "להסיר את הקשיים המונעים לפי שעה את השלמת מערכת הסכמי השכר עם שורת איגודים מקצועיים המייצגים מספר גדול של עובדים במיגזר הציבורי".

יצויין, שתוקפם של ההסכמים הקודמים פג בסוף דצמבר 1992. המנכ"ל הודיע, כי אם לא יוסרו הקשיים שאינם מאפשרים להגיע להסכמים, תעניק ההסתדרות גיבוי להחלטות של ההסתדרויות והאיגודים המקצועיים, שיגיעו למסקנה כי לא נותרה להם דרך אחרת זולת מימוש סיכסוכי העבודה שעליהם הכריזו.

הברפלד אמר, כי מנהל המכון למחקר כלכלי וחברתי של ההסתדרות, ד"ר רוני נתנזון, וצוות המכון מנתחים עתה נתונים שקיבלו על ההסכם שהושג באוניברסיטאות. "אם יתברר שהיתה בהסכם זה חריגה בהתייחס לסעיף במיכזר ההבנות שנחתם בין האיגודים לבין האוצר, ייבחנו ההשלכות על מיגזרי העובדים האחרים בשירות הציבורי", הדגיש מנכ"ל ההסתדרות. לדבריו, "ההסתדרות והאיגודים המקצועיים מנהלים, ויוסיפו לנהל, מאבק נחוש נגד המגמה הקיימת גם בקרב גורמים מסויימים באוצר, לכרסם בהתמורה בעבודה המאורגנת ולהרחיב את היקף החוזים האישיים". הוא ציין, כי בשלב הפיתוי מוכן המעסיק לשלם יותר למי שמתפתה לצאת ממסגרת ההסכם הקיבוצי, אך כבר הוכח כי בראייה לטווח ארוך משלמים העובדים ביוקר על כך, גם כציבור וגם כפרטים.

מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, אמר כי בהתאם למדיניות שנקבעה, מנהלים האיגודים המקצועיים מו"מ ישיר עם המעסיקים הציבוריים, והאגף לאיגוד מקצועי מסייע כל אימת שהוא נדרש לכך. הוא ציין, כי לאחר שהוסכם להתחיל להפריש לקופת גמל עבור רכיב השעות הנוספות, מתנהל ברציפות מו"מ על הדרך להכללת רכיב הרכב, במתכונת שיוסכם עליה, בבסיס השכר המובטח לפנסיה. על פי הנתונים שבידי האגף לאיגוד מקצועי, רכיב הרכב מהווה בשירות המדינה בין 10 ל-25 אחוז מהכנסת העובד.

מנכ"ל הסתדרות האקדמאים במדעי הרוח והחברה, יעקב אוניקובסקי, סקר בפני חברי הוועדה המרכזת את סוגיות המחלוקות העיקריות העומדות בין האיגודים לבין האוצר:

- המעסיקים הודיעו על כוונתם להגדיל את מספר החוזים האישיים במיגזר הציבורי.
- המעסיקים מתנגדים לכך שרכיבים של שעות נוספות ואחזקת רכב ייכללו בפנסיה.
- מחלוקת נוספת היא בשאלת תוספת השכר שהעובדים יקבלו.

אוניקובסקי ציין, כי הוא ועמיתיו, שלמה שני ומנכ"ל הסתדרות המהנדסים יצחק רז, לא יחתמו על שום הסכם עד שתביעותיהם בנושאים אלה ייענו.

מזכירות האיגודים המקצועיים הפרה-רפואיים, דליה קלישבסקי, דיווחה בישיבת הוועדה המרכזת על העיוותים שחלו במערכת הסכמי העבודה והשכר של איגודים אלה ביחס לקבוצות אחרות במערכת, ותבעה לתמוך בתביעת האיגודים לתקן את המעוות.

היום גם יתכנסו נציגים של כ-8,000 עובדי מעבדות ברחבי הארץ, כדי להחליט על צעדים. מזכיר הסתדרות הביוכמאים והמיקרוביולוגים, אשר גולדשלגר, מסר אתמול, כי ימליץ להחריז לשבות בדרישה לחתימה על הסכם העבודה החדש.

שגרירות אוקראינה בישראל: לא ייסגרו משרדי הסוכנות

מאת נתן רוזי

יועץ שגרירות אוקראינה בישראל, אלכסנדר מאיידנק, הכחיש אתמול שממשלתו איימה לסגור את משרדי הסוכנות היהודית. הוא הכחיש גם שיש התנגדות כלשהי מצד ממשלת קייב לעידוד העלייה משם.

אתמול דווח על כך בישיבת ההנהלה האופרטיבית של הסוכנות היהודית בירושלים. כן דווח על 'הצפת' שגרירות ישראל ונציגות הסוכנות באוקראינה בטלפונים של יהודים שמבקשים לעלות לישראל.

משרד החוץ האוקראיני העביר בסוף השבוע מכתב רשמי למשרד החוץ בירושלים, בו נאמר כי גורמים מוסמכים באוקראינה יבדקו את המשך פעילות הסוכנות היהודית ברוח חיובית.

בעת האחרונה קיבלו מספר גורמים הפועלים באוקראינה בקרב בני הנוער, ביניהם ארגונים נוצריים, הודעות דומות להודעה שהועברה לסוכנות היהודית על ידי משרד המשפטים באוקראינה.

עדיין לא ברור אם ההודעה על פיה משרד המשפטים האוקראיני בודק אפשרות לסגור את משרד הסוכנות היהודית שם היא מדיניות רשמית חדשה של אוקראינה, או שהיא פרי יוזמה מקומית.

יו"ר הליכוד בסוכנות תובע את מנהיג בית"ר על הוצאת דיבה בפרשת דיניץ

(ע). – שלמה גרביץ, חבר הנהלת הסוכנות היהודית ויו"ר סיעת הליכוד בהנהלת הסוכנות, תובע 700 אלף שקל מיצחק בר-יעקב מרמת-השרון, ראש התנועה הציונית והעולמית של בית"ר וחבר הנהלת התנועה הציונית, ומיוסף שטיינר מרמת-גן, המוציא לאור של העיתון "ברורבר" המופץ בקרב בוגרי בית"ר בישראל.

התביעה הוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל-אביב. באמצעות עו"ד שלמה ליבליך, טען, כי ב-8 בדצמבר '93 פרסמו הנתבעים בעיתון "ברורבר" כתבה מפרי עטו של יצחק בר-יעקב שבה נטען, בין היתר, כי גרביץ משתף פעולה עם היו"ר שמחה דיניץ ומשמש לו כסות קבועה לכל נושא.

הכותב הקשה בכתבה: "האם נציגי תנועת הליכוד בסוכנות היו בין הנוכים משיטות פעולות ועל כך שתיקתם?"

גרביץ טוען בתביעתו, כי האשמה כלפיו, כאילו הוא שותף למעשיו של שמחה דיניץ השתקתם, היא שקר וכזב ומהווה משום הוצאת לשון הרע.

גרביץ מדגיש, כי עם היוודע פרשת שמחה דיניץ הוא הבהיר את עמדתו ועמדת סיעת הליכוד ואת העובדה, והתוצאה היא השלמה עם ממצאי החקירה.

התובע מציין, כי דיניץ ניסה לקבל גיבוי מסיעת הליכוד, אולם חברי ההנהלה מטעם הליכוד הבהירו לו, כי אל לו לצפות לאישור גיבוי וכי הסיעה תמתין עם תגובתה עד למיצוי החקירה בפרשה.

עוד נאמר בתביעה, כי בקשתו של דיניץ מסיעת הליכוד, לתמוך בהודעת היועץ המשפטי של הסוכנות היהודית שלפיה בעשו מעשיו בתום לב, נדחתה על הסף.

בארכותו של גרביץ מציין עוד בתביעה, כי "המניע לפרסום הכתבה המשמיצה כלפי מרשו הינה חיסול חשבון של הנתבע, יצחק בר-יעקב, עם מוסדות בית"ר התנועה. זאת, לאחר שהתובע חשף אי-סדרים בהשבתותיו של בר-יעקב, שנמצא גונב בכספים מקופת המוסד הציבורי ששיגרו כשליח לחו"ל, ואף הוזה למוסד 30 אלף דולר שנטל שלא כדין".

התובע מוסיף, כי בית הדין העליון של בית"ר פסק באוגוסט '87 להרחיק את יצחק בר יעקב לצמיתות מתנועת בכל מוסדות בית"ר וקבע שהוא פסול לכל תפקיד ציבורי.

הנתבעים טרם הגישו כתב הגנה.

הופיע
ניב הגימלאי אפריל '94

ניב הגימלאי - ירחון גימלאי ישראל

מס' 137, שנה 23, ניסן תשנ"ד
אפריל April 1994

מערכת: שולמית אור, אברהם גל, ד"ר דב בר-ניר, מרדכי זילברשטיין, אמנון יקותיאל, ד"ר רן כהן, יצחק קדמן, יוסף קרני, אליהו רייף, ישראל שיח.
עורך: אפרים ליפשיץ
עורך משנה: שולמית אור

מינהלה: אריה שור
הפצה: אריה שור
הפקת דפוס: מפעלי תרבות וחינוך בע"מ, עיצוב שער: משה פרי, ביצוע בקיבוץ: חנה זוהר, סדר ועימוד: ליליה בוקר, זיוה בכלום, איורים: שמעון נכר

מודעות: פרסום ספרים בע"מ, רח' ויצמן 32 תל אביב, טל' 6950945, 6950770, 6768891, פקס 6963568

הכתובת: ניב הגימלאי, בית לשכת המס, רח' ארלוזורוב 115 (חדר מס' 11), תל-אביב 61162, טל' 6970818

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

NIV HAGIMLAI
OFFICIAL ORGAN OF
I A S C
Israel Association of Senior Citizens Affiliated with Histadrut The General Federation of Labour in Israel
EDITOR: EFRAIM LIFSHITZ

זעקת זקני ההתיישבות
יש תופעות בחיינו שקשה למצוא להן הסבר. כמו כאשר מתבגרת החברה אינן עוד. כאשר מאן דהוא נקלע לעתים בטווח בדרך הפריימריז לכנסת, הם כאשר נפלט ממנה כעבור זמן מעט, מתגבשת לו בכל מל ראיית מנית, בריאות לאו דווקא פוליטית, עיתונות, התבונה וקשר לעולם.
המשך בעמוד 3

בגליון זה

על הפרק - ההסתדרות שב על הדרך; גימלאי שירות המדינה;
מסמוס זה מסמוס זה מסמוס: כולנו לקלפי; רק אשרי - א.ל. 2
מוקד - הגימלאים בהתיישבות - אליהו רייף 3
ביום פקודה - חיים הברפלד 4
ההסתדרות - תשתית עבודתית - ארתור ישראלוביץ 5
ותיקים בקיבוץ - ניורא פורטן 6
המאבק הוא של הגימלאים - יחזקאל אילן; הייתכן ? - נפתלי מאורי 7
הקשישים בקיבוץ - אני צור; עין ורואה - לאה אילני 8
בתים סיעודיים בקיבוצים - חני פוקס 9
בין גימלאי העיר וההתיישבות - שמואל אהרוני 10
הסתדרות הגימלאים והתנועה הקיבוצית - שמואל קלס 11
שיפור למכללת הגימלאים "ביתנו" בעמק הירדן 12
הגימלאים בהתיישבות - עם הראשונים בעוטב יסודה - זלמן וינוגרדוב; הזקן הפולה בקיבוץ; קבוצת מסדה - ישראל זמיר; האיגוד הסיעודי בשדות צבי - אריה הדר; "אשדי" - כשמה כן היא - מרים הלפגון; "גיל-עוז" - בית בבקעת בית שאן; "כי האדם כעץ השדה" וכמוהו ממשיך לצמוח - עמליה פירסטנבורג; בין המסים והסדן; גימלאי הגליל המתמודד עם הפנים לעתיד - חודה מוסל; היו לי שלושה - סוניה זמיר; טב-יום בעמק יזרעאל - יצחק מרידור 14
בעקבות יום הגימלאי הבינ"ל - ד"ר אריאלה לבנשטיין 20
שיפור איכות החיים במרכז הרפואי הגריאטרי - ד"ר בנו הבוס 21
אות ההתנדבות הענק לשלושים גימלאים - ש. שמואל 22
האזיעות מסוכנת - הרואס ב. דיוס 23
סיפורים - לחלה ה. ברנס 24
במעגלי הגיל - סוניה וינוגרדוב - ישו מניין בחיים 25
בית הסבתות והאמנות - דוד בשר - אמן לאומי - נתן גרוס 27
רפואה מונעת - קיפות הקשיש בבתי חולים - ד"ר רפאל עין 28
גרונטולוגיה - איך להתגבר על מות בשיים - ד"ר נחום הראל 29
אן המודד - דמי מזונות באמצעות הביטוח הלאומי 30
חוגי גימלאי - אפזגריצה זלמין - שושנה ברגר, גננות גימלאיות בתחייה - בינה יקוד הבקה שולימסקי 31
ברחבי תבל - מה יקרה בעוד 40 שנה - דוד ביניר; 19 מיליון מובטלים באירופה: עוזה; ארגנטינה 32
ישראל פוקס בן השמונים 33
מכתבים למערכת 34
אשמן עם בל הלב 35
גימלאי שירות המדינה יקבלו תוספת - א אסר, א. וויזי 35
בספרים ובאומנות 36
השבת השחורה - נפתלי מאורי, רבקה אסא 37
זוקנת הרימים - נסים דהאן 38
על מאמר - דוה יוסף 40

בירושלים וברחובות

(המשך מעמוד 1)

סטודנטים פרצו אל תוך הבניינים, בעיקר אגף-המינהלה ובית-הספר לרפואה, עקרו דלתות מציריהן, שברו חלונות, הפכו ארונות ותיקיות, פיזרו ניירות-משרד ושפכו כמויות גדולות של מים. במהלך המהומות שותקה לחלוטין מרכזת-הטלפונים של האוניברסיטה.

"לא רוצים תעודה מוכתמת", "בלי ציון עובר – אני לא חוזר", היו בין הסיסמאות והכרזות הבולטות של הסטודנטים המוחים. הם התרעמו על מה שהשתמע מדבריה של ההנהלה, שהסטודנטים לא לומדים ברצינות ושיש סכנה כי תעודות יינתנו למי שלא זכאי להן. סטודנטים יצאו נגד המרצים, ש"דואגים לשנת-השבתון שלהם יותר מאשר לסטודנטים שייצטרכו ללמוד בקיץ".

מאות סטודנטים התייצבו ליד שמונת השערים של הקמפוס התל אביבי בניסיון למנוע כניסת מרצים עובדים וסטודנטים פנימה. באחד השערים פוזרו על הכביש מסמרים. למקום הגיעו כוחות משטרה ממרחב דן וירקון בפיקוד תנ"צ יעקב רז מפקד מרחב דן. השוטרים לא נכנסו לתוך הקמפוס ואיפשרו למי שרצה להיכנס. במשך היום החלו שתי הפגנות ליד שערים ארבע ושמונה בהן כבר היו אלפי סטודנטים נושאי שלטים, "פיצוי כספי", "עובר עכשיו", "אין כניסה".

ראשי הסטודנטים קראו למפגינים לרדת לכביש ולחסום צירי תנועה בדרישה שישוחררו חבריהם העצורים. פינת הרחובות איינשטיין ולבנון נחסמה, המשטרה ניסתה לפנות הציר וההפגנה הפכה לעימות אלים עם השוטרים. שוטר משמר הגבול הופל לכביש ונפגע בידו ונזקק לטיפול בית החולים. השוטרים החלו לבצע מעצרים כשהם מפנים סטודנטים עצורים לניידות כשאזיקים לידיהם. העצורים פונו למטה מרחב דן ומשם לבית המעצר באברבנאל.

לאחר שפרצו לקמפוס הבעירו הסטודנטים צמיגים ופחי אשפה. בבית המנהלה שברו חלונות והדיסים בעזרת עציצים שהטיחו. דלתות נפרצו והמון סטודנטים החל הופך ריהוט ורכוש ומשליך ניירות מהחלונות. בדרך רמסו גינות וצמחי נוי ללא הכר. הפורעים פתחו ברזי כיבוי והציפו את משרדו של רקטור האוניברסיטה פרופ' רן עמיר, לאחר ששברו את הדלת ונפצו שמשות החלונות. עמיר אמר כי ונדאליות כזו היא תעודת עניות לסטודנטים. לדבריו למרות שנגרם נזק לסטודנטים האוניברסיטה לא תנפיק להם אישורי לימודים כוזבים, אך ציין כי האוניברסיטה הכריזה שהפטור הפורמאלי לא ימנע קבלה ללימודי תואר שני.

משם פנו למשרדי הפקולטה למשפטים ולרפואה וגם שם נמשכה ההשתוללות וגרמו נזקים. הסטודנטים קבלו על התנהגות השוטרים, "מדינת משטרה" וזעקו נגד השוטרים. "מדוע אתם מרביצים באוניברסיטה ליז אני שילמתי שכר לימוד" זעקה סטודנטית לרפואה שוטרים גוררים חבר סטודנט למעצר.

בצהרים נרגעו הרוחות ליד שערי הקמפוס. נשארו כמה עשרות שוטרים. הסטודנטים פנו לעניניהם אך הבטיחו כי המאבק יימשך והם מכינים הפתעה כבר לשעות הקרובות.

נשיא אוניברסיטת תל אביב יורם דינשטיין אמר: "אנו ננקוט צעדים נגד כל האחראים לבריונות הזאת וננסה להרחיק אותם מהאוניברסיטה". דובר אגודת הסטודנטים גלעם לוי אמר אתמול כי האגודה מגנה מעשי הוואנדליזם. חבר אגודה אחר אמר כי המעשים הם תוצאה של לחץ שנצבר במשך שביתת המרצים הארוכה.

בהנהלת האוניברסיטה מבהירים כי השביתה לא תועיל לשובתים ולתביעותיהם: לא יינתנו נקודות-זכות אקדמיות, אלא רק פטור מינהלי, שיהיה שונה לפי שיקול מיוחד לכל חוג.

נשיא האוניברסיטה הבהיר את המשמעויות האקדמיות של מתן פטור מלא: הסתרת העובדה, שלא נבחנה רמת-ידיעותיו של סטודנט בעקבות הקורס; הענקת ציון אפילו למשהו, שאין כל ראייה כי בכלל השתתף בכל השיעורים והמטלות השוטפות של הקורס. הוא קרא לסטודנטים, ל"אלה מביניהם שנושאים עיניים קדימה ולא רואים רק את היום ומחר", לגשת לבחינות רגילות בכל הקורסים, כדי שלא יחסר להם ידע ולא יוסר להם ציון מרוייק, במיוחד במקצועות בולטים (הנדסה ורפואה ודומיהם), שבהם יש משמעות חשובה לכל קורס ולכל תחום-ידע ספציפי.

הוא גם ציין כי אינו שלם עם הפטור המינהלי: "הגענו לכך בעל-כורחנו, מכיוון שהטכניון נכנע לתביעות הסטודנטים והעניק את הפטור. זה אילץ אותנו לנקוט דרך דומה, בניגוד למאוויינו – ואפילו בניגוד להסדרים יותר נכונים, שהשגנו בדיונים עם אגודת-הסטודנטים ערב ההחלטה של הטכניון. השביתה לא היתה יותר גרועה, ולא בהכרח יותר ארוכה (מצד השפעותיה על סדרי שנת-הלימודים) מאשר 1991, שבה היתה מלחמת המפרץ או 1973, שבה היתה מלחמת יום-הכיפורים, או 1967, שבה היתה מלחמת ששת-הימים וההמתנה לפניה. גם אז היו בחינות כרגיל, אולי קצת יותר קלות – ואיש לא העלה על דעתו שאפשר לדרוש ציון בלי לעבור בחינה".

"לא נאפשר לסטודנטים השובתים המוחים להשיג את מטרתם, שהיא מניעת עצם קיומו של מחזור-בחינות אופציונאלי כזה" – הבהיר דינשטיין. "יש סטודנטים שלא רוצים להיבחן, לא רוצים ללמוד בקיץ, לא רוצים ללמוד בכלל יותר מדי – ורק רוצים לקבל ציון, שהם לא זכאים לו. מה שקורה כאן היום, זו שנינה וחרפה: לא נשלים עם זה, ובוודאי לא נעשה ויתורים נוספים."

מהנהלת האוניברסיטה נמסר כי הלימודים יתקיימו היום כרגיל.

מחאה בירושלים

גם בפקולטה לרפואה בירושלים היו מחאות: "סיבתן של השביתה והמחאה היא, שלוש אוניברסיטאות (כולל זו של ירושלים) העניקו ציוני 'עובר' בכל המקצועות והקורסים – ודווקא לנו מטילים את-קיין בתעודות. מה ההבדל בין הפקולטות לרפואה בטכניון ובבאר-שבע והאוניברסיטה הזאת לבין הפקולטה בירושלים? אין הבדל, ולכן אין לפקולטה הזו זכות לנקוט מדיניות של איפה ואיפה. גם אנו דורשים ציון 'עובר' בכל המקצועות, ולא נפסיק את השביתה הזאת והמהומות עד שימולאו דרישותינו" – אמרו סטודנטים בקמפוס הירושלמי שבמתחם בית-החולים הדסה (עין-כרם)".

שר החינוך אמנון רובינשטיין קרא אתמול למפכ"ל המשטרה כי ישחרר בערבות את העצורים, "לאחר שחקירתם נסתיימה ואין עוד סיבה להמשיך את מעצרם". הוא דימן להיום פגישה בלשכתו בירושלים, בין הסטודנטים לבין נשיא האוניברסיטה של תל-אביב – "מתוך מטרה וכוונה לסיים את השביתה, שאין בה צורך ואין לה מקום" – והביע תקווה כי לא יישנו מעשי-אלימות באוניברסיטה".

גם בפקולטה לחקלאות ברחובות התקיימה הפגנה. כ-300 סטודנטים חסמו את הכביש למשך רבע שעה בצומת מכון ויצמן. הם הבעירו צמיגים בדרישה לקבלת ציוני עובר. כוחות משטרה הגיעו למקום ופינו את המפגינים.

אגודת הסטודנטים בירושלים איימה כי אם לא ייענו מספר מדרישותיה ישבתו היום הלימודים באוניברסיטה העברית. יו"ר האגודה, רון סמוראי, הסביר כי כאשר הגיעו הסטודנטים בבוקר לאוניברסיטה התברר להם כי הפקולטה למדעי החברה חזרה בה מחלק מהסיכומים שהושגו לגבי הפטור שיינתן לסטודנטים.

סמוראי ציין, כי על פי פרסומי הפקולטה למדעי החברה, ייאלץ כל סטודנט להשלים את הקורסים שהפסיד אם ירצה להמשיך לתואר שני. סמוראי הדגיש, כי אין הכוונה להשלים רק במקצועות בהם ממשיך הסטודנט את לימודיו בתואר השני, אלא השלמה כללית של כל הקורסים שלקח בסמסטר זה.

מהתאחדות הסטודנטים הארצית נמסר כי ההתאחדות מגנה את מעשי ההונאה והרמאות מצד הנהלות האוניברסיטאות השונות, אשר "הפרו באופן בוטה את החלטות הסנאט" וכי ראשי ההתאחדות והסטודנטים יתכנסו לדון בהמשך הצעדים.

אגודת הסטודנטים של אוניברסיטת תל אביב קראה אמש לאגודות במוסדות אקדמאים אחרים בישראל כי יצטרפו לשביתה ולמחאה. ראשי האגודה פירסמו גינוי למעשי הוונדאליזם שנקטו סטודנטים אתמול וקראו להם להסתפק בשביתה כללית גם היום.

מפקד חיל האוויר הראשון אלוף אהרון רמז יובא היום למנוחות בטקס צבאי מלא

מאת און לוי

מפקד חיל האוויר הראשון, האלוף אהרון רמז, יובא היום למנוחות בהר הרצל בטקס צבאי מלא. את ארונו ישאו שישה מאלופי המטה הכללי.

מסע ההלוויה ייצא בשעה 13.30 מבית הלוויות שמגר. את ארונו של אהרון רמז, שהיה ממקימי חיל האוויר ומפקדו, ישאו האלופים חגי שלום, הרצל בודינגר, עמירם לוין, אילן בירן, פרחי ואבו ליבנה.

אהרון רמז נולד בישראל בשנת 1919. בשנת 1936 הצטרף לפעולה בארגון ההגנה. בשנת 1941 התנדב לחיל האוויר המלכותי הבריטי ובשלהי שנת 1943 סיים קורס בקרה. עד לשנת 1946 שירת כטייס קרב. לאחר הפלישה לאירופה, ביוני 1944, הוצב בחיל האוויר הטקטי ושירת בהולנד, גרמניה ודנמרק. עם סיום המלחמה נשאר בגרמניה ובשנים 1945 עד 1946 עזר בארגון עלייתה של שארית הפליטה. בתחילת שנת 1947 השתחרר מחיל האוויר הבריטי, חזר ארצה והצטרף לכפר בלום. מטה ההגנה הטיל עליו להכין תוכניות לייסוד הכוח האווירי של המדינה בדרך. עם הקמת "שירות האוויר" שירת בו כקצין מבצעים וכראש המטה. עם הקמת חיל האוויר של צה"ל מונה למפקדו הראשון, בדרגת אלוף. בתפקיד זה שירת עד 1951.

רמז התפטר מהשירות בשל חילוקי דעות עם הרמטכ"ל, יגאל ידין, על מעמדו ותפקידיו של חיל האוויר.

ב־20 חודשי פיקודו עד להתפטרותו הסופית הגדיר רמז את משימות החיל והחל להגשימן. הוא קבע דפוסים לרכש ולהדרכה ובכך סלל את הדרך לבאים אחריו.

הוא יצא בשליחות משרד הביטחון לארה"ב, שם עמד בראש משלחת הקניות עד 1952 ואז חזר ארצה ומונה ליועץ שר הביטחון לענייני תעופה. הוא פרש מהשירות הפעיל ב־1954. לאחר סיום שירותו הצבאי כיהן כשגריר ישראל בבריטניה.

רעיונותיו בדבר הקמת כוח תעופה עברי באו לידי ביטוי במכתביו בתקופת שירותו בחיל האוויר המלכותי ובאוקטובר 1944 אף הכין הצעה מפורטת לארגון קווי תעופה אזרחיים בארץ. תוכנית מפורטת יותר להקמת הכוח האווירי בארץ ישראל הגיש רמז (יחד עם ידידו היימן שכטמן) לישראל גלילי בסוף אוקטובר 1947. תוכנית זו הועברה לבן־גוריון, שאישר את תחילת ביצועה. התוכנית היוותה את המסד שעליו נבנה חיל האוויר בראשיתו, ומקום רב הקדיש לה בספר שורשי חיל האוויר.

בספרו "לך שמים, לך ארץ", מספר עזר ויצמן, שהיה מפקד חיל האוויר: "רמז היה ההוגה הראשון בישראל של גדולתו ותפארתו של חיל האוויר. הוא דיבר ברוח נבואית, ראה בעיני רוחו את ממדיו של חיל האוויר, היקפו ומסגרת פעילותו. עתה ניתן לומר, כי הוא חזה דברים בדייקנות. צריך היה מידה גדולה של אמונה וביטחון להינתק מהמציאות הדחוקה ולהפליג על כנפי הדמיון אל היעדים שאהרון הציב לחיל האוויר. זה היה אחד מבעלי החזון הגדולים בישראל ורמז ראוי לעמוד בשורה אחת עם חוזי התעשייה והספנות ובעלי חזון אחרים".

כפי שכתב עזר ויצמן, שילם רמז את מחיר חזונו, עקשנותו ונכונותו להיאבק ללא פשרה.

אהרון רמז היה בנו של דוד רמז, ממנהיגי תנועת העבודה ושר התחבורה הראשון של מדינת ישראל. בנו הוא גדעון רמז, עורך חדשות הערב של "קול ישראל".

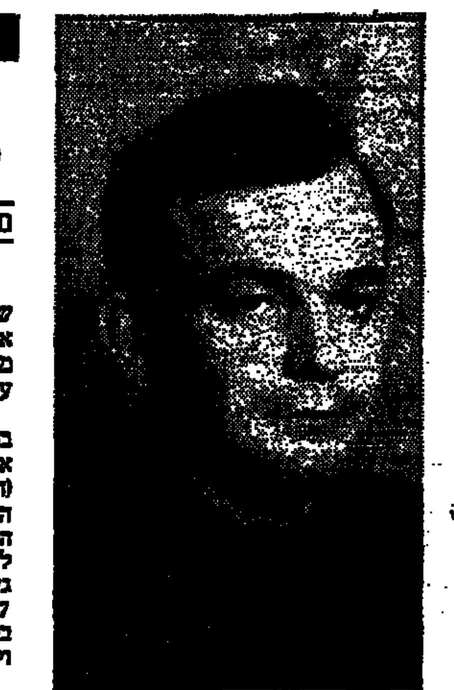

אהרון רמז

בלעה גוש מתכת כשאכלה דג טונה ותובעת מהשקם לפצותה

מאת אודי שרון

פורטונה זיתוני (48) מחיפה תובעת 50 אלף שקל מהשקם בטענה, כי בלעה גוש מתכת בעת שאכלה דג טונה שקנתה באחת מחנויות הרשת וכמעט שנחנקה. לדבריה, בלחצה של חברת הביטוח המבטחת את השקם היא ביטלה את התלונה שהגישה למשרד הבריאות.

באת־כוחה של התובעת, עו"ד סוהיר דיראן, טענה בכתב התביעה שהגישה לבית־משפט השלום בחיפה, כי באוגוסט אשתקד הוציאה שולחתה את ליבה מקופסת השימורים ולפתע הרגישה כאב בגרונה. לדבריה נתקע גוש מתכת בקנה הנשימה שלה והיא כמעט שנחנקה.

התובעת טענה, כי הנתבעת היתה המשווקת וגם הספקית של המוצר הפגום, ולכן היא אחראית לכל הנזקים שנגרמו בעטיה. "הנהלת השקם נהגה באופן כללי ברשלנות ובחוסר זהירות, ולא כפי שמשווק או מוכר וספק סביר היה נוהג בנסיבות המקרה", טענה התובעת, בציינה כי מאז התאונה היא סובלת מכאבי גרון ומרגישות לכל דבר שעובר בגרונה, וכי היא נמצאת במעקב רפואי במרפאת קופת־חולים.

עוד טענה התובעת, כי במהלך ניהול מו"מ על השגת פשרה מחוץ לכותלי בית המשפט, נקטה חברת הביטוח המבטחת את השקם בסחבת ובטרטורים והפעילו עליה לחצים שאילצו אותה לבטל את התלונה שהגישה למשרד הבריאות.

טרם הוגש כתב הגנה.

פרץ למכונית משטרתית "רק כדי להסתתר מהגשם"

מאת אודי שרון

איזו הפתעה, למרות שהחשוד ידע כי המכונית שייכת למחלק הבילוש של המשטרה, הוא העז, לטענת השוטרים, לפרוץ לתוכה באישון לילה ולגנוב מתוכה מכשיר פלאפון.

רס"מ אושרה בן־יהודה טענה בסוף השבוע שעבר בבית־משפט השלום בחיפה, כי בלשי המשטרה הוזעקו אור ליום שישי שעבר לאיזור רחוב הרצל ורחוב נורדאו, לאחר שנתקבלה במוקד המשטרה הודעה על אלמוני הפורץ לחנויות. הבלשים החנו את מכוניתם הסמויה והתמקמו במארב, בהמתינם ל"טרפם". כאשר הבחינו באדם שנכנס לניידת הם זינקו לעברו ולכדו אותו.

החשוד, אברהם סגל (44), צבר לדברי המשטרה 48 עבירות והורשע ב־35 מהן.

האיש הכחיש בבית המשפט את האשמות המיוחסות לו ואמר לשופטת ציפה שרון: "יצאתי מבר ויורד גשם. ראיתי מכונית שכתוב עליה 13 וידעתי שהיא מהבילוש. היא היתה פתוחה, לכן נכנסתי לתוכה כדי להסתתר מהגשם. אין מה לגנוב מרכב משטרה. זה שיש לי עבר אינו אומר שפרצתי לחנויות".

מעצרו הוארך בארבעה ימים.

6 חודשי מאסר על מתן שוחד לשם קבלת פטור משירות־מילואים

(עז). – שישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, קנס של 2,500 שקל ושנת מאסר על תנאי נגזרו אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב על דודי באור (37) מהרצליה, שהורשע במתן שוחד לשם קבלת פטור משירות מילואים.

בכתב האישום נטען, כי באור נקרא לשירות מילואים במהלך שנת '87 לתקופה בת 18 יום. הוא פנה לשלמה נבו, קצין קישור לאנשי מילואים ביחידת חיל רפואה שאליה השתייך, והציע לו שוחד של פריטי ביגוד ממפעל בבעלות משפחתו, בתמורה לשחרורו משירות המילואים.

באור נתן לנבו עשרה זוגות מכנסיים ועשר חולצות ובתמורה פטר אותו נבו משירות מילואים.

אף שהנאשם לא שירת במילואים הוא הגיש בקשה למוסד לביטוח לאומי לקבלת תגמול עבור "שירות המילואים" וקיבל בתמורה 511 שקל.

קצין הקישור שלמה נבו נידון לעונש מאסר ממושך עקב קבלת השוחד מבאור ומנוקים רבים נוספים. שאר נותני השוחד הועמדו אף הם לדין ובמרביתם נידונו לעונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

שוטרים המואשמים בגניבת חשיש מבקשים לבטל שיחה שהוקלטה בסתר: השופט טעה

(עז). – הכשרות המשפטית של תיקון טעות בהחלטת שופט בקשר להאזנת סתר לשוטרים נידונה אתמול בפני השופט מיכה לינדנשטראוס בבית המשפט המחוזי בחיפה.

בפני השופט מתנהל משפטם של השוטרים דן כרמל (27) וירון ולינגר (29), ששירתו במחלק הסמים של משטרת מרחב חיפה. הם מואשמים בגניבת שבר של סוליית חשיש ממצבור סמים שנתפס אצל עבריין.

דן כרמל, המיוצג על־ידי עו"ד תמי אולמן, וירון ולינגר, המיוצג על־ידי עו"ד שרי גז, כפרו בבית המשפט באשמות המיוחסות להם וטענו שבמהלך חקירתם על־ידי חוקרי המחלקה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים, שנערכה בחודש יולי אשתקד, נגבו מהם הודעות תוך הפעלת איומים והשפלות.

עו"ד אמירה רינגר, סגנית בכירה לפרקליטות מחוז חיפה, ביקשה במהלך עדותו של פקד אלי רופא, הממונה על הפעלת האזנות סתר במחלקה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים, להגיש לבית המשפט קלטת ותמליל שיחה של הנאשמים, שהוקלטה על־ידי המשטרה בסתר.

הסניגוריה התנגדה להגשת הקלטת והתמליל כמוצג לבית המשפט בטענה שנתגלה פגם מהותי בהאזנת הסתר שבוצעה על־ידי המשטרה. בדיקה העלתה שנשיא בית המשפט המחוזי בירושלים, השופט ורדי זיילר, נתבקש ב־14 במארס השנה לתקן החלטה שיפוטית שניתנה על־ידו ב־5 ביולי 1993, שלפיה לא התיר את ביצוע האזנת הסתר.

הנשיא ורדי זיילר נענה ב־14 במארס השנה לפנייתו של ראש מחלקת חקירת שוטרים במשרד המשפטים, עו"ד ערן שנדר, ובמעמד צד אחד הוליס להתיר בדיעבד את האזנת הסתר, שבוצעה על־ידי המשטרה חודשים רבים לפני כן.

עו"ד ערן שנדר טען בפני נשיא בית המשפט המחוזי בירושלים, שבטעות נרשם בהחלטה שניתנה ב־5 ביולי אשתקד, שלא להתיר את האזנת הסתר, בעוד שלטענתו ההחלטה היתה "להתיר את האזנת הסתר", ולפיכך בקש לתקן את ההחלטה בגלל "טעות סופר".

הנשיא ורדי זיילר כתב בהחלטתו: "המקרה, שהוא יוצא דופן בנוף האזנות, זכור לי היטב, ואכן התרתי את האזנת הסתר כמבוקש בבקשה. הרישום שנעשה על־ידי היה מוטעה, ואני מתקנו כמבוקש, במעמד עו"ד שנדר".

עו"ד שרי גז טען, שהיתר המתוקן לביצוע האזנת הסתר אינו חוקי והראיה שהושגה בהאזנת הסתר פסולה ואינה קבילה.

לטענתו, הליך תיקון היתר האזנה אינו כשר ולא קביל, שכן ההחלטה לתיקון ההיתר ניתנה בעוד הפרשה כולה נתונה בהליכים בפני בית המשפט המחוזי בחיפה, מה עוד שההחלטה תוקנה במעמד צד אחד.

עו"ד גז טען, כי "שופט לא יכול לתקן את עצמו, שכן במקרה זה לא מדובר בתיקון פרוטוקול. שופט יכול לתקן טעות־סופר במעמד הצדדים, ורק בית־משפט לערעורים יכול לתקן החלטה שיפוטית".

התובעת, עו"ד אמירה רינגר, טענה, כי בקשות לביצוע האזנות סתר לא נעשות אף פעם בנוכחות הצדדים, והליך זה מתבצע בדרך־כלל בנוכחות קצין משטרה. התובעת טענה, כי במקרה זה לא היתה הסניגוריה שותפה לדיון בבקשה המקורית, ולא נפל פגם בתיקון שבוצע על־ידי הנשיא בהיתר האזנה.

השופט מיכה לינדנשטראוס יכריע בימים הקרובים במחלוקת המשפטית שנתגלעה בסוגיה זו בקשר לתיקון היתר האזנת הסתר וקבילות הראיות.

הבמאי הקולנוע האמריקאי־אוסטרלי פיטר וויר הגיע אמש ארצה לקראת הקרנת בכורה ארצית של סרטו "ללא פחד" עם כוכב הקולנוע ג'ף ברידג'ס ורטרוספקטיבה של סרטיו שתיערך בסינמטקים (אודי שרון; צילום: אלון רון/ישראל סאן)

חשודים בשוד סוכנת־פיס בחיפה

(עז). – מעצרם של ארבעה צעירים בני 17־20, החשודים בשוד סוכנת פיס חיפאית, הוארך אתמול בבית־משפט השלום בחיפה בשבעה ימים.

נציג המשטרה, אהרון ליאור, טען, כי החשודים, גיא גרשון, ליאור לוגסי ושני צעירים בני 17, תקפו את הסוכנת, שדדו ממנה 10 אלפים שקל במזומנים, כספי פדיון מכירת כרטיסי הגרלה, וגרמו לה לשבר בכתף השמאלית ולחבלות בכל חלקי גופה. האשה (60) נזקקה לטיפול רפואי בבית החולים "כרמל" בחיפה.

נציג המשטרה טען, כי גיא גרשון וליאור לוגסי נחקרו גם לפני שבועיים על־ידי המשטרה בחשד למעורבותם בשוד סוכן פיס אחר בחיפה ושוחררו מחוסר ראיות.

פארק תעשייה נוסף יוקם באור־עקיבא

מאת אודי שרון

הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה אישרה בימים אלה בהליך מזורז הקמת פארק תעשייה נוסף בצפון אור־עקיבא, בצידו של פארק התעשייה ההולך ומושלם. הפארק, בשטח של 388 דונם, ייועד למסחר ויהיו בו גם שטחים ציבוריים פתוחים ומתקנים הנדסיים.

במהלך הדיון בוועדה התנגדו נציגי ארגונים לאיכות הסביבה להקמת הפארק, אלא אם כן יציגו יוזמי הפרויקט בפני הוועדה פתרון לבעיות הביוב שבמקום. אולם יו"ר הוועדה, ד"ר חיים קפלמן, הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים, השיב, כי אינו יכול לדחות את אישור התוכנית, משום שמדובר באיזור מוכה אבטלה.

ראש המועצה המקומית, יעקב אדרי, אמר, כי יוזמי פארק התעשייה החדש יחויבו לחבר את המבנים למערכת הביוב המרכזית של מכון הטיהור בחדרה בתוך שלוש שנים. בינתיים נמצא פתרון זמני באמצעות אגני המצוי באיזור.

בעל חנות קלטות חשוד במעשה מגונה בנערה

(עז). – בעל חנות קלטות באיזור התחנה המרכזית הישנה של תל־אביב נעצר אמש בחשד שביצע מעשים מגונים בנערה בת שש־עשרה מבני־ברק.

הנערה באה לחנות והתעניינה בקלטות שונות. בעל החנות הציע להקליטה וביקש ממנה להתלוות אליו אל חדר פנימי, ובמהלך ההקלטה עשה בה מעשה מגונה.

הנערה הצליחה להיחלץ מידיו, ברחה מהחנות, ובצאתה לרחוב ראתה צוות שוטרי משמר הגבול בג'יפ סיור וסיפרה לשוטרים את אשר אירע לה. השוטרים נכנסו עמה לחנות ועצרו את בעל החנות (34) לחקירה.

תובע לפצותו על החלקה במדרגות הבית שתכנן

מאת אודי שרון

אמנון גלפמן, ארכיטקט חיפאי, תובע 700 אלף שקל מתושב שכונת רמת גולדה בעיר שהוא תכנן את ביתו. העילה: הארכיטקט החליק, לטענתו, על־גבי נוזל שמנוני שהיה על מדרגות הבית, מעד ושבר את מרפק ידו השמאלית.

בא כוח התובע, עו"ד אליעזר ברק, טען בכתב התביעה שהגיש לבית־משפט השלום בחיפה, כי בפברואר '92 הזמין הנתבע את שולחו לבקר ולפקח על מלאכת הבנייה. לטענת התובע, לא נקט הנתבע באמצעי הגנה מתאימים וסבירים כדי למנוע את התאונה ופעל, בין השאר, בניגוד לחוק ולתקנות הבטיחות בעבודה. המוסד לביטוח לאומי הכיר במקרה כבתאונת עבודה וקבע לארכיטקט 10 אחוזי נכות לצמיתות.

אף שהתובע העריך את הנזק הכולל שנגרם לו במיליון וחצי שקל, הוא העמיד, כאמור, את תביעתו, על 700 אלף שקל.

טרם הוגש כתב הגנה.

גוברת הביקורת על אופן ניהול משפט טובייה

מאת גדעון קוק, פאריס

בפאריס גוברת הביקורת על אופן ניהולו של משפט משתף הפעולה פול טובייה. כל אלה שקיוו, כי המשפט יהפוך למשפטו של משטר משתפי הפעולה של וישי, מודים עתה בטעותם.

תקרית שארעה ביום שישי בבית משפט בוורסאי ביטאה מצבים עגומים זה. עוה"ד ארנו קלרספלד, בנם של סרג' ובאטה (המשמש כאחד מפרקליטי התביעה האזרחית) האשים דווקא עד מטעם התביעה, ההיסטוריון ומפקח המשטרה לשעבר, ז'אק דהלאריי, בכך ששינה את גירסתו הקודמת לפיה הוציא טובייה להורג 7 יהודים בתגובה על רצח שר ההסברה בממשל וישי ביוזמתו כמפקד המיליציה ולא כתוצאה מלחץ גרמני.

דהלאריי חקר את פרשת בריחתו של טובייה בתחילת שנות ה־70, כאשר המוסדות הבכירים של הכנסייה הקתולית הפעילו לחץ על הנשיא פומפידו באמצעות הארכיבישוף ריקר, נציגו של מזכיר המדינה של הוותיקן הקרדינל ויו – להעניק לטובייה חנינה מלאה.

ביום שישי הוא אמר בבית המשפט, כי השתכנע שהנאצים הפעילו את טובייה. הוא ביטא בכך את המילכוד שבו נתון המשפט. בית המשפט העליון בצרפת קבע, כי פשעים נגד האנושות הם רק אלה שבוצעו על ידי הנאצים, מעצמות הציר ועוזריהם, ולא על ידי משטר וישי. לכן הכל חייבים להיצמד לטענה שטובייה פעל בשירות הנאצים, כדי שניתן יהיה להרשיעו בפשעים נגד האנושות.

ארנו קלרספלד, שלא זכה לתמיכת הפרקליטים האחרים, גם העז לומר, כי הנשיא פומפידו נטה להעניק חנינה לטובייה גם בלי הלחצים, משום שהוא נשפט על שיתוף פעולה עם הנאצים. הוא העלה גם תהיות לגבי עברו המפוקפק של העד דהלאריי, שמונה לחקור את פרשת טובייה, בעוד שהיה בעצמו איש משטרה בשירות משטר וישי בתקופת המלחמה, והצטרף אחר כך לרזיסטנס.

גם דהלאריי וגם שר המשפטים לשעבר פייר ארפיאנג העידו, כי החנינה ניתנה למרות המלצותיהם השליליות, וכי טובייה נהנה קרוב לוודאי מסיוע של אנשים חשובים בכנסייה ומחוצה לה.

לאחר שפרקליטו של טובייה טען, כי אין מקום לעדויות של ההיסטוריונים כמו פרופ' רוברט פקסטון במשפט זה (ההיסטוריונים הופיעו בכל זאת), ולאחר שראש הממשלה אדואר באלאדור ששימש כמזכירו של פומפידו סירב לבוא להעיד, נוטה הבירור המשפטי להתרכז ב"סנסציות" לכאורה שוליות לחלוטין, כמו ה"הוכחה" שטובייה אכן היה אנטישמי בגלל הערות אנטישמיות חריפות נגד אנשי ציבור ותקשורת ידועים שנמצאו ביומן אותו ניהל בתקופת הסתתרותו – זאת כדי לסתור את טענתו, כי לא פעל מתוך מניעים אנטישמיים.

דחפורים פגעו בבית קברות מוסלמי נטוש ליד פרדיס

מאת מוחמד חליליה

תושבים מהכפר פרדיס שעל כביש חדרה־חיפה נדהמו לראות שדחפורים של המועצה האזורית גבעת הכרמל חורשים את בית הקברות המוסלמי בכפר השכן הנטוש, עין ג'זאל.

ראש מועצת פרדיס, עבד אל ראוף מאוואסי, הזעיק את ראשי המועצות המקומיות הערביות באיזור. ראש עיריית אום אל פחם, השייח' ראאיד סלאח, ביקר במקום בראש משלחת אנשי דת וחברי עמותת "אל אקצא", המטפלת בשימורם של בתי קברות מוסלמים. לאחר הביקור הוא שיגר מברק מחאה חריף לראש הממשלה יצחק רבין, שהוא שר הדתות בפועל. "המתים בבית הקברות זועקים, ונשמתם קוראת לבעלי המצפון הנקי, יהודי כערבי, לגנות בחריפות את חילול בתי הקברות והמקומות הקדושים. יש להעמיד את האחראים לדין ולהוציא הוראה חד משמעית לכל הגורמים הממלכתיים והציבוריים שלא רק לא לנגוע ולא לחלל את בתי הקברות והמסגדים, אלא גם לשמור אותם ולטפל בהם כראוי".

ביום שישי תתקיים תפילה המונית מוסלמית בשטח בית הקברות, המשתרע על שטח של כשבעה דונם. מתנדבים יאספו את העצמות, ויקימו קבר אחים. המתנדבים יטפלו גם בקברים, וינסו לתקן את הנזקים שנגרמו במקום.

ראש המועצה האזורית גבעת כרמל ביקר במקום, והביע שאט נפש ממראה עיניו. הוא הודיע שיקיים חקירה בנושא, וינקוט צעדים נגד האחראים.

אנשי הדת המוסלמים ביקשו פגישה דחופה עם ראש הממשלה, כדי לקיים דיון בכל סוגיית המקומות הקדושים של המוסלמים בכפרים הנטושים והערים המעורבות.

הורי צעיר נוצרי וצעירה יהודיה פעלו יחדיו לסיכול הרומן ביניהם

(עז). – אביה של נערה בת 18 מקרית־אתא ובני משפחת צעיר נוצרי בן 19 מחיפה פעלו יחדיו לסיכול הקשר הרומנטי בין בני הזוג שנמשך כשנה וחצי.

לפני כעשרה ימים ברחה הנערה מבית הוריה בקרית־אתא ליעד בלתי ידוע יחד עם חברה, נוצרי בן 19 מחיפה, שאותו הכירה לפני כשנה וחצי. השניים עברו להתגורר במקומות שונים ובתקופה האחרונה שכרו דירה בטבריה.

אבי הנערה התלונן על היעדרות בתו במשטרה ובמקביל החל בחיפושים אחריה יחד עם בני משפחתו של הצעיר. לפני כמה ימים, משנודע לבני הזוג הצעיר כי הורי הנערה יודעים שהם מתגוררים בטבריה, החליטו לעקור לדירת קרובי הנערה בנצרת עילית.

בני משפחתו של הצעיר עלו על עקבות בני הזוג וביום ו' הגיעו יחד עם אבי הנערה למקום ופגשו במפתיע את הזוג הצעיר, שנסע במכוניתו. החבורה תבעה מהם לעצור, אולם הזוג סירב והמשיך בנסיעה. אחד מקרובי משפחתו של הצעיר דלק אחר המכונית ונתלה עליה בכוח כשהוא נאחז במגבים ותוך כדי כך ניפץ את השמשה הקדמית.

ניידת משטרה מתחנת נצרת עילית הוזעקה למקום והביאה את כל המעורבים בפרשה למשטרה.

מפקד משטרת נצרת עילית, רב־פקד גדעון ארבל, מסר, כי השוטרים הסבירו לאבי הנערה ולבני משפחתו של הצעיר, כי מדובר בבני זוג בוגרים מעל גיל 18 ולפיכך הם יכולים לצאת ולהתרועע עם מי שיחפצו. לאחר מכן שוחררו כל הנוכחים לדרכם.

פעוטה נדרסה למוות על־ידי משאית אשפה בטייבה

(עז). – פעוטה בת שלוש, ראשא תאלדי חג' יחיא, נדרסה אתמול למוות על־ידי משאית אשפה בטייבה.

המשאית היתה נהוגה בידי תושב המקום בן 50. מחקירת לשכת התנועה של מרחב השרון עולה, כי ככל הנראה קפצה הילדה לכביש מבלי שהנהג הבחין בה.

הנהג נעצר לחקירה.

ממון - קרן נאמנות

דיקלה
חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ
מנהל הקרן

אלמגור–בריטמן נאמנויות בע"מ
נאמן הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968 ניתנת בזה הודעה כי ביום 1.4.94 פורסם תשקיף בדבר הנפקת יחידות בנות -.1 ש"ח ע.נ. כל יחידה, בתעודות השתתפות על שם במספר שלא יעלה בכל עת את מספר היחידות שבמחזור מעל ל-120,000,000 כפוף להתאמות בגין חלוקת יחידות הטבה (להלן: "מספר היחידות המירבי") המוצעות החל מיום 3.4.94 ועד ליום 31.3.95 תמורת תשלום מחירן היסודי בתוספת שעור הוספה של 0.5% או פחות כמפורט בפרק 1 של התשקיף (מספר היחידות במחזור בתאריך 27.2.94 היה 43,935,632).

מספר היחידות המירבי הוגדל מ-50,000,000 ל-120,000,000 בתשקיף זה.

מנהל הקרן יהיה רשאי להגדיל את מספר היחידות המירבי רק בעת פרסום תשקיף חדש של הקרן ובכפוף לאישור האוצר.

הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק.

הפיכת הקרן לקרן סגורה (ראה סעיף 1.1 לתשקיף):
על פי תיקון לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, שתחילתו ביום 1 בנובמבר 1992, ניתן להקים קרן שיחידותיה אינן ניתנות לפדיון ואשר אינה מנפיקה יחידות ברציפות (להלן: "קרן סגורה") ואולם לא ניתן להפוך קרן שיחידותיה אינן ניתנות לפדיון ואשר אינה מנפיקה יחידות ברציפות (להלן: "קרן סגורה") ואולם לא ניתן להפוך קרן שיחידותיה נפדות (להלן: "קרן פתוחה") לקרן סגורה. על פי הצעה לנוסח חדש של החוק להשקעות משותפות בנאמנות, שטרם אושרה, ניתן יהיה להפוך קרן פתוחה לקרן סגורה, בהליכים שנקבעו בהצעת החוק האמורה. הסכם הנאמנות קובע כי כאשר תאפשרנה זאת הוראות החוק, אם תאפשרנה, יהיה מנהל הקרן רשאי, בהליך שייקבע על פי החוק, אם ייקבע, להפוך את הקרן לקרן סגורה. מנהל הקרן יהיה רשאי להפוך את הקרן לקרן סגורה רק אם הבורסה תסכים כי היחידות תסחרנה בה ואז ניתן יהיה לממש את היחידות על ידי מכירתן בבורסה. התמורה שתתקבל ממכירת היחידות בבורסה עשויה להיות גבוהה או נמוכה ממחיר הפדיון של היחידות כמובא בסעיף 2.1 לתשקיף. אם תהפוך הקרן לקרן סגורה ותנוהל הקרן בהתאם להוראות החוק שתחולנה על קרן סגורה והוראות הסכם הנאמנות והתשקיף הנוגדות את הוראות החוק האמורות לא תחולנה.

מדיניות ההשקעות:
הסכם הנאמנות קובע כי מנהל הקרן רשאי להשקיע את נכסי הקרן בהתאם לשיקול דעתו המוחלט.
על כל שינוי במדיניות ההשקעות יינתן דיווח מיידי ותפורסם הודעה לפחות שבועיים מראש.
לפי תקנות להשקעות משותפות בנאמנות (אופציות) מותרת לקרן רכישת אופציות בשיעור שלא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן (תיאור האופציות וגורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן ראה סעיף 3.3.5 לתשקיף).
לפי תקנות להשקעות משותפות בנאמנות (רכישת ני"ע אריכ) שיעור ההשקעה בניירות ערך זרים לא יעלה על 30% מכלל נכסי הקרן.

שכר המנהל והנאמן:
בהתאם להסכם הנאמנות רשאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי בשיעור עד 3.5% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (להלן: "שווי הנכסים") והנאמן רשאי לקבל שכר שנתי בשיעור עד 0.2% משווי הנכסים.
לצורך תשקיף זה נקבע למנהל הקרן שכר שנתי בשיעור 1.8% משווי הנכסים ולנאמן שכר שנתי בשיעור עד 0.1% משווי הנכסים.

הרכב ההשקעות העיקריות במשך השנה שנסתיימה ביום 31.12.93 (לפי נתונים של סופי חודש):

מניות וני"ע המירים למניות הנסחרים בבורסה בת"א:	בין 45.12% ל-68.10% (ממוצע 61.44%)
מניות הנסחרות בחו"ל:	בין 3.46% ל-5.00% (ממוצע 4.42%)
צמודי מדד:	בין 14.09% ל-23.40% (ממוצע 18.46%)
השקעות שקליות לא צמודות:	בין 7.26% ל-25.14% (ממוצע 14.54%)

נתונים על שינוי במחיר הפדיון בהשוואה לשינויים במדדים שונים:

	לשנה שנסתיימה ב-31 בדצמבר 1993	1992
שיעור השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן	33.70%	47.11%
שיעור השינוי במדד המניות וני"ע המירים למניות	40.97%	91.64%
שיעור השינוי במדד אג"ח צמודות למדד המחירים לצרכן	9.57%	16.15%
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן (מדד חודש דצמבר)	11.25%	9.37%

תאריך התשקיף: 1.4.1994

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בסניפי הבנקים הסוחרים בניירות-ערך ואצל סוכני ניירות-ערך החברים בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.
בקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות סניפי הבנקים וחברי בורסה אחרים.

עותק מהתשקיף מההיתר לפרסומו נמסרו לרישום אצל רשם החברות.

ממון - קרן נאמנות בניהול "דיקלה"
מקבוצת הבנק הבינלאומי

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכישת היחידות המוצעות.

כץ תעשיות חשמל בע"מ

ניתנת בזה הודעה על כינוסה של האסיפה הכללית השנתית של החברה אשר תתקיים במשרדה הרשום של החברה ברח' נחשון באזור התעשיה סגולה פתח-תקוה, ביום ראשון 24 באפריל 1994 בשעה 15:00

על סדר היום:
1. אישור הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.93.
2. מינוי מחדש של רואי החשבון של החברה לשנת 1994.
3. אישור שכרם של הדירקטורים.
4. שונות.

כל בעלי המניות הרשומים בפנקס בעלי המניות של החברה ביום 4.4.94 רשאים להשתתף ולהצביע באופן אישי או על-ידי בא כוח או במקרה של תאגיד על-ידי נציג או על-ידי בא כוח בתנאי שהמסמך למינוי שלוח להצבעה ויפוי הכוח יופקדו במשרדה הרשום של החברה לפחות 48 שעות לפני השעה היעודה שנקבעה לכינוס האסיפה.

בשם הדירקטוריון
משה כץ
יו"ר ומנכ"ל

שופר-סל בע"מ

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזאת הודעה כי

האסיפה השנתית הרגילה של בעלי המניות של חברת שופרסל בע"מ תתקיים במשרדי החברה ברחוב הסיבים 39, פתח-תקוה ביום 2 במאי 1994 בשעה 11:00.

על סדר היום:
1. דיון במאזן, בדו"ח רווח והפסד ובדו"ח רואי החשבון לתקופה 1.1.93-31.12.93 וקבלתם, אם ימצא לנכון.
2. בחירת מנהלים וקביעת שכרו של דירקטור מקרב הציבור.
3. מנוי רואי חשבון והסמכת הדירקטוריון לקבוע את שכרם.
4. אישור דיבידנד הביניים ששולם ע"י החברה ביום 14.9.93 ודיבידנד הביניים ששולם ע"י החברה ביום 28.12.93 כדיבידנד סופי.
5. דיון בכל נושא בו ניתן לדון באסיפה מעין זו ובכל אסיפה נדחית.

בפקודת מועצת המנהלים
(-)
מזכיר החברה

פתח-תקוה

בעלי המניות של החברה רשאים להשתתף ולהצביע באסיפה בעצמם או על ידי בא כח ובמקרה של תאגיד על ידי נציג שהוכשר לכך כדין.

בהתאם לתקנות 65-72 לתקנון החברה ייחתם המסמך הממנה בא כח או נציג על ידי בעל המניות הממנה או על ידי תאגיד לפי הענין, יציין את מספר וסוג המניות אליו הוא מתייחס ויופקד במשרדה הרשום של החברה לא פחות מ-48 שעות לפני מועד האסיפה.

בא כח או נציג אינו חייב להיות בעל מניות בחברה.

صكنا من الاجل

בורסה

מניה	שער	מחזור	שינוי	שינוי ב-%	הצעה/ביקוש

בנקים מסחריים חברות אחזקה בנקאיות (שאינם כמסחרי)

בנקים למשכנתאות ומוסדות מימון אחרים

חברות המבטחות ביטוח

אשראי

שירותים

מלונאות ושירותי תיירות

מחשבים ושירותי מחשב

נדל"ן בינוי ופיתוח

קבלנים

חקלאות

מזון וטבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מכונות חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

השקעות בתעשיה ושונות

חברות השקעה

חיפושי נפט

משתנים נכון ליום 03.04.94

שם מניה					הב.
קרן הסק 5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אגן	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מגן נפט 5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מבטח שמיר	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
כלל מחשבים	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מלל	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מליבו 5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
עוריא	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
משב	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
פריקלאס	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
בכלכלית ים	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
נלן	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
בלום סיס	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מסידן	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
קווי אשראי	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
כלל ביטוח	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מכבי תעשיה	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
בזק	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ישראמקו יהש	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אקרסטון תעש	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מגן	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אדאקום	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
תנל יהש	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אבנק יהש	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
רב בריח	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
יער	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
פורמלה	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אורמת	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אבנר יהש	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
גרנית	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
כיל	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
כיתן	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אסם	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אסם אפ1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מכשסים	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אביב	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
סבכור	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אחרגרין	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
נסיגל	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אליאנס	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
פסם	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
חברהליסינר 1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
חברהליסינר 5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מיטב השקע	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
יואל	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אירית	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אילגוג	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
כלל תעשיות	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
חלמנן	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אפריקה 1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מבע	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ים המלח	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
נייר חדרה	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
דלק	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מפעלי	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
כור	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
פרטיים	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
כנפיים	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אלקו	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
יצוא	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אלביט	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
אלרון	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
קליל 1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מבע אג 5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

כלכלה וחברה

מהיום אין מנכ"ל ל"מקורות"

ב־7 לאפריל יתכנס הדירקטוריון לבחור בדן צמחי ● הוועד: נפוצץ הישיבה

מאת עמירם כהן

היום מסיים מנכ"ל חברת מקורות, נחום ארמוני, את תפקידו בחברה ופורש לגימלאות. פרישתו של ארמוני הוקדמה על פי בקשתו, לאחר פיטוריו של היו"ר הקודם של החברה, חזי שלח, על רקע ביקורת שטבית שהטיח שלח בשר החקלאות, יעקב צור, על עמדותיו בנושא הסכם העלויות של החברה.

ממשרד החקלאות נמסר ל"דבר", כי שר החקלאות ויו"ר מקורות, שר שלום שירן, נחושים בדעתם להעלות בישיבת הדירקטוריון הקרובה, האמורה להתקיים ביום חמישי, את מועמדותו של דן צמחי (המשמש היום מנכ"ל אגריקסקו) לתפקיד מנכ"ל החברה. הוועד מתנגד בכל תוקף למינויו של צמחי, ועד כה לא הביאו כל הנסיונות להגיע להסכם עם הוועד בנושא לתוצאות. שר החקלאות טוען, כי בפגישה שהתקיימה עם הוועד בתחילת ינואר הושג סיכום משותף כי הוועד לא יתערב במינויים בחברה.

יו"ר ועד העובדים, מאיר אלעזרא, אמר בתגובה: "אם שר החקלאות נחוש בדעתו להביא את מועמדותו של צמחי לפני הדירקטוריון, אנחנו נחושים בדעתנו לפוצץ את ישיבת מועצת המנהלים. אמרתי זאת לשר החקלאות בפגישה לפני החג, ומאז לא חל שינוי בעמדתנו. הוא נחוש בדעתו ואני נחוש בדעתי.

"אם צמחי רוצה לבוא לנהל את החברה על חרבות – בבקשה. אנחנו, ביום חמישי, לא ניתן למועצת המנהלים להתכנס ולאשר את ההצעה. כתבתי בעניין זה לכל חברי מועצת המנהלים, כי בניגוד למובטח לנו על ידי שר החקלאות, יעקב צור, כי מינויים למשרות בכירות ייעשו על בסיס שיקולים מקצועיים בלבד, נודע לנו, כי השר החליט למנות למנכ"ל החברה את דן צמחי, איש קיבוץ חמדיה, שהוא מינוי פוליטי המזוהה עם אגודות המים. הפרטיות של הקיבוצים ומייצג אינטרסים זרים לאלה של מקורות".

עוד אמר אלעזרא, כי אם תתכנס מועצת המנהלים במקום אחר, יתכנס מיד הוועד כדי להכריז על סכסוך עבודה ועל שביתה כללית בחברה.

פירושו של דבר / עמירם כהן

הסכים או לא הסכים שלא להתערב במינויים?

ל"דבר" הגיע סיכום פגישה שנערכה ביום 4.1.93 בין שר החקלאות, יעקב צור, לבין יו"ר ועד מקורות, מאיר אלעזרא. ממנה עולה, לכאורה, כי הוועד הסכים שלא להתערב במינויים של בכירים בחברה. סיכום הפגישה הנ"ל אושר בחתימתו של מאיר אלעזרא ביום 18.1.94.

במבוא למסמך שאושר, כאמור, בחתימתו של יו"ר הוועד, נכתב:

"ועד עובדי מקורות נפגש עם שר החקלאות בתאריך 4.1.93 והביע דאגה מהמשבר בהנהלה. הוועד מדגיש, כי אין הוא מתערב במינויים, אך ביקש כי תיבחן אפשרות שהמנכ"ל ייבחר מבין עובדי מקורות. הוועד הביע דאגה משינויים במבנה החברה שעלולים לפגוע בהיקף פעולתה".

תגובת יו"ר הוועד: "המסמך הנ"ל עסק במינוי של יו"ר החברה ולא של מנכ"ל החברה, והשיפוט של המסמך כאן בכוונה ברורה להטעות את הציבור".

"פורום מנהלות בתעשייה" יוקדש ליצוא בישראל

מאת הדס נייפמן

60 תעשייניות, חברות "פורום מנהלות בתעשייה" של התאחדות התעשיינים, ישתתפו במפגש מיוחד שיוקדש לנושא "היצוא בישראל". המפגש ייערך ב־20 באפריל בהתאחדות התעשיינים. כך מסרה רונית סילון, יו"ר הפורום.

במפגש ישאו דברים יורם בליזובסקי, מנכ"ל התאחדות התעשיינים, יהודית גוטפריד, מנכ"ל גוטקס מודלס, שתציג את פרופיל החברה בליווי תצוגת אופנה, דוד ליטבק, מנכ"ל מכון היצוא, זוהר פרי, סמנכ"ל ומנהל מינהל סחר חוץ במשרד התעשייה והמסחר, שירצה בנושא מדיניות סחר החוץ וההסכמים הבינלאומיים של ישראל, ומשה נחום, מנהל המחלקה לסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים.

כנס ראשון של חברות התקשורת

מאת הדס נייפמן

הכנס הראשון של ארגון חברות התקשורת נפתח אתמול בנוכחות שלמה וקס, מנכ"ל משרד התקשורת, יעקב סולן, מנכ"ל סולן תקשורת, שר התקשורת לשעבר, רפאל פנחסי, מנכ"ל בזק, יצחק קאול, וראשי חברות תקשורת רבים. יעקב סולן מנה את היתרונות והתרומה שטמונים בחברות התקשורת עבור הציבור במדינת ישראל. הוא הדגיש את השימוש לרעה שעשתה חברת 'בזק' בכוחה על מנת לעצור בעד חברות אחרות להיכנס לתחום. הוא הוסיף, כי הקמת תשתית נוספת במימון יזמים פרטיים אינה דבר בלתי אפשרי.

שלמה וקס אמר, שהוא מקווה שמטרת הארגון היא קידום ענף התקשורת ולא יציאה למאבק בבזק. לדבריו, תחום התקשורת בארץ קטן מכדי ליצור תחרות בתחום התשתית.

הקמת עסק עצמאי ותפעולו מחייבים הכרת נושאים רבים מגוונים. רבים מנסים, אך לא כולם מצליחים. על מנת לעזור לשואפים לממש רעיון לעסק מצליח, חברו איגוד לשכת המסחר, בשיתוף בנק מרכנתיל־דיסקונט, להפעלת קורס להכשרת יזמים המבקשים להשתלב בעולם העסקים ולניהול עסקים קטנים.

בנוסף לתוכנית הלימודים התיאורטית, זכאים התלמידים לקבל ייעוץ וליווי מצד צוות העובדים המקצועי של איגוד לשכות המסחר ובנק מרכנתיל־דיסקונט.

במהלך הקורס, שייפתח בראשית מאי, יתבקש כל משתתף להכין תוכנית עסקית לעסק שהוא רוצה להקים, או שאותו הוא מנהל.

בימים אלה החל בשיווק פינות אוכל להרכבה עצמית ברשת "יהום סנטר". הן כוללות שולחן מתומן בעל מסגרת עץ עם משטח זכוכית. לשולחן ולארבעת הכסאות רגלי פירזול ממתכת בצבע זהב. מחיר לצרכן: 599 ש"ח.

רק 200 סטודנטים התגייסו לקטיף

טוען מנכ"ל מועצת ההדרים, דני קריצ'מן בראיון ל"דבר"

מאת עמירם כהן

בשבוע שעבר נשלחו שמאים מטעם מועצת ההדרים לסכם את הנזקים שנגרמו לענף ההדרים כתוצאה מהסגר החדש שהוטל על השטחים לאחר הרצח במערת המכפלה. עונת היצוא החלה, לשם שינוי מהשנתיים הקודמות, דווקא במחירים טובים.

עד שבא הרצח במערת המכפלה והשטחים נסגרו שוב בדיוק בשיא העונה. בחודשיים האחרונים מאז הסגר הגיעו לעבודה בין 1,000 ל־2,000 קטפים מהשטחים במקום 6,000 שהתחילו את העונה.

הערכת הנזקים בפרדסים תמשך גם בשבוע הבא, אך כבר עתה יש במועצת ההדרים אינדיקציה של הנזקים: "כבראה שניתקע עם 25 עד 30 אלף טון שמוטי על העצים או לתעשייה, שזה כמעט אותו הדבר", אומר דני קריצ'מן, מנכ"ל מועצת ההדרים וההדרמנות זו הוא גם אומר את כל מה שהוא חושב על הפועל הישראלי.

באיזה מצב מצוי היום הענף?

אנחנו כבר רואים שניתקע עם 25 עד 30 אלף טון שמוטי על העצים. וקטיף הקלמנטינה שהיה צריך להתחיל לפני כשבועיים מגמגם כי אין פועלים.

האם יש כבר הערכה על הנזק הדולרי של הסגר לענף?

ההערכה שלנו היא שההפסד ביצוא תסתכם ב־2 עד 3 מיליון תיבות. תיבה זה 10 דולר, כך שהתמורה למגדלים תקטן ב־20 עד 30 מיליון דולר. עיקר הנזק הישיר הוא למגדלי השמוטי והתלנסיה. אבל הנזק היותר חמור הוא הנזקים שנוצרו בשווקים בחו"ל שמישהו אחר ימלא אותו. זה נזק שאי אפשר להעריך בכסף, אבל הוא עצום. בנוסף זה האניות שמפליגות חצי ריקות וגם זה נזק מתמשך שאי אפשר להעריך אותו כעת.

אתם עומדים להגיש תביעה לממשלה לפיצוי בגין הנזקים?

בינתיים מתעדים את הנזקים. כל מה שנוכל להעריך במדויק ולהוכיח נגיש. הערכת נזקים תהיה לנו תוך חודש ימים. כרגע השמאים בשטח לוקחים מדגמים מחלקות מייצגות ואחר כך נעקוב אחרי המספרים דרך בתי האריזה. אני חייב לומר שגם אחר לא הבטיחו לנו פיצוי. כל מה שאמרו לנו במגעים מוקדמים עם האוצר שלא נקבל שום דבר. אבל עדיין מוקדם לדבר.

אילו איזורים בארץ נפגעו במיוחד?

נפגעו פרדסים שנקטפים יותר מאוחר. בעיקר באיזור המרכז והצפון.

כמה קטפים דרושים להשיג את הפיגור?

בהתחלת הסגר היו לנו 1,000 קטפים מהשטחים במקום 6,000 שדרושים. היום כבר יש 2,000 מהשטחים אבל דרושים 8,000 ליום כדי להשיג את הפיגור.

מה לגבי ישראלים?

ממתי ישראלים מוכנים לעבוד? מ־20 אלף סטודנטים שלא למדו חודשיים והצי והצענו להם לבוא לעבוד הגיעו 200. אבל גם זה נפסק כי השביתה נגמרה. יש גם כמה מחוסרי עבודה מהלשכות. אבל גם אם הוא בא, העובד הישראלי, זאת לא עבודה, כי פועל ישראלי עושה מיכל אחד ביום. הוא לא מסוגל, או לא מוכן, לעשות אפילו שני מיכלים. על מיכל הוא מקבל 25 ש"ח, פלוס הבונוס שהוא מקבל מהממשלה בגלל שהוא מואיל לעבוד בקטיף, הוא מקבל עוד 40 ש"ח. זה מה שיש לך. פועל מהשטחים קוטף 6־7 מיכלים ביום. הוא לא מקבל שום בונוס, ויש לו 120 ש"ח.

עכשיו עובדים כ־2,000 פועלים מהשטחים שקיבלו רשיונות ועוד כמה מאות פועלים שהתחילו להגיע השבוע מרומניה ובולגריה. פועלים אלה מגיעים תוך זמן קצר להספקים של הפועלים מהשטחים. בסך כל קטפים היום 3,000 איש.

איפה 2,500 הפועלים שהממשלה אישרה להביא מתאילנד מיד לאחר הטלת הסגר?

זה לא רלוונטי מבחינתנו. ראשית הם יגיעו רק בעוד חודש ואלה פועלים שלוקחים אותם עם התחייבות להעסקה של שנה או שנתיים וזה לא בשבילי כי אני צריך פועלים עונתיים. התאילנדים מתאימים למשבבניקים שמעסיקים אותם במשקים כל השנה.

אתה חושש שהמשבר הזה יגרום לכך שעוד פרדסנים ייבשו את הפרדסים וימכרו את הקרקע לספסרי הנדל"ן?

כל הסיפור הזה עצוב מאוד כי דווקא השנה הסתמנה בתחילתה כשנה קצת יותר טובה. אבל מה צריך יותר מזה, שבעשר השנים האחרונות ירד שטח הפרדס במדינה ב־40%? מ־450 אלף דונם ל־270 אלף דונם? אבל יש לנו כוונה לחדש את הפרדסים במרכז כי המרכז כי הוא האיזור הטוב ביותר מבחינה אקלימית וקרקעית לשמוטי. אנחנו מאמינים שנצליח להדוף כמה משטחי כמוך מלהשתלט על כל אזור המרכז.

"המחסור בעובדים כבר גרם נזק ישיר של כ־400 מיליון דולר"

מאת חגי פורשנר

"אם יימשך המחסור בעובדים (זרים או פלסטינים), ניאלץ לפטר עשרות אלפי עובדים ישראלים" – איימו אתמול ראשי התאחדות הקבלנים, נוכח התמשכות הסגר והימנעות הממשלה (שרי השיכון והעבודה) ממילוי כל תביעותיהם בתחום כוח האדם: יבוא של כ־30 אלף עובדים זרים, מייד.

ראשי הקבלנים ציינו, כי קצב קליטתם של עובדים ישראלים שהיו אמורים להחליף את הפלסטינים מהשטחים הכבושים, הוא איטי ביותר – כפי שהוכח בכל יוזמות הממשלה ותוכניותיה מאז חורף 1991: כחמשת אלפים בשנה. עדיין נותרו 50 אלף פלסטינים המועסקים (כשאין סגר) באתרי הבנייה.

ראשי התאחדות הקבלנים ציינו, כי "היעדר כוח אדם מנע התקדמות העבודה באתרים, אשר סך כל השטח שלהם אמור להיות כ־14.5 מיליון מ"ר – ומנע התחלת הבנייה של כ־50 אלף יחידות דיור חדשות".

"5,000 העובדים הזרים אשר הממשלה אישרה את הבאתם, אינם מהווים אפילו את תחילתה של תשובה רצינית למצוקה" – אמר מנכ"ל ההתאחדות, "ומילא גם אלה יגיעו אל הפיגומים רק אחרי תהליך ביורוקרטי מסובך שאורכו מוערך בחודשיים לפחות.

"הדבר כבר גרם נזק ישיר בסך כ־400 מיליון דולר. בנוסף לכך יוחמר המצב בתוך כשבועיים. זהו פרק הזמן שבו אנו מסוגלים לעכב את הצעד הבא המתחייב מהמצב. אם לא יימצא פתרון, ניאלץ לפטר כ־60־70 אלף ישראלים. קבלנים שלא עובדים, לא יוכלו להחזיק את כוח האדם הזה".

לדברי מר־עם, "עוד לא דיברנו על תוצאות הלוואי: מחסור בדירות, שיגרום האמרת מחירים (אפילו סיחרור) ויגביר את קצב עליית המדד".

משק עולמי / ביל כספי

העצמאות לא הועילה למדינות אפריקה השחורה

בשנות השישים רוב מדינות אפריקה השחורה או ליתר דיוק מדינות אפריקה דרומית לסהרה ניהלו מאבקים בדרגה זו או אחרת של אינטנסיביות כדי לזכות בעצמאות. בשנות השישים האימפריות הבריטיות, הצרפתיות, הספרדיות והבלגיות באפריקה התפרקו. בשנת 1970 בא תורה של האימפריה הפורטוגלית. יש להניח שלמנהיגים־של מדינות אלו טוב באופן יחסי אולם חלקה של האוכלוסיה הכללית לא שפר עליה. בחלק מהמדינות היו תהפוכות פוליטיות והצבאיות בעיקר במושבות הפורטוגליות לשעבר אך גם בקונגו הבלגית, באנגולה וכבכמה מדינות של האימפריה הצרפתית לשעבר.

אך הבעיות הפוליטיות והצבאיות מחווירות לעומת המשבר הכלכלי העמוק שבו שרויים מדינות אפריקה השחורה.

על פי מחקר שנעשה עלידי הבנק העולמי עולה שרוב מדינות אפריקה מצויות במצב כלכלי קשה יותר עכשיו מזה ששרר בתקופה הקולוניאלית. הדבר נכון לגבי המושבות הבריטיות לשעבר שהיו די מפותחות מבחינה כלכלית וזה אמור אפילו ביחס למדינות אפריקה הפרנקופוניות אשר פיגרו רבות בתחום הכלכלי לפחות אחרי המושבות הבריטיות באפריקה. על פי ממצאי הסקר יקח למדינות אפריקה מעל לחמישים שנה על מנת להגיע לרמת החיים שהיו לה ערב קבלת עצמאותם, נתונים קשים אך נכונים.

בעבר המצב הכלכלי של אפריקה ושל אסיה היה דומה כך. למשל התוצר הלאומי לגולגולת בניגריה, אחת מהמדינות העשירות באפריקה, ואינדונזיה, היה זהה. כיום התל"ג לגולגולת באינדונזיה גבוה פי שלוש מזה של ניגריה. מצבה של גאנה מבהיר עוד יותר את הבעייה הכלכלית הקשה שבהם מצויות מדינות אפריקה. גאנה נחשבת לאחת המדינות עם קצב צמיחה גבוה יחסי לשאר מדינות אפריקה.

זאת מדינה אשר מבצעת רפורמות כלכליות עמוקות. אך שימו לב, מדינה זו שהיא עשירה יחסית לאפריקה, ולה קצב צמיחה כלכלית של 5 אחוזים בשנה, נמצאת בפיגור כלכלי כל כך עמוק שיקח לה עוד חמישים שנה, בקצב הצמיחה הנוכחי כדי להגיע לרמת החיים שהיתה קיימת במדינה זו לפני שהדגל הבריטי הורד מהתורן של בית הממשלה באקרה הבירה.

נכון להיום יש רק תשע מדינות אפריקאיות: גאנה, טנזניה, גמביה, ניגריה, זימבאווה, קניה, מאלאווי, אוגנדה ובורקינה פאסו – כולן מושבות בריטיות לשעבר להוציא את האחרונה שהיא מושבה פורטוגלית קטנה לשעבר – אשר יוכלו להגיע לצמיחה כלכלית בת קיימא ללא סיוע מהחוץ.

אלו הם מדינות שמסוגלות מתוך מקורותיהם העצמאיים להגיע לקצב צמיחה שיאפשר להם להתפתח בעתיד.

האחרות אינן מסוגלות. הם מצויות בדרגת עוני כל כך עמוקה שללא סיוע מסיבי מהמערב הם לא יוכלו אפילו לשמור על רמת החיים הנוכחית שלהם היום.

יש מדינות כמו גאבון, קמרון, חוף השנהב ואחר ששם רמת העוני כל כך עמוקה עד שחלק מההורים שמיועדים לגרש מחדש באכלים על ידי אנשים רעבים.

מדינות אפריקה השחורה זקוקות לסיוע מערבי אך מוסדות הסיוע הבינלאומיים והמדינות המערביות לא יסכימו לכך בלי שהמדינות האפריקאיות יבצעו רפורמות כלכליות אשר בשלביהם הראשונים עשויים לגרום לקשיים גדולים עוד יותר. כדי לקבל סיוע יצטרכו מדינות אפריקה להקטין את הגרעון התקציבי, לבצע הפרטה, להעלות את רמת החינוך ולהקטין את הילודה.

לא כל מדינות אפריקה מסוגלות לבצע את הצעדים הללו משום שהמבנה הפוליטי לא מאפשר זאת ובלי זה חלק נכבד של מדינות אפריקה ידרדרו למצב כלכלי עוד יותר קשה.

לנוכח המצב הכלכלי הקשה של מדינות האיזור לא מן הנמנע שאפריקה תהפוך לשכונת העוני של העולם. המדינות המערביות לא יסכימו לתת סיוע כלכלי שעשוי לשפר את המצב בלי שאלו ינהיגו רפורמות כלכליות מרחיקות לכת.

זהו מעגל קסמים שקשה מאוד לשבור אותו. מעגל קסמים שלא יאפשר למדינות היבשת השחורה להתרומם ממצב העוני והמחסור שהם שרויים בו היום.

המצוקה הכלכלית של אפריקה תגרום למצבים דומים לזה של סודאן ושל הבש – רעב ומחסור שיביא לסיוע מערבי הומניטרי.

המצב הכלכלי הקשה של אפריקה יגרום ללחץ מתמשך של מהגרים מוי רעב שינסו להגיע מארצותיהם למקומות ששם ניתן להשיג עבודה ומזון כלומר למערב אירופה, לצפון אמריקה ובעתיד גם למדינות דרום מזרח אסיה.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

הסכם ב"חיפה כימיקלים"

הסכם עבודה חדש נחתם בסוף השבוע במפעל חיפה כימיקלים שבמפרץ חיפה. זאת, על רקע איומי השביתה. הוועד אף הכריז בזמנו על סכסוך עבודה וקבע "תאריך יעד" לסיום המו"מ עם ההנהלה, ב־23 במרץ.

בהוראת הוועד החרימו העובדים את טקס הרמת הכוסית של ההנהלה שנערך לקראת הפסח. המחלוקת בין ההנהלה לוועד החריפה, לאחר שלפני חודשים מספר נשרף מתקן ייצור בחיפה (הידוע בשם "קי 1") ובקרב העובדים היה חשש שהוא לא ישוקם וכובד המשקל של פעילות החברה יעבור למישור רותם שבנגב, שם מוקם מפעל חדש לייצור תוצרת אשלגן.

המפעל ברותם וקו הייצור שבו (הידוע בשם "קי 3") אמורים להתחיל לפעול כבר בינואר 1995. בהנהלה מעריכים, שצריכת תוצרת המפעל בשוקי העולם תגבר במהירות, ולכן הם מיהרו לשקם את קו הייצור שבמפרץ חיפה ולזרז את בניית המפעל החדש בנגב. במהלך המו"מ בין העובדים להנהלה נתגלעו חילוקי דעות בין מועצת פועלי חיפה לבין הוועד במפעל, שסיבכו עוד יותר את המצב. בהנהלת המפעל מודים, ש"השריפה במפעל הביאה לזירוז חתימה על ההסכם" וגם יו"ר הוועד, דוד רביב, הודה למועצת הפועלים בעת חתימת על ההסכם, על סיועה להשגתו.

בין היתר נקבע בהסכם החדש, כי העובדים יקבלו תוספת של 10 אחוז וכי תתווסף דרגה נוספת לסולם הדרגות הקיים: 25. עוד נקבע, כי ההפרש בין דרגה לדרגה יוקטן ויהיה אחיד: 12.5 אחוז. חשוב מכול: לא יהיו פיטורים במפעל בו מועסקים 520 עובדים.

הפרטה ואיסור שביתות

הבנק העולמי וקרן המטבע לוחצים על ממשלת מצרים להתקדם בתהליך ההפרטה. העובדים והוועדים מתנגדים ברוב המקרים להפרטה, אך השר הממונה על המגזר הציבורי (שההפרטה בתחום אחריותו), עטף עוביד, הודיע כי התהליך יקבל תנופה.

בסוף השבוע נמסר, כי 51 חברות העומדות בפני הפרטה, יעמידו לרשות עובדיהן 10 אחוז ממניותיהן. זאת ב"מחירי הנחה": 20 אחוז פחות מערכן בשוק ובתנאי תשלום נוחים – 10 שנים ללא ריבית. בין החברות העומדות להפרטה הגדולות מסוגן במצרים ואף רווחיות ביותר: מיסר פורזול (תיירות), מיסר הוטל קו (מלונאות), אלומיסר (מתכת), מיסר סוריין סוריייר (סחר חוץ), המפעל למכוניות נאסר (המייצר בין היתר דגמי פיאט), ואלכסנדריה נשיונל איירון אנד סטיל (מתכת).

בסוף השבוע נמכר מפעל נוסף שבבעלות הממשלה: אל נאסר בוטלינג קו, היצרנית המקומית של קוקה קולה שנמכרה תמורת 100 מיליון דולר למשקיעים פרטיים ממצרים וארצות ערב שונות.

העיתון "אלאהרם" מסר אתמול, כי ממשלת מצרים סיימה את ניסוח חוק העבודה החדש. לדברי העיתון, מתעלם החוק מסוגיית מתן זכות השביתה לפועלים. החוק קובע הקמת בית משפט מיוחד שיפסוק בסוגיות הנוגעות לפועלים. הוחלט, שהחוק לא יוחל על העובדים במנגנון האדמיניסטרטיבי הממלכתי ועל עובדי השירותים.

על פי החוק, ייתנו שכר מינימום אשר ניתן לעדכנו כל שלוש שנים. החוק קובע עונשים חדשים, מאזהרה ועד להורדת דרגה והורדת שכר. החוק קובע את ימי החופשה של הפועלים ומעניק לאשה העובדת עד שתי חופשות לידה בתשלום במהלך עבודתה. משך כל חופשה 12 שבועות.

החוק קובע עוד, שמשרד העבודה יערוך פיקוח על העסקת פועלים לא מקצועיים ולא מאורגנים. כן נקבעו תנאי סיום וזהה העבודה והפיצויים שיוענקו לפועל. הפרטה ואיסור שביתות, שני צדי המטבע של המדיניות הכלכלית והחברתית של ממשלת מצרים.

קרנות נאמנות

נכון ליום 03.04.94

הקרן	מחיר היצירה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודה	השינוי באחוזים
להק שקמה	174.39	171.14	1.51	0.89%
להק תור	361.52	359.33	6.57	1.86%
להק תיירות	83.63	83.31	1.48	1.80%
למשקיע	389.51	385.29	2.06	0.53%
לפיד	1890.12	1853.14	31.45	1.73%
לשם	1045.57	1032.90	3.61	0.35%
מבחר	363.72	360.27	1.23	0.34%
מבטח	1121.01	1110.47	4.06	0.37%
מבנה	357.63	354.32	7.48	2.16%
מגיק	258.25	253.03	6.01	2.43%
מגד	681.65	675.14	1.13	0.17%
מגדל זהב מניות	85.71	83.84	1.24	1.49%
מגוון	1347.94	1335.12	2.73	0.58%
מנאל פיננסי	88.84	87.99	1.38	1.59%
מד דיקלה	114.44	113.37	1.72	1.09%
מד מעוף	153.24	152.23	1.76	1.17%
מנדיאל	133.21	131.53	-1.38	-1.04%
מור	1312.90	1300.49	19.35	1.51%
מוריה $	135.36	133.20	-0.57	-0.43%
מגן	122.84	121.07	2.23	1.97%
מזרחי אייל	105.87	105.19	1.89	1.83%
מזרחי אייל אג"ח	88.61	88.04	0.80	0.92%
מטח	197.19	194.13	-0.52	-0.27%
מיטב אג"ח מד	3530.14	3465.07	28.43	0.83%
מיטב אופציות	103.52	101.42	2.92	2.98%
מיטב גמישה	1938.09	1901.17	37.39	2.01%
מיטב מטרה	240.85	236.40	2.31	0.99%
מיטב מניות	240.30	235.29	4.84	2.10%
מימד	297.83	295.00	0.74	0.25%
מירב	110.22	109.62	1.07	0.98%
מכלול	674.56	670.28	11.07	1.68%
מלכית	203.84	200.06	0.82	0.41%
מנוף	205.21	203.31	2.59	1.29%
מסוף	205.21	201.43	4.24	2.15%
מעגל	82.69	0.00	-	-
מעוף	2378.29	2355.69	21.81	0.93%
מעופים גמישה 50	113.23	112.45	1.70	1.53%
מעיין	1029.13	1019.35	-6.34	-0.62%
מעלה מעוף ארץ	145.43	143.79	1.76	1.24%
מפתן	110.26	109.22	1.31	1.21%
מקשה	839.01	831.24	0.79	0.10%
מרווח	445.61	441.42	1.94	0.44%
מרום	4035.50	3997.16	14.15	0.36%
מרכזית אג"ח מדינה	97.73	96.94	0.19	0.20%
מרכזית מניות	83.23	82.58	0.44	0.54%
מרכזית מעוף	143.25	142.92	1.44	1.02%
מרץ	392.36	388.80	5.58	1.46%
משאבי טבע	88.52	86.82	1.71	2.01%
משתנים	303.65	302.66	5.18	1.74%
נגה	662.16	652.53	4.18	0.65%
נוף	401.80	398.51	5.63	1.43%
נטיף	1787.65	1765.79	36.77	2.13%
ניל	1055.97	1040.68	10.50	1.02%
נסיכה קונטיננטל	85.39	83.87	1.51	1.84%
נר	235.58	235.02	0.99	0.40%
נשואה אג"ח חברות	130.38	129.42	0.81	0.63%
סגולה	257.41	252.61	0.84	0.33%
סיגמא גמישה	92.05	91.06	0.89	0.99%
סיון	231.90	228.40	4.16	1.86%
סיגורן אג"ח	131.12	128.62	1.27	1.00%
סלע	947.30	938.35	2.69	0.29%
סער	151.82	150.11	1.62	1.09%
ספנות קרן מניות	87.06	86.72	1.01	1.17%
עדיף	149.86	147.08	1.97	1.36%
עומר	166.95	165.23	1.36	0.83%
עידית	3579.66	3534.50	52.81	1.52%
עמדה 30	177.14	174.95	3.04	1.77%
עמדה אמריקאית	78.27	76.98	-0.96	-1.23%
עמדה יצוא	85.56	84.47	1.04	1.25%
עמדה כוללת	174.23	172.07	1.44	0.84%
עמדה מעוף	158.75	157.21	1.78	1.15%
עמדה משולבת	335.39	332.90	9.49	2.94%
עמינל אג"ח	101.37	100.47	0.21	0.21%
ענבל	129.93	129.67	0.30	0.23%
ענבר	146.62	143.86	-1.09	-0.75%
ערגון	159.07	155.92	0.44	0.28%
פיא	5966.30	5927.48	43.97	0.75%
פיא 2000	95.50	93.61	1.39	1.51%
פיא זינוק	86.61	84.98	1.47	1.75%
פיא מעוף	149.85	147.06	1.72	1.19%
פיא עולמית	85.43	83.27	-0.70	-0.83%
פיא פריים	97.44	96.72	-0.02	-0.02%
פיוניר אג תר"ל	103.07	100.98	1.15	1.16%
פיל	231.63	228.92	0.69	0.30%
פטור	519.75	515.89	1.71	0.33%
פסגות 50	242.41	239.81	3.39	1.44%
פסגות גמיש	484.09	480.82	5.77	1.21%
פסגות תר"ל	101.33	97.99	0.31	0.32%
פסגות יציב	448.95	446.14	3.75	0.85%
פסגות כל חודש	103.86	101.96	0.19	0.19%
פסגות כל רגע	133.70	133.36	0.01	0.01%
פסגות לימיט	265.20	263.12	4.12	1.59%
פסגות מבט לשלום	110.19	108.01	1.69	1.59%
פסגות מדד	359.65	353.01	1.49	0.42%
פסגות מט"ח	377.91	370.25	1.26	0.34%
פסגות מלכ"ר	307.73	305.00	0.83	0.27%
פסגות מניות	717.17	710.60	10.34	1.48%
פסגות משולבת	457.16	448.68	4.78	1.08%
פסגות עולם	125.60	122.95	0.53	0.43%
פסגות על קרן	88.02	86.34	2.08	2.48%
פסגות פיקוס	86.52	84.95	1.77	2.13%
פסגות תאגידים	357.21	351.12	1.97	0.54%
צבר	228.00	223.66	0.50	0.22%
ציק	278.29	276.90	0.13	0.05%
צמיד	3143.26	3085.20	9.72	0.32%
צמיחה אג"ח מד	1357.35	1349.29	2.70	0.20%
צמיחה גמישה	2587.84	2572.41	22.93	0.90%
צמיחה יצוא	231.10	228.90	2.64	1.17%
צמיחה מניות	539.87	536.42	5.93	1.69%
קלע	709.45	705.92	7.91	1.13%
קפיטל תר"ל	116.57	113.73	-0.12	-0.11%
קפיטל [illegible]	[illegible]	[illegible]	2.35	[illegible]
קשת	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
רזין	135.73	133.02	-0.25	-0.19%
רימון	327.68	327.31	0.15	0.05%
רעם 90	447.88	439.11	12.22	2.87%
רשף	384.72	376.41	-0.37	-0.10%
שביט	447.02	438.69	1.74	0.40%
שחר	151.01	146.08	0.43	0.29%
שירה	2183.35	2167.17	21.02	0.98%
שמיר	1018.87	1000.06	3.08	0.31%
שסק	915.15	897.15	15.14	1.72%
שפע	180.38	178.77	1.12	0.63%
שקד	257.18	252.19	0.64	0.25%
תאנה	1275.90	1251.21	19.73	1.60%
תבל	925.30	911.46	-4.92	-0.54%
תדהר	2542.90	2529.48	30.09	1.20%
תוכנה ותקשורת	93.26	90.87	-0.25	-0.27%
תמוז	179.10	177.61	3.12	1.79%
תמריץ	89.47	87.86	0.89	1.02%
תנופה	277.23	272.24	0.94	0.35%
תפוז	722.39	708.33	2.39	0.34%
תפוח	485.19	481.36	0.93	0.19%
תרשיש	153.24	150.38	-1.15	-0.76%
תשרי	1456.65	1445.32	1.93	0.13%

הקרן	מחיר היצירה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודה	השינוי באחוזים
אב	16783.80	16639.93	224.55	1.36%
אבוקה	2180.94	2138.88	47.79	2.29%
אביר	188.59	186.61	2.23	1.21%
אגוז	761.39	746.40	1.91	0.26%
אגס	309.10	303.18	0.85	0.28%
אדם	1083.59	1076.84	17.61	1.66%
[illegible]	301.18	99.29	1.02	-1.0[illegible]%
אופיר	388.31	385.84	1.33	0.35%
אוצר אג מדינה	107.36	105.36	0.80	0.76%
אוצר גמישה	89.39	87.76	2.11	2.45%
אוצר מניות	104.52	102.63	2.32	2.32%
אור [illegible]	922.38	905.35	11.85	1.30%
[illegible]	942.06	936.14	[illegible]	0.54%
[illegible]	166.36	163.12	[illegible]	-0.39%
אורן	2883.40	2827.01	[illegible]	0.51%
אחריות אג"ח מד	297.75	291.58	0.58	0.20%
אחריות גמישה	495.54	486.37	5.08	1.06%
אחריות מניות	371.01	363.92	6.97	1.95%
אחריות נדלן	318.71	311.84	6.62	2.17%
אחריות נפט וסת	293.65	287.43	4.70	1.66%
אחריות	140.96	138.26	0.55	0.40%
אחריות מטבע אג"ח	96.41	95.32	-0.22	-0.23%
אחריות תושב חוץ	85.06	83.05	-0.16	-0.19%
אטלס פקן	112.32	109.76	-1.90	-1.70%
אילן $	163.88	159.71	-0.58	-0.36%
אילנות 90	204.98	200.90	2.25	1.13%
אילנות בטוחה	101.77	101.02	0.07	0.07%
אילנות גלובוס	87.83	85.83	-1.04	-1.20%
אילנות כרמל	204.99	201.00	3.22	1.63%
אילנות מעוף	148.84	148.11	1.74	1.19%
אילנות פיננסים	87.80	85.95	1.21	1.42%
אילנות שחקים	80.76	79.27	1.65	2.12%
אילנות תקשורת	88.94	87.20	1.46	1.70%
איתן	230.90	226.73	0.98	0.42%
אלון	1511.06	1481.93	4.10	0.28%
אליות ביטוח	94.16	92.41	1.63	1.79%
אלמוג	323.68	317.70	0.48	0.15%
אמינה נדלן מניב	95.16	93.26	-0.63	-0.67%
אמירים קרן מעוף	101.62	100.77	0.87	0.87%
אנליסט אג חברו	211.38	207.40	1.25	0.61%
אנליסט אג מדינ	286.29	282.15	1.42	0.51%
אנליסט אירופה	120.87	118.08	-0.33	-0.28%
אנליסט גמישה	566.39	552.42	5.81	1.04%
אנליסט מניות	973.56	947.87	14.34	1.54%
אנליסט תעשיות	302.31	294.31	4.52	1.56%
אסף	195.73	193.39	2.25	1.18%
אפיקים אג"ח	217.97	213.97	1.10	0.52%
אפיקים גמישה	168.03	164.88	1.95	1.20%
אפיקים תר"ל	135.12	132.96	-1.01	-0.75%
אפיקים מניות	310.49	305.05	7.94	2.67%
אפסילון אג חברות	123.70	122.10	0.99	0.82%
אפסילון אג מד	146.12	144.26	0.75	0.52%
אפסילון מניות	225.64	222.21	4.18	1.92%
ארז	321.99	315.92	4.76	1.53%
אש	971.93	950.73	21.62	2.33%
אשל	514.53	504.51	1.46	0.29%
אתגר	133.56	131.12	1.98	1.47%
אתרוג	774.52	759.52	3.23	0.43%
בדולח	846.92	831.44	12.79	1.56%
בונד	146.96	144.85	1.48	1.03%
בורסון גמישה	87.33	86.64	1.53	1.90%
בטוחה 30 פלוס	174.97	172.08	3.04	1.80%
בטוחה אג"ח מדינה	1593.58	1571.14	8.10	0.52%
בטוחה אג"ח	2245.30	2212.91	15.49	0.71%
בטוחה גמישה	2297.24	2264.27	23.43	1.05%
בטוחה תר"ל	120.28	117.24	-0.71	-0.60%
בטוחה מניות	4634.20	4571.97	78.96	1.76%
בסט	298.22	294.35	3.78	1.30%
בהן	216.67	214.26	3.30	1.56%
ברוש	2398.06	2351.19	21.66	0.93%
בריאות	84.28	83.02	1.69	2.09%
ברק	2150.21	2109.26	21.78	1.04%
גביש	4863.89	4773.03	26.45	0.56%
גבע	306.24	301.79	2.13	0.71%
גורן	493.86	491.94	2.29	0.47%
גיא	541.63	533.57	4.08	0.77%
גל	96.88	95.63	1.08	1.14%
דובדבן	2348.79	2322.14	36.97	1.62%
דוברת שרם אג"ח	113.80	111.99	0.48	0.43%
דוברת שרם גמיש	133.23	130.09	1.05	0.81%
דוברת שרם מניות	90.37	88.26	1.53	1.76%
דוכס	160.36	157.48	0.75	0.48%
דולב	677.12	663.53	1.84	0.28%
דולר	197.32	199.76	-0.45	-0.23%
דותן	661.91	649.62	4.78	0.74%
דקל	2624.01	2572.16	33.70	1.33%
הדס	2572.32	2491.14	52.99	2.17%
הון פקן	90.96	89.32	1.30	1.48%
הוש	126.15	125.64	0.64	0.51%
הי-טק 92	225.31	223.30	0.71	0.32%
היובל	218.77	216.57	3.98	1.87%
הילה	336.32	335.65	0.03	0.01%
המרה	1001.02	988.91	11.16	1.14%
הראל לביא	171.13	169.05	0.14	0.08%
זהר	336.42	331.50	1.23	0.37%
זיו	422.09	415.90	2.24	0.54%
זיק	548.63	535.34	13.15	2.52%
חר"ל	199.94	193.47	-2.97	-1.52%
חליפין	319.29	313.51	0.02	0.01%
חלמיש	270.27	266.97	1.28	0.48%
חץ	348.51	348.51	-0.12	-0.03%
טופז	318.08	311.22	-1.22	-0.39%
טל	14657.31	14450.22	258.77	1.82%
טמוז	114.68	113.55	0.58	0.51%
טרנט $	138.76	137.14	-0.24	-0.18%
יבל	485.90	476.86	1.43	0.30%
יהלום	1140.66	1119.66	20.40	1.84%
יזמה	168.46	167.37	0.90	0.54%
ישרות	2725.28	2671.90	48.78	1.84%
יעד	193.40	191.68	1.13	0.59%
יעד גמישה	87.56	86.66	1.39	1.64%
יער	110.11	109.53	1.48	1.37%
יערה	376.07	369.12	0.26	0.07%
ישראל אמריקה	168.03	163.29	-1.96	-1.19%
כוכב	176.97	173.64	3.39	1.99%
כימיקלפקן	87.03	85.47	1.60	1.90%
כללי אג"ח מד	351.86	345.14	2.03	0.59%
כללי איל 50	135.40	133.50	1.71	1.30%
כללי איל 25	179.44	176.08	2.18	1.25%
כללי איל אג	174.66	173.22	2.18	1.27%
כללי גמישה	1423.19	1393.49	21.36	1.56%
להק אגמיה	207.49	205.76	2.85	1.40%
להק אנפה	247.93	243.39	5.13	2.16%
להק אנקור $	843.64	825.72	14.73	1.82%
להק דוכיפת	662.23	654.90	7.95	1.23%
להק זמיר	856.44	840.65	16.00	1.94%
להק זהבית	442.86	430.69	2.12	0.49%
להק יסעור	111.39	111.10	0.23	0.21%
להק כחל	302.27	298.56	0.55	0.18%
להק סלעית	157.53	154.66	3.90	2.58%
להק סנונית	418.71	410.96	1.18	0.29%
להק עפרוני	403.96	396.57	1.20	0.30%
להק צופית	537.17	527.15	3.02	0.59%
להק דרום	93.40	91.32	-0.82	-0.89%
להק שנשוג	100.24	98.41	1.73	1.78%
להק שחף	157.38	155.84	0.56	0.36%
להק שלדג	182.67	179.97	0.98	0.55%

صكنا من الاصل

הקזינו הבינלאומי הראשון ייפתח ביוני באזור אילת

מאת זאב פרי

במלון "הילטון" בטאבה ייפתח בתחילת יוני הקזינו הבינלאומי הראשון באזור אילת. באילת הביעו אתמול גורמי תיירות חשש, כי פתיחת הקזינו ואלה שיבואו בעקבותיו באזורי התיירות בסיני, עלולים לפגוע בסופו של דבר בתיירות לאילת, אם לא תקבל ממשלת ישראל החלטה לאשר פתיחת בתי־קזינו דומים באילת.

ההערכה היא, כי פתיחת הקזינו הראשון וגם זה שיבוא אחריו, לא הרחק מהמלון, יכולים אפילו להועיל לתיירות באילת, "אבל אם יקרה מה שקרה בתורכיה, וכל מלון חדש יפתח בין כתליו קזינו, יהיה זה אסון לתיירות האילתית הנמצאת עתה בתנופה", אמר אתמול אחד מיזמי התיירות הפעילים באילת.

הקזינו במלון "הילטון טאבה" ינוהל על־ידי חברת אינטרקזינו מצרים, המפעילה גם את הקזינו במלון "הילטון רעמסס" במצרים. החברה היא חברה בת של לונדון קלאבס – חברה בריטית גדולה המפעילה רשת של בתי־קזינו בלונדון, כמה ספינות קזינו וגם את הקזינו במלון "קרלטון" בקאן.

הקזינו החדש יפעל תחת פיקוח הדוק של שלטונות מצרים. כל אורח יצטרך להציג דרכון בתוקף והכניסה תוגבל, בשלב ראשון, לגילאי 21 ומעלה, למרות שהחוק המצרי מתיר הימורים מגיל 18. ההימורים ייערכו בדולרים. "אנו מאמינים שישראלים רבים הנוהגים לנסוע לחו"ל למסגרות הימורים, יעדיפו להגיע לטאבה ואף יועילו לתיירות האילתית", אמר אתמול ג'רלד קושלר, מנכ"ל חברת "אינטרקזינו".

מנכ"ל "הילטון טאבה", ניל מתיסון, אמר כי הקזינו ישרת רבים מאורחי בתי המלון באילת ולא רק את אורחי המלון בטאבה, וכי פתיחת הקזינו עשויה להביא לגידול בלינות וגידול בתיירות בכלל באזור כולו. "אנו מאמינים כי הקזינו מהווה תרומה שלנו לפיתוח התיירות באילת", אמר מתיסון.

הקזינו ממוקם במפלס הבריכה של המלון, הוא יכול להכיל עד 120 אורחים בזמן נתון. הקזינו יפעל בשעות הערב. צוות הקזינו, כ־55 איש, יהיה מצרי. החברה השקיעה בהקמת הקזינו כשני מיליון דולר.

באזור טאבה יוקמו, על־פי התכנון, לפחות עוד שני בתי קזינו. אחד – בתוך כפר נופש שיוקם סמוך לחוף המזוהה עם כפר הנופש של רפי נלסון, השני – קזינו "עצמאי" גדול.

שר התיירות, עוזי ברעם, ושר האוצר, אברהם שוחט, הודיעו פעמים מספר על תמיכתם בהקמת קזינו באזור אילת, ואף הפגישו את ראש הממשלה, יצחק רבין, עם איל המלונאות, סול קרזנר, המעוניין להקים פרויקט תיירותי גדול באזור תמנע, הכולל קזינו.

כמה גורמי תיירות בינלאומיים נוספים עוקבים אחר ההתפתחויות התיירותיות באזור מפרץ אילת בהנחה, כי בעתיד עשוי האיזור להפוך לאחד מאזורי הנופש המבוקשים באירופה.

מספרי המיקוד משתנים היום ב־27 יישובים

מאת כתבנו הכלכלי

החל מהיום (ה־4 באפריל) ישתנו מספרי המיקוד ב־27 יישובים בארץ. לא עוד מספר מיקוד אחד לכל היישוב, אלא כל אחד מיישובים אלה מחולק לכמה אזורי מיקוד, לפי רחובות, כנהוג בערים הגדולות בארץ.

כל המיקודים בכל היישובים מופיעים עכשיו בספר מיקוד חדש היוצא לאור בימים אלה ונמכר בכל סניפי הדואר בארץ.

אברהם מנצורי, מנכ"ל רשות הדואר בפועל, מסר כי במדריך המיקוד החדש יופיעו יישובים ורחובות בכמה צורות כתיבה אפשריות או בשמות נרדפים, אם קיימים.

מדריך המיקוד עולה שישה ש"ח.

במקביל להוצאת ספר המיקוד החדש ולשינוי המיקוד, תוכנס לשימוש במערך המיון של רשות הדואר תוכנה ישראלית מתוחכמת למיון. ברשות הדואר מצפים, כי מסע ההסברה לשימוש במיקוד יגדיל את מספר המשתמשים במיקוד מ־66% היום ל־88% לפחות בשנה הקרובה.

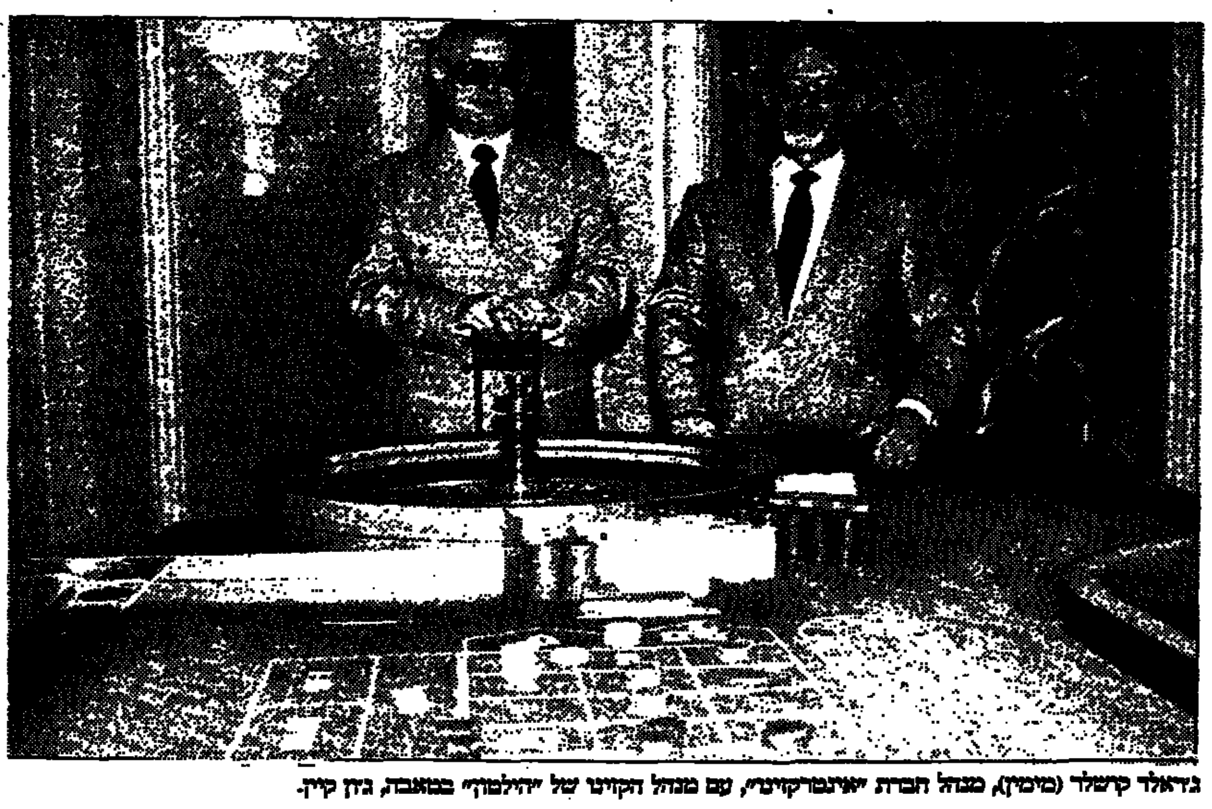

ג'ראלד קושלר (מימין), מנהל חברת "אינטרקזינו", עם מנהל הקזינו של "הילטון" בטאבה, ג'ון קיין.

מדד המניות היה נמוך בסוף מרס בכ־25% מהשיא בינואר

מאת אמנון אמר

במהלך הרבע הראשון של השנה ירד מדד המניות הכללי ב־24.6 אחוז מרמת השיא אליה הגיע ב־16 בינואר השנה. מדד מניות המשתנים ירד בתקופה זו ב־19.5 אחוז, ומדד המעו"ף ירד בקרוב ל־18 אחוז. את המכה הגדולה ביותר ספגו השנה מניות הכר"מ, שירדו בין רמת השיא בראשון בפברואר ובין רמת השפל ב־23 במרס בקרוב ל־36 אחוז. כך עולה מנתונים שפירסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בסקירתה החודשית על ההתפתחויות בבורסה.

מהסקירה עולה עוד, כי בחודש פברואר השנה הסתכמה הירידה במדד המניות הכללי ב־18.4 אחוז, ואילו בחודש מרס התנהל המסחר במניות תוך תנודות חריפות לשני הכיוונים. בסיכום החודשי ירד מדד המניות הכללי במרס ב־6.8 אחוזים וחזר לרמתו בחודש מאי 1993. בחודש שעבר נרשמו ירידות בכל ענפי המניות, פרט למניות ענף חיפושי הנפט שעלו בממוצע ב־2.2 אחוזים. הירידה החדה ביותר, בשיעור של תשעה אחוזים, נרשמה במניות הכר"מ, ואילו מניות חברות ההשקעה ירדו בשיעור ממוצע של 8.7 אחוזים.

מסקירה חודשית נוספת שפירסמה אתמול הלשכה לסטטיסטיקה מתברר, כי בסוף החודש שעבר היה שערו היציג של הדולר נמוך בשש עשיריות האחוז מרמתו בסוף שנת 1993. שער סל המטבעות עלה בתקופה זו באחוז אחד בלבד. שיעור פיחות זה בשערו של הסל נמוך בבחצי אחוז מהפיחות המתחייב מהמדיניות עליה הצהירו בנק ישראל והאוצר בקיץ האחרון.

בורסה / איתן יעקבסון

שוק המניות הגיב בעלייה

אתמול נרשמה מגמה של עליות שערים בשוק המניות, בתגובה להסכם חברון ולחידוש השיחות עם אש"ף לצורך סגירה סופית של הסכם עזה ויריחו. עליות השערים באו גם לאחר התייצבות הבורסות בניו־יורק, והתחזקות הציפיות לצמיחה נאותה של המשק בשנת 1994.

בניגוד למגמת העליות הכללית בלטה אתמול ירידה של 4% במניות טבע, בתגובה לירידת המניות בניו־יורק לרמה של 25 דולר בסוף השבוע בניו־יורק. מניות טבע נסגרו אתמול בת"א במחיר של 25.4 דולר.

ירידה של 3.75% נרשמה במניות כלל אלקטרוניקה, בתגובה לירידה במניות אי.סי.איי טלקום בניו־יורק בשבוע שעבר.

ירידה נרשמה גם במניות כבלים, על רקע החשש מירידה ברווחיות בשל האטה משמעותית בקצב ההזמנות מחברת החשמל.

ירידה חדה של 6.5% בלטה גם בתעודות ההשתתפות של ישראמקו.

מנגד בלטו עליות שערים בשורה ארוכה של מניות משתנים מובילות, כמו בזק, אוסם, כייל, ים המלח, דיסקונט השקעות, החברה לישראל ואלקו.

עליות בשיעור של 18% נרשמו במניות דנבאר 5 וטיבון; האווירה בשוק היתה אתמול חיובית, והיא הוסברה גם באפשרות שתהיה התקדמות במו"מ עם סוריה.

בשוק לוקחים בחשבון ירידה מסוימת ברווחיות של חברות מענפים שונים, בשל הסגר והמתיחות בשטחים, וכן בשל הירידות במניות ברבעון הראשון של 1994, אולם צופים עקרונית לשיפור ברבעון השני של 1994.

בשוק צמודי המדד נרשמה מגמה של עליות שערים מתונות אשר בלטו בסדרות לטווח בינוני. המק"מים הארוכים נסחרו בתשואות של 10.5%־10.25%.

בצמודי הדולר נרשמו עליות שערים בסדרות הארוכות, שנסחרות בתשואה גבוהה של 4.5%־4.9% ברוטו.

מדד המשתנים עלה בסיום המסחר בכ־1.9% לרמה של 212. מדד המעו"ף עלה בסיום בכ־1.2% לרמה של 208.50. מגמה של עליות שערים נרשמה במניות הכר"מ.

ההסתדרות מתנגדת לכמה מקביעותיה של ועדת פוגל

חבשוש מחייב את איחוד קרנות הפנסיה

מאת אפרים דוידי

ההסתדרות מתנגדת לכמה מהקביעות ההולכות ומתגבשות בוועדת פוגל, שהוקמה על ידי האוצר כדי לבחון את סוגיית קרנות הפנסיה. כך עולה מדין וחשבון שמסר יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, שלום חבשוש, אתמול במהלך ישיבת הוועדה המרכזית. חבשוש הציג שלוש נקודות מרכזיות, שלדבריו "אלה הן סוגיות שההסתדרות מתנגדת להן באופן נחרץ":

● אחת מהמלצותיה המרכזיות של הוועדה היא הבטחת תשואה קבועה של 5.5 אחוזים על 40 אחוז מהיקף הצבירה של קרנות הפנסיה בגין מצטרפים חדשים, והפניית 60 אחוז הנותרים להשקעה חופשית בשוק ההון. בנוסף לכך מסתמנת בעבודת ועדת פוגל מגמה להבטחת הסדר הזה גם על קרנות פנסיה חדשות שאינן פועלות על בסיס של עזרה הדדית, כפי שפועלות קרנות הפנסיה ההסתדרותיות.

● ועדת פוגל מציעה במסקנותיה, כי הגדלת שיעור הפרשת דמי תגמולים לקרנות הפנסיה תבלול גם את ה־2.33 אחוזים על חשבון פיצויי פיטורין.

● בוועדה נדונה גם אפשרות לפגיעה בזכויות עמיתים פעילים.

מן הדיון בוועדה המרכזית עולה עוד, כי ההסתדרות מתנגדת בכל תוקף להפניית השקעות קרנות הפנסיה ההסתדרותיות לשוק ההון, וזאת על מנת למנוע פגיעה בזכויות הפנסיה של עמיתי הקרנות.

עוד מתנגדת ההסתדרות ל"כל ניסיון לטשטש את ההבדל היסודי הקיים בין תוכנית הפנסיה של הקרנות, המבוססת על עקרון עזרה הדדית, לבין תוכנית הפנסיה של חברות ביטוח ובנקים, המבוססת על בסיס חישוב אישי".

מזכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד, ציין כי "ההסתדרות לא תסכים לכל פגיעה בזכויות עמיתי הקרנות". הברפלד הוסיף, כי הביע את עמדת ההסתדרות בפני שר האוצר, אברהם שוחט, והביע תקוה כי התנגדות זו "תחייב את האוצר בשיקול נוסף לפני ההכרעה".

חבשוש מסר בישיבה דיווח קצר על המו"מ המתנהל בין האגף לבין האוצר בחודשים האחרונים, בנוגע לפתרון גרעונות קרנות הפנסיה. "הבראת קרנות הפנסיה תחייב אותן להתאחד, להתייעל ולהתאים את עצמן לעידן חדש המאופיין בתחרותיות, איכות־שירות ורמת אמינות גבוהה". חבשוש הוסיף, כי במקביל למו"מ, פועל האגף לביטחון סוציאלי להכנת התשתית הארגונית והמשפטית לקראת איחוד הקרנות.

יצוא התשומות לחקלאות ב־93' 1.2 מיליארד דולר

מאת עמירם כהן

יצוא התשומות לחקלאות מישראל הסתכם ב־93' ב־1.2 מיליארד דולר. כך עולה מנתונים שהתקבלו ממכון היצוא. התשומות העיקריות שיוצאו הן מכונות חקלאיות, מערכות השקיה, דשנים וכימיקלים, מערכות לדברה וריסוס, חומרי הדברה ומערכות לגידול פרחים.

חידושים רבים בתחום התשומות החקלאיות יוצגו בתערוכת "משוב 93", שתתקיים בקיבוץ געש ב־10־12 למאי בחסות שר החקלאות, יעקב צור. התערוכה, המתקיימת זו הפעם השלישית, היא יוזמה של חיים אלוש, יזם פרטי הפועל מזה כמה שנים בתחום החקלאות ובעל הוצאה לאור של עיתונות מקצועית בתחום החקלאות.

התערוכה תשתרע על שטח של 12 אלף מ"ר ותהיה על טהרת היצרנים המגדלים המקומיים ויציגו בה יותר מ־200 מציגים.

דגש מיוחד יושם על חידושים בתחום המיכון החקלאי בענפי הלול, החלב, מיון האריזה, השקיה, זרעים, מבנים ומערכות חימום והדברה.

כן יוצגו חידושים מתחום הגינון ושמירה על איכות הסביבה במשק החקלאי.

שגריר יפן בירדן: הסיוע הכלכלי היפני לירדן יגדל

(עתיים מזרח) שגריר יפן בירדן, יוג'י איקידה, הביע את תקוותו שהסיוע היפני לירדן יגדל. כך מוסר העיתון "אלדסתור".

השגריר ציין, כי הסיוע היפני מתבטא במימון של פרויקטים שממשלת ירדן מעוניינת לבצע השנה. המגמה להגדיל את הסיוע באה ביוזמת ראש ממשלת יפן ושרים, וזאת על־ידי מענקים והלוואות בתנאים נוחים, כולל ביצוע פרוייקטים בעקבה, ברבת־עמון ובערים ראשיות נוספות. מדובר בעיקר בפרוייקטים חיוניים בתחומי האנרגיה, קשר קווי, קשר אלחוטי, סביבה ותשתית.

שגריר יפן בירדן ציין, כי הוא אינו חש פסימיות לגבי תהליך השלום, למרות הקשיים שניצבים בפני הערבים ובפני ישראל, והביע את תקוותו כי הטבח בחברון לא ימוטט את תהליך השלום וכי הצדדים יתגברו על המכשולים להשגת שלום צודק, כולל ובר קיימא. יפן מעודדת את הצדדים לחזור לשולחן המו"מ.

חודש מרס בקרנות הנאמנות

רק ארבע קרנות עשו תשואה ריאלית חיובית

מאת עמירם כהן

עוד חודש קשה עבר על המשקיעים בקרנות הנאמנות. מסיכום שערכה חברת מיטב, רק ארבע מתוך כ־266 קרנות נאמנות השיגו תשואה ריאלית חיובית (תשואה העולה על המדד המחירים המשוער לחודש זה 0.7%), והמדד הכללי של הקרנות ירד בסיכום חודשי בשיעור של 3.8%.

גם בחודש האחרון, כמו בחודש שלפניו, מובילות בתשואות הקרנות המתמחות באג"ח מדינה שהשיגו תשואה של –0.6%, וכמו בחודש הקודם, הקרנות הגרועות ביותר היו הקרנות המתמחות במניות, שהשיגו תשואה של –6.2%, בהשוואה לתשואה של –6.8% במדד המניות הכללי בחודש זה.

מסיכום הרבעון הראשון כולו עולה, כי רק שלוש קרנות השיגו תשואה ריאלית חיובית, המדד הכללי של הקרנות ירד ב־–11.3%. התשואות של הקרנות המנייתיות הסתכמו ב־–18.1% ושל הגמישות ב־–13.6%.

מהסיכומים שנעשו עולה, כי חמש הקרנות הטובות ביותר במרס היו:

1 "דותן" (בנק כללי) 2.1%; 2 "פסגות כל רגע" (בנק לאומי) 1.1%; 3 "פיא הליפיך" (בנק לאומי) 0.8%; 4 "חץ פקר" (בנק הפועלים) 0.8%; 5 "עמיגל עוגן" (עוגן) 0.7%.

חמש הקרנות הגרועות ביותר במרס היו: 1 "עמרה משולבת" (בנק המזרחי) –12.9%; 2 "מיטב אופציות" (מיטב) –10.6%; 3 עמרה אמריקאית (בנק המזרחי) –10.4%; 4 "טיזר" (אמבן ניהול) –10.4%; 5 "כוכב פקר" (בנק הפועלים) –9.5%.

מנתונים שפורסמו על ידי חברת קרנות מידע זהב, המשקללת בדירוג התשואות שלה גם את רמת הסיכון שלוקח עליו המשקיע ("מדד שארפ"), עולה כי בקבוצת הקרנות בעלות הסיכון הגבוה בולטת "הקרן למשקיע", שהניבה את התשואה הגבוהה ביותר בחודש האחרון, והשנייה בדירוג היא "ארגמן גמישה".

בקבוצת הקרנות בעלות סיכון בינוני בולטת "אנליסט אירופה", ובקבוצת הקרנות בעלות הסיכון הנמוך בולטות הקרנות השקליות (קרנות המשקיעות במק"מ ובאפיקי ריבית שקלית אחרים). קרנות אלו נמצאו מקנות למשקיע את ההגנה הטובה ביותר בפני התנודות בשוק ההון.

יתרות מטבע החוץ עלו במרס ב־684 מיליון דולר

מאת אמנון אמר

יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו בחודש שעבר ב־684 מיליון דולר והסתכמו בסוף החודש בשישה מיליארד ו־841 מיליון דולר. את הגידול ביתרות המט"ח מסבירים בבנק ישראל בגיוס ההון שביצע האוצר בארה"ב בערבות הממשלה האמריקאית ובמכירות מט"ח על ידי הסקטור הפרטי.

גידול זה קוזז בחלקו על ידי העברות כספי מטבע חוץ לחו"ל, והן מפקדונות הבנקים המסחריים בבנק ישראל והן באמצעות תשלומים לחו"ל על ידי הממשלה.

ראש ממשלת הריאנה שבהודו הגיע לישראל

מאת עמירם כהן

ראש ממשלת מדינת הריאנה בהודו, בהג'אן לאל, הגיע אתמול לישראל כאורחם של שר החקלאות, יעקב צור, ואיש העסקים, שאול איזנברג. ראש הממשלה ההודי ייפגש גם עם שר החוץ, שמעון פרס, ועם ראשי תה"ל המבצעים עתה פרוייקטים רחבים בתחום המים בהודו.

ראש הממשלה ההודי יבקר גם במשקי חקלאים במושבים באזור לכיש, ויעמוד מקרוב על הפיתוחים הטכנולוגיים האחרונים בגידול פרחים וירקות בחממות ובאריזתם. כן יבדוק שיטות חליבה חדישות ברפת.

מדינת הריאנה הסמוכה לבירה, ניו דלהי, נחשבת למדינה השנייה בהודו בתחום הייצור החקלאי. שטחה 44 אלף קמ"ר ואוכלוסייתה מונה 17 מיליון תושבים. האורח שימש בעבר כשר החקלאות הפדרלי והוא מקורב לראש ממשלת הודו.

שר החקלאות, יעקב צור, יציע לאורח סיוע בהעתקת שיטות מתקדמות של עיבוד חקלאי הנהוגות בישראל.

השקעה של חצי מיליון ל'השמירה טכנולוגיות מיגון'

מאת הדס גייפמן

חברת השמירה טכנולוגיות מיגון מקבוצת השמירה, השקיעה חצי מיליון ש"ח בחברת אופנת קפה. בהודעה שמסרה חברת השמירה טכנולוגיות מיגון לבורסה נאמר, כי רכישת 4.17 אחוזים מהון המניות של חברת האופנה, נעשתה במהלך הנפקה פרטית – בסכום כולל של שלושה מיליון ש"ח.

אופנת קפה עוסקת בעיצוב וייצור דגמים, יבוא סריגים מאיטליה ולאחרונה זכתה במכרז להפצת מוצרי לי קופר מאנגליה. היא מפעילה רשת ארצית של 21 חנויות וב־93' הסתכם היקף המכירות שלה ב־13 מיליון ש"ח.

מהנהלת חברת השמירה טכנולוגיות מיגון נמסר, כי ההשקעה החדשה בוצעה במסגרת מדיניות החברה להרחבת סל ההשקעות שלה. בתחילת השנה השקיעה החברה מיליון ש"ח ברכישת מניות חברת גלקום מערכות תקשורת בהנפקה פרטית, ערב יציאתה לבורסה.

"אמנור־אמקור" בבית שמש יורחב ב־1.3 מיליון דולר

מאת אמנון אמר

מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה אתמול את התוכנית להרחבת מפעל אמנור־אמקור לייצור מזגנים וחדרי שמש. בהרחבת המפעל בבית שמש ישקעו 1.3 מיליון דולר ובסיום התהליך יקלוט המפעל 50 עובדים נוספים.

בסך הכול אישרה אתמול מינהלת מרכז ההשקעות 12 תוכניות בהשקעה כוללת של 11.5 מיליון דולר, וביניהן הקמת מפעל לייצור מערכות אלקטרוניות לרפואה בירושלים והרחבת מפעל לתבניות מדויקות בשלומי. במקביל ביטלה המינהלת חמש תוכניות השקעה שאושרו בעבר ולא בוצעו, בהיקף כולל של 9.8 מיליון דולר. בין התוכניות שבוטלו: הקמת כפר נופש במושבה מגדל ליד הכנרת ומפעל לייצור כיורים באופקים.

מנהל מרכז ההשקעות, משה דברת, מסר אתמול כי החל בשבוע הבא תקיים המינהלה מדי יום ראשון ישיבת עבודה במשך יום שלם, במטרה להתגבר על הגידול הרב במספר הבקשות לאישור השקעות מאושרות.

החברות תדיראן תקשורת, ישראכרט ומכבי זהב הקימו במשותף חברה לקידום שירותי התקשוב בארץ. החברה החדשה נקראת טלאיטל (tele-tal) – ערוצי תקשוב, והיא עוסקת בהקמה, פיתוח והפעלה של שירותים ביתיים אינטראקטיביים, שיאפשרו לכל בית בישראל נגישות למגוון רחב של שירותי מידע, קניות, הזמנות ושירותי בנקאות דרך המחשב הביתי, הטלוויזיה ואמצעים אחרים. שירותי החברה החדשה יינתנו בהתבסס על תשתית התקשורת הקיימת בארץ, ותוך השתלבות בשירותי ה"טלדיסק", אותו יזמו תדיראן תקשורת וטלרד.

נגיד בנק ישראל נפגש עם ראש ממשלת תורכיה

מאת אמנון אמר

נגיד בנק ישראל, פרופ' יעקב פרנקל, והממונה על התחום המוניטרי בבנק, ד"ר דוד קליין, נפגשו ביום חמישי שעבר עם ראש ממשלת תורכיה, טאנסו צ'ילר, ועם חברי הקבינט הכלכלי וראשי הבנק המרכזי. הפגישות התקיימו על פי הזמנת ראש ממשלת תורכיה, על רקע כוונת הממשלה התורכית לבצע תוכנית לייצוב המשק.

בנק ישראל אישר אתמול את קיום הפגישות, לאחר שפרטים עליהן פורסמו בתקשורת התורכית.

לדברי בנק ישראל, התקיימו הפגישות בתיאום עם ראש הממשלה, יצחק רבין, ועם שר החוץ, שמעון פרס, ועם סיומן חזרו פרנקל וקליין לארץ.

"קסטרו" תקים מפעל ב־4 מ' דולר

מאת הדס גייפמן

תשלובת קסטרו תקים מפעל חדש בבת ים, בהשקעה כוללת של ארבעה מיליון דולר. המפעל יוקם על שטח של 2.5 דונם, ובשלב הראשון יועסקו בו כ־100 עובדים.

כן נפתחו שלוש חנויות נוספות של הרשת בהשקעה של 330 אלף ש"ח, בכפר סבא, ביפו ובאילת.

התשלובת סיימה את השנה ברווח של 5.01 מיליון ש"ח לעומת 3.98 מיליון ש"ח – גידול של 2.8%. החברה מדווחת, כי הגידול ברווחיה נבע כתוצאה מגידול בפעילות העסקית־מסחרית.

כיום מועסקים ברשת כ־330 עובדים, כש־150 מהם עובדים במפעל ביפו ו־180 במערך השיווק. התשלובת עוסקת בעיצוב, ייצור ושיווק של מוצרי הלבשה עליונה לנשים.

משפחת קסטרו מחזיקה ב־70% מהבעלות על החברה והיתרה בידי הציבור.

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

31.03.94		בנק ישראל שער יציג	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה
ארצות הברית	1 דולר	2.9690	2.9453	2.9869	3.03	2.9449	2.9864	3.03	2.9445	2.9855	3.03
בריטניה	1 ליש"ט	4.4075	4.3723	4.4341	4.51	4.3658	4.4273	4.48	4.3596	4.4203	4.49
גרמניה	1 מרק	1.7784	1.7595	1.7844	1.82	1.7618	1.7867	1.81	1.7623	1.7868	1.81
צרפת	1 פרנק	0.5206	0.5164	0.5238	0.53	0.5165	0.5237	0.53	0.5158	0.5230	0.53
הולנד	1 גילדן	1.5827	1.5679	1.5901	1.61	1.5673	1.5894	1.61	1.5683	1.5901	1.61
שוויץ	1 פרנק	2.1012	2.0899	2.1195	2.16	2.0901	2.1195	2.15	2.0861	2.1151	2.15
שבדיה	1 כתר	0.3792	0.3760	0.3814	0.39	0.3759	0.3812	0.39	0.3767	0.3820	0.39
נורבגיה	1 כתר	0.4087	0.4057	0.4115	0.42	0.4051	0.4108	0.42	0.4051	0.4108	0.42
דנמרק	1 כתר	0.4522	0.4489	0.4553	0.46	0.4480	0.4543	0.46	0.4494	0.4557	0.46
פינלנד	1 מרק	0.5440	0.5388	0.5465	0.56	0.5393	0.5469	0.55	0.5392	0.5469	0.56
קנדה	1 דולר	2.1457	2.1282	2.1582	2.19	2.1272	2.1572	2.19	2.1244	2.1540	2.19
אוסטרליה	1 דולר	2.0826	2.0638	2.0930	2.14	2.0658	2.0950	2.12	2.0620	2.0907	2.12
דרום אפריקה	1 רנד	0.8518	0.8479	0.8600	0.87	0.8466	0.8585	0.86	0.8460	0.8578	0.84
בלגיה	10 פרנק	0.8633	0.8567	0.8688	0.89	0.8560	0.8681	0.88	0.8552	0.8671	0.88
אוסטריה	10 שילינג	2.5259	2.5064	2.5438	2.58	2.5046	2.5399	2.58	2.5070	2.5419	2.55
איטליה	1,000 לירטה	1.8442	1.8222	1.8581	1.91	1.8298	1.8556	1.80	1.8325	1.8578	1.89
יפן	100 ין	2.8945	2.8693	2.9098	2.95	2.8647	2.9051	2.95	2.8637	2.9036	2.95
ספרד	100 פזטות	2.1815	2.1654	2.1960	2.28	2.1654	2.1959	2.25	2.1660	2.1962	2.23
ירדן	1 דינר	4.2011	-	-	4.36	-	-	4.32	-	-	-
מצרים	1 לירה	0.8907	-	-	0.90	-	-	0.90	-	-	-
אקו/ECU		3.4290	3.4017	3.4498	-	3.3949	3.4427	-	3.3965	3.4437	-

שער יציג – סל מטבעות 3.2191 (שינוי בש"ח 0.0080-) שער הדולר השחור בממוצע 2.99 ש"ח

מורשת גורדוניה־מכבי הצעיר | קיבוץ מעלה החמישה

עצרת־זיכרון לשואה ולגבורה

תתקיים ביום ד', כ"ה בניסן תשנ"ד, 6 באפריל 1994
במעלה החמישה

15.00 – טקס־זיכרון ליד האנדרטה לזכר אליעזר גלר וחבריו מגיטו וארשה
15.40 – מפגש חברים בבית־ההבראה מעלה החמישה
16.20 – **סימפוזיון באולם "ערבה"**
השופט משה בייסקי – לקחי השואה אחרי 50 שנה
ד"ר דינה פורת – החברה הישראלית והניצולים
פלטיאל סגל – 50 שנה לטביעת הספינה "מפקורה"

אוטובוסים להסעה מתל־אביב למעלה החמישה: שעה 13.30
ליד הוועד הפועל של ההסתדרות, רחוב בן סרוק
ובתחנת הרכבת של צפון תל־אביב

המשא ומתן לשלום

כיעורה של הכלה

מאיר בראלי

יש פזמון יהודי עממי, בלשון יידיש המובן, על אברמלה מלמד. זו דמות של בישגדא יהודי שהכל נכשל אצלו, כל פרוסת לחם נופלת מידו כשהחמאה למטה. יש בית בפזמון המספר שאברמלה מלמד נשא לאשה את בתו המכוערת והגיבנת של גביר העיירה יום אחד לפני שהגביר האביד את כל עושרו ונשארו רק כיעורה וגבנונה של הכלה.

חוששני שאנו דומים, במשא־ומתן עם הפלסטינים, לאברמלה מלמד זה. אנו מנהלים משא ומתן עם אש"ף, המשול לאותה מכוערת בעלת מום. אבדה לאש"ף בכורתו בציבור הפלסטיני, ונותרו רק המאפיינים שאנו בוחלים בהם כל־כך. אנו אומרים אש"ף, ובעצם מדובר רק בתומכי ערפאת בארגון זה. בינתיים מצליח היו"ר להשיג רוב לעמדותיו במוסדות של אש"ף. ספק רב אם רוב זה קיים גם בציבור הפלסטיני, בארץ ובפזורה הפלסטינית.

אין אני יודע אם ערפאת ותומכיו כנים בדבריהם על דו־קיום בשלום בין שתי מדינות בארץ הקרויה בפינו ארץ־ישראל ובפיהם פלסטין, כשירושלים היא בירת שתי המדינות (תופעה שאין לה אח ורע בעולם ולא היה דומה לה מעולם). אין אני יכול להוכיח שזו מרמה הבאה לעקור אותנו מחלקי הארץ וליצור "ראש גשר" להמשך המאבק על פלסטין השלמה. מצד שני, הנלהבים לוויתורים במשא־ומתן ובלבד שייחתם הסכם כלשהו, גם בידם אין הוכחה לכנותו של ערפאת, אף לא רמז שינחה אותנו להאמין לבעל דברם.

אכן, זו אינה השאלה המטרידה היחידה. נראה שמתנגדי המשא־ומתן איתנו חזקים יותר מתומכיו. טועים המאמינים שוויתורנות ישראלית לערפאת תביא לו רוב בקרב בני עמו. הוויכוח אינו על תנאי זה או אחר, אלא על עצם העניין. מתנגדי ערפאת – באש"ף ומחוץ לו – שומרים אמונים לאמנה הפלסטינית, זו שערפאת אינו מעז להתכחש לה, ולפיה אין לנהל כל משא־ומתן עם "הישות הציונית", אלא להשמידה מתחת הרקיע במלחמה ובמלחמה בלבד.

אין פירוש הדבר שמוטב לנו להסתלק מכל משא־ומתן. אילו עשינו זאת היה בזה שירות עצום לצד הפלסטיני, מכיוון שיש בעולם גורמים חזקים יותר מהיהודים והערבים גם יחד. פירוש הדבר שיש לנהל את המשא־ומתן אחרת משאנו מנהלים. לא ייתכן כלל שחידוש שיחות יהיה אינטרס ישראלי ולמען החידוש עלינו לוותר ויתורים. נחוץ לנו משא־ומתן שבו נסכים רק למה שאנו יכולים להסכים ונסביר בחוץ־לארץ מדוע אין אנו מסכימים למה שאין אנו רשאים להסכים, בשל מחויבותנו לקיומה ולבטחונה של מדינת ישראל.

ד ב ר   ה י ו ם

אופי רצח כ"רצח אופי"

אין לישראל קונגרס. אין לה, לפיכך, גם נוהל ונוהג של שימועים פומביים בפני המחוקקים, כאשר פקידים בממשל, מועמדים למינויים, מומחים ואזרחים המבקשים לאזור את דעותיהם מתייצבים בפני שאלות ומצלמות. כתחליף ארעי לשימועים כאלה, המאפשרים לציבור לתהות על קנקנם של המבקשים למשול בו ולשכנעו, המצאה ועדת שמגר.

אתמול הופיע בפני ועדת החקירה פוליטיקאי שאינו נמצא בשרשרת הפיקוד הממלכתית, להבדיל מראש הממשלה ושר הביטחון האמור להעיד מחרתיים – ורצוי, למניעת מראית־עין של איפה ואיפה, בעיקר בדלתיים פתוחות. ראש מועצת קרית־ארבע, צבי קצובר, שבר את כל שיאי החוצפה באולם סגור, בהתרעמו על "רצח האופי" שבוצע בעמיתיו. קצובר, מי שהתריע לפני חודשים אחדים כי עלול לקום יהודי שיטבח עשרות ערבים "מתוך ייאוש", אינו מבחין בין אופי רצחני לבין התייחסות שלילית, משום־מה, לפשעים נוראים.

כמי שהתנחל בשטח כבוש, היה על קצובר ללמוד את המושכל הראשון בתנאי השטח: אין בו שוויון בין ישראלים – אזרחי המדינה הכובשת – לבין פלסטינים. האחרונים אינם בוחרים לעצמם את שליטיהם ואינם מחוקקים את החוקים שבאכיפתם משתבח השלטון. הראשונים הם נציגי הכיבוש, במדים או בלעדיהם, ולעיתים, כמו במקרהו של רופא מסוים שהתיימר להימצא בשירות מילואים פעיל בבואו לטבוח, בערבוביה ביניהם.

הודעת קצובר אתמול, כי ייתכנו עוד "מעשי ייאוש" נוסח גולדשטיין משום תחושתם של מתנחלים כי בטחונם מופקר, מחייבת את ממשלת רבין ואת פיקוד המרכז לפעול לאלתר לסילוק רוצחים־בכוח מהשטחים בכלל ומחברון בפרט. לאחר שנמסרה הודעה זו, המתלווה לאזהרות דומות – אם גם ענייניות יותר בניסוחן – מפי עדים קודמים, לא יוכלו השלטונות לטעון כי גם האסון הבא התרגש כרעם ביום בהיר.

אויבי השלום פועלים בכל אתר, מחברון ועד האריזונה, מתל־אביב ועד תל־רומיידה. הם עלולים להתנקש בפלסטינים, בישראלים ובמשקיפי אומות זרות. הממשלה ורשויות הביטחון אינן יכולות להרשות לעצמן להמתין עד לפרסום דו"ח שמגר, קודם שייתפנו לטיפול בחורשי הרעה.

הבחירות באיטליה

עידן חדש בפוליטיקה

בהצלחה של ברלוסקוני יש משהו מפחיד. היא מלמדת שהציבור מאס במשטר המפלגתי ובראשיו. תן לו מצליחן כלכלי בעל חזות נאה, והרי לך מנהיג פוטנציאלי

עזרא דלומי

בחירתו הצפויה של סילביו ברלוסקוני לראשות ממשלת איטליה עומדת לבשר כנראה על עידן חדש בפוליטיקה. מעכשיו בעלי הממון לא יסתפקו עוד בפעילות מאחורי הקלעים והכוונה בשלט־רחוק של פוליטיקאים וראשי מדינות שלהם נתונה תמיכתם. כעת הם עוברים אל קידמת הבמה.

לברלוסקוני, בעל קבוצת כדורגל מצליחה וכלי תקשורת רבים באיטליה, קם בעל קבוצת כדורגל אחר שרצה לקפוץ לפוליטיקה – ברנארד טאפי הצרפתי, האיש השולט בקבוצת מרסיי. גם כאן מדובר באיש עסקים מצליח ובעל חזות נאה הזוכה לפופולריות רבה שעמד לנחות בכיוון ישיר במרכז הזירה המדינית. אלא שאצלו, בעקבות פרשת שחיתות שהתגלתה בקבוצתו, המהלך לא יצא אל הפועל.

בהצלחתו של ברלוסקוני, כמו זו שיכלה להיות של טאפי, יש משהו מפחיד. היא מלמדת שהציבור מאס במשטר המפלגתי ובראשיו. שהוא חסר סבלנות מכדי לבחון בציציות את דרכם של מדינאים במעלה הפוליטיקה כדי להחליט האם ומתי להעמידם בראש מדינתם. שהוא עייף מכדי לגלות מעורבות גדולה מדי בהכוונת גורלו. תן לו מצליחן כלכלי בעל חזות נאה, שרכש פופולריות באמצעות מאות אלפי האוהדים של קבוצתו, שהם גם צבא בוחריו, וכלי התקשורת שבבעלותו – והרי לך מנהיג מדינה פוטנציאלי.

ההצלחה הזו גם מלמדת שהקשר בין מצבו של הציבור לבין אופן הצבעתו הוא כמעט הפוך. המצב הכלכלי קשה? יש אנרכיה? במקום לגלות יותר מעורבות ואחריות לנעשה, במקום לבחור במי שרגיל בגישות יותר שוויוניות, במקום לבזר את הכוח, הולכים אל חיקו של האבא העשיר שמבטיח "לעשות סדר". כאילו זה יחלק את עושרו ומנעמיו לכל, ולא יעשה בשלטון שימוש לצרכיו ולצרכי מקורביו.

זינוקם של בעלי הממון אל קודקוד הפירמידה הפוליטית מצביע על כך שגם הצביעות מתה. מנהיגים "חזקים" כריגן ותאצ'ר יכלו לנקוט מדיניות ימנית, לשרת במדיניותם שכבה דקה של עשירים ולמרר את חייו של מרבית העם כשהם שומרים על חזות עממית, כמי שכאילו סובלים את סבלו של כל העם. הפעם גם זה לא יקרה ומה שאמריקה דחתה – איש שרצה להפוך את מצליחותו הכלכלית כמנוף במירוץ לנשיאות – איטליה קיבלה בדלתיים פתוחות, בלי שאלות מיותרות. אם ברלוסקוני הצליח בקבוצת הכדורגל שלו, אם הוא הצליח בעסקי התקשורת, הוא יצליח גם להנהיג את המדינה, חשבו בוודאי בוחריו. הם רק שכחו שכל מטרתו בעסקים אלה היא עשיית רווחים.

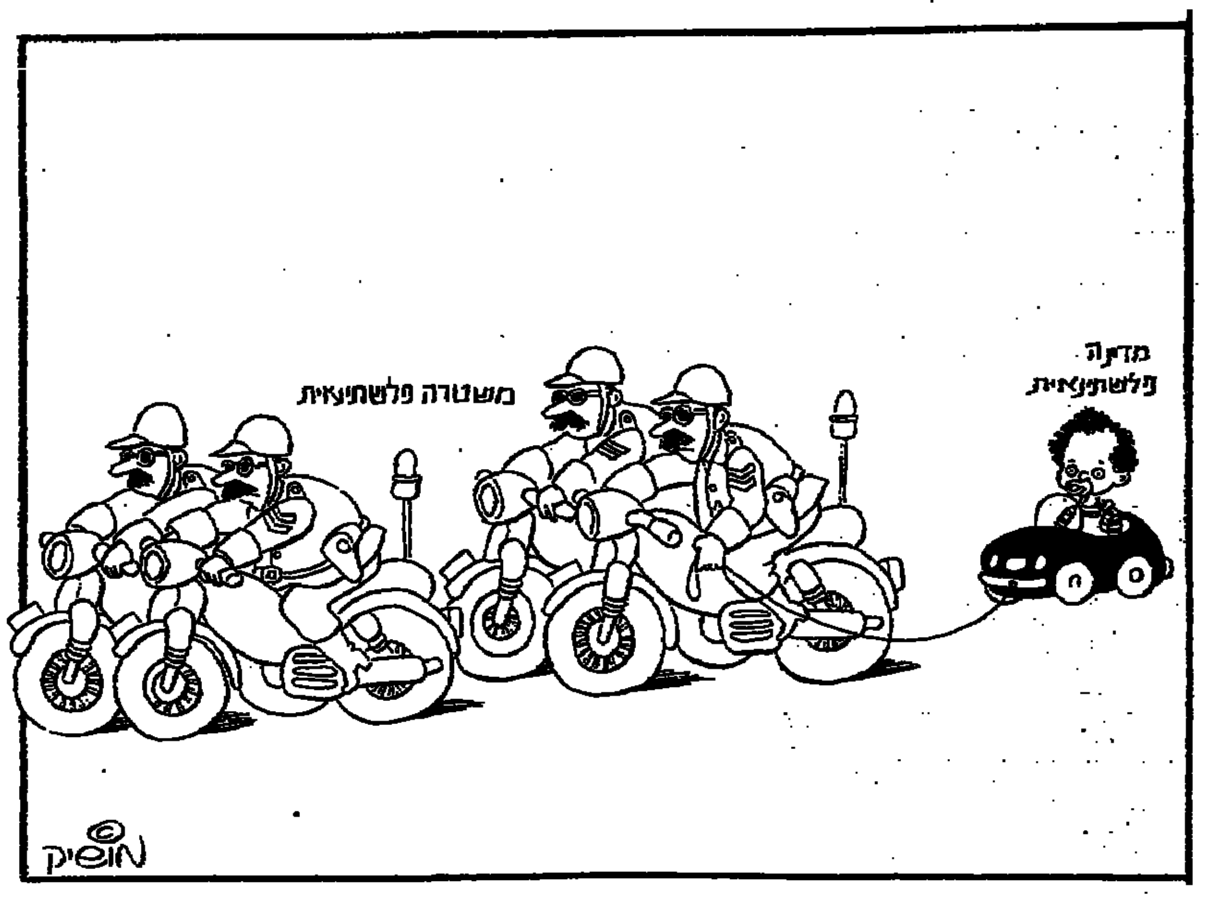

חינוך לדמוקרטיה

הקולות המתונים הושתקו

התגובה לסרבנות השירות בשטחים והפקודה לפינויים צריכה להיות דומה: חיזוק חישוקי הקונסנזוס הדמוקרטי בצבא, במערכת החינוך ובשאר המערכות, ופירוק נשקם של קיצונים המאיימים לפרק את החברה הישראלית

יואל פישביין

פסק ההלכה של רבני המפד"ל, שלפיו חיילי צה"ל צריכים לסרב פקודה המורה על פינוי התנחלויות, אינו אלא חזרה על פסקי הלכה דומים משנת 1967 של הרב צבי יהודה הכהן קוק.

בשני כרוזים, "למען דעת" ו"לא תגודד", ניסח אז הרב קוק את משנת גוש אמונים וכתב במפורש: "אין כאן שום שטחים ערביים ואדמות ערביות, אלא אדמות ישראל, נחלות אבותינו הנצחיות אשר אחרים באו ובנו עליהן שלא ברשותנו ובהיעדרנו ואנחנו מעולם לא עזבנו ולא ניתקנו את נחלות אבותינו... כי כל הארץ הזאת, לפי כל מלוא גבולותיה התנ"כיים שייכת לשלטון עם ישראל... חטא ופשע מסירת קרקעותיה של ארץ־ישראל נחלת אבותינו לרשות גויים אינם אלא חולשה של חסרון דעת אמונה ולא יותר... ולפיכך החיוב על כל אדם מישראל ועל כל גדול תורה בישראל, על כל שר ממשלה בישראל ועל כל איש צבא בישראל למנוע ולעכב את זה בכל אומץ ועוז ומן השמים יסייענו".

התבססותם הפוליטית של ראשי גוש אמונים ושליטתם במערכת החינוך באמצעות זבולון המר, יוחנן פריד, חנן פורת ואחרים, הביאה לכך שמשנת הרב צבי יהודה הכהן קוק הפכה להיות מעין אידיאולוגיה מחייבת של מערכת החינוך הדתית. קולות מתונים במערכת הושתקו. דורות של תלמידים דתיים שהתחנכו ב"בני עקיבא", בישיבות התיכוניות ובאולפנות, למדו שחובה להגן על שלמות הארץ, גם אם הדבר כרוך בהתנגשות עם שלטון החוק והצבא, ושחובה "למנוע ולעכב" פינוי התנחלויות. את המסרים הללו הם נשאו במשך שירותם הצבאי במסגרת ישיבות ההסדר והשירות הלאומי ומאוחר יותר תגברו והרחיבו את ההתנחלויות האידיאולוגיות ביו"ש ובחבל עזה.

העובדה שמשנת גוש אמונים סותרת את עקרונות הדמוקרטיה ואת הדו־קיום היהודי־ערבי במדינת ישראל לא הפריעה לראשי החינוך הדתי. כאשר באמצע שנות השמונים ניסה יצחק נבון לשכנע אותם לפתוח במסע חינוך לדמוקרטיה ולדו־קיום, הוא נתקל בהתנגדות עזה. החינוך הדתי תבע אוטונומיה. הוא עשה אינטרפרטציה מגומגמת משלו למושג "דמוקרטיה" והתנגד חד־משמעית לחינוך לדו־קיום. מפגשי יהודים־ערבים, שהיו הסימבולי של החינוך לדו־קיום, נדחו בתקיפות על ידי ראשי החינוך הדתי בכל מיני טענות, לרבות הטענה הגזענית שהם עלולים להביא לנישואי תערובת. המבנה הרופף של ממשלת האחדות הלאומית איפשר לחינוך הדתי לעשות דין לעצמו בכל הנוגע לחינוך לערכי הדמוקרטיה והדו־קיום.

בצדק ניתן להשוות את התמיכה של השמאל בסרבני השירות בשטחים ובסרבני פקודת טרנספר עתידית לתמיכה של רבני המפד"ל בסירוב לפקודה המורה על פינוי של שטחי ארץ־ישראל. בשני המקרים התגובה של המרכז השפוי צריכה להיות דומה: מצד אחד חיזוק חישוקי הקונסנזוס הדמוקרטי בצבא, במערכת החינוך ובשאר המערכות החברתיות, ומצד שני פירוק נשקם של קיצונים המאיימים לפרק את החברה הישראלית.

תגובת מנהיגות החינוך על הרצח בחברון, אחרי ההלם הראשון, היתה מהוססת. התגובות הגזעניות של מורים ותלמידים הכו את ראשי המערכת ובמקום להגיב בתקיפות הם החלו להתחבט ועדיין הם מתחבטים בשאלה מה לעשות נוכח התפוצה הנרחבת של דעות כהניסטיות־גולדשטייניסטיות בקרב מורים ותלמידים. מנהיגות חינוכית אמיתית צריכה להיאחז בקונסנזוס הדמוקרטי שעדיין קיים בחברה הישראלית ולגזור ממנו את הערכים ההומניסטיים המחייבים כל מורה בחינוך הממלכתי במדינה. מורה שאינו מקבל על עצמו את הערכים הדמוקרטיים – אסור לו לעסוק בהוראה.

ברוח זו צריכה לבוא תגובה תקיפה מצד ראשי הצבא: חיזוק הערכים הדמוקרטיים שמכוחם פועל הצבא ופירוק נשקו של כל מי שאינו מקבל על עצמו ערכים אלה. אם מדינת ישראל אינה מאפשרת לערבים שירות חובה בצה"ל מטעמים של התנגשות אפשרית בין חובתם כחיילים לבין השתייכותם הלאומית, היא חייבת למנוע מאנשים שאינם נאמנים לערכי הדמוקרטיה, ושחונכו להעדיף את ערכי הדת על פניהם, מלשאת נשק ומלשרת בצבא.

החברה הישראלית מצויה במשבר עמוק המאיים על דמותה הדמוקרטית והיא זקוקה לחינוך מחדש לערכי הדמוקרטיה בידי מנהיגות חזקה וחד־משמעית הנשענת על בסיס הקונסנזוס הדמוקרטי.

המתנחלים למחנותיהם

התעמולה והמציאות בשטח

המתנחלים אינם יכולים להעמיד מקרבם ציבור מיליטנטי "לוחמי" שמספרו גדול מ־8,000־10,000 פיקודים. בפינוי הדרגתי מחושב אפשר יהיה לנטרל כליל את הגרעין הקשה, המתסיס והמאיים על המשך תהליך השלום

אלישע אפרת

יום הפינוי המרוחק על מתנחלי תל רומיידה בחברון ועל יתר המתנחלים בעיר התחתית עשוי להיות ראשיתו של סגירת מעגל "ההתנחלות המטומטמת", כפי שכינה אותה ראש הממשלה. התנחלות זו החלה, כזכור, לפני 26 שנה, כאשר קבוצת יהודים קנאים שכרה את מלון "פארק" כדי לחגוג בו את ליל הסדר והשתמשה בתירוץ זה להשגת דריסת רגל ראשונה בעיר האבות.

הכרזותיהם התכופות של מתנחלים אלה על נכונותם להגן בחירוף נפש על מעוזי בתיהם בעיר מעלים שאלה בסיסית: כמה מתנחלים באמת משתייכים לגרעין הקנאי הקשה ביהודה ושומרון, העלול לשבש את חיינו בארץ, היכן הם מתגוררים ומה משמעותם מבחינה כמותית ומרחבית.

היהודים שהתנחלו ביהודה ושומרון בעיקר מסיבות פוליטיות, ואלה שהתיישבו באיזור זה מטעמי נוחות, כדאיות ואיכות חיים, אינם עשויים מקשה אחת. כולם יחד מונים כ־130 אלף נפש, לעומת יותר ממיליון התושבים הערבים. ניתוח התפרסותם הגיאוגרפית לסוגיה ולקבוצותיה עשוי ללמד שהגרעין הקנאי המיליטנטי שבקרב המתנחלים קטן יחסית.

את המתנחלים אפשר לחלק לקבוצות ולמקומות יישוב על־פי קריטריונים גיאוגרפיים של ריחוקם ממוקדי הלאומנות הערבית שבערים הגדולות ועל־פי גודל אוכלוסייתם ביישוביהם הפזורים על פני המרחב. מאירועי השבועות האחרונים מתברר, כי גרעין לאומני קיצוני וקשה ביותר של מתנחלים מתגורר בתוך כמה ערים ערביות או סמוך לגבולותיהן המוניציפליים. גרעין כזה נמצא בלב חברון ובקרית־ארבע הסמוכה, המונה כ־ 5,900 נפש, ועוד קומץ מתנחלים נמצא באתר בית־הכנסת שביריחו וליד קבר יוסף שבשכם.

גרעין מתנחלים קשה לא פחות, שמקורו בראשוני המתיישבים של גוש אמונים מאמצע שנות ה־70, נמצא בשני ריכוזים על גב ההר, אם כי בניגוד לקודמו, קומץ זה מפוזר אזורית בנקודות יישוב רבות. ריכוז בולט אחד הוא זה שבסביבות העיר שכם. אפשר לתחמו במלבן מרחבי שפינותיו הם: אלון מורה מצפון־מזרח, קרני שומרון מצפון־מערב, שילה מדרום־מזרח ואלקנה מדרום־מערב. במרחב זה נמצאות כ־20 התנחלויות המונות יחד כ־27 אלף נפש, לרבות העיירות הגדולות יחסית אריאל, עמנואל, קרני שומרון ואלקנה.

הריכוז השני של מתנחלים מסוג זה נמצא בהרי בית־אל, סביב לערים הערביות רמאללה ואל־בירה, במרחב מלבני שפינותיו הם: עופרה מצפון־מזרח, חלמיש מצפון־מערב, עלמון מדרום־מזרח ובית חורון מדרום־מערב. במרחב זה נמצאות כ־15 התנחלויות, שאוכלוסייתן מונה כ־9,000 נפש בלבד.

מלבד שני ריכוזים אלה נמצאים ביהודה ושומרון עוד שלושה ריכוזים קטנים יותר, אך פחות בעייתיים מבחינת מעורבותם היום־יומית ביחסים הפוליטיים שבין שני העמים, וזאת בעיקר משום אופיים הכפרי, הפרוורי והעירוני למחצה. אוכלוסייתם ברובה מורכבת ממתיישבים בעלי מגמות טריטוריאליות מתונות יותר. ריכוז אחד הוא זה של גוש ריחן שבצפון־מערב השומרון, מול עמק דותן, בעורפם של כפרי נחל עירון שבתחומי הקו הירוק. יש בו חמש התנחלויות המונות כ־1,000 נפש.

רצועה התיישבותית אחרת היא זו המשתרעת לאורך מזרחו של הקו הירוק, אך בקרבה יתירה אליו. היא מונה כ־15 התנחלויות ובהן כ־14 אלף נפש. יש בה יישובים בדמות פרוורים עירוניים הבולטים בגודלם היחסי, כאורנית, שערי תקווה ואלפי מנשה. כן הדבר לגבי 15 התנחלויות בדרום הר חברון, בין תלם בצפון, אשכולות בדרום־מערב, כרמל בדרום־מזרח ומעלה עמוס במזרח, המונים יחד כ־2,500 נפש.

שני ריכוזים של התיישבות יהודית מגובשת, ללא מעורבות פוליטית וטריטוריאלית עם סביבתם הערבית הסמוכה, הם גוש עציון ובקעת הירדן, להוציא חמש ההתנחלויות שבדרום הבקעה: נעמה, ורד יריחו, מצפה יריחו, בית הערבה ואלמוג, העלולות להימצא בקונפליקט סביבתי בעת ביצוע הסכם יריחו־עזה. גוש עציון המתחדש, על עשרת יישוביו, עם העיירות אפרתה וביתר־עילית, מונים כ־17,500 נפש. את 30 יישובי בקעת הירדן, על כ־4,000 תושביהם וכ־1,200 תושבי מעלה אפרים, ספק אם אפשר להגדיר כגורם מיליטנטי, העשוי להשפיע על המשך התהליך המדיני ועל תקופת הביניים בת חמש השנים עד לכינונה של האוטונומיה.

נותר הריכוז היהודי המיוחד שהתהווה בפרוורים העירוניים של ירושלים, המשתרע מעבר לגבול המוניציפלי של העיר, ויש לו זיקה כלכלית וחברתית מלאה אליה, אף שהוא משתייך רשמית ליהודה ושומרון. את מעמדם של פרוורים אלה בעתיד יש לראות כקשור בגורל ירושלים־רבתי. האוכלוסייה שבהם יצרה מסגרת פרוורית, הנמשכת מגבעת זאב והר אדר מצפון־מערב ובה כ־10 אלפים נפש, עד מעלה אדומים במזרח ובו עוד כ־20 אלף נפש.

(המשך בעמוד 10)

בניית אמון בפועל

מתרגלים למציאות החדשה

ההפסקה בשיחות לפני כשישה שבועות לא היתה צפויה. בדיעבד דומה שיש לה יתרונות. שני הצדדים הוכיחו בשבועות האחרונים שהם מסוגלים להתגבר על משברים קשים ביותר בעזרת הבנת היתרונות הצפונים בעתיד

מיכל סלע

הסכם עזה־יריחו תחילה יצא השבוע לדרך. ההסכם המפורט טרם נחתם סופית, אך לדברי כל העוסקים בגיבושו וניסוחו העסק גמור. הפעם זה כנראה באמת עניין של ניסוח פה ומחלוקת קטנה שם, ולא רק מליצה להסתיר עיכובים ממשיים.

כל עוד לא התקיים טקס החתימה אין, לכאורה, עדיין הסכם. אך מימושו מתקדם בצעדים ענקיים, לאור היום, לשביעות רצון הצדדים. צה"ל פינה כבר כמעט את כל הציוד הנייד מתוך מתקניו ברצועת עזה וביריחו. תושבי יריחו רואים מדי יום את עובדי המינהל האזרחי מפנים תיקים אל מרכז חלופי למינהל האזרחי בג'יפתליק, ליד משואה. מחסום ורד יריחו נמצא בבנייה וכנראה גם המחסום בצפון איזור יריחו, לא הרחק מנעמה.

ברצועת עזה פינה צה"ל מאחזים רבים במחנות הפליטים ובשכונות בתוך הערים. מרכז המינהל האזרחי החדש, במתכונת מצומצמת, כבר מוכן באיזור התעשייה ארז.

הפלסטינים מצדם השלימו, פחות או יותר, את תכנון המשטרה ואת הכשרת משרדים במבנה על חוף הים, וככל הידוע יקבלו לידיהם גם את המבנה ששימש מעין מעונות לשוטרי משטרת ישראל. מחנה המעצר "אנצאר 2" היה אתמול כמעט ריק מאדם ופלסטינים ברצועה מסרו, כי בקרוב יפונו כמה מאות עצורי בית הכלא המרכזי בעזה למקום אחר, ככל הנראה גם הם לקציעות.

קיימת גם ועדת קישור זמנית לכאורה. אמש, למשל, התקיימה פגישה בין אלוף פקד הדרום ושליחו לבין ראשי משרד אש"ף ברצועת עזה לסיכום תקרית ג'בליה, שבה נורו למוות שישה פעילי פתח, והוסקו לקחים לעתיד, שיחייבו את הפלסטינים לא פחות מאשר את כוחות צה"ל.

וחשוב מכך – מתקיים כל הזמן משא ומתן עם פעילי חמאס ברצועה, בשתי מסגרות: בין חמאס לאנשי פתח מצד אחד, ובין חמאס לגורמי הביטחון מצד שני. המגמה היא להביא את חמאס לכך שיתאים עצמו למציאות החדשה בשטח ולא יפגע בהסדר.

ככל הנראה יש מקום לאופטימיות בעניין הזה. "יש הסכמה שאי־אפשר להילחם זה בזה", אמר ל"דבר" פעיל פתח השבוע. הוא הוסיף, כי הם לא יצאו בהצהרה פומבית על כך שלא יפגעו בחיילי צה"ל ובמתנחלים ישראלים, "אך למעשה הם ישמרו על מה שקיים ויוסכם". בניסוח מאוד דיפלומטי הוא רמז לכך שיש כנראה נכונות, לפחות בקרב חלק מפעילי חמאס, לא להרוס את המעט שהושג. ייתכן שהם דורשים תשלום הולם בעד הנכונות הזאת, בין אם בשיתוף פעילי עז אדין אל־קסאם בכוחות השיטור בצד פעילי "ניצי הפתח", ובין אם בשיתוף נציגיהם בניהול מוסדות המינהל העצמאי.

ההפסקה בשיחות לפני כשישה שבועות לא היתה צפויה. בדיעבד דומה שיש לה יתרונות. שני הצדדים, ישראל והפלסטינים, הוכיחו בשבועות האחרונים כי הם מסוגלים להתגבר על משברים קשים ביותר בעזרת הבנת היתרונות הצפונים בעתיד. ייתכן מאוד שעדיין לא עברנו את המשברים הקשים ביותר ועלולים ליפול עלינו עוד כמה אסונות, רחמנא ליצלן. אך נוצר גם דפוס של התגברות על משברים.

דומה שהולך ומתגבש אמון הדדי ונוצרת שפה משותפת החזקים יותר מחתימה של ראשי משלחות על נייר. אחרת לא היו מתחילים בנסיגה ובמילוי החלל בשוטרים הפלסטינים כבר עכשיו. יתרה מזאת, הצעדים הלא רשמיים לכאורה, תחת כותרת של מתווה ורצון לעמוד בלוח הזמנים המקורי, יוצרים אווירה הדרגתית, רגועה יחסית, של הסתגלות לנסיבות החדשות ולמצב החדש. תהליך הנסיגה ללא איום ההסכם החתום מאפשר לצה"ל להתרגל לפילוסופיה החדשה של שמירה על הסדר הציבורי ובטחון האוכלוסייה, ובמקביל מגבירים גורמי הביטחון את ערנותם, כדי לקדם כל צרה שלא תבוא.

הכניסה המוקדמת של השוטרים הפלסטינים "רק להכיר את השטח", בהדרגה וללא צורך להיכנס מיד למתח של עבודה, מאפשרת גם להם להתרגל למצב החדש. שהרי רוב השוטרים, הצעירים בוודאי, כלל אינם מכירים את המקום ואת תושביו. בכניסה ההדרגתית המוקדמת, ללא משימות מיידיות, הם יכלו להכיר את כל הסמטאות, להירגע מההתרגשות של השיבה למולדת וחידוש ההיכרות עם המשפחות, ואולי גם להיפגש עם החייל הישראלי המצוי.

המעשים הלא פורמאליים לכאורה בטרם חתימת ההסכם עשויים להתברר בעתיד כמרכיב חשוב במושג "בניית אמון", המתגלגל על שולחן המשא־ומתן.

סימנים לכך בשטח כבר קיימים. בישראל הדבר אינו מורגש, שכן רוב הישראלים רחוקים מהשטחים, מהפלסטינים ומן הכיבוש בחיי היום־יום שלהם. הפלסטינים מרגישים את השינוי היטב ובימים האחרונים נשמעת רוח של הקלה גם במקומות רחוקים מעזה ומיריחו. "סוף סוף באים אלינו השוטרים", אמרה השבוע עיתונאית מטול־כרם. "הם לא באים אליכם, אלא לעזה ויריחו", הערנו. "גם זה אלינו".

המאבק הבא

נגד "סחר עובדים"

בעוד האוצר מעכב את התקדמות החקיקה להסדרת פעולתן של חברות כוח־אדם פרטיות חלה החמרה בתנאי ההעסקה של העובדים המועסקים על־ידן; העובדה שמדיניות האוצר גורמת במישרין להמשך רמיסת זכויותיהם של עובדים אלה אינה מפריעה לשר ולעוזריו

גדעון בן־ישראל

מאבקה של ההסתדרות בעד הנהגת חוק ביטוח בריאות ממלכתי במתכונת שתיטיב עם המבוטחים אך לא תפגע בעתיד ההסתדרות, כארגון הוולונטרי הגדול ביותר במדינה שמייצג את רוב השכירים בישראל, טרם הסתיים. לפנינו עוד שעות דיונים ארוכות ומורטות־עצבים במסדרונות הכנסת, בוועדותיה ובמליאתה. אך עוד בטרם הוכרעה המחלוקת בפרשה זו כבר ניצבים אנו בפתחו של המאבק הבא: המאבק נגד המשך העסקת רבבות עובדים ללא תנאי שכר מינימליים וזכויות סוציאליות אלמנטריות בחברות כוח־אדם פרטיות. "סחר עובדים", כפי שהגדיר זאת מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, השר ישראל קיסר.

תחילתו של מאבק זה עוד בכנסת הקודמת. ביוזמת ההסתדרות חברו יחד ישראל קיסר, אורה נמיר ויאיר צבן והגישו הצעת חוק שבאה לחייב הטלת פיקוח של שירות התעסוקה על החברות הפרטיות (תיקון מס' 8 לחוק שירות התעסוקה). הקואליציה הממשלתית הקודמת, בראשות יצחק שמיר, גייסה רוב קואליציוני בלחץ קבלני העבודה וארגוני מעסיקים, והפילה את הצעת החוק. הנימוק המפוקפק שהשמיעו אז "שוחרי" העובדים מהימין היה שיש לאפשר "שוק חופשי" במערכת השכר ותנאי העבודה במשק.

הימים נקפו וממשלה בראשות תנועת העבודה נתנה בקרית הממשלה בירושלים. ח"כ אבי יחזקאל אימץ את הצעת החוק להפסקת "סחר העובדים" בישראל שנפלה בקדנציה הקודמת, אך בשינוי אדרת. לרגע ניתן היה להאמין כי הצעת החוק תאושר במהרה וסוף־סוף יינתנו תנאי שכר ותנאים סוציאליים מקובלים לעובדים המועסקים – חלקם באמצעות "ראיסים" – על־ידי החברות הפרטיות.

עד מהרה התברר כי אופטימיות זו היתה מוקדמת מדי. הצעת החוק נתקלה בהתנגדות עזה של האוצר בטענה שיש לעודד שוק חופשי של עבודה ועובדים – כאילו מדובר בסחורות יבוא ויצוא. גם הצעה יותר מתונה, שגיבשה שרת העבודה והרווחה אורה נמיר, הוקפאה בוועדת השרים לחקיקה עקב וטו של שר האוצר.

בעוד האוצר מעכב את התקדמות החקיקה בנושא זה חלה החמרה בתנאי ההעסקה של העובדים המועסקים בחברות הפרטיות. לפי הערכת ההסתדרות פועלות בארץ כ־300 חברות כוח־אדם המעסיקות כ־100 אלף עובדים. העובדה שמדיניות האוצר גורמת במישרין להמשך רמיסת זכויותיהם של עובדים אלה אינה מפריעה לשר ולעוזריו, המתעלמים ביודעין מהתהליך של יצירת כוח־עבודה זול בארץ, ממש כמו במדינות העולם השלישי.

המצב חמור במיוחד בקרב העולים החדשים. אלפי עולים מועסקים על־ידי החברות הפרטיות בתנאי עבודה ושכר מחפירים. לעיתים דומה שהחברות מנצלות היטב את מצוקתם הכלכלית והתעסוקתית של העולים. אלה אינם מכירים את חוקי העבודה, אינם שולטים די בשפה ומצבם הכלכלי מאלץ אותם לקבל כל עבודה המוצעת להם.

בדיון שהתקיים לאחרונה בוועדת העלייה והקליטה בכנסת, בראשות ח"כ עמנואל זיסמן, נחשפו תנאי עבודה נוראים של העולים החדשים. מתאם הפעולות במפלגת העבודה, אופיר פינס,

(המשך בעמוד 10)

صكنا من الاجل

صكنا من الاجل

דורון שרם

בין חברון לבן־גוריון

לפני שבועות אחדים פורסם על צאת ספרו החדש של פרופ' זאב צחור על דוד בן־גוריון שצחור היה מזכירו האישי, אולם עד כה טרם נראה הספר על המדפים.

הפרופסור מאוניברסיטת בן־גוריון התקשר למו"ל ותהה מדוע הספר בושש לצאת לאור. התשובה הפתיעה גם אותו. התברר כי הספר על בן־גוריון מודפס בבית הדפוס של מתנחלי בית הדסה בחברון, ובעקבות העוצר והאירועים האחרונים בעיר התעכבה הדפסתו.

(עודד בר־מאיר)

האפיפיור לומד עברית

ספריית הוותיקן הזמינה בישראל עותקים של המילון העברי־פולני/ פולני־עברי, שהופיע לאחרונה ברומנית בישראל ובפולין, פרי עטו של העיתונאי והסופר הישראלי אלכסנדר קלוגמן.

הצורך במילון זה בוותיקן נובע מהעובדה, שבתקופת כהונתו של האפיפיור הנוכחי יוחנן פאולוס השני, שהוא פולני במוצאו, גדל בצורה ניכרת מספר הכמרים הפולנים, המשרתים בוותיקן.

נראה כי גם הקשרים המתהדקים בין ישראל לבין הוותיקן משפיעים על ההתעניינות הגוברת בשפת עבר מצד דוברי פולנית בוותיקן. (ע)

הנסיך אדוארד מתחתן

בנה הצעיר ביותר של המלכה אליזבת, הנסיך אדוארד, ישא לאשה את ידידתו, סופי רייס־ג'ונס, בטקס פשוט יחסית שיתקיים בקיץ.

העיתון ה"סנדיי אקספרס" מסר מפי מקורות בכירים בארמון, כי מתקדמות ההכנות לחתונה בסוף יולי או ראשית אוגוסט.

בשבת יצאו בני הזוג לארמון וינדזור, ממערב ללונדון, שם על־פי המסורת מבלים המלכה ובני משפחתה מספר שבועות בעונת הפסחא.

עיתוני לונדון מסרו כי רייס־ג'ונס בת ה־29, בעלת תפקיד בכיר בחברה ליחסי ציבור, הוזמנה לארמון כדי לראות במו עיניה את אורח החיים המלכותי, לקראת נישואיה לאדוארד.

אדוארד, 30, הוא הבן היחיד של המלכה שאיננו נשוי. שלושת האחרים – יורש העצר צ'ארלס, הנסיכה אן והנסיך אנדרו – לא ראו אושר בנישואיהם. האם סוף־סוף תזכה המלכה לקצת נחת?

מקהלת נערי טלץ, הנחשבת במקהלת הנערים הטובה בעולם, הגיעה לארץ במוצאי שבת ותופיע הערב בבנייני האומה בירושלים במסגרת פסטיבל באך. כאן צולם אתמול אחד מנערי המקהלה במהלך חזרה. (צילום: שלמה ולקוביץ)

האם הנדריקס נרצח?

נגן הגיטרה בריאן ג'ונס מלהקת "האבנים המתגלגלות", שנמצא מת בבריכת השחייה שלו לפני כמעט 25 שנה, נרצח ולא מת בתאונה כפי שסברו בעבר. חוקר מקרי המוות פסק בשעתו כי ג'ונס, שפרש מלהקת הרוק שבראשות מיק ג'אגר, מת כתוצאה מתאונה באחוזתו הכפרית בזוכל סאסקס ביולי 1969. אולם ספרים חדשים העומדים לצאת לאור בבריטניה טוענים כי ג'ונס הוטבע בכוונה תחילה.

כאשר ג'ונס בן ה־27 מת, הניחו הכל כי אורח חייו – סיפור קלאסי של מין, סמים ורוק אנד רול – הוא אשר גרם למותו. אולם על־פי הפרסומים החדשים, שצוטטו בעיתוני בריטניה, אדם אחד או אולי שני אנשים, שהיו מוכרים לג'ונס, הם שרצחו אותו על־ידי כך שהחזיקו את ראשו מתחת למים בבריכת השחייה שלו.

הסיפור על ג'ונס דומה לטענות שהועלו לאחרונה בדבר נסיבות השורות לגבי מותו של כוכב רוק אחר, הגיטריסט האמריקאי ג'ימי הנדריקס, ב־1970.

הנדריקס, 27, מת אחרי מנת־יתר של סמים בביתה הלונדוני של ידידתו הגרמניה.

בחודש שעבר סירבו שלטונות בריטניה לפתוח מחדש את תיק הנדריקס, לאחר שעיתונאים דיווחו על הוכחות חדשות, כולל איחור בדיווח על מותו, המעמידות בספק את ההחלטה המקורית של חוקר מקרי המוות.

הווילה של חבש

על־פי השבועון הלבנוני "מגזין" יש לג'ורג' חבש וילה בריביע בשווי של 4 מיליון דולר.

השבועון מציין כי חבש לא רכש את הווילה היקרה בעצמו. היא הוצעה לו על־ידי עיראקים שרכשו אותה עבור שגרירותם. נוכח בקשותיו לרכשה, העדיפו להעביר לרשותו את הווילה, כדי שיעשה בה כרצונו לטובת ארגונו.

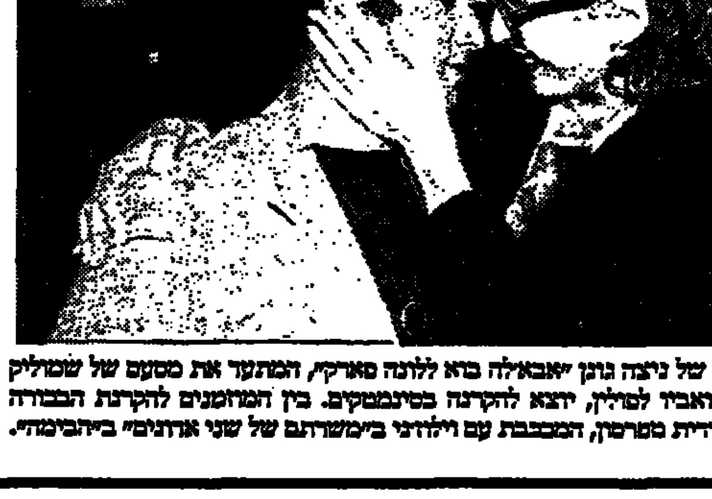

סרטה של ניצה גונן "אבאלה בוא ללונה פארק", המתעד את מסעם של שמוליק וילוזני ואביו לפולין, יוצא להקרנה בסינמטקים. בין המוזמנים להקרנת הבכורה היתה עידית טפרסון, המככבת עם וילוזני ב"משרתם של שני אדונים" ב"הבימה".

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
שלמה המלך – שלמה המלך 78 – 5246461
אפרסמון – יהודה הלוי 110 – 5613010
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
סופרפארם – איינשטיין 40, רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
מגדל פארם – הר הוצבים – 869744
חיפה
דרך הים – דרך הים 209 – 371472
פתח־תקוה
אידיס – יונה גרין 9 – 9342466
רמת־גן
היבה – ארלוזורוב 81 – 6742046
בת־ים –
מגור – חביבה רייך 20 בת־ים – 583360

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
● שח"ל – 03־5625555

ניידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08־551333
● בית־שאן 06־587223
● בת־ים 03־5511111
● הרצליה 09־541333
● חדרה 06־322333
● חיפה 04־512233/4
● טבריה 06־790111
● ירושלים 02־523133
● כפר־סבא 09־33222
● כרמיאל 04־988555
● מגדל העמק 06־540062
● מעלות 04־979333
● נהריה 04־823333
● נצרת 06־573335
● נתניה 09־623333
● עכו 04־912333
● עפולה 06־593334
● פתח־תקוה 03־9311111
● קריית־ביאליק 04־761062 (קראן 03־344442)
● קריית־שמונה 06־944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08־451333
● שדרות 051־897074
● תל־אביב 03־5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
● דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515־03, 5201432/1. 24ש'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696.
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03־452173; יהודה המכבי, איתורית 03־5449911, מנוי 4318.
יפו: יפת 99, 13.00־09.00, 02.00־16.00, טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02־633708, 16.00־08.00, ד' 19.00־08.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819־03. ים 02־514455. חיפה 04־382611. אילת 059־31977.
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 08־550506 – 24 שעות – 02־514111 – 07־376310.
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 12.00־08.30, 19.00־16.00, טל' 857־74907.
● אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
● נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 16־9, 03־231675, 03־235922.
● מכורים אנונימיים (נ.א.י.), מידע תמיכה וסיוע 24 ש' 03־5131046.
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־322083, 04־256417, 03־378572.
● האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763.

תחבורה

● קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
● "אגד" – טל' 03־5375555.
● זמני נחיתות מטוסים. תקליט: 03־9731111.
● מודיעין נמל התעופה: 03־9712484.

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 5461111, לילדים ולנוער 03־6961113, ים 02־610303. חיפה 04־672222. נתניה 09־625110. ב"ש 07־281128. מגף הגליל 04־988410. כ"ס, 09־974555.
● המרכז להתנדבות בישראל, 03־5614144. לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
● מגם, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 14.00־09.00, 03־829970.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 5400474־03, 03־5400672.
● יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226027, 04־229488, 04־922222, 02־243358, אילת 09־76366. לחייל 222732, מ־17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג. 6728697, 6734752, ב' 13.00־8.00, ד' ה' 16.30־19.00.
● "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה'. 16.00־20.00, טל. 5463587, 54620276, 02־663982, 02־663828.
● הוועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03־614576, 03־566380, ת.ד. 33682 ת"א.
● אלי, אלימות כלפי ילדים. 03־430879, 03־261870, מ־08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים ולסביות. 03־292797, ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
● קופת־חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה': 20.00־08.00, ו': 15.00־08.00. טל' 03־433300.
● מד"א – שירות רופאים לביקורי־בית, ובתחנות מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
● חדר מיון פרטי תורן, מד"ס. קהילת סלוניקי 9 (ליד ביתן) ת"א, 499978.
● אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03־319845, 03־202951, 03־319281.
● אלכוהוליזם (24 שעות) 03־721161.
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02־830092, 02־630524.
● "קשב לקשיש", א.נ.ל.י. 03־299089. א'־ה' 09.00־14.00.
● אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה. קו חום 09־585720.
● ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03־621515.
● "יד שרה" – שיקום החולה. ים 02־244242; ת"א 03־812304; חיפה 04־381704.
● "תהל"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל. 09־587779.
● תמיכה נפשית לחולי סרטן: 02־435516.

נגד "סחר עובדים"

(המשך מעמוד 9)

שיום את הדיון, התריע בישיבה שאם לא יינקטו מיד צעדים לשיפור מצב הפועלים בתחום זה עלול התהליך להיות בלתי הפיך.

ההסתדרות תנסה להתמודד עם מצוקת הבעיה בדרכי המו"מ והמאבק המקובלים. לאחרונה אף הצליחה לחתום על הסכם קיבוצי עם חברת "מנפאואר" והיא עומדת לפני חתימת הסכם עם חברת או.אר.אס, אלא שאלה הן טיפות בים וללא חקיקה אין סיכויים משמעותיים לשינוי המצב העגום.

בימים אלה פניתי למזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ נסים זוילי, ודרשתי לקיים דיון דחוף בלשכת המפלגה בנושא זה. נקטתי בצעד זה כדי לבלום בעוד מועד מעידה נוספת של המפלגה, נוכח פרשת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, שבו פעלו שליחי המפלגה נגד החלטות מפורשות של הוועידה.

בנושא זה ראוי להזכיר, כי הוועידה החמישית של המפלגה קבעה בפרק 4 (מדיניות התעסוקה), כי "יש לפעול בחקיקה להסדרת פעולתן של חברות כוח־אדם, בין היתר למניעת קיפוח עובדים המועסקים על־ידן". סעיף אחר בהחלטות קבע, כי "יש לפעול בתקיפות ובאמצעות חקיקה להבטחת זכויות העובדים המועסקים על־ידי קבלנים".

גיבוי נוסף למדיניות המפלגה בתחום זה ניתן בסעיף הבא בהחלטות הוועידה הקובע, כי "יש לפעול להבטחת הזכויות של עובדי קבלן וכן למנוע שימוש בעובדי קבלן לפיטורי עובדים". האם שר האוצר מוכן לגרום לכינוס מושב מיוחד של הוועידה כדי להציע לה לשנות את החלטותיה ולצרף את מילטון פרידמן לשורות המפלגה?

מזכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד, כבר הודיע בכנס ארצי של מזכירי מועצות פועלים, כי ההסתדרות לא תתפשר בנושא זה ותנהל במושב הקיץ של הכנסת קרב קשה [illegible] למען הסדרת תנאי העבודה והשכר של העובדים הנעשקים על־ידי הקבלנים הפרטיים.

מפלגת העבודה ושלוחיה בממשלה ובכנסת יאבדו את אמינותם אם לא יזדרזו לממש את הבטחותיהם לבוחרים בדבר הנהגת סדרי [illegible] חדש. רבבות העובדים, ששכרם וזכויותיהם נגזלים מהם לאור היום, לא יסלחו לנו אם נמשיך להפקיר אותם ואת בני־משפחותיהם.

התעמולה והמציאות בשטח

(המשך מעמוד 9)

ההבחנה בין מספרן ומיקומן של קבוצות מתנחלים לסוגיהן ביהודה ושומרון מלמדת, שמכלל 130 אלף המתנחלים, כ־30 אלף הם למעשה תושבים פרווריים של ירושלים, כ־22,700 כלולים במסגרת הקונצנזוס הלאומי הקיים לגבי גוש עציון ובקעת הירדן, ואילו 17,500 אחרים הם תושבים פרווריים לאורך הקו הירוק בצפון, במרכז ובדרום.

נותרו, למעשה, כ־50 אלף מתנחלים שניתן להגדירם כקנאים עד קנאים למדי למקום יישובם ובפוטנציאל של בעיות לגבי המשך קיום ההתנחלויות בעתיד. אלה הם כ־40 אחוז בלבד מכלל תושביה היהודים של יהודה ושומרון. כ־6,000 מתנחלים (4.6 אחוזים) מרוכזים בשניים עד שלושה מוקדים נקודתיים.

המסקנות המתבקשות הן: א. הכמות של המתנחלים, המאיימת כביכול על אפשרות של פינוי כולל מיהודה ושומרון, קטנה בהרבה מכפי שנוטים לחשוב; ב. בגלל הרכבם הדמוגרפי – שיעור גבוה של משפחות מרובות־ילדים – אין המתנחלים יכולים להעמיד מקרבם ציבור מיליטנטי "לוחם" שמספרו גדול מ־8,000־10,000 פיקודים; ג. פיזורם במרחב והמספרם המועט ברוב ההתנחלויות מפחית מכוחם הארגוני והמרתיע; ד. פינוי הדרגתי של מתנחלים, אם יוחלט על ביצועו, מן הראוי שייעשה תחילה במוקדים הנקודתיים הקשים ואחר־כך בשני הריכוזים הקשים למדי שבגב ההר. בכך אפשר יהיה לנטרל כליל את הגרעין הקשה, המתסיס והמאיים על המשך תהליך השלום, הכרוך במדיניות של שטחים תמורת שלום.

חוף האלמוג אילת בע"מ

הודעה על דחיית כינוס אסיפה כללית שנתית של כל בעלי מניות החברה

ניתנת בזאת הודעה לכל בעלי המניות של החברה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה שהיתה קבועה ליום א' ה־10.4.94 בשעה 15.00 נדחית בזאת והיא תתקיים ביום ד' ה־20.4.94 שעה 15.00 במשרדי האחים עופר בבית מרכאים רח' המשכית 32 הרצליה.

בפקודת הדירקטוריון

כלל הנפקות לתעשיה בע"מ

הודעה

למחזיקי אגרות חוב צמודות לשער היציג של הדולר של ארה"ב (1989-1995) רשומות על שם (סדרה ג') בדבר שיעורך הריבית:

בהתאם להוראות התשקיף מיום 30.8.84 מודיעה בזאת החברה כי ביום 30.9.94 תשלם לבעלי אגרות החוב (סדרה ג') ריבית בשיעור 6% לשנה עבור התקופה מיום 1.4.94 עד 30.9.94. הריבית החצי שנתית היא, איפוא, 3%.

תל־אביב כ"ג בניסן תשנ"ד
4 באפריל 1994

הודעות בעניין חוק תכנון ובניה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו בקשה ליתן היתר בניה של תוספת בנין ומבנה על הגג ברחוב רופין מס' 28 גוש 6625 חלקה 778 תיק בנין 029־0882 בקשה מס' 94־0429 הכוללת את ההקלות הבאות: העברת זכויות מקומה לקומה.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנבצאת במחלקת רישוי בנין רח' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (8.00 – 11.00) ו־(16.00 – 18.00), בכתב ויש לו התנגדות להוצאת ההיתר/ אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, רח' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתנגדות לבקשה תוגש לפני הוועדה הנ"ל.
אריאל רן גרין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי אשדוד
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית בספר 23/105/03/3", המהווה שינוי לתכניות הבאות: 20/105/03/3. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב אשדוד רובע ב', גוש 2066 חלקות 70, ועד 88.
עיקרי הוראות התכנית: הגדלת שטח בנינים קיימים ע"י שינויים בתוספת בניה (בסכה דירה 105 מ"ר לסכה דירה 113 מ"ר) וקביעת קו בנין הרקים.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4172 התשנ"ד עמוד 1078 בתאריך 2/12/93. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הוועדה המחוזית הדרום וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה אשדוד וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום רוזנר, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה בקשה להקלה לבניה על חלקה 43 בגוש 15282 שדרות אלנטאון מס' 17 אושיר רמי ואריאלה + 200
ההקלה כוללת:
1. תוספת של קומה אחת מעל מס' הקומות המכסימלי המותר עפ"י תוכנית מאושרת לאיזור.
2. הקלה ב־0.50 מ' מעבר לקו בנין אחורי עפ"י תכנית מאושרת לאיזור.
כל המעונין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית בעיריית טבריה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע על ידי אישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרד הוועדה האמורה בכתובת הנ"ל תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא הבקשה לדיון לפני הוועדה הנ"ל אשר תחליט בנדון.
בברכה,
יוסי פרץ
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי הגליל העליון
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/6066", המהווה שינוי לתכניות הבאות: מפורטת ג/1258.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב מבואות חרמון, גושים 13500, 13947.
עיקרי הוראות התכנית:
קביעת יעודים לשטחים אלה אזור לבנייני ציבור שטח פרטי פתוח, אזור לספורט אזור תעשיה תחנת דלק ושרותי דרך, אזור מלונאות ונופש ודרכים וחניות.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3832 התשנ"א עמוד 855 בתאריך 20/12/90.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הוועדה המחוזית הצפון וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה הגליל העליון וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות, שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
אפרים קיזמלר יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז צפון

תגובות

התביעה לפנות התנחלויות מצד ישראלים – משגה חמור

לאחרונה רבו הקריאות והתביעות לפינוי התנחלויות, ולא רק מצד אש"ף, אלא אף מרבים במחננו. הגדיל לעשות מתתיהו פלד במכתבו שפורסם ב"דבר" ב־14.3.94, כשסינגר על עמדותיו של ערפאת ללא שיור וקבע, ש"השארתן (של ההתנחלויות) בתחום הממשל הפלסטינאי בכל שלב שהוא תהווה סכנה לאוכלוסיה הפלסטינאית"...

אך לא במתתיהו פלד עסקינן, אלא בעתיד ההתנחלויות ובעתיד היחסים בין עמנו לפלסטינאים. לדעתי, אין לקבל בשום פנים ואופן את פינוי ההתנחלויות בשלב־הביניים או לאחר מכן. עצם העלאת תביעה זו מצד ישראלים, וחד יותר מכך מצד פלסטינאים, הוא משגה חמור.

נשאלת השאלה, לאיזה מין שלום אנו חותרים? האם לשלום בו לא יוכלו יהודים להתגורר בשכנות לערבים? היש כיום מדינה בעולם, למעט מדינות ערביות מסויימות, בהן אין יהודים יכולים להתגורר בשכנות ללא יהודים? לא רבותי. שלום כזה אינו שלום. במקרה הטוב הוא "הפרדת כוחות" ובמקרה הגרוע – מתכון להמשך האיבה ולחידוש המאבק לעת מצוא.

מדוע יכולים ערבים לגור לבטח בשכנות ליהודים בתל־אביב – יפו, בחיפה, בלוד, או באילת, בעוד שיש לסלק מעירם את יהודי חברון? וכי זכותו ההיסטורית של יהודי להתגורר בחברון נופלת מזכותו ההיסטורית של ערבי להתגורר בתל־אביב?

גרוע מכך – פינוי המתנחלים – קרי תושבי יש"ע היהודים – מבתיהם הוא טרנספר, או טיהור אתני לכל דבר. רבים מהם מתגוררים שם עשרות שנים ורבים אחרים נולדו שם. טרנספר של יהודים הוא מתן לגיטימציה לטרנספר של ערבים בנוסח נגדי. האם לגיטימציה כזאת יש בה כדי לתרום לשלום? אינני סבור, שזה אינטרס יהודי ובוודאי לא אינטרס ערבי. מן הראוי, שגם הערבים ואש"ף יחשבו על כך. היום יש לנו בישראל ממשלה שוחרת שלום. מחר יכולה להיות לנו ממשלה אחרת, שתיאחז בלגיטימציה שהעניקו הערבים באיוולתם לנושא הטרנספר. זו עלולה להיות הגרועה בשרשרת השגיאות שעשו הפלסטינאים בחמישים השנים האחרונות. שגיאות שדרדרו אותם עד הלום.

התביעה לפינוי היהודים מהעיר חברון בעקבות הרצח המתועב במערת המכפלה מתבססת על שני שיקולים נפרדים: החרדה לשלומם של היהודים וההוצאה הגדולה הכרוכה באבטחתם מחד גיסא, והסכנה הנשקפת מהקיצונים שביניהם לאוכלוסיה הערבית מאידך גיסא. שני השיקולים אינם תופסים. כמובן, שאין לכוף על יהודי להתגורר בחברון אם אינו רוצה בכך. אך כל עוד זה רצונו, והוא מוכן לקבל על עצמו את הסיכון, חובת המדינה לגונן עליו ויהיה המחיר אשר יהיה. אם ניסוג ממקום כלשהו נוכח הטרור הערבי, יהיה בכך עידוד לטרור. הוא יגבר ואין לדבר סוף.

טענת סיכון ערבים בידי טרוריסטים יהודים מכוונת לדלגיטימציה של כל המתנחלים כטרוריסטים בפועל או בכוח. זו טענת כזב. לא כל יהודי הוא גולדשטיין. כמובן, שיש מקום להרחיק טרוריסטים יהודים, מסיתים, פרובוקטורים ומעוררי מדנים ושנאה ממוקדי מתיחות, ועד כמה שהדבר ניתן להביאם למשפט ולנטרלם. בדיוק כפי שיש לעשות זאת כלפי מקביליהם הערבים. זה אינו טרנספר, אלא היגיינה ציבורית.

בתביעתו לפינוי המתנחלים לא נמנע ערפאת מלעשות ואף לנסות לפתוח הסכמים שהושגו. מהלך שגוי ובלתי־נסבל זה לא זו בלבד שידחה שוב ושוב את ביצועם, אלא אף ימנע כל התקדמות בתהליך השלום בעתיד. אם הסכם חתום אינו הסכם, חתימה אינה מחייבת, והסכמות הן דיבורים בעלמא אז על מה יש להמשיך ולדבר? ואל יספרו לנו סיפורים, שהצד הישראלי לא עמד בהתחייבותו בעניין לוח הזמנים לנסיגה. הנסיגה הותנתה מראש בהסדרי ביטחון ונוהל. כל עוד אלה לא סוכמו והוסכמו לא יכלה להיות נסיגה. כל המסיף לפתיחת הסכמים – בין אם הוא ערבי או יהודי – אינו מחזק את תהליך השלום אלא מכשילו.

רפאל רופין, מכמורת

פטר מסרב לשרת

במדור זה כתב ביום 29.3.94 פטר וינר מתל־אביב על עצמו.

כיהודי אזרח ישראל ששירת קרוב ל־5 שנים שירות סדיר ועוד 43 שנים במילואים, אני מרשה לעצמי לשפוט אותך על פי הודעתך במכתב זה.

אתה כותב: "הנני מסרב לשרת בשטחים הכבושים מטעמי מצפון". אני משתדל להבין על איזה "מצפון" אתה מדבר, מצפון הנותן לך לשלוח את חבריך לשרת במקומך עם כל הסכנות הכרוכות בזה. טענתך שאינך הולך לשרת מטעמי מצפון לא הגיונית אלא שקרית, היא באה לחפות על פחדנות. על פחד מסכנת חיים האורבת לכל מי שנמצא ביהודה, שומרון, גולן ועזה. מתוך אותו הפחד אתה בונה לך מעוז־הגנה וקורא לעצמך סרבן שירות בשטחים.

בהמשך אתה כותב על עצמך: "אינני עריק או משתמט". קיימות הגדרות ברורות על אודות מעשים שעשית. הבורח מהמערכה, או שלא מתייצב לשירות הוא עריק וגם משתמט. גרוע מכך בגלל עריקותך והשתמטותך חייבים חבריך ליחידה לשרת יותר ולצאת פחות לחופשות. על כן אתה לא רק עריק ומשתמט, אלא גם בוגד בחבריך.

קרא ולמד מדבריך, כי מדבריך "יוצא המרצע מהשק". אתה כותב שאינך מוכן "לשמש מגן לכנופיות מתנחלים ולסכן את חיי". הסיבה לעריקותך ולהשתמטותך היא איפוא בזה ש"אינך מוכן לסכן את חייך".

לסיכום אני מייעץ לך (אם תרצה ואם לאו): להבא, שב עם עצמך, הודה מה היא הסיבה האמיתית להשתמטותך משירות בצה"ל בשטחים וכשתראה שזה נובע מתוך פחדנותך, ודאי שלא תתנפל על אנשי יהודה, שומרון, גולן ועזה.

ועוד: פחדנות היא דבר לגיטימי ואינך צריך להתבייש בה.

גדעון ספיר, באר שבע

זילות ההלכה

"פסקי־ההלכה" המתפרסמים לאחרונה בהקשר לסוגיה השנויה במחלוקת פוליטית של "שטחים תמורת שלום" והקוראים לחיילי צה"ל לסרוב פקודה במקרה של פקודת פינוי ולתושבים לנהוג ב"מסירות נפש", "כדין ייהרג ואל יעבור", הם שימוש בוטה במושגים הלכתיים ופסבדו־הלכתיים למטרות פוליטיות שאין בינם ובין הלכה ופסקי־הלכה ולא כלום!

ידוע, שהשאלה של מסירת שטחי א"י לידי אויבינו בתמורה להסכם שלום עימם נתונה למחלוקת הפוסקים מאז מלחמת ששת הימים. ההכרזות האחרונות חורגות ממחלוקת זו ואין אנו עדים לבירור הלכתי רציני הכולל ניתוח של מכלול העובדות כולל מה יהיו תוצאותיו של "פסק" מעין זה.

פסק־הלכה, מעצם מהותו, אמור להיות מופנה ליחיד או לציבור הנוהג להתיר ספקותיו באמצעותו. רובו של הציבור במדינת ישראל (ובכללו יש להודות – חלק גדול מהציבור הדתי עצמו) וכפועל יוצא, רובם של חיילי צה"ל, אינם נוהגים לפעול על־פי הנחיות הפוסקים. מה טעם יש בפרסום "פסק־הלכה" בעניין ציבורי ממדרגה ראשונה לציבור שאינו נוהג על־פי הלכה כלל? זהו מעשה של חילול ה', הגורם להתרחקות מתורה ומצוות וזילות ההלכה.

גם המקבלים על עצמם את מנהיגותם של אותם רבנים אינם זקוקים ל"פסק־הלכה". לחלקים הרציניים, המלומדים והאחראים בציבור זה ידועה עמדתו של הרב צבי יהודה קוק זצ"ל ורבים ראו בה משמעות חינוכית יותר מהלכתית. הקבוצה היחידה שעבורה יש איזו משמעות להכרזות הרבנים היא זו שאינם יודעים הלכה מהי, "פסק־הלכה" לדידם הוא ביטוי פוליטי ו"הכשר" מלמעלה לשבירת הכלים, חלילה. לגבי אנשים אלה היו הרבנים צריכים לגלות רגישות ואחריות ולדעת (לצערנו, כבר מנסיון), שהכרזות ו"פסקי־הלכה" מהסוג הזה מתפרשים אצלם לעיתים כעידוד למעשים שההלכה אוסרת אותם מכל וכל, הנוגדים בתכלית את תורת ישראל והמסכנים את ההתיישבות בא"י.

אין ספק, שתושבי יש"ע ובמיוחד חברון וקרית־ארבע, נמצאים בתקופה קשה זו. העת שהרבנים היוצאים ובאים לפניהם צריכים לחזקם ולעודד את רוחם. אך לאו דווקא באמצעות הכרזות פוליטיות מיותרות. בשלב זה עדיין תופס רק הסכם העקרונות ובו נאמר, כי היישובים נשארים על כנם. מדוע להתייחס למצב היפותיטי שעוד לא הגענו אליו? הרי בפרסום "פסקי־הלכה" מסוג זה מחלישים את עמדת הממשלה במו"מ ומעמיקים את הקרע בינה לבין תושבי יש"ע?

החלק החמור והמסוכן ביותר שעשוי לנבוע מהשימוש הפוליטי הבוטה בהלכה הוא החלק המתייחס לחיילי צה"ל. קיום פקודות הצבא בהתאם להנחיות הדרג המדיני מהווה אחד היסודות לקיומנו כמדינה. גם חיילים מעטים, קבוצה קטנה שחלילה לא יבצעו פקודות פעם אחת, יפערו בור נורא ויפתחו פתח לאחרים שיפעלו בהתאם לאמונותיהם והשקפתם. אין ספק, שהרבנים מודעים לכך. הרי הם מכירים את צה"ל ויודעים שבאופן אחראי ודיסקרטי ניתן לפתור בעיות הלכתיות סבוכות. אלא בהכרזה פוליטית באיצטלה הלכתית ביקשו להזהיר ולאיים בהתמוטטות כללית אם חלילה יידרשו חיילי צה"ל לפנות יישובים. בינתיים חיילי צה"ל לא נדרשו לכך, ב"ה, אך אותם רבנים בהכרזותם כבר פגעו בצה"ל, הפכו כל חייל חובש כיפה לסרבן פקודה בכוח ובניגוד למאמציהם של רוב תושבי יש"ע ומנהיגותם תקעו טריז בינם לבין צה"ל.

אני קורא לרבני ישראל לא לעודד שימוש פוליטי בדברי תורה. נשנה הלכות על דרך האמת, לכבודה של תורה ולקידוש שם שמים בלבד.

הרב נפתלי רוטנברג,
ראש המכון למחקרים יהודיים בענייני מדינה וחברה

לרבי מותר?

סובלנות מופרזת היא אם כל חטאת. הנה, לפני זמן לא רב נתן פומבי ח"כ דדי צוקר לקיום קשר בינו לבין ערפאת, בברכת ראשי מפלגתו, כשהחוק נגד מפגשים עם אש"ף עוד היה בתוקף, כלומר, הוא עבר על החוק ולא רק שלא שילם על כך, כאייבי נתן, הוא נבחר ליו"ר הוועדה לחוק, חוקה ומשפט של הכנסת... כאלה הם הכוהנים הגדולים של החוק, הצדק והיושר ואף אחד לא הגיב על כך והעסקים כרגיל...

הגם אורי אבנרי, עכשיו הרסן בתופשה ובעבר הרסן ב"פול טיים ג'וב" זכה לאחרונה לרהביליטציה והוא אורח מוזמן ורצוי בכל מיני פורומים ציבוריים־תקשורתיים. לאן הגענו ואנה אנו באים?

יוסף שיין, גבעתיים

הרבנים ינחו וידריכו, ולא יותר

שעות קשות עברו על התנועה הקיבוצית הדתית, בעקבות פסק ההלכה של הרבנים, הקורא לסרב לפקודה שתקרא לפנות יישובים. אחרי התלבטויות וסערות-נפש במשך כל חול המועד, הוחלט לדבוק במדיניות הקובעת כי בעניינים פוליטיים מובהקים, אין מקום לפסקי הלכה

מפגינים נגד, אבל מצייתים לפקודות. הפגנה של נוער המפד"ל נגד הממשלה, בתחילת כהונתה (צילום: יצחק הררי)

לפני ימים אחדים, סיפר בסוף השבוע אברהם שטרן, המזכיר המדיני הוותיק של הקיבוץ הדתי וחבר קיבוץ עין-הנציב שבעמק, פגש בו חבר מאחד מקיבוצי התנועה, קצין קרבי ותיק בצה"ל, והעיד בפניו כי אם יפקדו עליו לפנות מתנחלים מהשטחים, יסרב פקודה. הוא אינו יכול לבצע פקודה שכזו, הסביר ופירט את הלבטים ואת סערות הנפש הפוקדות אותו, שבעטיין הגיע למסקנה, כי עליו לסרב פקודה. שטרן, המודע למצוקת הקצין, אמר לו שבשום אופן אסור לו לסרב פקודה, גם אם מצפונו מעיק עליו. האיש לא השתכנע לגמרי מהסבריו של שטרן, אבל סיכם את השיחה בהחלטה, כי יעדיף לשבת בכלא על סירוב לשרת בעת פינוי מתנחלים מאשר לסרב בפועל ובזמן אמת פקודה לפנות את המתנחלים מהשטחים. מבחינה זו, אמר, יש סימטריה מסויימת לסרבנות של אנשי שמאל לשרת בשטחים או בלבנון.

שמעון וייס

שיחות קיבוץ

התנגדות לפסק

בחול המועד פסח היו משרדי מזכירות הקיבוץ הדתי ברחוב דובנוב בתל-אביב סגורים, כפי שהיו סגורים שאר מזכירות התנועות הקיבוציות האחרות. אבל חופשת הפסח לא מנעה מחברים בקיבוץ הדתי לטלפן אל מזכיר התנועה, יצחק (דוכי) דיאור בביתו שבקיבוץ עין-צורים ולהעיד בפניו על התנגדותם הנחרצת לפסק ההלכה של שלושת רבני הציונות הדתית בנושא פינוי חברון ויישובים ביו"ש.

כמה חברים אף דרשו מהמזכיר לפעול לפירוד מוחלט בין הקיבוץ הדתי לבין המפד"ל אף שפורמלית אין הקיבוץ הדתי שייך למפד"ל. החברים הסבירו שאם לא יבוא מסר ברור השולל את פסק ההלכה מצמרת המפד"ל הם יצאו משורות המפלגה. לקראת סוף השבוע, כאשר צמרת המפד"ל התכנסה בכפר עציון והוציאה מתוכה הודעה השוללת, גם אם במרומז, את פסק ההלכה נשמו בצמרת הקיבוץ הדתי לרווחה, אף שדיאור טוען שציפה להודעה ברורה וחד-משמעית יותר מהצד חבריו.

יש בשני הסיפורים הללו של שניים מראשי הקיבוץ הדתי כדי להעיד על המצוקה העוברת בימים אלה בתנועת הקיבוץ הדתי. מצד אחד, קיים במשק קונצנזוס נגד עקירת יישובים ופינויים מיו"ש ומצד שני, יש התנגדות חריפה להוצאת פסקי הלכה הקובעים הלכות בנושאים פוליטיים צרופים. גם דיאור וגם שטרן ממהרים להזכיר את החלטת הקיבוץ הדתי שנתקבלה לפני מספר שנים, לאמור: מועצת הקיבוץ הדתי תובעת מהמפד"ל לשמור על עצמאותה בהכרעותיה הפוליטיות וקובעת שאין להזדקק לפסקי הלכה בשאלות פוליטיות מובהקות.

אין שינויים

השבוע יתכנסו, מן הסתם, מזכירות הקיבוץ הדתי והוועדה המדינית של התנועה לדיונים שוטפים ולכל היותר, מעריכים שטרן ודיאור, יאשרו החלטות קיימות, אם בכלל יועלו לדיון שאלות בסוגיית פסקי ההלכה האחרונים של הרבנים המקורבים למפד"ל ולקיבוץ הדתי. ביום ראשון הקרוב צפויה להתכנס המזכירות המורחבת של הקיבוץ הדתי וגם שם מניחים לא צפויים להתקבל שינויים מרחיקי לכת בהחלטות אלה.

אף שבקיבוץ הדתי תוכל למצוא מיגוון רחב של דעות פוליטיות, ובכללן גם אנשים ש"הסיעה" "המפד"ל לימינה" מתפרשת אצלם בפרשנות חנן פורת, "אמרו לך שהולך מקיבוץ כפר עציון לא מייצג בדעותיו את מרבית חברי הקיבוץ הדתי. יש הערכה אישית רבה אליו, בעיקר לאמונתו הבוערת בקודש, אבל לא להקצנה שעבר בשנים האחרונות. לכל ברור כי מיום שיתקבלו בהבנה פסקי הלכה של רבנים – ויהיו המעורבים ביותר במפד"ל ובתנועה הקיבוצית הדתית – לא יהיה שוני בין המפלגה הציונית-דתית-לאומית לבין המפלגות החרדיות והלא-ציוניות, שבהן קובעים חכמי תורה שאינם אלא רבנים פוסקי הלכה.

יצחק דיאור מוכן להבין שיש רבנים שאצלם בכלל נושא פינוי ישובים בארץ ישראל עם פסקי הלכה, עד כדי כך חשוב הוא לביבים הנושא. אבל, "אנו חושבים שניתן לקיים מצוות קיום ההתיישבות בארץ ישראל, גם ללא פסקי הלכה. בסופו של דבר, ראש הממשלה הבטיח שלא יפנו מתיישבים וחברון הוא מקום שבו יושבים יהודים, כמו אלפי מקומות אחרים ברחבי הארץ".

כך או כך, בצמרת הקיבוץ הדתי ישנה תמימות דעים שבנושאים פוליטיים לא נדרשים ולא שואלים פסקי הלכה. מזכירים גם שיש גם רבנים שיצאו נגד פסקי ההלכה שיצאו מבית מדרשם של הרבנים ישראלי, נריה, גורן ועמיתיהם: "לא ערכנו משאל איזה רבנים זוכים לאהדה גדולה יותר בקיבוצים שלנו," אומרים בקיבוץ הדתי, "אבל יש גם החלטה של המפד"ל השוללת את פסקי ההלכה שהוצאו בימים האחרונים". מרבית ראשי התנועה היו מצפים להודעה חד-משמעית יותר מטעם המפד"ל, אבל לוקחים שם בחשבון שהפוליטיקאים אולי לא רצו להרגיז ולהחריף עוד יותר את העימות. דיאור מזכיר שגם חנן פורת הקיצוני, אף שלא דיבר דברים נחרצים, לא תמך בבירור בעירוב ההלכה ופסקיה בשאלות הפוליטיות הקשות הבאות ומתרגשות עלינו. נדמה שגם חנן פורת ותומכיו יודעים שפסק הלכה שיורה לחיילים שלא למלא פקודות, יהיו אשר יהיו, יביא לקרע חמור בחברה הישראלית ובצה"ל.

ימים קשים

"המפד"ל," אומר מזכיר הקיבוץ הדתי, "עוברת ימים קשים מאז שהתיישבות ביש"ע עוברת תקופה קשה ונתונה בסכנה משום שרבים מתומכי המפד"ל נמצאים בישובים אלה והם מלאי חששות. אני מניח שלא רק למפד"ל יש ימים קשים. גם למפלגת העבודה צפויים ימים קשים לא פחות, אם וכאשר יעלה נושא הגולן על הפרק וביותר שאת, כי רבים מהמתיישבים בגולן הם חברי מפלגת העבודה שנשלחו במצוותה להתיישב שם ובכל מקרה, אני לא מקנא באף אחד מהם".

העובדה שפסקי ההלכה יצאו מרבנים, מכובדים בכל שיהיו, ואברהם שטרן ממהר לציין שהרב צבי נריה הוותיק היה מורו ורבו, בעת שהיה תלמיד ישיבה וחייל, אבל אין הם הרבנים הראשיים, מקלה במשהו, שכן ברור שאילו פסקי ההלכה הללו הקוראים לסרב פקודה היו יוצאים מטעם הרבנים הראשיים, המבוכה היתה גדולה הרבה יותר במסורתנות התנועה ותצורות הקיבוצים. "עלינו," אומרים בתנועה, "אמרו תמיד שאנחנו בתחומים מסויימים לא נזקקים לרבנים ראשיים. להנהגתנו אמרנו שאין הוראות ברורות בסוגיות אלה. לכן אנחנו מחליטים במוסדותינו. אבל, עם זאת ברור שאילו פסקי ההלכה האלה היו יוצאים מהרבנים הראשיים ברבנות הראשית, היינו במבוכה גדולה, כי היחס לרבנים ראשיים נבחרים הוא קצת אחר מהיחס לרבנים גדולים בתורה שאינם משמשים רבנים ראשיים. או היינו מפסיקים להיות חברה דמוקרטית ומפלגה הנשענת על מוסדות מסודרים ונבחרים".

עם כל זאת, אין פוסלים בקיבוץ הדתי את מוסד ההתייעצות והמפגשים עם הרבנים, יהיו דעותיהם הפוליטיות אשר יהיו. אברהם שטרן אף מצדד במפגשים כאלה והוועדה שהוא עומד בראשה גם נפגשת, לעיתים, עם לא מעט רבנים כדי לשמוע את דעתם, אבל את ההכרעה יקבלו תמיד מוסדות התנועה. ייתכן שיהיו חברים שישפטו בהצבעותיהם מטיעוני הרבנים ודבריהם, אבל לא יותר. ינחו, ידריכו, אבל לא יחליטו בשבילנו, מסכמים ראשי הקיבוץ הדתי.

בית המשפט העליון מותח ביקורת על צילומי טלוויזיה במשפט

בית המשפט העליון קיבל את קובלנת הסניגוריה נגד...

האוטו שלו קטן וירוק

עוד בהיותו ילד, רצה חנן שפטריק, היום מנכ"ל חברת הצעצועים "אוטו-קט", לאסוף דגמי מכוניות ישראליות – אך אלה לא היו בנמצא. אחרי מלחמת המפרץ הציע לחברה אמריקאית לייצר דגם של סוללת הפטריוט והצעתו התקבלה בשמחה. היום אפשר למצוא גם אמבולנס של מד"א, מיכלית של חברת "דלק", טרקטורים והחפורים של "מע"צ", ניידת ומסוק של משטרת ישראל ואף דגם של טנק ה"מרכבה"

מאת יורם שוז

בגיל חמש התחיל חנן שפטריק לאסוף דגמי מכוניות. בכל פעם הוסיף עוד דגם ועוד דגם לאוסף שלו, עד שזה תפח וגדל עד ל-4000 דגמים שונים.

משאית של "תנובה"

כשהחבר'ה בבן שרו "האוטו שלנו גדול וירוק, האוטו שלנו נוסע רחוק, מביא הוא ל"תנובה" ביצים וחלב", רצה חנן להוסיף למגוון המכוניות שלו גם מכונית של "תנובה". אולם, ככל אספני דגמי המכוניות בארץ, לא מצא חנן בחנויות את האוטו של תנובה. מתברר, שילדי ישראל יכלו למצוא בחנויות הצעצועים שפע של דגמי מכוניות מיוחדות שאינן נראות על כבישי ארצנו, דוגמת "פרארי" ו"למבורגיני", אך אף לא מכונית ישראלית אחת.

סוללת פטריוט

אוטו תנובה

"תמיד רציתי את המכוניות המשאיות שראיתי נעות ברחובות ועליהן שמות חברות ישראליות," מספר שפטריק. "מוסר בירה הייתי מתיישב, לוקח מכונית, צובע אותה והופך אותה לישראלית. לדוגמא, הייתי מוחק כיתוב לועזי וכותב במקומו "תנובה". כמיהתו למכונית צעצוע עברית לא הצטננה גם כשהתבגר, ובימים אלה ממש שפטריק את חלום הילדות שלו.

היום חנן שפטריק הוא מנכ"ל חברת "אוטו-קט" לשיווק דגמי מכוניות שמשרתות בכבישי רכב ישראליים. את המכוניות שהוא עצמו לא הצליח להשיג בעבר, הוא מספק היום לילדי ישראל. ב"תערוכת צעצועי ישראל", שנערכה בחודש שעבר בגני התערוכה בתל-אביב, הציג שפטריק 120 דגמים שונים של מכוניות.

את הגשמת חלומו החל שפטריק בעת ששהה בארה"ב, שם עסק בבניית מודלים לארכיטקטים, לחברות להפקת סרטי קולנוע וליצרני צעצועים. בתקופת מלחמת המפרץ צץ במוחו רעיון – לבנות דגם של אחד מסמלי המלחמה ההיא – סוללת פטריוט. "בניתי דגם שלם של סוללת פטריוט: טילים, גנרטור, תחמושת, קרון ומשאית," הוא מספר.

ההצלחה

שפטריק הגיע עם הדגם שבנה ליריד צעצועים גדול שנערך בארה"ב, והציע לחברות אמריקאיות שהשתתפו ביריד לייצר את סוללת הפטריוט. בין החברות שאליהן פנה היתה גם חברת הצעצועים "רמקו" וזו קיבלה את ההצעה בשמחה. בין כל דגמי הרכב וכלי המלחמה שייצרה חברת רמקו, לא היה עד אז ייצוג לכלי הנשק שניהל במשך 39 ימים ו-40 לילות קרבות טיל-בטיל מעל שמי המפרץ, מעל שמי ישראל ומעל מסכי הטלוויזיה בסלוני הבתים בעולם כולו.

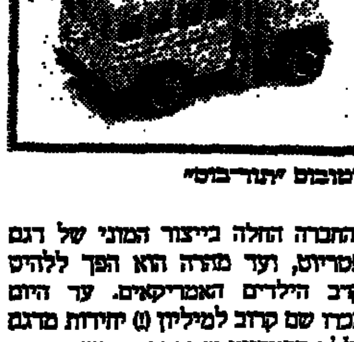
אוטובוס "תור-בוסי"

החברה החלה בייצור המוני של דגם הפטריוט, ועד מהרה הוא הפך ללהיט בקרב הילדים האמריקאים. עד היום נמכרו שם קרוב למיליון (!) יחידות מדגם סוללת הפטריוט ששפטריק עיצב.

מכאן התגלגלו העניינים במהירות. חנן הציע לחברה את הרעיון שהוא נושא עימו שנים – ייצור מכוניות ישראליות, ומנהליה היהודים של חברת "רמקו" התלהבו מהאפשרות לממש את הציונות ולהוכיח זיקה לישראל מעברו השני של כדור-הארץ באמצעות ייצור צעצועים ישראליים, ועוד נושאי כתובות בעברית. לאחר הסיכום עם "רמקו", פנה חנן שפטריק לעשרות חברות מסחריות ישראליות, לקבלת האישור להשתמש בשמן, בלוגו ובעיצוב הסמלים שלהן על המכוניות שייוצרו.

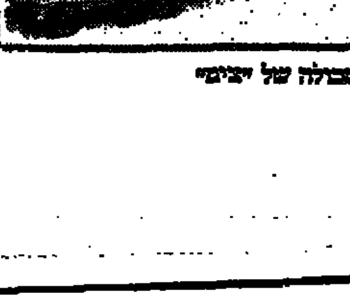
מובילה של "יציבי"

שפטריק: "בכלל, הרעיון עורר התלהבות ברוב החברות שאליהן פנינו. חברות מסוימות אף היו מוכנות לממן מכיסן ייצור דגמי מכוניות נוספים, שיישאו את שמן המסחרי. הן ראות בכך מנוף שיווקי ומקדם מכירות, כי הכיתוב על המכונית חושף לקהל את מוצרי החברה. שם החברה חודר לתודעת הילד תוך כדי משחק בצעצוע, וגדל הסיכוי שבבגרותו ישתמש בשירותיה של אותה חברה".

משאית מנוף של "בזק"

בין דגמי המכוניות שמיוצרות כיום על-פי תיכנון של חנן שפטריק ניתן למצוא אמבולנס של מד"א, מיכלית של חברת "דלק", טרקטורים והחפורים של "מע"צ", ניידת ומסוק של משטרת ישראל ואף דגם של טנק ה"מרכבה".

גם מזכרות

חלק מהדגמים משלבים אפקטים של אור וצליל. על כלי הרכב מופיעים כתרים חינוכיים, דוגמת הסיסמאות "היזהרו ממשחק באש", "תנו לחיות לחיות," ועוד.

מנוף כיבוי של קק"ל

שיווק המכוניות החל לפני כשנה וסיכום המכירות מעלה שהמכוניות אינן נרכשות רק על-ידי ילדים, אלא, במפתיע, גם על-ידי תיירים כמזכרת מישראל, גם אספנים מתעניינים בדגמי המכוניות, אם כי בישראל, בשל היעדרה של תעשיית רכב מקומית, תרבות איסוף דגמי המכוניות אינה מפותחת, שלא כמו בגרמניה או ביפאן, בהן מפותחות תעשיית הרכב, ולכן מרובים בהן גם האספנים.

כל הדגמים תוכננו במיוחד לשימושם של ילדים, פינותיהם מעוגלות והצבעים בלתי רעילים, והם קיבלו את אישורי מכון התקנים האמריקאי, האירופאי והישראלי.

'טעם החיים' עם צלב קרס?

קרלוס פרס, סטודנט במכון לאמנות ולעיצוב בסמינר למורים 'אורנים', הגיש עבודה שיצרה קשר בין כרזת הפרסום של "קוקה-קולה" ובין צלב הקרס הנאצי. הנהלת המוסד ציוותה להסיר את הכרזה. מורהו של פרס, חובב רשלבך, אירגן בתגובה יום עיון ורב-שיח בנושא: "גבול חופש הביטוי"

מאת אודי שורון

חובב רשלבך הוא מעצב גרפי המלמד במכון לאמנות ולעיצוב בסמינר למורים 'אורנים' שבקריית טבעון. במסגרת תרגיל בתקשורת חזותית, הציג הסטודנט קרלוס פרס עבודה, שלדעת הנהלת הסמינר, מקומה לא יכירנה ובוודאי שלא בתוך גבולות מוסד חינוכי. הסטודנט נדרש, איפוא, להסיר את עבודתו, מה שהביא את רשלבך לארגן יום עיון ורב שיח בנושא: "גבול חופש הביטוי".

"בכוונתי לבחון את איזור הדמדומים של חופש הביטוי ואת המרחב התרבותי בו נבחנת הדמוקרטיה יום יום, כאשר שאלת האמת שעלתה ב'אורנים' מהווה נקודת מוצא לנושא," הסביר המעצב הגרפי את מניעיו.

הקשר-קונטקסט

ומעשה שהיה כך היה: בתחילת שנת הלימודים קיבלו תלמידי השנה השלישית תרגיל שנושאו "הקשר-קונטקסט". מטרתו היתה להביע ביטוי חזותי לנושא פתוח, המשלב דיאלקטיקה בין מושגים, דימויים ויזואליים וטקסט.

הסטודנט פרס, בשנות ה-30 לחייו, הגה רעיון ובדצמבר האחרון הוא הוציא מתחת לידיו את עבודתו, הבנוייה על פי רעיון עיצוב כרזת "קוקה קולה", כפי שמציגה אותה החברה בפרסומיה: לוגו לבן על רקע אדום. בתחתית הכרזה כתב הסטודנט את סיסמת יצרני המשקה "טעם החיים".

מול הכרזה הזאת הציג קרלוס פרס כרזה נוספת העונה, לדעת מורהו, על כל דרישות התרגיל. בכרזה זו, מעל צמד המלים "טעם החיים", צייר הסטודנט צלב קרס בתוך עיגול לבן על רקע אדום, בדיוק כמו שהופיע בדגלם של הנאצים. הציון שקיבל הסטודנט היה גבוה.

רשלבך: "הצפה בעבודה בכללותה מזעזע ובצדק. הנוכחות האיומה של הסמל הנאצי גורמת לאי-נוחות פנימית. שורי "טעם החיים", כשהוא צמוד לסמל הנאצי, עושה תפנית של 180 מעלות: מה שביטא נעורים, אהבה, מוסיקה ושמחת חיים (כרזת הקוקה קולה), פינה מקומה לטעמו המר של המוות האיום והנורא שכפו הנאצים על יהודי אירופה. הדיאלקטיקה הנוצרת בין שתי הכרזות חזקה ביותר והיא מעלה שאלות ועימן גם חומר למחשבה. הכרזות, כשהן מופנות לקהל ישראלי, בעברית, מתפקדות באופן מתאים".

הורו להסיר

הנהלת המוסד החינוכי הורתה, כאמור, להסיר את עבודתו של הסטודנט, שהוצגה בגלריה המקומית. המורה רשלבך הבין את דרישת ההנהלה, שביקשה בהסרת העבודה לכבד את רגשות הזולת, אך לדעתו היה זה צעד מוטעה מצידה. למעצב הגרפי לא היה ספק שהסטודנט "שלו" לא התכוון לפגוע ברגשותיו של האדם, כאשר העבודה מבטאת עמדה הומנית, לדבריו, בתפיסתה הבסיסית לכל יהודי באשר הוא. המורה נזכר בזעמם של אלה שלא קראו את הספר "העכבר" לארט ספיגלמן, בעקבות החיבור שנעשה בו בין הקומיקס הידוע של מיקי מאוס לבין נושא השואה.

במקרה הנוכחי, אומר רשלבך, אין לסמל הנאצי תפקיד להזהיר את העבר הנאצי, אלא להעמידו באור בוזי ומעורר התנגדות דווקא. ולאלה שטענו, כי הסטודנט מ"אורנים" יכול היה לוותר על צלב הקרס ולהציג את הנושא גם אחרת, השיב המורה שאמנם נכון הוא שאפשר גם. אפשר היה לעשות זאת אחרת, אלא שדווקא צורת ההגשה שבחר בה התלמיד היא שיצרה את עוצמת העבודה והיא שהעניקה לה לא רק את כוחה המושגי, אלא גם את החוויה הרגשית הקשה.

"העבודה של קרלוס אינה ציור מופשט הפתוח לאינטרפרטציות שונות. שגיאה היא לפרש את העבודה כהצגת סמל נאצי בלבד. זהו פירוש המוביל לטענה שישנה כאן פגיעה ברגשות הציבור ומכאן הדרישה להסיר את העבודה. וכי אין בהסרת העבודה פגיעה ברגשות ציבור אחר, אשר, כאמור, יחסו אל משמעות הסמל אינה שונה" – אמר ושאל המורה מסמינר "אורנים". לדעתו, הדרישה להסיר את העבודה פוגעת בחופש המצפון, חופש המחשבה וחופש הביטוי.

רגשות הציבור

ביום העיון השתתפו ההיסטוריון ד"ר דוד אוחנה ממכון ואן ליר בירושלים, עו"ד חסן ג'בארין מהאגודה לזכויות האזרח בחיפה, המשורר והמחזאי יצחק לאור, מבקר האמנות חיים לוסקי, ג'סיקה נבו מארגון "אשה לאשה", הפילוסוף צבי ענבל וד"ר משה צוקרמן מאוניברסיטת תל אביב. הדוברים הרחיבו את הדיון, כאשר עו"ד ג'בארין, למשל, הדגיש את חשיבותו של חופש הביטוי, בציינו, בין השאר, כי "לאיש אין מונופול על האמת ולכן יש להשמיע כל דעה ובתנאי שהיא תעמוד במבחני פסיקת בתי המשפט". על פי הפסיקה, ניתן להגביל את חופש הביטוי רק כאשר ישנה ודאות מלאה שחופש זה מתנגש עם אינטרסים אחרים, כמו, למשל, שלום הציבור ורגשותיו.

קולנוע / אורי שין

ולו רק לשם הויכוח

אבאילה בוא ללונה פארק. במאית: ניצה גונן. משתתפים: משפחת וילוז'ני

אם סרטיה של הבמאית אורנה בן דור ניב על חווית השואה בעיני הדור השני והשלישי היו בבחינת שינוי מהותי במגנון ובהתייחסות של הקולנוע הישראלי אל הנושא המורכב הזה, הרי שסרטה הדוקומנטרי החדש של ניצה גונן הוא כבר בבחינת סימון מגמה. בשנה שעברה הביאה בן דור ניב אל האקרנים את סיפורו הפרובוקטיבי של ניצול השואה פסיה דגן בסרט "שואה טובה". סרט קצר שהעמיד במרכזו את משמעות סיפור חווית השואה כלפי אלה שלא חוו אותה, את שבירת הטאבו כלפי מי שרואה במלה שואה "פרה קדושה". עד כדי כך נגע הסרט בנקודה רגישה שהערוץ הראשון סרב לשדרו בערב יום שואה, בתירוץ המפוקפק ששמו של הסרט יקומם את קהל הצופים.

מבנה-סרטה של ניצה גונן "אבאלה בוא ללונה פארק", ממשיך את רעיון ניתוץ הגבולות בין מה שנחשב לקדוש לבין החולין של היום יום. הבמאית עוקבת אחרי מסעה של משפחת וילוז'ני – האב, הבן והבת – לפולין, שם נספה סבו של שמואל וילוז'ני (שנקרא על שמו), במחנה ההשמדה אושוויץ. מטרתם של בני השמפחה אינה רק חיפוש שורשים אלא עריכת חשבון נפש אישי ומשפחתי. שמואל וילוז'ני הבן מחפש את אהבתו המחודשת של האב ששתיקתו רבת השנים בנושאים הנוגעים לשואה היתה בלתי מובנת לו, ועוררה אצלו כעסים כלפי משפחתו. האב מבקש להיפרד מאביו שאותו ראה בפעם האחרונה כשהיה בן תשע, רגע לפני שעלה האב על המשאית שהביאה אותו אל מחנה ההשמדה.

במקביל נחתך הסרט אל מופע סטנד אפ שמעלה שמואל וילוז'ני בתל אביב. במופע זה הוא מתפרע, מספר בדיחות על עצמו, על משפחתו, על הגרמנים ועל ניצולי השואה. הסטנד אפ לא נגמר בתל אביב, אלא עובר גם לפולין כחלק מפירוק המתח והאינטנסיביות שבמפגש עם העבר, ומהדינמיקה הדחוסה שנוצרה במפגש האינטימי בין בני המשפחה. אנו עדים ל"טרטורו" של חייל פולני על ידי שמואל וילוז'ני ליד האנדרטה לחללי מחנות הריכוז, או לדו שיח של חרשים שהוא עורך עם עובר אורח פולני, שבמהלכו הוא מגדף את הפולני ופורק באמצעותו את זעמו ותסכולו, בסצינה שהיא, אגב, מיותרת לחלוטין מכל בחינה שהיא.

המעמדים בהם נחשף האב אל עברו, הם המרגשים ביותר בסרט. אך למרבה האירוניה אחרי שעה וחצי של חדירה אינטימית ומעיקה לחייהם של בני המשפחה, אנחנו יוצאים כשם שנכנסנו לסרט. במלים אחרות: אנו יודעים שמדובר במשפחה המבקרת פולין ומתרגשת מחוויות האינטימיות שהם חווים בצל זכרונותיו של האב, אבל איננו יודעים הרבה על השלושה. הדוגמה הטובה ביותר היא האחות יעל, דמות מסתורית כמעט בסרט. פרטים אלמנטריים כמו בת כמה היא, במה היא עוסקת, על מה היא חושבת, נעלמים מעינינו, להוציא סצינה אחת ומביכה מאוד, כשהיא מבררת אם אוזיה שמואל את טיב יחסיהם המשפחתיים בחדרם בבית המלון, על רקע טלוויזיה המציגה מרוץ מכוניות.

דמותו של האב, שהיא גם המעניינת ביותר בסרט, נחשפת גם היא רק בחלקה. האב, מופנם מטבעו, נגרר אחרי בנו המעודד אותו לדבר ולהיפתח, אך אנו לומדים מעט מאוד על האיש, על חייו, על יחסיו עם כלל משפחתו, מנקודת ראותו שלו. בסרט לא מוזכר כלל אם האם היתה שותפה למועקתו הכבדה של האב במשך השנים וכיצד השפיע הדבר על חיי שניהם. אלה אינן שאלות חטטניות בקונטקסט של הסרט הזה, אלא פרטים חשובים להבנה מקיפה של המקרה שניצה גונן מנסה להציג בסרטה, מעבר לתיעוד בסיסי של המסע.

שמואל וילוז'ני עצמו, שמוביל את הסרט, ובמקרים רבים משתלט עליו, נחשף רק בנקודה אחת – יחסיו עם אביו, וגם זאת בגבולות מסויימים מאוד. נוצרת הרגשה כי וילוז'ני, המודע לכוחה ועוצמתה של המצלמה, מתכנן מראש, או ליתר דיוק "מביים" את משפחתו ואת הדרך למציאת שפה משותפת עם אביו, עד שנדמה כי הדרך והמטרה היו ידועים מראש, וזאת היא נקודת התורפה העיקרית של הסרט. אין בסרט זה הרגשה, כפי שעל סרט דוקומנטרי להעביר, של ראשוניות, של תיעוד מקרי שהמצלמה תופשת כיוון שהיא נמצאת שם ברגע נתון. בסרטה של גונן הפעולה היא הפוכה, המצלמה נמצאת כל הזמן במקום, המאורעות מתרחשים בשבילה. חלקם ספונטניים וחלקם מתוכננים מראש. התוצאה היא שהמודעות של המצטלמים לעובדה שהם נמצאים כל רגע נתון בתהליך של תיעוד, מביאה אותם להיות פחות ספונטניים ויותר מאורגנים מראש באשר לדרך שבה ייראו הדברים על המסך ומה תהיה משמעותם. זהו תפקיד שהוא באחריותו הבלעדית של הבמאי, אלא שבמקרה זה ישנה הרגשה כאילו הבמאית נתנה לשמואל וילוז'ני יד חופשית להחליט כרצונו ביצד ייראה הסרט ומה יוצג בו. עובדה הפוגעת לא מעט באמינות הסרט.

זכותו של הסרט נובעת מעצם עיסוקו בנושא, פתיחותו לדיון ציבורי וחשיפתו לבני נוער. חבל שיוצריו לא הצליחו להציג מוצר פחות מרושל מבחינת הצילום ויותר מהודק בעריכה. מומלץ לראות אותו, ולו רק לשם הויכוח עליו, לאחר מכן.

"חברת צמחים", פסלו של נועם רבינוביץ שזכה במקום ראשון בתחרות "אבן בגליל"

טלגרף

הערעור לא נתקבל: משה טנא מנהל "צוותא

מועצת הקיבוץ הארצי התכנסה אתמול בגבעת חביבה לדון בערעורה של מזכירות קיבוץ עמיר על בחירתו של משה טנא למנהל צוותא. קיבוץ עמיר הוא הקיבוץ של דן רוזולק, שגם הוא היה מועמד לתפקיד. מזכירות הקיבוץ הארצי דחתה את הערעור ברוב של 56 קולות נגד 37 ומשה טנא אמור להיכנס לתפקידו החדש בימים הקרובים.

שנתיים למוזיאון ארצות המקרא

מוזיאון ארצות המקרא חוגג שנתיים לקיומו בין ה־10 ל־12 במאי, בישיבה חגיגית של חברי הועד הבינלאומי של המוזיאון, בקבלת פנים חגיגית ובתערוכה חדשה "גנוזים מספרים: צילומים המתעדים את הדימויים היהודיים והנוצרים ממערות קבורה ברומא".

הסמינר הבינלאומי לאמנות יהודית

הסמינר הבינלאומי הרביעי לאמנות יהודית שעורך המרכז לאמנות יהודית של האוניברסיטה העברית, יתקיים במכון ואנליר בין ה־29 במאי ל־3 יוני. בתכנית דיונים והרצאות בנושאים כמו "הדיבר השני באמנות היהודית, הנוצרית והמוסלמית", פולקלור באמנות יהודית, השואה באמנות, זהות יהודית באמנות המודרנית ועוד.

מקום ראשון לנועם רבינוביץ

במקום הראשון בתחרות הפיסול "אבן בגליל", שנערכה בחול המועד פסח, זכה נועם רבינוביץ מקיבוץ בית השיטה. פסלו "חברת צמחים" זיכה אותו במקום זה ובאלפיים דולר. במקום השני וב־1500 דולאר זכה קים מון קין מקוריאה על "רצון של חיים פעילים", ובמקום השלישי, ובאלף דולאר, זכתה מריה אסונטה קריני מאיטליה על פסלה "עור האוויר". ועדת השיפוט כללה את אברהם אילת, יעקב חפץ, משה פרלמן, איילין לידיס ודוד קיסוס.

מערבונים וסרטי פולחן לנוער

מרתון הסרטים לנוער שעורך סינמטק תל אביב יתמקד ביום שישי הקרוב במערבונים ויוקרנו הסרטים "בצהרי היום" של פרד זינמן, "אוכפים לוהטים" של מל ברוקס ו"בלתי נסלח" של קלינט איסטווד. ביום שישי ה־22 באפריל יתרכזו בסרטי פולחן ויוקרנו הסרטים "חנות קטנה ומטריפה" של פרנק הוז, "שגעון של לילה" של מרטין סקורסזה וכמובן "מופע הקולנוע של רוקי".

קסטרו

קסטרו מפרידה בין קולקציית האביב זו של הקיץ, אבל גם באביב אפשר לראות, כמו בתצלום, שמלות כתפיות באריגים שקופים הנלבשות בשכבות, אחת מעל השניה, סגנון אופנתי שבוודאי יזכה כאן לפופולריות רבה. באביב יהיו בקסטרו ארבעה צבעים בסיסיים, כחול, שחור, חום ושנהב, וסגנונות דומים של בגדים עם קצת רומנטיקה במכנסיים רחבים, חצאיות ארוכות, שמלות בקו רך וקצת מראה מקומט ועשוי בשכבות. העיצובים, כרגיל, הם של רליה קפטה ותמרה פרלמוטר. המחיר הזול ביותר הוא למכנסיים (מחיר התחלתי) 69.90 ש"ח והם עולים עד ל־479 ש"ח, שהוא המחיר המקסימלי של ג'קט.

קארטייה, פולרויד

מוצר של קיץ, אבל לא רק, משקפי שמש היו בשנים האחרונות לפריט אופנתי לכל דבר, כמעט כמו בגד. חדשות המשקפים לקיץ זה מבשרות על חזרה לקלאסיקה. זו מתבטאת אצל "קרטייה" במשקפיים שחורים ועדשות כהות מעוטרות בפס זהב (למטה). העדשות, אגב, מצופות בצבע ברונזה אפור, עשויות מחומר אורגני אנטי רפלקטיבי, עמיד בפני שריטות וחדירות קרני שמש, כך לפחות מבטיחים, המחירים בהתאם לתכונות אלה, ולא רק אלה, מ־500 ועד 1200 דולאר. כן נמכרות בישראל ברשת "פרטי".

פולרויד עמידה יותר וגם היא מתהדרת בהגנה מלאה מפני הקרניים האולטרה-סגוליות. כל עדשה, מספרים לנו, מורכבת משבע שכבות ולכל אחת מהן פונקציה בסיסית אחרת. וגם פולרויד השנה בוחרה בקו של משקפים כהים בשם "אינקוגניטו" (למעלה), ומגוון שני במסגרות מינימליסטיות בצבעים טבעיים. המחירים נעים בין 80 ל־150 ש"ח ומשקפי הילדים עולים בין 70 ל־80 ש"ח.

סווטש

מי שמחליף גם שעונים על פי עונות השנה, יכול להציץ בספר השעונים החדש של סווטש ולהחליט איזה עיצוב הוא מעדיף מבין 70 דגמים חדשים. בין השעונים החדשים כאלה המקבלים השראתם מתרבות סין העתיקה, שעון עם מוטיב של יער גשם, וזה עידומה כמתוג, ועוד ועוד. המחירים נעים בין 130 לשעוני פופ ועד 285 ש"ח לשעוני כרונו. הרצועות עשויות מבדנה או מעור, מפלסטיק, ממתכת ומאריג ויש גם מחוררים ומרוקמים ופרוותיים.

אנטילופ

חזרה אל הטבע בנעליים מחומרים טבעיים כמו חבל, רפיה ועץ – חומרים שאינם פוגמים באוזון – צבעי אדמה ותבלינים, בקו נקי ונוח, בסך הכל 60 עיצובים חדשים בצבעים אחידים ובשילובי צבעים (כחול לבן, חום לבן), והחידוש של הקיץ: אחרי שנים של הליכה נוחה מאוד בסנדלים ונעלים שטוחות, חוזרים לנעלי ולסנדלי עקב.

סאסי

סאסי, שם חדש יחסית באופנה הישראלית, בעיצובו של עומרי פאסי, צלם סרטים שהיה למעצב בגדים, תחילה בדרום אפריקה ועכשיו חזרה בישראל. הוא מייצר אופנה לגברים ולנשים. העקרון המנחה אותו הוא נוחות עם קצת "פלפל", כמו למשל, הבגד בתצלום: מכנסי ג'ינס צמודים עם כפתורים אשר עם היפתחם יוצרים מכנס מתרחב.

פרי הבאושים של המוניטריזם

בגידת המפלגות הדמוקרטיות

אסתר אלכסנדר

השלטת הכלכלה המוניטריסטית לאורך זמן מחייבת שימוש בכוח נגד העם. כך נהפכות המפלגות הדמוקרטיות שבשלטון, גם בעולם המערבי, לבלתי דמוקרטיות

המדיניות הכלכלית המוניטריסטית המונהגת במערב־אירופה והמורכבת משחיקת השכר, מריביות גבוהות ומתקציב ממשלתי מקוצץ, מדיניות שתוצאותיה הן אבטלה גואה וקיפאון משקי, מבשילה עתה את פירות הבאושים שלה.

אירופה זזה ימינה. נצחון הימין באיטליה, שאחד ממרכיביו הוא המפלגה הניאו־פשיסטית, מצטרף להתחזקות הימין בבחירות האחרונות ברוסיה ולהתחזקות קבוצות עוד יותר קיצוניות בגרמניה. יותר ויותר מתברר, שמדיניות כלכלית מוניטריסטית אנטי־עממית – המושג עם, בהקשר זה, חל על כ־80 אחוז מן האוכלוסיה שמתקיימים מיגיע כפיהם – לא יכולה להתקיים בכפיפה אחת עם משטר פוליטי דמוקרטי. או שהמשטר הדמוקרטי מנצח ובעקבותיו המוניטריזם נעלם, או שהמוניטריזם מנצח ואז נעלמת הדמוקרטיה. דבר אחרון זה קורה כאשר ההסברה הרשמית, שעל־פיה המדיניות הכלכלית המוניטריסטית היא כליכולה למען העם, למען עתיד הדורות, למען בריאות המשק וצמיחתו – חדלה להשפיע: כאשר התמונה הכוזבת המצטיירת בעיתונות הכלכלית, כאילו אין הממשלות מנהלות מדיניות של אבטלה אלא הן עושות כל שלאל ידן כדי ללחום באבטלה, מאבדת את אמינותה והעם מתחיל להאמין במה שרואות עיניו – אבטלה גואה והתעשרותה של קבוצה קטנה (למשל, ראשי הבנקים ו"משכורותיהם") על חשבון שכרם השחוק של העובדים וההידרדרות של השירותים הסוציאליים שהוקמו בשבילם.

אירופה נמצאת בנקודה הזאת. לא פחות מדהים מן הניצחון הסוחף של הימין בבחירות באיטליה הוא חיסולה הגמור של המפלגה שעמדה במרכזו של השלטון באיטליה מאז סוף מלחמת העולם השנייה, המפלגה הנוצרית־דמוקרטית. הבוחרים הזועמים הורידו את הקואליציה השלטת מכ־400 מושבים בבית הנבחרים ל־33 מושבים. במחיקה זו של הביטוי הפוליטי של הממסדים המרכזיים אין איטליה בודדה. המפלגה הסוציאליסטית השלטת בצרפת התגמדה בבחירות האחרונות מכ־320 מושבים בפרלמנט ל־80 ובקנדה המפלגה השמרנית השלטת ירדה לשני מושבים בלבד.

המפלגות השליטות נשחקו בבחירות האחרונות ללא שים לב אם היו שמרניות או סוציאליסטיות. האבטלה הגואה, השכר הנשחק והשירותים הסוציאליים המידרדרים יוחסו, ובצדק, להן, למעשיהן ולמדיניותן, ולא עוד לכוחות עליונים או למדינת הרווחה או לפועלים הזולים בתאילנד. כאשר התעשרותה המופלגת של קבוצת מיעוט קטנה מול שקיעת תנאי חייו של העם כולו בולטת בשטח, יותר ויותר קשה לממסדים לייחס זאת לאוסף של מקרים מקומיים או בין לאומיים.

השלב הפוליטי הראשון של המשבר הכלכלי המוניטריסטי הסתיים בכך שהעם הפסיק לבחור שוב ושוב בממשלת תאצ'ר בבריטניה, בצמד רייגן־בוש בארה"ב, במפלגה הסוציאליסטית בצרפת, בשמרנים בקנדה, בליכוד בניו זילנד, בליכוד בישראל ובמפלגה הנוצרית־דמוקרטית באיטליה, כפי שעשה במשך עשור ויותר בשנות ה־70 וה־80. בשלב השני העם מחליף את השלטון הפוליטי – לא חשוב איזו מפלגה היא השלטת – בתקווה שעל־ידי כך תתחלף גם המדיניות הכלכלית־חברתית. רבים מן הבוחרים שינו אפילו את מסורת ההצבעה שלהם בשל תקווה זו. כל שכן שהשינוי במדיניות הכלכלית־חברתית הובטח להם על־ידי המועמדים לממשלה החדשה.

לפני הבחירות באיטליה התנהלו חילופי השלטון בין מפלגות דמוקרטיות לכל הדעות, אך מפלגות אלה הנחילו אכזבה מרה לבוחריהן. התברר למקרים, שעם החלפת המפלגה השלטת לא חל כל שינוי במדיניות הכלכלית. כל מה שהיה נמשך, גם האבטלה, גם השחיקה בשכר, בזכויות העובדים ובשירותי הרווחה, ועוד ביתר חריפות. אף שלמפלגות השלטון החדשות היה ידוע היטב – והלא הן עצמן הבהירו זאת לפני הבחירות – שיריביהן נכשלו בשל אותה המדיניות שהן בחרו לשנותה, הן שכחו זאת ברגע שהגיעו לשלטון. מפלגות השלטון החדשות ניסו אפילו להמשיך ולהשתמש בטיעון הרשמי הכוזב, כאילו המשבר הכלכלי הוא תוצאה של העבר, של כוחות עליונים והתפתחויות בחו"ל שאין להם שליטה עליהם, אף שלפני הבחירות הכחישו "תורה" זאת מכל וכל.

אין המדובר כאן באי־קיומן של אי־אלה הבטחות של בחירות, אלא בהכשלתה של כל שיטת השלטון הדמוקרטי על־ידי המפלגות הדמוקרטיות בכל רחבי העולם הנאור. מפלגות אלה הפגינו שלרצון העם אין כל ערך בעיניהן. באמצן אימוץ מלא את מדיניות קודמיהן הן הוכיחו שלבחירות דמוקרטיות אין כל ערך. התנהגותן זו גרמה לכך שרוב העם יפנה להן עורף ברגע שמופיעה אלטרנטיבה. זה מה שקרה באיטליה, שם הימין הציג את עצמו כאלטרנטיבה, וכבר היו דברים מעולם, בייחוד באיטליה. בניצחון הסוחף של הימין שם המפלגות הדמוקרטיות יכולות להאשים רק את עצמן.

שורש הבגידה בדמוקרטיה הוא התעקשותן של המפלגות הפוליטיות הדמוקרטיות במערב להשליט את המוניטריזם – זו השיטה הכלכלית של ניצול מחפיר של העובד ועבודתו – בניגוד לאינטרסים הקיומיים של העם, ולאחרונה גם בניגוד לרצונו. אי־אפשר לעשות זאת לאורך ימים במשטר דמוקרטי. גם אם לא יקום משטר ימני אנטי־דמוקרטי בעקבותיו, המפלגות הדמוקרטיות שבשלטון נהפכות למפלגות בלתי־דמוקרטיות, המשליטות משטר פוליטי בלתי־דמוקרטי, כי השלטת המוניטריזם מחייבת, במשך הזמן, שימוש בכוח או דיכוי העם. לא מדובר רק בוונצואלה, שם הנהגת משטר כזה היתה כרוכה בהריגת 200 איש מבין המפגינים למען לחם ועבודה, כי ונצואלה אינה דמוקרטית במושגים המערביים. מדובר גם באוסטרליה ובניו־זילנד, שם האיגודים המקצועיים על סף הוצאה אל מחוץ לחוק. הרי איש לא יוכל לטעון שחברה מודרנית ללא איגודים מקצועיים היא חברה דמוקרטית.

הכוחות האנטי־דמוקרטיים – בקרב המפלגות הדמוקרטיות ומחוץ להן, כלומר המפלגות הבלתי־דמוקרטיות – נהנים מסיוע בין־לאומי כבר. בניגוד גמור לתורת "השוק החופשי" שבה הם דוגלים ובניגוד לנהוג עד 1985 – אי־התערבות מאורגנת בשוק העולמי – נפגשו ראשי הכלכלה של שבע המדינות העשירות (ארה"ב, גרמניה, יפן, צרפת, בריטניה, איטליה, קנדה) לאחרונה בדטרויט בארה"ב, כדי לטכס עצה מה לעשות באבטלה באירופה המערבית, שכאתה מכתשעה אחוזים בממוצע ל־12 אחוז. הם הכריזו שבכל אשמים השרידים שנותרו ממדינת הרווחה וכל שנותר לעשות הוא להמשיך ולפעול לשם חיסולם.

מתי יתעורר העולם המערבי האם לפני או אחרי שהמשטר הדמוקרטי יתמוטט על ראשו, עם או בלי משבר כלכלי כולל, עם או בלי מלחמה?

תקווה קטנה יש בדרך. משערים שבבחירות בגרמניה בסתיו הקרוב תדיח המפלגה הסוציאל־דמוקרטית את הקנצלר קוהל ומפלגתו מן השלטון. במצע של מפלגה זו וברפרטואר ההבטחות שלה כלולים כל הניתוחים הנכונים של המצב הקיים ומוצבות המטרות הנכונות שהיא נשבעת להגשימן בשלטונה. האם תגשים אותן או שגם היא תבגוד? בתשובה על השאלה הזאת תלוי היום, במידה רבה, גורלה של הדמוקרטיה בעולם המערבי.

חיילי האו"ם המוצבים בסרייבו משתתפים בתפילת הפסחא בכנסייה הקתולית בעיר יחד עם נשים וילדים מקומיים. (צילום: אי.פי.)

ברלוסקוני. הימין הציג עצמו כאלטרנטיבה (צילום: אי.פי.)

להיגאל מהשטחים

מאבק בין התקווה והפחד

אולק נצר

אלה מאיתנו המקווים להגיע ליום שבו ישראל תשתחרר מן השטחים ותחזור להיות דמוקרטית, אנושית וצודקת, צריכים לעשות משהו למען הסיכוי הזה. אחרת הוא לא יתממש בעתיד הנראה לעין.

אנו נתונים במאבק נגד כוחות השואפים להנציח את השליטה שלנו בכל השטחים. מאבק זה מתנהל בזירה הציבורית ובחיי היום־יום שלנו, לעיתים עם אנשים קרובים לנו. לעיתים מתחולל גם בתוכנו מאבק בין כוחות מנוגדים, בין התקווה לשינוי והפחד ממנו.

המאבק על שינוי הלך־הרוח בציבור נראה לי עתה גורלי ומכריע. הדבר החיוני ביותר בעבר היה להחליף את הממשלה ואחר־כך להשפיע על רבין שיסכים לדבר עם הנציגים האמיתיים של הפלסטינים על שלום תמורת שטחים. עתה, משהושגו יעדים אלה, הכל תלוי ברוח העם, והפוליטיקה של רבין מיצתה את יכולת השפעתה החיובית עליה. אין יותר מה לקוות ממנו. צריך היה לקרות הטבח בחברון כדי שיגלה, בפעם הראשונה מאז נבחר, שצפויה לנו סכנה של גזענות בנוער, או שיש צורך במשטרה פלסטינית ובנוכחות בין־לאומית כדי להגן על תושבי חברון מפני המתנחלים.

60 אחוז מהעם מתנגדים לפינוי היהודים מחברון, ובעתיד לא יהיה שינוי לטובה. הסכם הביניים, אם יתממש, לא יהיה השלב המכריע במאבק על עתיד המשטר ועל קיומנו כמדינה חופשית. הוא רק צעד אחד בדרך ליעד שאין עליו הסכמה. הוא לא יביא לשלום פנימי ואף לא לפיוס עם הפלסטינים.

מי שרוצה בשינוי אשר יביא לקץ הדיכוי וההשתעבדות שלנו לשטחים ויחזיר לישראל את מוסריותה אינו יכול לסמוך על הממשלה אלא חייב לפעול בעצמו, ועכשיו

לפי תפיסתו של רבין התהליך המדיני אינו צעד בדרך מהשעבוד לשטחים אל הגאולה, אלא ויתור מסויים, מטעמי ביטחון, במלחמה על השליטה בארץ. מדיניותו נשענת על העובדה שרוב העם מזדהה עם התפיסה הזאת, שהיא התפיסה המסורתית והבטחונית של הימין. הוא מעמיד את מדיניותו למבחן הרוב הזה.

רבין אמר שהעם ישפוט את מהלכי השלום על־פי התוצאות בשטח. עקרונית, זו הגישה הנבונה וצריך ליצור עובדות, כמו העובדה שהוא מדבר עם אש"ף, שיביאו לתוצאות הרצויות, לבניית אמון ולהורדת מפלס הפחד. אולם מאז חתם על הסכם העקרונות עם אש"ף נמנע רבין מליצור עובדות ומביא לתוצאות הפוכות. הוא מתייחס אל הפלסטינים כאילו הם מעצמה צבאית, כאילו הם אויב מסוכן ביותר שצריך להתמקח איתו על כל סנטימטר של ביטחון. הוא מתאר את ההסכם כסיכון בטחוני וממשיך לנהל את מדיניות קודמו, ההורסת את האמון ומעלה את חשבון הדמים בכל יום שעובר. בכך הוא לא יביא לשינוי חיובי בדעת הקהל שלנו.

נצטרך כנראה להשלים עם המסקנה שהרוח של שינוי ערכים ושל חזרה לעצמנו, לאחר 20 שנות מדיניות התנחלות וסיפוח, לא תתחיל לנשוב מן הממשלה. מי שרוצה בשינוי אשר יביא לקץ הדיכוי וההשתעבדות שלנו לשטחים ויחזיר לישראל את מוסריותה אינו יכול לסמוך על הממשלה אלא חייב לפעול בעצמו, ועכשיו. ככל שההתמודדות הזאת תידחה המצב יהיה קשה יותר.

החזית העיקרית במאבק המדיני עוברת בתוך ביתנו. או אנחנו או הם. או שהם יחיו במדינה הדמוקרטית והחופשית שלנו, על־פי החוקים והערכים המוסריים של המדינות הנאורות במאה ה־20, או שאנחנו נוסיף לחיות במדינת העריצות והפחד שלהם, על חרבנו, על־פי המוסר של המדינות הפונדמנטליסטיות החשוכות.

המאבק הוא על דמותה האנושית של ישראל, בטחון תושביה ועתידה כמדינה חופשית השוחרת צדק ושלום. בהגנה על דברים כמו דמוקרטיה ומוסר אנושי הגיבורים הגדולים אינם אלה ההולכים לשדות הקרב, אלא אלה שיש להם כוח האומץ להתמודד ולא לשחות עם הזרם.

צריך ואפשר להתמודד, לא על מנת לפגוע באנשים הפוחדים מכל ויתור לערבים והעיוורים לסכנות שבקיום על גבו של עם אחר, אלא על מנת לעזור להם להשתחרר מן הפחדים וההזיות המעכבות ומונעות את השינוי.

מעמד האשה

שק אגרוף נוח

יעקב איש־ימיני

אינני דובר המשטרה ולא הוסמכתי לדבר מטעמה, אך כאדם וכקצין משטרה אני חש צורך לחוות את דעתי על סבלן של הנשים מקיפות, מאלימות, מהשפלה, מאינוס.

אמצעי התקשורת מדווחים בלי הרף על מעשי אלימות חמורה שעשו גברים בנשים. בעיסוקי אני חווה בשטח אירועים אלה. הם בשבילי, כל פעם מחדש, חוויה טראומטית מצמררת, הגורמת לי להתבייש בכך שאני בן לגזע האנושי ושגם אני משתייך, על־פי מיני, לקטיגוריה של הגברים.

האשה, גם בחברה העכשווית הנכנסת לשנות האלפיים, היא שק אגרוף נוח, הנמצא בהישג היד של אגרופים זכריים רבים. חלקים גדולים באוכלוסיית הגברים אינם מתביישים לומר שהאשה בשבילם אינה אלא פות ("כוסית"), כלי שרת לתשוקותיהם, לסטיותיהם, ולא אחת גם עבד ומתקן לפורקן תסכולים ולחצים.

בקרב חלקים אחרים באוכלוסיית הגברים, מתוך אלה המוגדרים כעשירונים החברתיים העליונים, שמעתי במפגשי גברים דעות, שהאשה אינה שוות ערך לגבר. מבחינתם היא המושא המיני, המנקה, המשרתת, המטפלת בילדים וכדומה.

אלה ואלה כש"עולה להם הסעיף", ינסו ברוב המקרים למצוא פורקנם על נשים, אם באלימות מילולית ואם באלימות פיזית. הם יפריקו אלימותם על בנות זוגן, על בנותיהם, על אחיותיהם או על אמם. לפעמים גם על אשה העובדת במחיצתם, על נהגת בכביש או על עוברת־אורח שנקלעה במקרה לטווח פגיעתם.

מה שמאפיין את כל סוגי הבריונים האלה הוא שרק לעיתים רחוקות הם מעזים להתעסק עם גברים חזקים. ועוד מאפיין שלהם: כשהם פוגשים בחוק, ואם אתרע מולם וידו של החוק הוא שוטר השונא את ההתעללות השפלה בנשים, הם נהפכים לשפנים אמיתיים.

העונשים המוטלים על מכי נשים, על אנסי נשים ועל מתעללים אחרים בנשים מעבירים מסר פסיכולוגי שמשמעו: זה לא נורא כל־כך, האשה רק קיבלה קצת מכות

לא פעם, ולעיתים גם בצדק, נמתחת ביקורת על המשטרה בשל טיפולה הסלחני או הרשלני בגברים המתעללים בבנות זוגם. אינני מתכוון להצדיק גישה סלחנית או רשלנית כלפי גברים כאלה, אבל יש גם לדעת ממה מושפעת גישה זו.

ראשית, השוטרים מוזעקים לא אחת לאותם בני זוג. הנשים מבטלות לא אחת את תלונתן זמן קצר לאחר שהוגשה (וזה במקרה הטוב). לעיתים בהגיע השוטר למקום, הן מסרבות בכלל להתלונן.

שנית, יש והשוטר מגיע למקום "כשהאירוע עוד חם" והוא נאלץ לא אחת להפעיל כוח כלפי הגבר לשם חילוץ האשה ומיד אחר־כך – כדי להגן על עצמו מפני זעמו של הגבר שטרפו נחלץ מידו.

במקרים רבים לא זו בלבד שהאשה מבקשת, מסיבות שונות, לסלוח לבן זוגה, אלא היא מתגייסת לחלץ את הגבר שלה מסעיף תקיפת־השוטרים שבו הוא מואשם. היא עושה זאת על־ידי מסירת גרסה התומכת בגרסת בן זוגה. הנוסח, בדרך כלל, דומה: "השוטר התערב בוויכוח שהיה בינינו, הוא התעצבן שבעלי אמר לו שזה לא ענינו והרביץ לבעלי. בעלי רק הגן על עצמו".

שלישית, העונשים המוטלים על מכי נשים, על אנסי נשים ועל מתעללים אחרים בנשים מעבירים מסר פסיכולוגי המשפיע על השוטרים ומשמעו בסיכום הוא: זה לא נורא כל־כך. האשה רק קיבלה קצת מכות. עבירה, הם שוב ביחד. עבירה, גם בית־המשפט (על־פי גזר־הדין) קבע שזה לא כל־כך נורא.

לא רק אזרחים ואזרחיות צריכים להתלונן על אלימות כלפי נשים ומי שיודעים על אלימות צריכים להעיד במשטרה. אני קורא גם לעמיתיי השוטרים לא להירתע מביטול התלונה ומהגיבוי שיתן האשה אחר־כך לעזרת בן זוגה. זה חלק מהסיכון המקצועי שלנו. סופה של האמת שתצא לאור. אנו חייבים לתת להמוני הנשים המוכות, המושפלות והנאנסות, טיפול חוקי, ולנהוג ביד ברזל כלפי מעניהן. זה יעודד נשים אחרות לעמוד על כבודן ועל נפשן, זה יעודדן להתלונן, וזה גם ירתיע המוני גברים אחרים העושים מעשים אלה יום יום וטרם נתפסו.

אשר לבתי־המשפט – הם צריכים לזכור שהם הסמן המוסרי במלחמת החורמה נגד מבצעי עבירות אלה. אין די בפסקי־דין המבטאים את שאט־הנפש של השופטים ממעשים אלה. יש צורך בגזרי דין כבדים, הנוגעים במירב החומרה הקבועה בחוק.

לבני מיני הגברים אני קורא לא לבייש את מיננו – להגן על נשים מוכות, לדווח על הידוע להם על מעשי אלימות כלפי נשים, להרים קול ולדרוש עונשים כבדים לאלה מבינינו הפוגעים בנשים.

ולציבור כולו ראוי להזכיר: האונס הוא הפשע החמור ביותר אחרי רצח. אונס הוא רצח הנשמה של האדם. בחברה מתוקנת, הדואגת לנשים ומגנה קשות את המתעללים בהן, ממילא לא תיאלצנה נשים להשתמש בזכות הקדומה של הגנה על גופן ועל כבודן.

הסירוב לשרת את הכיבוש

אכן, קרע בעם

רינה מוס

איננו מוכנים להיות חלק מאותם אלף שוטרים וחיילים המאפשרים לכנופיות כהנא וחסידיו להגשים את האידיאולוגיה הגזענית שלהם. ואם לממשלה אין הכוח, הרצון והיכולת להזיז אותם משם, הרי המעט שאנו יכולים לעשות הוא לסרב לשרת אותם

במוצאי החג הראשון של פסח נעצר בן־זוגי, פטר וינר, על־ידי שוטרים צבאיים. שלושה ימים מאוחר יותר הוא נשפט למאסר בכלא צבאי. פטר וינר לא הואשם בהשתייכות לכנופיות הגזעניות של אוהדי כהנא בקרב מתנחלי קריית־ארבע. הוא לא עינה עצירים ולא ירה לתוך קהל מפגינים פלסטינים תחת עיניהם הפקוחות של חיילי צה"ל ובפני מצלמות הטלוויזיה. הוא לא שפך חמצה על מחצלות המתפללים המוסלמים במערת המכפלה, ולא "זכה להרוג" את סוחר הנעליים קאיד סלאח בתוך חנותו בחברון. הוא לא הקים יחידות טרור כאילו־מחתרתיות המטילות אימה אל תושבי השטחים ואשר גורמות הרס, חורבן ופגיעה בחיי אדם באמצעות נשק צה"לי ותחת הסותם והמימה של חבריהם ב"הגנה המרחבית".

אילו עשה מעשה מהמוזכרים לעיל, או אף גרוע מזה, סביר להניח שהיה היום בביתו, נהנה מחופשת הפסח בחברת בנו הקטן, שהרי אין שופט בישראל המסוגל למצות את הדין עם פושעים ובריונים הפועלים מתוך מניעים פוליטיים ואשר קורבנותיהם הם בסך הכל ערבים תושבי השטחים. פטר וינר ביצע פשע חמור הרבה יותר מאשר לשבור קולטי שמש על גגות בתים בגדה, או לירות למוות בילד במנוסתו, או בנערה המשתתפת בהפגנה, או להפיץ רעל בשדות של פלסטינים. הוא אף לא התבצר ביהוד ולא ירה לעבר שוטרים. הוא פשוט סירב לקחת חלק בכיבוש, ודרש לבצע שירות מילואים בתוך הגבולות המוכרים של מדינת ישראל. ועל כך הוא נענש. חודש ימים בכלא צבאי, עם אפשרות להארכה. צה"ל הוכיח נחרצות כי ידו הארוכה מסוגלת לטפל בפושעים מסוכנים כאלה. אזרחי ישראל יכולים לישון בשקט.

העובדה כי הצבא, המשטרה, משמר הגבול, השב"כ וראשו המהולל, לא ידעו, לא שמעו, לא ראו ולא קראו דבר שיגרום להם לצפות את הטבח (בכלל זה איום מפורש של מועצת יש"ע בפני האלוף תמיר ז"ל) שהם נכשלו בתפיסת מנהיגי הטרור היהודי בשטחים; העובדה שמערכת המשפט בישראל לא הצליחה להתמודד עם הגולדשטיינים בפועל ובפוטנציה: כל זה אינו אומר שאין ביכולתם של זרועות הביטחון לשים ידיהם על מי שבאמת מסכן את שלטון החוק והדמוקרטיה בישראל: חייל מילואים המסרב לשרת בשטחים. אין זה משנה ששלטונות צה"ל לא ראו צורך בזמנו לנקוט צעדים כלשהם נגד גולדשטיין בשל סירוב פקודה על רקע גזעני, ואיפשרו לו לשאת נשק במשך שנים עד שביצע סוף סוף את זממו (שהרי יהודי הופך ל"פסיכופט" רק לאחר הרצח), או שמי שמופקד על מערך ההגנה מטעם צה"ל באיזור חברון מגלה הבנה למניעיו של הרוצח. עם חבר'ה כאלה צה"ל מסוגל לתפקד. אבל מי שמכבד את זכויות העם הפלסטיני, מי שאינו מוכן לשרת מעבר לגבולות המדינה, מי שמסרב להתעלם מהחלטות האו"ם (התופסות רק במקרה שהכובש הוא עירק והנכבש עשיר בנפט), נשלחים אליו בלילה שוטרים כדי לתופסו ולהשימו מאחורי סורגים. רשויות החוק הצליחו להוציא את צה"ל מהוויכוח המדיני: שלטון החוק בידינו.

בימים אלה מיותר לדון בסוגיית גבול הציות וזכות הסירוב (ואולי כאן המקום לציין כי אני תומכת תמיכה מלאה בזכותם של חיילים לסרב לפנות התנחלויות על רקע מצפוני), כאשר צה"ל מנפיק הוראות לחיילים שלא לירות ביהודים גם אם הללו רוצחים ערבים; כאשר הממשלה מטילה עוצר על קורבנות הטבח ומאפשרת לאוהדי גולדשטיין ולאלה השישים ללכת בעקבותיו לחגוג – מתנפצת אף האשליה שניתן לשמש כ"חייל הטוב" במסגרת צבא הכיבוש, ולא שאין כאלה. שמעתי מפי חברים ומכרים בשטחים סיפורים על יפי־נפש אמיתיים, אשר סייעו לאנשים במצוקה והדהימו פלסטינים המורגלים בידה הקשה של צה"ל באנושיותם. אולם אין זה מוריד או מעלה. הכיבוש נותר כיבוש, בין אם ברמות חייל בגבעתי הקופץ על פלסטיני כבול ומכה בו לעיני ילדיו, או אחר שאינו מפסיק התעללות הנמשכת שעות מפני שהיה עסוק בקילוף תפוחי־אדמה, ובין אם ברמות החייל המחלק עודפי מנות קרב לתושבים בעזה הנתונים בעוצר במשך שבועות ארוכים כענישה קולקטיבית. גמילות חסדים אינה תחליף לעצמאות לאומית ושחרור מכיבוש.

לנו לא היתה כל התלבטות, מוסרית או אחרת, בנוגע לסירוב לשרת בשטחים הכבושים, בכל מסגרת ובכל תפקיד. שכן זה זמן רב אימצנו אל לבנו את סיסמת הימין: קרע בעם. אכן, קרע עמוק. אך לא מלחמת אחים. שהרי הם אינם אחינו ואל יזהו חלקנו עמם. הם קרעו עצמם ממדינת ישראל; הם קרעו עצמם מחוקי המדינה ומהחוק הבין־לאומי; הם קרעו עצמם מכל גורמה של צדק בסיסי, של שוויון, של רדיפת שלום ושל שמירה על חיי אדם; הם ניתקו עצמם מכל תפיסה של הגינות ויושר ושמו עצמם מעל תושבי השטחים המקוריים, שעל אדמתם הם יושבים. ואנו מסלקים ידינו מהם. איננו מוכנים להגן עליהם או לשרת אותם. איננו מסכימים לכלוא מאות אלפי בני־אדם בבתיהם כדי שהם יוכלו לסגוד לקברים. איננו מוכנים להחרים קרקע מיחידים או מציבור כדי שהם יבנו וילות ובריכות שחייה. איננו מוכנים להיות חלק מאותם אלף שוטרים והחיילים המאפשרים לכנופיות כהנא להגשים את האידיאולוגיה הגזענית שלהם. ואם לממשלה אין הכוח, הרצון והיכולת להזיז אותם משם, הרי המעט שאנו יכולים לעשות הוא לסרב לשרת אותם. די בכך שכספי המיסים שלנו ממנים את "איכות החיים" שלהם, את הנשק שלהם, את מועצתם ואת ועד רבניהם; איננו חייבים לנדב גם את חיינו וגופנו.

הרב שלמה גורן הזהיר השבוע, כי "דם יהודי רב יישפך" אם ינסו לפנות את המתנחלים מחברון. האם מוכן הרב גורן לשלוח את בנו, או נכדו, למות על קדושת תל רומיידה? אולי בנימין נתניהו יסכים להילחם נגד הוצאת הפולשים מזירת פשעיהם. יתגרנו, בא "עוכרי" הלובביצ'ר, הקוראים לנו להילחם ולא לוותר על אף שעל. אבל לא אנחנו. ילדי לא יישאר יתום בגלל קבוצת קנאים מברוקלין, או כל קבוצה אחרת המנצלת את הכיבוש ואת דיכוי האוכלוסיה הפלסטינית על מנת לזכות באויר צח ונוף פסטורלי.

חג החירות היה עצוב מעט בביתנו. הלונה פארק ואתרי הבילוי השונים היו מחוץ לתחום, הן משום שהיינו מרותקים לטלפון כדי לקבל מידע על מקום מאסרו של בן־זוגי והן בגלל אילוצים כלכליים, שכן פושע מסוגו אינו זוכה לשכר בעת מאסרו. כמובן, היו גם אותן נקודות אור זוהרות ברמות עשרות הטלפונים המסרים, מידידים ומוזרים, אשר הביעו את תמיכתם, הציעו את עזרתם, וחיזקו את ידינו. מכל אלה בלט מכתבם של שלושה מכרים משכם, אשר דאגתם לאדם הנידון לחודש מאסר מרגשת ונוגעת ללב במיוחד על רקע העובדה ששלושתם יחד בילו כחצי יובל שנים בבתי־סוהר ישראליים בשל התנגדותם לכיבוש: "אנו משתתפים איתך במצוקתך הנובעת מדעותיך הדמוקרטיות וההומניטריות ואנחנו מצטערים מאוד שאנשים כמוך נכלאים מפני שהם אנשי דרור ושוחרי שלום. עמדתך זו משקפת את הפנים האמיתיות של ישראל, פני השלום שאנחנו מזדהים איתו ושותפים לו במחנה השלום הפלסטיני הישראלי, כולנו תקווה שתשתחרר בקרוב מהכלא".

כותבי המכתב לא הזכירו את העובדה שהם עצמם נמצאים בעוצר, ולכן מובטלים מעבודה ויש להם זמן בשפע לנסח מכתבים בעברית ולדון בקורבנו של ישראלי המוכן ללכת לכלא ולא להיות שותף לדיכויים.

לא, בפירוש לא מלחמת אחים, אלא מלחמה משותפת של מתנגדי האלימות, הרצח, הכיבוש והגזל, ישראלים ופלסטינים, אוהבי השלום והחיים. אם פלסטינים, ביניהם אדם ששכל את אחיו הצעיר באינתיפאדה ואחרים אשר העבירו את נעוריהם מאחורי סורגים, מסרבים להיכנע לשנאה העיוורת, לזעם שמוליד הכיבוש, נסרב גם אנו לשרת את הכיבוש. אנו, לעומת אותם פורעים היוצאים באישון לילה להצית בתים של פלסטינים ולשבור חלונות, היורים כדי להרוג והמשתינים מגגות בתיהם על מי שהם רואים כמשתייכים לגזע נחות, נאלצים לשלם מחיר, גם אם צבוע, בשמחה נשלם בריבית דריבית, ובלבד שלא "נזכה להרוג" ולא "נמות עבור חברון", או עזה, או קלקיליה, או מג'דל שאמס.

פגישת פסגה של מנהיגי דרא"פ ביום שישי; 22 הרוגים באלימות בנטאל

בין הקורבנות, תשע נשים וילדות בנות משפחה אחת, שנטבחו בביתן

(סוכנויות הידיעות). – תשע נשים וילדות, בהן תינוקת בת חמישה חודשים, נדקרו למוות שלשום בלילה בחבל נטאל בדרום אפריקה, כך מסרה אתמול המשטרה.

הקורבנות, רובן תומכות של הקונגרס הלאומי האפריקאי, הן בין 22 ההרוגים שלשום בלילה ואתמול בחבל שסוע הקרבות. הן נטבחו בביתן באיזור כפרי שתושביו שחורים מדרום לדרבן. ניצולים מהטבח סיפרו, כי מדובר בבנות משפחה אחת. המשטרה מסרה, כי מספר הקורבנות בחבל נטאל מאז הכרזת מצב החירום באיזור על-ידי הנשיא, פרדריק דה קלרק, ביום חמישי עומד על 43.

צבא דרום אפריקה מסר, כי מאות חיילים נוספים נשלחו אתמול לחבל כדי לסייע בהפסקת האלימות הפוליטית לקראת הבחירות הרב גזעיות הראשונות בדרום אפריקה, שייערכו ב-28-26 באפריל.

בתוך כך השתתפו אתמול שלושת המנהיגים החשובים בדרום אפריקה בתפילה משותפת לרגל חג הפסחא. דה קלרק, מנהיג הקונגרס הלאומי, נלסון מנדלה, ומנהיג תנועת אינקתה של בני הזולו, מנגוסותו בותלזי, השתתפו יחד עם מנהיגים פוליטיים נוספים בתפילה לשלום בדרום אפריקה, בטקס של אנשי כנסיית ציון, בו השתתפו מיליון בני אדם.

מנדלה אמר לכתבים לאחר הטקס בעיר מוריה בצפון חבל טראנסוואל, כי שלושת המנהיגים יחד עם מלך בני הזולו, גודוויל זווליתיני יקיימו ביום שישי פגישת פסגה במטרה להביא להפחתת המתח בדרום אפריקה. בותלזי – שתנועתו מחרימה את הבחירות, כיוון שנדחתה דרישתה לכינון אוטונומיה לבני הזולו בנטאל – אישר את השתתפותו בפסגה. כשנשאל האם ישנה את דעתו בנוגע להשתתפות בבחירות אמר: "הדבר תלוי בהצלחת התיווך".

תיווך בינלאומי במחלוקת המתמשכת בין הקונגרס הלאומי לאינקתה אמור להתחיל ביום חמישי – המתווכים הם הנרי קיסינג'ר והלורד קרינגטון.

לפי סקר דעת קהל שפורסם אתמול, הקונגרס הלאומי יזכה בבחירות, אולם התמיכה בו פוחתת ואילו מפלגתו של דה קלרק חיזקה את מעמדה בשלושה אחוזי מפלגה. הסקר, שנערך בשבועיים הראשונים של חודש מארס ופורסם בעיתון "סאנדיי טיימס", מעלה כי המפלגה של הנשיא עשויה להבטיח לעצמה את השליטה באזור מערב־קייפ.

עוד מעלה הסקר, כי הקונגרס הלאומי יזכה בקלות באיזור שמסביב ליוהנסבורג, האיזור בעל האוכלוסייה הצפופה ביותר במדינה, ובחבל נטאל, אולם התמיכה בו פחתה מאז נערך סקר דומה בנובמבר.

התושבים אוגרים נשק ומזון

הטיסות לתל אביב מוזמנות שלושה חודשים מראש

יוהנסבורג (עיר). – חרדה פשטה בקרב אזרחי דרום אפריקה והם אוגרים שימורי מזון ונרות, נשק חם ותחמושת, ובודקים את תוכניות הטיסות לחו"ל – לקראת הבחירות הרב־גזעיות הראשונות במדינה.

פקידה בחברת התעופה הדרום אפריקאית מסרה, כי כל הטיסות בחודש אפריל לתל אביב ולליסבון תפוסות זה שלושה חודשים וכי רשימת המתנה ליעדים אלה כוללת מאות שמות. "אני מוכר יותר תחמושת מאי־פעם בעבר", מסר פטר ואן ריין, בעל חנות לכלי נשק, בהוסיפו כי המכירות עלו בכ-20 אחוז מאז יום שני שעבר, אז נהרגו 53 בני אדם בהתנגשויות ביוהנסבורג.

התושבים הלבנים חוששים בעיקר מפני מעשי ביזה, התקפות מצד שחורים ומעשי חבלה אפשריים ברשתות החשמל והמים. גם שחורים לא מעטים רכשו באחרונה נשק. מנהל חנות נשק ביוהנסבורג מסר לעיתונאים, כי אין לו זמן לשוחח עמם, כיוון שהוא מוצף בלקוחות.

דובר חברת החשמל הארצית "אסקום", קווין מורגאן, מסר כי תוגברו אמצעי הביטחון סביב למתקני החשמל. הוא טען, כי אין אפשרות לחבל ברשת החשמל הארצית, אך ייתכנו שיבושים מקומיים.

בסוף השבוע עמדו בתור יותר מ-1,000 תושבים בשכונת ראנדבורג ביוהנסבורג כדי למלא את מיכלי הגז שלהם. מנהל חברת הגז סיפר, כי מכירות תנורי גז ומנורות גז עלו לפחות ב-30 אחוז.

סגן נשיא רוסיה לשעבר, אלכסנדר רוצקוי, מניח זר מול בניין הפרלמנט הישן במוסקווה, במקום זיכרון לקורבנות המרד נגד ילצין באוקטובר 93. רוצקוי עמד בראש המרד (צילום: א.פ.)

שר ההגנה האמריקאי: בידי צפון קוריאה שתי פצצות גרעיניות

ובכוונתה להגיע ליכולת ייצור של תריסר פצצות בשנה; וושינגטון חוששת שפיונגיאנג תמכור נשק גרעיני למדינות במזרח התיכון

וושינגטון (רויטר). – ארה"ב סבורה שצפון קוריאה כבר ייצרה שתי פצצות גרעיניות ושהיא מתכוונת להגיע ליכולת ייצור של תריסר פצצות בשנה, כך אמר אתמול שר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי.

בתוכנית "פגוש את העיתונות" של רשת הטלוויזיה אן.בי.סי. אמר פרי, כי ארה"ב יכולה להשמיד את המתקנים בהם מיוצר הנשק הגרעיני בצפון קוריאה, אולם שלל פעולה מסוג זה, בטענו שהיא עלולה להוביל למלחמה. שר ההגנה האמריקאי הוסיף, כי וושינגטון אינה מצפה לפתרון המחלוקת עם פיונגיאנג בתוך שבוע או שבועיים וכי היא מוכנה לגלות סבלנות.

אבל פרי הוסיף, כי "אם המבוי הסתום יימשך שישה חודשים, לא נוכל להמשיך בנקיטת אמצעים דיפלומטיים". פרי אמר עוד, כי וושינגטון גם חוששת שצפון קוריאה תמכור נשק גרעיני למדינות במזרח התיכון. פיונגיאנג מוכרת כבר למזרח התיכון טילים והיא מפתחת עתה טילים ארוכי טווח, שיוכלו לפגוע ביפאן.

רשת אן.בי.סי. דיווחה אתמול, כי צפון קוריאה מתכננת לבנות בתוך שנתיים פצצות גרעיניות העוקות פי 25 מהפצצות הקטנות שיש לה עתה. פרי לא הגיב על דיווח זה, אבל אמר: "השאלה עתה אינה אם יש להם פצצה אחת, פצצה וחצי או שתי פצצות, אלה האם הם יפסיקו את תוכניתם הגרעינית. המטרה הראשונית שלנו היא להקפיא את התוכנית במצב בו היא נמצאת היום. לאחר מכן נוכל לעסוק בהחזרת המצב לקדמותו".

העיתון "וושינגטון פוסט" דיווח שלשום, כי צפון קוריאה עוסקת עתה בהכפלת כושר ייצור הפלוטוניום שלה וכי היא בונה מתקנים נוספים. לדברי העיתון, וושינגטון מודאגת במיוחד מהתקרבות בניית מתקנים להפרדת פלוטוניום [illegible] ביונגביון.

[illegible] הבינלאומית לאנרגיה אטומית, ארה"ב ודרום קוריאה, האשמה פיונגיאנג במועצת הביטחון בהפרעה לביקורת הבינלאומית במתקניה שנערכה בחודש שעבר. ה"וושינגטון פוסט" טען, כי מפקחי הסוכנות הבינלאומית טוענים, כי ביונגביון נבנה עתה מפעל שני להפרדת פלוטוניום.

20 הרוגים ב"טיהור האתני" הסרבי בצפון בוסניה; קרדז'יץ' מבטיח לעצור האשמים

סרייבו (רויטר). – הסרבים בבוסניה המשיכו להפגיז אתמול את המובלעת המוסלמית גורז'דה, אבל מפקד כוח האו"ם ברפובליקה הטיל ספק ביכולתם לכבוש את העיר.

בצפון בוסניה אמרו פקידים של האו"ם, כי מניין הקורבנות ב"טיהור האתני" האחרון של הסרבים מגיע ל-20. ואילו מנהיג הסרבים בבוסניה, רדובאן קרדז'יץ' הורה למשטרה שלו לעצור את האחראים לפעולות נגד המוסלמים והקרואטים. דוברת של הצלב האדום אמרה, כי הסרבים גם העניקו ערבויות למעבר חופשי של שיירה שתפנה מוסלמים וקרואטים מהעיר פריידור.

הן הסרבים והן המוסלמים דיווחו על קרבות מסביב לגורז'דה, עליה נפתחה מתקפה סרבית לפני שישה ימים. 65 אלף תושבים לכודים במובלעת הנצורה. משקיפי או"ם אמרו, כי בהפגזות הסרביות על העיר – עליה הכריז האו"ם באופן רשמי כ"איזור מוגן" – נהרגו לפחות עשרה בני אדם ונפצעו 120.

דובר כוח האו"ם, אריק צ'אפרון, אמר כי בעוד הארטילריה הסרבית מפגיזה את גורז'דה, קרבות קרקע מתנהלים מסביב לעיר. הוא הוסיף, כי אין כל עדות שהסרבים הצליחו לכבוש שטח משמעותי במהלך המתקפה האחרונה.

מפקד כוח האו"ם בבוסניה, הגנרל הבריטי מייקל רוז, אמר כי נראה שהסרבים אינם מסוגלים לכבוש את העיר. "מובן שמה שמתרחש בגורז'דה מדאיג אותנו, אבל אינני סבור שיש להגזים בחשיבות האסטרטגית של האירועים", אמר.

ראש ממשלת בוסניה, המוסלמי האריס סילאג'יץ', אמר כי הוא מופתע מדבריו של רוז. "אנו סבורים שמדובר בניסיון חמור מאוד לכבוש את השטחים שנותרו בידי המוסלמים, במיוחד במזרח בוסניה", אמר.

עיתוני בריטניה:

ימיו של מייג'ור בשלטון – ספורים

לונדון (עיר). – ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, ספג ביקורת חריפה בעיתוני אתמול, שטענו כי הבוחרים תובעים את התפטרותו וכי ימיו בצמרת השלטון ספורים.

ה"סנדיי טיימס" כתב במאמר מערכת, כי מייג'ור גילה חוסר יכולת בתכנון אסטרטגיה אמינה לשיקום מעמדו המדיני וכי לראש הממשלה יש כישרון להפוך מצב גרוע למצב גרוע עוד יותר.

העיתון טען, כי מצבו של מייג'ור "סופני" וכי מאבק הירושה במפלגה השמרנית החל כבר לפני התמודדות פורמלית, שתחל מאוחר יותר השנה.

ה"אובזרבר" לעג למנהיגותו החלשה וההססנית של מייג'ור וציין, כי רואים אותו כעת "כאיש שיפסיד בבחירות הכלליות הבאות".

ל"סנדיי טלגרף" היו בשורות מרות עוד יותר למייג'ור, שהגן נמרצות על מדיניותו לאחר שבוע של ביקורת מבית וקריאות גלויות להתפטרותו. העיתון פרסם סקר המלמד, כי 65 אחוז מהבוחרים רוצים בהתפטרותו. גם 31 אחוז מהבוחרים השמרנים תומכים בפרישת ראש הממשלה.

בינתיים, מייג'ור אינו מתכוון להתפטר בעתיד הקרוב. השמרנים בפרלמנט נוהגים לבחור את מנהיגם מדי שנה, בדרך כלל [illegible] [illegible].

מועמדים אפשריים של מייג'ור הם שר המסחר, מייקל הזלטיין, ושר האוצר, קנת קלארק. שניהם כבר הודיעו שהם מעוניינים לרשת בעתיד את מייג'ור.

מובארק אישר 9 גזרי דין מוות נגד טרוריסטים מוסלמים

קאהיר (עיא.אפ.פ.). – נשיא מצרים, חוסני מובארק, אישר את עונשי המוות שנגזרו ב-17 במארס על תשעה קנאים מוסלמים, שהיו מעורבים בנסיון לרצוח את ראש הממשלה, עאטף סידקי, כך מסר אתמול מקור משפטי בקאהיר.

ביצוע גזרי דין המוות זה בדרך כלל תוך 48 שעות מרגע דחיית בקשת החנינה ואישור עונשי המוות. תשעת הנידונים, שארבעה מהם לא נתפסו, הם חברי קבוצה הנחשבת כזרוע הצבאית של ארגון המחתרת הקיצוני "אל-ג'יהאד".

ב-25 בנובמבר אשתקד התפוצצה פצצה שכוונה לפגוע בשיירת המכוניות של סידקי, אך היא החטיאה בשניות ספורות את מטרתה. הפיצוץ גרם למותה של תלמידה בת 14 ולפציעתם של 21 עוברי אורח.

המחתרת האירית רומזת ש"סימן חיובי" מבריטניה יביא להפסקת אש קבועה

מעוניינת בחידוש המגעים החשאיים עם לונדון

דבלין (רויטר). – הזרוע הפוליטית של המחתרת האירית, השין פיין, אמרה אתמול כי הפסקת האש בת שלושת הימים בצפון אירלנד תסלול את הדרך לשלום כולל אם בריטניה תגיב בחיוב.

מנהיגי השין פיין רמזו שהמחתרת האירית עשויה להאריך את הפסקת האש לתקופה בלתי מוגבלת, אם בריטניה תראה סימן של רצון טוב, לפני תום הפסקת האש ביום שישי. "החשיבות של השעייה זו, היא בפוטנציאל הטמון בה. החלטה זו היא בעלת חשיבות הרבה ביותר", אמר סגן מנהיג השין פיין, מרטין מקגינס, בדבלין בטקס לציון המרד האירי נגד בריטניה ב-1916.

ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, הגדיר את הפסקת האש, כצעד ציני שלא יעניק למחתרת האירית רווחים פוליטיים כלשהם. השין פיין מקווה שמייג'ור – שהודה בשנה שעברה על ניהול מגעים חשאיים עם המחתרת האירית בעת שפסל צעד מסוג זה בפומבי – ינהל בכל זאת מגעים דסקרטיים על מנת לכונן הפסקת אש קבועה.

בעצרת בבלפסט, אמר מנהיג השין פיין, ג'רי אדאמס, כי תגובתו הפומבית של מייג'ור אינה בעלת חשיבות רבה. "איננו דורשים ממייג'ור הצהרות פומביות. אנו נהיה גמישים. אבל לא נסכים – לאחר 25 שנות מאבק מר – לפחות מזכויות שוות לתומכינו. איננו מבקשים פחות ולא יותר", אמר.

השין פיין דורשת שלונדון תכיר בלגיטימיות של התנועה ותשתף אותה ללא תנאים במו"מ לשלום, המתנהל במסגרת היוזמה הבריטית-אירית מדצמבר. יוזמה זו מציעה לשין פיין להצטרף לשיחות השלום, אך רק לאחר הפסקת המאבק המזוין בשלטון הבריטי.

לא ניתן להעריך האם בריטניה תסכים לשיחות עם השין פיין – במסגרת דיון על "הבהרות" של סעיפים בתוכנית השלום – בעת הפסקת אש זמנית בלבד. מייג'ור יודע שצעד זה יעורר את זעמם של מנהיגים פרוטסטנטים בצפון אירלנד, המתנגדים בנחרצות לאיחוד אירלנד ולשיחות עם השין פיין. אולם הוא יודע גם, שחשיפת השיחות החשאיות עם שין פיין בשנה שעברה רק שיפרה את מעמדו הפוליטי.

נשיא בולגריה תוקף הממשלה על שאינה מבצעת רפורמות כלכליות

סופיה (עיר). – נשיא בולגריה, זליו זלב, הסיר אתמול את תמיכתו מממשלתו של ליובן ברוב, והאשים אותה שהיא מאיימת על היציבות וסובלת מחוסר כוח רצון לנקוט ברפורמות כלכליות.

"15 חודשים לאחר שהגיעה לשלטון, הממשלה עדיין לא החלה לנקוט בצעדי הפרטה ולא קיימה את עיקרי התוכנית, שעל־פיה היא מונתה על־ידי הפרלמנט", אמר. זלב אמר את דבריו בעת שברוב נעדר מתפקידו עקב ניתוח לב. הנשיא הדגיש שאינו מתקיף אישית את ראש הממשלה, שהיה בעבר יועצו הכלכלי.

מותו של ברוב עורר סימני שאלה רבים ביחס לעתידו הפוליטי של הפרופסור לכלכלה לשעבר בן ה-68.

התקפתו של זלב על הממשלה, דומה להתקפה שנערכה ב-92' על ממשלתו של זלב עצמו, שהיתה הממשלה הלא־קומוניסטית הראשונה של בולגריה מאז מלחמת העולם השנייה. ממשלה זו נפלה זמן קצר לאחר מכן בהצבעת אי־אמון.

הרווחים הצפויים מההפרטה בצרפת – 14 מיליארד דולר

פאריס (עיא.אפ.פ.). – ממשלת צרפת, למרות שדחתה את ההפרטה יצרנית המכוניות רנו, מצפה להרוויח השנה כ-14 מיליארד דולר באמצעות הפרטות של חברות ממשלתיות, דבר שיסייע לה לחזק את מצבן הפיננסי של מספר חברות ציבוריות כושלות.

ההכנסה הצפויה מההפרטות ב-94' עולה בהרבה על היעד שקבעה ממשלת צרפת לשנה הנוכחית. ממשלתו של אדואר בלאדור ציפתה השנה להכנסות מהפרטות בסך 9.6 מיליארד דולר בלבד. אבל הוצאתה לשוק של קבוצת הנפט "אלף אקיטיין" בפברואר, הכניסה לבדה 5.7 מיליארד דולר.

ההפרטה הקרובה של איחוד חברות הביטוח של פריס (UAP) תכניס, קרוב לוודאי, לקופת המדינה כ-4.4 מיליארד דולר, ולכך יש להוסיף 4.1 מיליארד דולר תמורת קונצרן הביטוח AGF, שהפרטתו תתבצע כנראה במחצית השנייה של השנה.

הממשלה מתכננת להקציב 8.7 מיליארד דולר מהכנסות אלה להוצאות שוטפות, לצעדים להמרצת הפעילות הכלכלית וליצירת מקומות התעסוקה. היתרה תשמש אולי להגדלת ההון של חברות ציבוריות שמצבן קשה.

תרום דם והצל חיי אדם

לחברנו טוביה פיליפ
מבטחים מחוז תל־אביב
משתתפים בצערך העמוק במות
אביך ז"ל
ומביעים תנחומים לבני המשפחה
מבטחים
ההנהלה והעובדים

חברת החשמל לישראל בע"מ
חי"ג השמל – שירות טלפוני
להודעות על תקלות
24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666
תל־אביב	03-5633777
חיפה	04-647777
אילת	07-372191
אשדוד	08-511688
אשקלון	07-770088
אריאל	03-9366345
	03-9366346
	03-9366347
באר־שבע	057-462666
בית שמש	02-911669
טבריה	06-792275
חדרה	06-225133
כרמיאל	04-881731
נהריה	04-933555
נתניה	09-602988
עפולה	06-425333
פתח־תקוה	03-9394488
צפת	06-970211
ראשון־לציון	03-9632488
רחובות	08-371388
רמלה	08-221313
רעננה	09-906188

קבלת מודעות אבל
177-022-88 55

לחברנו עמי חזן
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף חדרה

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו חיים בנק
במות אמו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

השתתפותנו הכנה באבלה הכבד של חברתנו מירה ורבין
במות אמה ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
יהודה בן־שלום ז"ל
ומשתתפים באבלם הכבד של הבן שלום והמשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
התובייה הפנסיונרים בחברת החשמל

קבלת מודעות אבל דבר
לוח ומסחריות
24 שעות ביממה
בחיוג חינם
177-022-9977
מכבדים כרטיסי אשראי

רשות שדות התעופה בישראל
יו"ר מועצת הרשות
מנכ"ל הרשות
חברי המועצה, ההנהלה וציבור העובדים
אבלים על מותו של
אהרן רמז
היו"ר הראשון של הרשות וממקימיה
ומשתתפים בצער המשפחה

מודעות
בהטבות הגדולות ביותר!!
177-022-29 29

יחד עם בני המשפחה
אנו אבלים על מותו של
יצחק וונטש ז"ל
שהיה מנכ"ל אמקור בע"מ
במשך שנים רבות.
אמקור בע"מ
ההנהלה והעובדים

למשפחות עמיר ועמר
משתתפים באבלכם על מות
יקירכם וחברנו לעבודה
חיים עמיר ז"ל
סניף "דבר" נתניה
צבי ומאיר ברק

לניזרי דוד
משתתפים באבלך במות
אמך ז"ל
לשכת המס – מרחב הדרום
ההנהלה והעובדים

רשות הנמלים והרכבות
רשות הנמלים והרכבות
אבלה על מותו של
האלוף (מיל') אהרון רמז ז"ל
מנכ"ל רשות הנמלים בשנים 1977-1969
ומשתתפים בצער המשפחה.
מועצת רשות הנמלים והרכבות
ההנהלה והעובדים

מודעות בטלפון
השרות שלנו ללא תוספת מחיר
פרסום של 03-5600780, 5605731, 5605591
רם ובערב 03-5032969, 5010597, 5043568
ביצוע עבודות סדר וגרפיקה ממוחשבת

מודעות עד חצות
אבל, לוח ומסחריות בחיוג חינם
177-022-3000
מוקד ארצי

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה 03-5661111
בחיוג חינם 177-022-1516

הערב בדרבי הגדול בגמר גביע המדינה הם ייפגשו פנים־אל־פנים ביד־אליהו. מימין: מאמן מכבי ת"א, מולי קצורין; מאמן הפועל ת"א, צביקה שרף; הזר המצטיין של מכבי, הגדול אלכסיס; קפטן מכבי, דורון ג'מצ'י; הגבוה של הפועל, עופר פליישר. השאלה האם יוסיפו עליהם הערב אירועי אותו משחק שערורייתי במסגרת הליגה

דרבי גדול על הפרס הגדול

מאת משה כהן

היכל הספורט ביד־אליהו יארח הערב (20:30) את הדרבי הגדול במעמד יוקרתי ומחייב: גמר גביע המדינה, שיועבר בשידור ישיר בשני ערוצי הטלוויזיה, כשבמשחק המוקדם יהיה גמר הנשים בין אליצור רמלה לאליצור חולון ● ושוב עימות חזיתי בין הצהובים של מכבי ת"א לאדומים של הפועל ת"א, בצל משחק הליגה הסוער והשערורייתי ● ישפטו סוד וורניק (ששפט באותו משחק ליגה ידוע) וראובן וירובניק, בתקווה למאבק מותח ומעניין, שיוכרע על הפארקט בצורה ספורטיבית והוגנת

הגמר שכולם ציפו לו יערך הערב בהיכל הספורט ביד־אליהו, כאשר שתי הידיבות התל־אביביות המושבעות, מכבי והפועל, יתמודדו על גביע המדינה בכדורסל.

אומנם על הנייר מכבי ת"א טובה יותר, אבל ניסיון העבר מלמד שלמשחקי "דרבי" יש חוקים נפרדים, מה עוד שמדובר בגמר גביע המדינה, כך שהכל יכול לקרות הערב בהיכל.

מכבי ת"א תמשיך להתבסס על יכולתה הטובה מהתקופה האחרונה. נראה לי שמאז הרוחה הנדרשת מהמשך משחקי גביע קוראץ' היו שיפור מהותי ביכולתם של דורון ג'מצ'י, ונבל אלכסיס ותיכמן. למעשה, מכבי בנויה כיום על תגבורת

כדור ומשחק חכם בהתקפה. כאשר כל מערכי הקבוצה מתפקדים, כל יריבה בארץ נקלעת לבעיה קשה.

אולם, גם כיום יש לחניכיו של מולי קצורין "נגר מידי "דקות מתות". שלמולם, לא עלו להם ביוקר מול הקבוצות המשובחות החלשות, למרות שבאירופה

הם שילמו עבור אותן דקות חולשות ביוקר רב.

הפועל ת"א תנסה להאט את קצב המשחק ולהוציא את המכבים משיווי משקלם. אנשי קימפו הקבוצה אימנו מכסם בהיכל הספורט ביד אליהו ,השחקנים דיברו באופטימיות זהירה, למרות שהם מודים שמכבי ת"א טובה יותר.

לדעתי, נקודת המפתח במשחק תהיה בידיהם של שני הגבוהים של הפועל, תומר שטיינהאור ועופר פליישר. אם הם יצליחו לשלוט מתחת לסלים ולמנוע ממכבי לצאת להתקפות מסוכנות, יכול להתפתח משחק שקול. צריך גם לזכור שיכולת טובה של שחקני הפנים תגביר את בטחונם של שחקני החוץ, שיורקו לסל ללא חשש.

הרבה מאוד יהיה תלוי בזוקת הפתיחה, אבל גם בשופטים. ב"דרבי" הקודם היינו עדים לשערוריית שיפוט בביכובו של סוד וורניק, שמיהר להוציא את שמעון אמסלם מהמשחק בעבירות טכניות. קשה לי להאמין ששופט ברמתו של וורניק

יחזור על תצוגה כל־כך חלשה תוך זמן כל־כך קצר, אבל אין לי ספק שהרבה מאוד יהיה תלוי בשיפוט.

רמלה מחפשת גביע ראשון

במשחק המוקדם תנסה אליצור רמלה לעשות היסטוריה ולהביא את גביע המדינה לנשים לרמלה.

אולם, המשימה לא תהיה קלה מול קבוצה טובה ומנוסה כמו אליצור חולון. אומנם על הנייר יש לרמלה מספיק כלים כדי להפתיע, אבל במשחקים מהסוג הזה לניסיון יש תפקיד משמעותי ביותר.

נראה לי שמצפה לנו משחק שקול ומעניין שיוכרע רק בשלבי הסיום.

השדים הכחולים מול חביביו של קלינטון

גמר המכללות

ה"שדים הכחולים" של דיוק וחביביו של הנשיא ביל קלינטון מארקנסו, יפגשו בגמר אליפות המכללות מחר לפנות בוקר בשרלוט. בשנת נפגשו שתי הקבוצות בחצי הגמר ודיוק ניצחה את ארקנסו 83:97, לפני שנכבעה בגמר ללאס־וגאס.

אור ליום אתמול, בחצי הגמר, מחקו כדורסלני דיוק פיגור בן 13 נקודות והפכו אותו לנצחון 65:70 על פלורידה, בעוד שארקנסו ניצלה ריצה של 0:12 במחצית השניה, כדי לגבור על ה"חתולים" מאריזונה 82:91.

גרנט היל ה"סניור" של דיוק קלע בסך הכל 25 נקודות, ביניהן 12 נקודות, כולל שני סלי שלוש במהלך ריצה של 15:29 במחצית השניה, לאחר שפלורידה כבר הוליכה 32:45. שלוש דקות הסיום היוו את החלק המרתק של המשחק ובהן עברה ההולכה שלוש פעמים מצד לצד. שתי התקפות מתפרצות של דיוק ב־40 שניות

הסיום הרצו את גורל המשחק. דימיטרי קלארק הוליך את פלורידה עם 16 נקודות ודקלארק הוסיף 14.

במשחק הראשון, לעיניו של הנשיא ביל קלינטון, רעייתו, הילארי ובתו בת ה־14, צ'לסי, שחבשו כובעים של הקבוצה ולא הפסיקו לעודד את נציגי מדינתם בקול רם, תוך מחיאות כפיים, ניצלו כדורסלני ארקנסו יום נהדר של קורליס וילימאסון שקלע 29 נקודות, קטף 13 ריבאונדים, ביצע חסימה וחטף שני כדורים, כדי להעפיל לגמר על חשבון אריזונה.

לאחר מחצית ראשונה מאוזנת, שהסתיימה בשוויון 41:41 פתחה ארקנסו פער של 12 נקודות שנשמר עד לסיום. גם יום קליעות מוצלח של דאמון ריבס שסיים עם 20 נקודות לא הועיל לאריזונה. סקוטי טורמן הוסיף 14 למנצחים ודאריל רובינסון וקלינט מקדניאל הוסיפו 12 כ"א.

ריי אוונס ודיימון סטאודאמייר קלעו 16 כ"א לאריזונה, שהיתה גרועה משלוש נקודות וקלעה רק 6 מ־32 נסיונות.

עטר לא ישחק!

לקראת מכבי חיפה — מכבי ת"א

מאת דרור כהן

שחקן הקישור המצטיין של מכבי חיפה, ראובן עטר, יאלץ להחמיץ מחר את משחק שמינית גמר גביע המדינה מול מכבי ת"א.

מתברר, שראובן עטר סובל מנתיחה באחד משרירי הרגל. הוא לא יוכל לשחק מחר וכנראה שגם בשלושת השבועות הקרובים.

אם לוקחים בחשבון גם את פציעתו הקשה של רומן פץ, הרי שלמכבי חיפה יהיה מחר הרבה יותר קשה, לעומת משחקיה הקודמים מול יריבתה המושבעת.

מנגד, מאמנה של מכבי ת"א, אברהם גרנט מנסה להרגיע את הרוחות לקראת המשחק. בעקבות האירועים המסעירים של השבועיים האחרונים ביקש גרנט מחניכיו להתרכז במשחק בלבד.

מכבי ת"א עומדת לצאת היום למלון, כדי להשלים את הכנותיה לקראת המשחק. בינתיים, מתארגנים אוהדים רבים של הקבוצה, שמתכוננים לצאת בהסעות מאורגנות לקרית אליעזר.

נודע שעד אתמול כבר נמכרו יותר מ־4,000 כרטיסים. אגב, גם לאחר הסולחה

בין רומן פץ למאיר מליקה, המשיך האנטגון לספוג איומים. נודע שאלמוני טילפן אליו והחל להשמיע קללות ואיומים ורק לאחר שמליקה הזהיר אותו שהשיחה מוקלטת ע"י המשטרה, הוא ניתק את השיחה.

הכח ר"ג לא תשתף זר שני

בעקבות הרשעתו של שחקן הכח מכבי ר"ג, ויקטור מגליניץ, בפרשיית השוחד של העונה שעברה במשחקי הליגה הארצית, הודיע אתמול מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל, יעקב אראל לאגודת הכח ר"ג שחל עליה איסור לשתף את מחליפו של מגליניץ, שיהאמאטוב.

על־פי ההיתר המיוחד שנתנה ההתאחדות לכדורגל להכח ר"ג, היא היתה רשאית להביא מחליף למגליניץ, כל עוד הוא לא הורשע, אבל ברגע שהוא הורשע על־פי הודעתו, נאסר עליה לשתף את המחליף.

מי יעצור את הניקס?

כדורסל מעולם אחר

הניקס ממשיכים לדהור. אור ליום אתמול הם רשמו את נצחונם ה־15 ברציפות – 87:115, על מיאמי היט והם מתקרבים לשיאם העומד על 18 נצחונות רצופים, שיא שהושג בעונת 69־70. יוברט דייויס, הגבנם היטב לבעליו של ג'ון סטארק, קלע 21 נקודות ופטריק יואינג הוסיף עוד 15 נקודות לצד 11 כדורים חוזרים ושש חסימות. הרולד מינור קלע 15 נקודות למפסידים.

בוושינגטון קלע דון מקלין 29 נקודות, כדי להוביל את הבולטס לנצחון 96:104 על מילווקי באקס, בקרב בין שתי הקבוצות בעלות המאזן הגרוע באיזור המזרחי. הבאקס הפסידו ב־12 מתוך 14 משחקיהם האחרונים.

ביוטה: נצחון שני בלבד בתשעת משחקיה האחרונים של יוטה ג'ז – 91:101 על דנבר נאגטס. קרל מלון עם 31 נקודות ו־12 ריבאונדים היה, כמו תמיד, גיבור הנצחון. מחמוד עבדול ראוף היה הקלע הבולט אצל הנאגטס – 19 נקודות.

בדאלאס: הפסד 17 ברציפות למאבריקס המקומיים. שיתוף פעולה פורה בין מרק פרייס 24 וג'ון ויליאמס 23 ו־18 ריבאונדים הוליך לנצחון 88:95. דאג סמית קלע 23 למארחים וג'ים ג'קסון הוסיף 22.

באינדיאנה: הפייסרס נהנו מיום קליעות מצוין של רג'י מילר – 38 נקודות (שיא עונתי), כדי לנצח את אורלנדו מג'יק 113:128. שאקיל אוניל היה בכושר מעולה וקלע 36 נקודות, אך הוא לא הצליח למנוע את ההפסד.

בסן־אנטוניו: נצחון שישי ברציפות לספרס, שנהנו מ־24 נקודות של ה"אדמירל" דייוויד רובינסון – 111:117 על שרלוט הורנטס. 7.52 דקות בתוך הרבע השלישי היתה התוצאה 62:62. כאן באה ריצה של הספרס, שהעלו ל־64:79, תוך פחות מחמש דקות.

בסקרמנטו קלע ויימן טיסדייל 15 מ־24 נקודותיו ברבע הראשון וסחף את הקינגס. המקומיים לנצחון 87:102 על מינסוטה.

בסיאטל: 32 נקודות של שון קמפ הובילו את הסוניקס לנצחונם התשיעי ברציפות והפעם 109:119 על גולדן סטייט ואריורס. סם פרקינס 19 וקנדל גיל 18 הוסיפו למנצחים שהעלו את מאזנם ל־17:54.

ספרד הביסה את ישראל

נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל נוצחה במשחקה השני בטורניר הבין לאומי בגרמניה, ע"י נבחרתה החזקה של ספרד 84:62, וזאת, לאחר שחמישה משחקני הנבחרת הישראלית יצאו בשל חמש פגיעות אישיות.

הישראלים נאלצו לשחק החל מהדקה ה־30 עם חמישה שחקני הספסל.

ערב קודם לכן ניצחו הישראלים את תורכיה, באותה תוצאה, בה הם הפסידו לספרד 84:62.

משחקה השלישי של ישראל יהיה הערב נגד ליטא, אלופת המועמדות לזכיה.

● שי פוני (35) זכה בסוף השבוע באליפות הסניורים בטניס, שנערכה במועדון מכבי צפון ת"א, בהשתתפות 350 חובבים בגילאי 35–70.

משה אוננה התפטר מאימון נס ציונה

בעקבות כשלונותיה האחרונים של הסקצינה מנס ציונה הודיע מאמנה, משה אוננה על התפטרותו.

אוננה החליט לקחת אל עצמו את האחריות לחוסר הצלחתה של הקבוצה להתברג בצמרת הגבוהה של הטבלה.

על כל הקופה

מאת שמואל יעקבסון

העובדות מצביעות על חוסר יציבות ביכולתה של הפועל תל־אביב, לעומת מדד יציב עם סימני עליה במכבי ת"א. לכן, הסיכויים על הנייר, נוטים לטובת מכבי, שיש לה יתרון במגוון השחקנים ובעומק הספסל.

אבל, הוכח כבר בעבר שלדרבי יש חוקים משלו. כי אחרי הכל, זה רק משחק אחד על כל הקופה. התעלות וצירוף יכולת טובה של כל שחקני המפתח של הפועל, לעומת חולשה מסויימת של כוכבי מכבי, יכולה להטות את כף המאזניים.

המאמנים ינסו לבצע מספר מהלכים טקטיים, במיוחד בהגנה. בהפועל יחפשו את הדרך לנטרל את הקלעים אלכסיס וג'מצ'י. במכבי יבנו יותר על הקבוצה, כי הפילוסופיה של מולי קצורין היא עבודת צוות, ואותה הוא מחדיר במכבי בהדרגה ולאחרונה בהצלחה.

הפועל תנסה לכפות על מכבי משחק איטי על ידי שליטה בקצב, ובכך למנוע ממכבי את השימוש בנשק החזק שלה – התקפות מתפרצות. במשחקים החשובים ידעה הפועל להתעלות, במיוחד בגלל משחק ההגנה המצויין של דייויד תודקיל, ליאור אורדיטי ונבאד מרקוביץ'.

השאלה תהיה, איך יצליחו הענקים של הפועל, תומר שטיינהאור ועופר פליישר, להתמודד מול הכח העצום של מכבי בדייבאונד עם ספנסר דאנקלי, ונדל אלכסיס, נדב הנפלד ולבן מרסר. לדעתי, הדייבאונד יהווה אחד הגורמים המרכזיים בקביעת השליטה במשחק.

להערכתי, הפועל תזדקק לאחוזי קליעה גבוהים של קלעיה, מינימום איבודי כדורים ויציבות לאורך כל המשחק. דבר שלא איפיין אותה במשחקים האחרונים. בדרבי האחרון בליגה היו אקורדים צורמים, כתוצאה מחוסר שליטה של השופטים במשחק. מעניין שסוד וורניק, אחד מצמד המשחק המפורסם ההוא, שהרחיק את קפטן הפועל שמעון אמסלם ושבר את שיא העבירות הטכניות לעונה זו, חוזר לשפוט היום. נקווה ביחד עם ראובן וירובניק, הם לא יהוו גורם בגמר. זה מעמד חגיגי ומחייב.

● גמר הנשים: חובבי האנדרדוג'ס למיניהם יחזיקו הערב, במשחק הגמר לנשים שיקדם לגברים, אצבעות לבנות אליצור רמלה. הרי בארון של אליצור ז'נס חולון כבר אין מקום לגביעים. היא מלא בכל התוארים האפשריים בארץ.

אבל אין ספק, שפה צפוי משחק שקול בין קבוצה שבעה ומנוסה מאוד, לבין קבוצה בעלת אתגר וחלום גדול – להביא גביע היסטורי לעיר רמלה.

לחובבי הכדורסל הנשי יהיה מעניין לחזות בשחקנית הזרה הטובה ביותר בישראל, הלנה ברגובה (זהב בברצלונה עם נבחרת חבר העמים), באורלי גרוסמן, ענת דרייגור ולימור מזרחי, כוכבות נבחרת ישראל, מול האמריקאית טניה גרגס והכוכב העולה של הכדורסל הישראלי, שרית אריבל.

סיכום הליגה הרגילה – שמואל יעקבסון

כל הסיכויים מצביעים: מכבי ת"א תמצא את הכתר האבוד

כדורסל

[illegible]

הפיינל־פור, הפליי־אוף – הינם מונחים שאימצנו מהכדורסל הבין־לאומי, ובשנים האחרונות נכנסו לשיגרת הכדורסל הישראלי.

כמו בעולם הספורטיווי הגאור, החודשים אפריל ומאי יהוו חודשי השיא של הכדורסל שלנו, כפי שקורה באירופה, במכללות וכמובן בליגת הכדורסל הטובה בעולם (אנ.בי.אי).

כאשר יתנהלו משחקי ההכרעה בעולם, גם אוהדי הכדורסל הישראלים יוכלו להנות מרגעי השיא והמתח בעת המאבקים בין קבוצות הצמרת על האליפות ועל הזכות להשתתף בגביעי אירופה השונים.

ארבע הקבוצות הטובות בארץ, כפי שהטבלה בסיום הליגה הרגילה מראה, יפתחו בשבוע הבא את המאבק הגדול על תואר האליפות. יש לציין שהדירוג הטוב יותר מאפשר לקבוצות במקומות 1 ו־2 בטבלה להתחיל את המשחקים בביתם ובמקרה שלא תהיה הכרעה, המשחק הקובע והמכריע יהיה בביתן. אין ספק שמדובר ביתרון משמעותי ולא במקרה להטו הקבוצות כדי להשיג בתום משחקי הליגה מקום טוב יותר בטבלה.

מכבי ת"א, המדורגת ראשונה, קיבלה את היריבה במקום הרביעי, הפועל הרצליה והפועל ת"א, המדורגת שניה, קיבלה את היריבה במקום השלישי, הפועל ירושלים. שתי המנצחות בסיכום המאבקים יעפילו לגמר הפיינל־פור, בסיומו תיקבע אליפות המדינה.

הפועל אילת, מכבי ראשון לציון, הפועל גליל־עליון ומכבי ר"ג, שהודגו במקומות 5־8 יאבקו על זכות ההשתתפות בגביע קוראץ'.

לאור עונה מאכזבת מבחינת תצוגת הכדורסל, לאור הרמה הכללית, שהיתה למטה מביגונית ולאור שמרבית הקבוצות גילו חוסר יציבות, אנחנו מקווים שבפליי־אוף תהיה התעלות והקבוצות יהיו בשיאן כרגעים הנכונים.

במהלך הליגה ראינו קבוצות תחתית שהיו מעורבות בהפתעות מול קבוצות הצמרת, אבל בסופו של דבר קבוצות הצמרת הצליחו לתקן הפסדים בלתי צפויים. אולם, כעת, קבוצת צמרת שתסכול מחולשה, תחמיץ את האפשרות להגיע להישגים משמעותיים.

מכבי ת"א שתארח בפתיחה את הפועל הרצליה, תחלוף, להערכתי, על המשוכה הזו ללא בעיות.

הקבוצה מהשרון לא תוכל להוות יריב שקול לחניכיו של מולי קצורין. התל־אביבים התאוששו מהמשבר שפקד אותם בשתי העונות הקודמות. אומנם הקבוצה איכזבה בגביע קוראץ', אבל בליגה היא הוכיחה שהיא עדיין הטובה ביותר.

את מכבי ת"א של שנת 94 בלטה בארבעה יתרונות בולטים לעומת יריבותיה: יציבות, משמעת, סדר וארגון במשחקיה ומסתבר שמה שלא הספיק לאירופה, עשוי להספיק לליגה הישראלית.

ספנסר דאנקלי, שנראה כנמשה מול היוונים, עדיין מסוגל לשלוט בריבאונד ובהגנה מול יריביו. ספנסר נהנה מהשיפור המשמעותי במשחק ההגנה של חבריו, שמגביר את בטחונו.

היתרון של המכבים, בעיקר מול הרצליה, נובע בעיקר בעומק הספסל,

שמאפשר למולי קצורין אפשרויות תמרון רבות עם שחקניו.

פציעתו של הרכז, גיא גודס־גודס, גרמה לפציעה לב מתוצאות בקרב אנשי הצוות המקצועי של הקבוצה, אבל יש לציין שבמכבי מעודדים מחזרתו לכושר, ככל שמתקרבים משחקי ההכרעה והוא השחקן שיוכל להנהיג את הקבוצה.

להרצליה אין מספיק תשובות מול כוכבי מכבי ת"א. תומפסון, הרסון ואמיר כץ פשוט אינם מספיקים ומאמנה, אפי בירנבוים, שהצליח להגיע עם חניכיו לפליי־אוף העליון, יסתפק ככל הנראה במקום הרביעי המכובד.

צריך לציין שהרצליה סובלת ממגבלות משמעותיות במשחק ההגנה, כאשר שניים מכוכביה הישראלים, אמישה וכץ, מגלים חולשה במשחק ההגנה והם לא יהיו מסוגלים לנטרל את ג'מצ'י וחבריו.

את נקודת האור בהרצליה מהווה ללא ספק הרסון, שהשתלב לקראת הסיום והחל להפיק מעצמו את המירב. רק חבל תומפסון אינו מגלה את יכולת הקליעה שלו מהעונה שעברה. אגב, עזיבתו של עופר פליישר גרמה לחור גדול מתחת לסלים.

קשה לי להאמין שהרצליה תצליח לגנוב אפילו משחק אחד ממכבי ת"א, למרות שמגרשה הביתי לא האיר בעבר את פניו למכבים.

בתום המאבקים בין שתי הקבוצות תמתין מכבי ת"א למנצחת בין הפועל ת"א והפועל ירושלים. מאז ומתמיד היו המאבקים בין שתי היריבות המושבעות שקולים ומרותקים ביותר ולא אחת הקרבות בין השחקנים חרגו מהרוח הספורטיבית לפסים בלתי חיוביים וכנראה שגם העונה מצפים לנו משחקים שקולים שיוכרעו על חודה של נקודה.

הפועל ת"א השגה עריכה את היעדים אליה היא שאפה: גמר גביע המדינה ומקום שני בטבלה. הקבוצה ידעה להתעלות במשחקיה החשובים והמכריעים. חניכיו של צביקה שרף אומנם איכזבו במספר משחקים, בעיקר מול הקבוצות החלשות, אבל הם ידעו להתעלות כאשר המשחק היה חשוב.

בהפועל ת"א ניכר שיפור משמעותי במשחק ההגנה, בעיקר ע"י שחקני החוץ, תודקיל, מרקוביץ' ואורדיטי. לעומתם, סבלה ההתקפה ממשחק שבלונה וחוסר דימיון, כאשר בולט חוסר הניצול של היכולת האישית של כוכביה. להתקפה גם חסרה תנועה ללא כדור והקבוצה השתמשה יותר מידי בזריקות מטווחים ארוכים. לא אחת נדמה היה שהקבוצה אינה יודעת כיצד לנצל את שני הענקים, עופר פליישר ותומר שטיינהאור.

למרקוביץ', בעל יכולת הפריצה הסוחפת, לא ניבנו מצבים כדי שהוא יוכל להגיע למצב של אחד מול אחד מול מגינו. לכן, הוא ניסה להפגין את כוחו במשחק אנוכי. אין לי ספק שהוא פוטנציאל שמסוגל לתרום להפועל ת"א הרבה יותר.

ליאור אורדיטי השתפר מאוד ובמשחקים החשובים הוא גילה אחריות ויכולת אישית מעודדת.

אבל צריך להדגיש שיכולתה של הפועל ת"א בשבועות האחרונים לא הספיק לה כדי לגבור על הירושלמים. וגם צריך לקחת בחשבון שהפיינל־פור הסיפור הוא שונה וירושלים מצויה בקו עליה.

להערכתי, להפועל ת"א יש מאבי"אס

טוב מול ירושלים ואם הקבוצה תתעלה לרמה שהיא מסוגלת לתת, היא תגבור על ירושלים, כאשר לביתיות תהיה השלכה על הסדרה כולה.

המפתח להצלחתה של הפועל ת"א תלוי בהצלחתה לצמצם את מאזן הנקודות של נוריס קולמן ומה תהיה תרומתו של עדי גורדון, שבמהלך העונה סבל מבעיות בריאות.

לסיכום: להערכתי, הפועל ת"א תגבור על הפועל הפועל ירושלים 1:2 בסיכום המשחקים.

לגבי הפועל ירושלים, יאמר שרווקא עם עזיבתו של שחקן הציר, רולנד פיליפס, חל שיפור במשחק הצוות של הקבוצה הרבה שחקנים החלו לפרוח כאשר הם החלו לקבל את ההזדמנות. צריך לציין במיוחד את התקדמותם של פיני לוי ופפי תורג'מן, שחקנים מתוצרת כחול־לבן.

המפתח להצלחה הירושלמית טמון ביכולתו הנפלאה של נוריס קולמן, שהיה טוב במרבית המרכיבים של המשחק ותרומתו להצלחת הקבוצה עצומה.

כדאי יהיה גם לשים לב לצעיר הנצחי, מיקי ברקוביץ, שגם בגיל 40 מסוגל להכריע משחקים.

יורם חרוש עשה עבודה טובה ויעילה בקבוצה, שידעה להתעלות, חרף המשברים הכלכליים של פתיחת העונה.

להערכתי, המשחקים בין שתי הקבוצות יהיו שקולים והקבוצה שתבצע פחות טעויות ותצליח לשמור על קצב משחק, תנצח. אולם, כבר ציינתי שבסופו של דבר יהיה לנו גמר תל־אביבי, למרות שירושלים קבוצה מאוד מסוכנת.

המשחקים בין שתי המאכזבות של העונה, מכבי ראשון לציון והפועל גליל־עליון יהיה מאוד שקולים וכל תוצאה אפשרית.

לאלופה יש בעיות קשות במשחק ההגנה, כאשר שני הזרים שלה, איינסלי וגיבסון אינם שומרים. אומנם גיבסון עובד חזק על הריבאונד, אבל בהגנה שני הענקים יוצרים חורים גדולים.

בראשון לציון המאוכזבת עדיין מאמינים שקיזן מאגי יצליח להתעלות באותם משחקים חשובים ויאפשר לקבוצתו לשחק בעונה הבאה בגביע קוראץ'.

מיותר לציין את הבעיות המקצועיות הקשות של הקבוצה מעיר היין. לדעתי, הקונספציה של בניית הקבוצה היתה טעות מתחילתה. אומנם סטיב בארט הוא כוכב גדול בקליעה, אבל הוא רכז משחק גרוע וחסר יכולת מנהיגות. לא הוא הכוכב שמנצח משחקים ברקות המכריעות.

הפועל אילת יותר טובה ממכבי ר"ג וסיכוייה גדולים יותר בזכות יתרון הביתיות.

אבל יאמר שמכבי ר"ג היא קבוצה מפתיעה עם הרבה שחקנים צעירים ובראשם, קטש, ושלף הישראלים הבריסקר, הזר הצעיר ביותר בליגה. גם הענק האסטוני, בבנקו, התאקלם היטב בקבוצה, שבביתה בחולם כסוגלת להפתיע.

האילתים היו קרובים למקומות 1־4, אבל הם לא השכילו להתעלות במשחקיהם החשובים ובסופו של דבר הם נאלצו לסיים במקום החמישי, בפעם השניה ברציפות.

טלוויזיה

חינוכית

08.00 בוקר טוב – פירוט שידורי הבוקר.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט – מושגים ומיומנויות – זוויות (ב).
08.35 טבע – בממלכת בעלי החיים – הדולפין.
08.45 ראשית הקריאה – בלי מילים – צירה, סגול 3, שקט (ב).
09.05 מדעי הטבע – גוף האדם – חיים חדשים (ב).
09.20 טבע וסביבה – ראשים ועושים – המבוהה (ב).
09.40 רחוב סומסום – לעולם חברים (ב).
10.10 עשר־עשר – לקט דפי טלטקסט בענייני אקטואליה.
10.15 אכפת לי – שת. מ"א.1.
11.10 גיאוגרפיה – מיומנויות יסוד – קו רוחב (תרגום לערבית).
11.15 מדעי הטבע – טבע ומדע, הרי התהוות (דובר ערבית).
11.35 גיאוגרפיה – פני כדור הארץ – ליקויי חמה ולבנה (תרגום לערבית).
11.45 אזרחות – כללי המשחק – השתקן (תרגום לערבית).
12.05 צרפתית.
12.30 הסטוריה כללית – ההסטוריה של המאה ה־20, רוזוולט וה"ניו דיל" (תרגום לערבית).
12.45 חברה – עניין של זמן – שלושת הקטים (ב).
13.10 אמנות – תמונות בתערוכה – מאצירים איטלקי (ב).
13.25 סיפורי התבגרות – אני מאוהבת על באמת.
14.00 פרפר נחמד – דבר אלי בפתקים (ב).
14.30 הקלברי פין – סדרה חדשה מרובבת בהנפשה המבוססת על הסיפור הקלאסי מאת מארק טווין (ב).
15.00 אחים מתוך בחירה – סדרה עלילתית המספרת על שני אחים, סקוט ובדס. סקוט, בן משמין, מרגיש לא אהוד ובורח מהבית להרים בקנדה. אחיו, שאוהב אותו מאד, יוצא לחפש אחריו.
17.00 ערב חדש.

בלליית

06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 מהדורת חדשות בערבית.
06.45 "פיף ותלתול".
07.00 "בוקר טוב ישראל" – תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "פינג פונג" – אולפן זה.
15.35 "עלילות טייניטון" (דיבוב עברית).
15.55 "פינג פונג" – אולפן זה.
16.00 חדשות.
16.05 "פינג פונג" – אולפן זה.
16.15 "מי סופר" – סדרה המפגישה ילדים עם סופרי ילדים וספרים.
16.30 "פינג פונג" – אולפן זה.
16.35 "הצימוקים המוליקים" – שם הפרק "כינוס משפחתי" (תרגום עברי־ערבי).
16.55 "פינג פונג" – אולפן זה.
17.00 ערב חדש (הטלוויזיה החינוכית).
17.30 "פינג פונג" – אולפן זה.
17.35 "חיות החירכים" – שעשועון שבו מצולמות חיות במצבי התנהגות מחירים.
18.00 "פינג פונג" – אולפן זה.
18.05 "גארפילד" – סדרה בהנפשה (תרגום עברי־ערבי).
18.10 "פינג פונג" – אולפן זה.
18.15 החדשות באנגלית.
18.30 "ספורט" – מגזין המקור מגוון אירועי ספורט מן הארץ ומן העולם.
19.00 חדשות.
19.30 "אב סיפסר" – ממציאים המצאות.
20.00 "מבט" – מהדורת חדשות + "שבשבת".
21.00 "פוליטיקה" – תכנית אירוח בשידור חי.
22.10 "השיבה לצפון" – דרמה קומית (תרגום עברי־ערבי).
23.00 "שעה להגות" – חדשות הלילה.
23.10 "מנירנברג עד נירנברג" – סרט תעודה בשני חלקים, של הבמאי פרדריק רוסיף, המשחזר את ההיסטוריה של הרייך השלישי מ־1935 – שנת החוקים הגזעניים של נירנברג ועד 1945, שנת משפטי הראווה של המנהיגים הנאצים בידי בעלות הברית. הסרט מבוסס בעיקרו על קטעי ארכיון (תרגום עברי־ערבי).

ערוץ 2

14.00 "הפסקת צהריים" – עם בתיה בוק ואורחיה.
14.30 "משימה סודית ביותר" – סדרת הרפתקאות ומסתורין.
15.00 "זמן דיסני" – "השכונה של גופי". "עולם מחורר" – סדרת הנפשה מרובבת לילדים.
16.00 "בוא לעוף עם דיסני" – סרט טלוויזיה משלמו של וולט דיסני (תרגום לעברית).
17.00 חדשות.
17.05 "דוגי האוזר – רופא" – סדרת דרמה קומית.
17.30 "דובל'ה" – משחק טלוויזיה מקורי בשידור חי, בשיתוף הצופים.
18.00 "הרינגזאורים" – סדרה קומית לכל המשפחה.
18.30 "בננה בום" – תכנית לילדים המוגשת בידי ילדים.
19.00 "קרוב רחוק" – סדרת דרמה בהמשכים.
19.30 "יותר מול משכל" – משחק טלוויזיה.
20.00 חדשות.
20.30 "מופע הטלוויזיה של כל המשה" – בידור.
21.00 "כל שני הגיסים רפי רשף".
22.00 "לילה גוב".
23.00 "איש הגנה" – סדרת מתח ודרמה (תרגום לעברית).
23.30 חדשות.
23.35 "איש הגנה" – המשך.

המזרח התיכון

13.00 תוכניות מהודיות: 14.00 מועדון ה־700 (דת); 14.55 סרט: "BAD MAN'S RIVER" עם ג'ינה לולובריג'ידה, לי ואן קליף, ג'יימס מייסון; 16.30 מיטי מאוס העכבר האדיר (סדרה מצויירת); 17.20 העכבר המסוכן (הדש); 17.45 סופר בוק (מצויירת); 18.10 סרט תעודה; 19.10 כוח הצלה 911 (סדרה); 20.00 חדשות העולם (ערבית); 20.30 סי.אן.אן. מרוזה – כותרות החדשות; 21.00 משפחת קוסבי – סדרה חדשה; 21.30 סדרה חדשה; 22.20 הבעלים – סדרה חדשה; 23.10 מועדון ה־700 (דת); 24.00 סרט חצות ש.ת.

מומלץ

שרה בק ממליצה לראות את הסרט "בָּרָקָה", המוגש באמצעות צילומים ובליווי מוסיקה, ללא כל מלל; בסופו יוצא הצופה אפוף תחושת רוך, עשיר ביופי

הבמאי–צלם רון פריק והמוסיקאי מייקל שטרן יוצרי הסרט "ברקה" (מילה עברית עתיקה שפירושה ברכה, נשימה, או מהות החיים) צילמו את סרטם בשש יבשות בעשרים וארבע ארצות, בהן טנזניה, סין, ברזיל, יפן, נפאל וגם ישראל.

רון פריק מצלם נופים עוצרי נשימה, אך בעיקר את בני האדם המאכלסים אותם, ומעניק מבעד לעדשת המצלמה משמעויות עמוקות למראות מוכרים.

בסרט אין שומעים ולו מילה אחת והצילום מעביר לצופה זיקות של הוויות שונות בעולמנו.

יוצרי הסרט משחקים בגורם הזמן. הבמאי מנצל את האפשרות הידועה לכל צלם מתחיל, ומדגים כיצד נראה רחוב הומה אדם וכלי רכב כשהוא מצולם במהירות הגבוהה בהרבה מהרגיל. המכוניות הופכות או לצעצועי משחק והאנשים מאבדים את זהותם, כמעט בעלמים תוך כדי מרוצה מתוך הרכבת התחתית, במעלה המדרגות הנעות, בין הרמזורים, כמו היו מונעים על ידי משב רוח בעלמה, המזיזה אותם מצידו האחד של הרחוב אל משנהו, וחוזר חלילה.

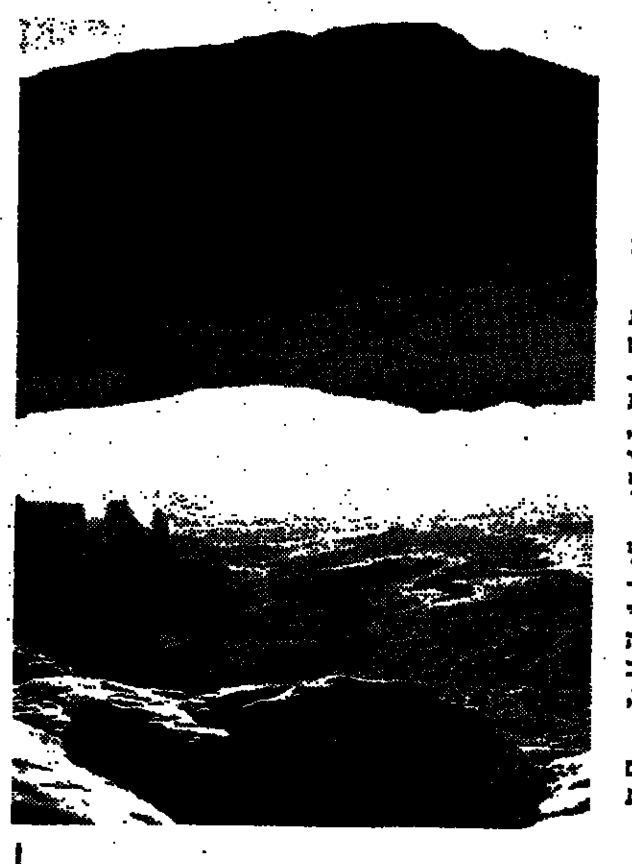

קטע מעניין שצולם בישראל הוא מראה אנשים במדי צה"ל וגם חרדיים, העומדים מול קיר אבנים – הכותל המערבי – ומתפללים. בתמונה אחרת משתהה הצלם על נוסע אלמוני העומד עם בנו, שניהם שרויים במצב של צפייה. המצלמה מתעכבת ארוכות על דיוקן האיש, מלווה את ידו המונחה שוב ושוב במטפחת את אגלי הזיעה מעל המצח, ואינה עוזבת אותו, עד שהצופה חש קירבה עמוקה אל האיש הזר.

לכו לראות את הסרט הזה, שעוזך עבורנו הכרות מעודנת עם העולם הסובב, מאלץ אותנו להתבונן לעומק, וגורם לנו להיות מודעים ליופי ולתחושת החמלה.

19:05 אוניברסיטה פתוחה. הוא להאמין לספרי צפייה?
20:00 דיסקברי. ממלכת האפילה. "ההר הולל של מולד".
21:00 בראבו. יאנושה. אופרה של יאנצ'ק עם הפילהרמונית של לונדון בניצוחו של אנדרו דייוויס.
23:00 בראבו. טולוז לוטרק.
24:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

ערוץ 3

08:00 שידור מקומי.
09:00 סבגונות. תכנית אירוח. ראיון עם מוטי סרעון על פעילותה הפוליטית, שיחה על זהות חיות המאמר שלהם ודיון על מתבגרים הנושאים נשק.
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 אבא המפקד. קומדיה. "בידור".
11:30 אנטבלה. טלנובלה (ש.ח)
12:15 המטבח של פסקואלי. תכנית בישול.
12:40 מתיחות ופיספוסים. בידור.
13:35 יציאת חרום – קרובים רחוקים מאוד, עכברים לשלטון, אחות הגאונים (ש.ח)
15:00 חדר מיון. דרמה. "המסגר".
15:50 רצח במשימת קלמוס. בילוש. ג'סיקה חושפת פרשה מחרה של סוחרי חרבות. עם ויליאם ויגרון, פמלה בלוחר, ג'והב צ'קירס.
16:40 המופע של ג'קי תומאס. קומדיה. "לכתוב כמו שצריך".
17:05 רדיו סינסנטי החדש. קומדיה. ארתור, מנהל התחנה, נתקל בקשיים בהפקת התחנה אל תוך שנות התשעים הסוערות. עם: גורדון ג'מפ, פרנק בונר, ריצ'רד סנדרס.
17:35 אחיות. דרמה. "הגיגים". אלכס מחליטה להתחיל בטיפולים הכימותרפיים בעקבות לחצם של בני משפחתה. עם: סוזי קורץ, פטרישיה קלמבר, אשלי ג'וד.
18:20 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
18:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 אנטבלה. טלנובלה. לוקרסיה מתעמתת עם ניקולס על רקע רצונו לסלק את אנטבלה מהבית; גסטון מציע לניקולס שיתוף פעולה; פאולה מבקרת במשרדו של קילה.
20:50 נוטס לנדינג. דרמה בהמשכים. מק מגלה מי רצה את האל והרי קפן לא משליכה עם מעשיו של בעלה; ג'ו משתחרר מהכלא ממוחר הכנות; יהורתם של גרג ואן מתפרקים.
21:45 נשואים פלוס. קומדיה. מרסי מגלה דרך מקורית לשלהב את קהל המאזינים שלה, אך מסתבר שאל וג'פרסון אינם מבסוטים מהרעיון.
22:10 משתגעים מאהבה. קומדיה. ליסה מוצאת את הגבר המושלם אך ג'יימי ופול מגלים פרט אפל בעברו.
22:35 המופע של לארי סנדרס. קומדיה. שותפו לשעבר של לארי להפעת סטנד אפ מגיע לביקור. כשלארי מסרב לו עבודה בתוכנית מתחילות הבעיות.
23:05 אי.אן.בי. דרמה. "שקרים קלסיים".
23:55 עיצובים. קומדיה. סוזאן, שרלין, מרי ג'ו וג'וליה יוצאות לנפש במועדון בריאות, אך המריבות ביניהן מביאות לסילוקן מהמקום. עם: דלתה ברק, סו אבריאן, אנני פוטס.
00:25 רינגו לאתמול. דרמה. סם מתגלגל לשנות השישים ברומתה של מכונת השנגייה, ועוזר לה להילחם במקרה של הטרדה מינית בעבודה.
01:10 האנטר. פעולה. "נערה אמריקנית טיפוסית".

כבלים

ערוץ הסרטים

10:30 אשת מיסות (1988, ארה"ב). מכבסת בכנור המאומצת של פתיק מוזיק, שאף נישאת לבנו. אך ביזוו הרגש שלהם נרצח בעלה הסרי, ובתוקף הנסיבות היא הופכת לאשה קשה, שעולכת בארגון ביד רמה תוך רצון לנקום את מות בעלה. עם מייקל ניירד. במאי: ג'ון ליוולין מוקסי.
12:05 גברים ונשים – 8 סיפורים (1990, ארה"ב) (ש.ח)
14:00 12 הנועזים – המשימה הבאה (1985, ארה"ב) (ש.ח)
15:35 הרומן שלי עם אמי (1977, ארה"ב) (ש.ח)
17:05 לפגוש את הנחש (1991, אנגליה) (ש.ח)
19:05 מותק, הילד השתגע (1990, ארה"ב). קומדיה פרועה על זוג הורים המאמצים ילד פרא, שהורס כל דבר שהוא נוגע בו, והבוד היחיד הוא רוצה מטורף. עם ג'ון ריטר, ג'ק וורדן ומייקל אוליבר. במאי: דניס דוגן.
21:00 תמונות קטלניות (1992, ארה"ב). מותחן. רוצח אבודי, חובב קולנוע, מוצא דרך לשלב בין התחביבים: הוא מצלם כל רצח שהוא מבצע ומקרין לעצמו את הרציחות שוב ושוב. מגור ביצבים מפקח משטרתי וחברו העיתונאית. עם: ניקולס קמפבל ודבקה ג'קינס. במאי: לארי שלזין.
22:40 אלף מבגעות זהב (1990, ארה"ב). נערה סינית נמכרת על ידי אביה לסוחר נשים בעת מגפה כלכלית קשה. היא מתגלגלת לאמריקה, לצ'יינטאון, שם היא נרכשת בידי בעל בית בושת, שהופך אותה לפילגשו. עם רוזלינד צ'או וקריס קופר. במאי: נגסי קלי.
24:25 משימת צדק (1992, ארה"ב) (ש.ת)
02:00 בריאן מכבב קלין (1979, אנגליה) (ש.ת)

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר.
08:30 להתלבש עם שש (ש.ח)
09:30 המוסך של כאילו. סיפורי סבא, סבו והאו (ש.ח)
10:00 גינת ההפתעות.
10:05 סנדוקאן (ש.ח)
10:30 הבובים (ש.ח)
11:00 הבובה המעופפת (ש.ח)
11:05 באטמן איש העטלף (ש.ח)
11:30 בחזרה לעתיד (ש.ח)
12:00 אור הגדול ג'ייק (ש.ח)
12:30 רחוב הצפרדעים (ש.ח)
13:00 הגורים הבינה ביניים (ש.ח)
13:30 המוסך של כאילו. זיג זג, ברוס.
14:00 גינת ההפתעות.
14:05 צבי הנינג'ה.
14:30 שירים קטנים.
15:00 הבובה המעופפת.
15:05 חתולי הרעם.
15:30 קשרי משפחה.
16:00 בית קטן בערבה.
17:00 ילדים מסביב לעולם.
17:30 המוסך של כאילו. סיפורי סבא, סבו והאו (ש.ח)
18:00 גינת ההפתעות.
18:05 סנדוקאן (ש.ח)
18:30 הבובים (ש.ח)

הצגה שניה

20:30 יומני כרמל.
20:35 לוסי אהבנו. קומדיה. לוסי מתכבת את ריקי להיות אבא טוב. היא לומד היסטוריה של אמריקה ומגלה נושא טוב להצלה במעוזו: האינדיאנים.
21:00 הדייס הולך יחף. קומדיה. כהן מקבל שליחות קדושה ומתעמת עם קלי. עם: ג'ון בלוחול ונד ליבקי.
21:30 ספינת השוטים. מלודרמה עתירת כוכבים, שמתרחשת על סיפון ספינה שמפליגה ב־1933 ממכסיקו לגרמניה. בין הנוסעים: ויוויאן לי (בסרטה האחרון), לי מרווין, סימון סיניורה ואוסקר ורנר. הצילום של ארנסט לאסלו זיכה אותו בפרס האוסקר. במאי: סטנלי קריימר.
00:00 קצר וקולנוע. איתן גרין משוחח עם הבמאי הפלסטינאי ראשיד משהראווי על סרטו "עוצר".
00:45 אלמנות (ש.ת)
01:40 חתולה על גג פח לוהט (1984, ארה"ב) (ש.ת)

יציאת חרום

19:00 קרובים רחוקים מאוד. קומדיה. "על אנשים ועל ילדים".
19:35 בלשים אינם מתים. אקשן עתידני. מכי מאן, בלש מסטרה חזק, זוכה לתגבור משמעותי ברמותה של סמלת איב אירטן והשוקה הקשוחה, המתגלה כרובוטית מתוחכמת. השניים לומדים לשתף פעולה במיגור הפשע בלוס אנג'לס, תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות בשילוב עם שיטותיו הישנות והטובות של מאן. משתתפים: יגור בטלה, דייויד אנדרוס, אטנה מוקסקה, ג'ון דיל.

תרבות, מדע וטבע

06.00 אוניברסיטה פתוחה. ניהול וכלכלה (פירוט ב־18:00).
11:00 בגוף בריא. מגזין לענייני בריאות (ש.ח)
11:30 דיסקברי. אחרי גבול (ש.ח)
12:00 דיסקברי. מעבר ל־2000 (ש.ח)
13:00 דיסקברי. צייד הבידה (ש.ח)
13:30 דיסקברי. כוחות מיוחדים. (ש.ח)
14:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16:00 בגוף בריא. מגזין לענייני בריאות (ש.ח)
16:30 דיסקברי. אחרי גבול (ש.ח)
17:00 דיסקברי. מעבר ל־2000 (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה. קשר הנבחרות. "שירות מלא".
18:30 אוניברסיטה פתוחה. תמריר פרסומי, חלק א'.
18:50 אוניברסיטה פתוחה. תמריר פרסומי, חלק ב'.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה – שעה ראשונה.
07.55 פרטים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 לקום עם מוסיקה – שעה שלישית.
09.00 "בוקר שני". מוסיקה עממית בהשתנות. מבחר בדיבתה: מיסה בולגרית: הקול הבולגרי: מקהלת נשים אתנגות. מבולגריה: הפוליפוניה מקורסיקה: שילוב של שירה פוליפונית האירופית, מקצבים מאפריקה, צבעים צבעים מסמרא־אירופה ונגני לאוו פול היצמר חופי. דימיטרי פוקרובסקי: מפגש בין המקהלה האתנית מהסקבה לבין המוסיקאים החובבים בקונסורט של פול וינטר.
10.00 "לרכוב עם בני" – אריה דניאלס וגרי בירטון בירכתפן משוחחים את ימיהם היפים של בני גודמן וליונל האמפטון, הקלטה חיה מפסטיבל הג'אז באוילה, 1993.
11.10 אפריקה, אמריקה – גרשווין: קונצ'רטו בפה מג'ור לפסנתר ולתזמורת; בארבר: קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת, אופ. 22; קופלנד: מנגנה לפסנתר.
12.35 כליקשת מבסה זווית – האוסר/שניידר/שולץ: "אסטובאר"; קורנגולד: ששיה בדה מג'ור לכליקשת, אופ. 10; יוסף דורפמן: "הכלייזמר המכושף"; ג'ון וויליאמס: פרקים מתוך המוסיקה לסרט "רשימת שינדלר".
13.57 בימת שיר.
14.05 שבע בתזמורת.
14.06 מוסיקה לשעת צהריים – מוצרט: הפתיחה "המשורר האיכר", קטעים מתוך האופרטה "בוקאצ'ו", הפתיחה לאופרטה "קולדיה קלה"; יוהן שטראוס הבן: "ולס הקיסר", להטר וליגקה שירים מפי ריכרד טאובר; יוזף שטראוס: ולס "שכרון הפשיבים"; יוזף ויוהן שטראוס: פולקה; יוהן שטראוס הבן: "ספורים מיערות וינה"; יוהן שטראוס האב: מרש "ראדצקי".
16.00 מחזורי יצירות – היצירות לפסנתר של יוהנס ברהמס. תכנית מסכמת ומוגשת ע"י אלכסנדר תמיר, הראציות על נושא של הנדל, המשך.
17.00 פסטיבל באך – שידור חי מבנייני האומה בירושלים. מנצח: גרהרד שמידט־גארן. סולנים: פטר שראייר – טנור; בריטיאן באומגרטל – טנור; פביטר איקנומר – בס; קולגים אמראוס / מקהלת הנערים טפליך; באך: אורטוריית חג המולד.
21.57 בימת שיר.
23.00 צלילים לסיומו של יום – קשת של צלילי אביב מיצירות פלסטרינה, לנצקי, ג'ון דניאל, היילקס, הנרי לאוס, הייין, מוצרט, שופרס, בוליוס, שומאן.

רשת א'

06.06 התעמלות בוקר.
06.16 אשמורת בוקר, משנה, גמרא.
07.30 שירים עבריים.
07.55 בימת שיר.
08.05 חוגה.
08.55 קראתי ספר.
09.05 פתוח – "חוקי עבודה".
09.55 מתבון יומי.
10.05 טלרדיו – סדרות מידע למאזינים.
11.05 אצבע על הדופק – בריאות ורפואה.
12.05 מגזין – מורה תיכון.
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
14.55 תשח מקס.
15.00 סינזן – לבו ולגדולים גם.
15.30 מוסיקה אתנית.
16.05 מה קרה לי – סיפורים מהחיים.
17.05 מנגינה עברית – שירים ופזמונים מאוצר הפולקלור היהודי.
18.05 מבט ערב – אקטואליה ופרשנות. ישראל.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.50 בחברותא – יהדות בפרוזדור הזמן.
22.05 יחסים – על היוצר, אהבה ומין.
23.05 שעה אישית – עם בני עדר ואורחיו.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
08.05 עכשיו אחר – עד חדשות השעה.
09.05 עשר עד עשר.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בחצי היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן הרב.
15.45 עיתונות הרב.
16.05 צבע הכסף.
16.57 רגע של עברית.
17.05 חמש אחרי החדשות.
18.05 היום הזה – חדשות + מוסיקה.
19.05 דין ודברים – מגזין בענייני משפט.
20.05 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 כותרות מבט היום הזה.
21.15 משחקי לילה.
23.05 חולמים בהקיץ.
00.05 יומן חצות.
00.30 חולמים בהקיץ.
01.05 לתוך הלילה.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 עם לאט.
07.05 מעורב ישראלי.
09.05 בוקר בוקר.
10.05 תכנית עשר.
11.05 כל יום הוא יום יפה.
12.05 אהבה עצמית.
13.05 להתג.
14.00 עגולה – חדשות השעה של רשת גימל.
14.05 חדש חדש ומחודש.
15.00 קופסת הלהיטים.
17.05 מופע רוק.
18.05 קצת אחרת.
20.05 פופ 94.
21.05 כותל המזרח/תחנה מרכזית – שעה עם אומן.
22.05 שיר לאחותי – ר"שים בבקשתך.
23.05 חולם בהקיץ.

גלי צה"ל

05.02 "בוקר טוב צה"ל" – תכנית בוקר לחיילים.
05.56 "באותו מילולי" – פינתו של אבשלום קור.
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 "אוניברסיטה משודרת" – "מי התחתם הארוס" – "דודוד האיכות והכבות בידי הארים". מרצה: פרופ' עמנואל מוור.
06.30 "בוקר טוב ישראל" – מהדורה ראשונה.
07.15 "בוקר חדש" – עם אלכס אנסקי.
08.00 "בוקר טוב ישראל" – מהדורה שניה.
09.05 "קפה בבוקר".
10.05 "זומלה".
10.49 "בילוי היום" – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
11.05 "בבון לעכשיו".
13.00 "בצהרי היום" – יומן לסיכום חדשות הצהריים הבוקר.
13.15 "משוב לצהריים".
14.05 "העולם שפה".
15.05 "יש עם מי לדבר" – אריה מליניאק בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
15.55 "באותו מילולי" – פינתו של אבשלום קור.
16.00 "שעה לפני".
17.00 "ערב טוב ישראל".
18.05 "שיחה אישית" – עם טייסר אבנאצי.
18.45 "המשיעפרה קטנה" – צבא וביטחון.
19.05 "המוסיקה במקום".
19.55 "הודעות לחיילים".
20.00 מבט לחדשות.
20.30 "צעיר והצי" – בוחטל בשידור חי.
23.05 "עשרים הארבע – היום שהיה".
00.00 "יומן חצות" – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 "ציפורי לילה" – תכנית מוסקלית.
02.00 "לא הואט ליבה" – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגל"צ

07.05 "קריאה בוקר".
09.05 "עבר במקל".
11.05 "שנסון".
13.05 "מאנג אוייר".
14.05 "במרינה".
15.05 "עושה הנוע".
16.05 "חבס בכבישי".
18.05 "צלגלאח".
20.05 "אי תנועה".
22.05 "לילה טוב".

קולנוע

תל־אביב

גורדון: מסיבת נישואין 20.00
אירופה, אירופה 18.00
האחות קין 22.00
גן העיר 1: בקו האש 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
גן העיר 2: חסינה בתולה 14.40, 22.00
ג'ולייטה של הרוחות 17.00, 19.40
גת: שארית היום 14.00, 16.35, 19.15, 21.55
דיזנגוף 1: הפיתוי הכי יפה של חיי 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2: המסגתר 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 3: איש ללא פנים 11.00, 15.10, 17.15, 19.30 21.50
כחול 13.05
זקל: פילדלפיה 19.30, 21.50
הוד 1: תיק שקנאי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 21.45
הוד 2: עולמו של וין 2 19.30, 21.45
איש הדס 11.00, 13.30, 17.00
הוד 3: משפחת אדמס 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 21.45
הוד 4: בני וג'ון 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 21.45
הקולנוע 1: גיישה מהב 17.00, 19.30, 21.45
חן 1: נזירות בלח 2 19.30, 21.50
תולים בצמרת 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
חן 2: בית הרוחות 19.15, 21.50
גלשני הנינג'ה 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
חן 3: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 12.55, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: רק עד אחד לרצח 19.30, 21.50
שלושת המוסקטרים 11.00, 14.30, 17.00
חן 5: גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 17.00, 19.25, 21.50
מילת 1: בשם האב 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2: דרכו של קרליטו 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3: עולם מושלם 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: שלום לפילגש 11.00, 13.30, 16.15, 19.00, 21.40
לב 2: עירום 12.00, 14.15, 17.00, 19.30, 22.00
לב 3: צעד לא מחושב 17.00, 19.30, 22.00
אנטוניה וג'ין 11.30, 13.00, 15.00
לב 4: סוד הגן הנעלם 11.15, 13.15, 17.15, 19.15
לב בחוף 15.15, 21.45
מוזיאון ת"א: האומת שלא תיאמן 19.45, 22.00
מקסים החדש: הבריחה מהמבצר 17.00, 19.30, 21.50
סינמטק 1: חוות התרנגולות 19.00
ללא פתר (למנויים בלבד) 21.00
סינמטק 2: אבל'ה בוא ללונה פארק 17.00, 19.30, 21.30
צפון: ברכה – עולם מופלא 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 1: חג שמחת המול 13.45, 16.35, 19.15, 21.50
רב אור 2: תמונות קצרות 14.00, 17.30, 21.00
רב אור 3: סינה, מה זה בכלל קשור לאהבה 14.30, 17.00, 19.30, 21.55
רב אור 4: עידן התמימות 14.00, 16.40, 19.15, 21.50
רב אור 5: גב' דאוטפייר 14.30, 17.00, 19.25, 21.50
שחף 1: רשימת שינדלר 17.00, 20.30
שחף 2: הגמלט 17.00, 19.30, 21.50
תל־אביב 1: על קרקע בוערת 16.45, 19.15, 22.00
תל־אביב 2: בשם האב 19.15, 21.50
פסטיבל ילדים 11.30, 13.30, 17.00
תל־אביב 3: תיק שקנאי 16.40, 19.15, 21.50

חיפה

אורלי: פילדלפיה 18.45, 21.15
סינמה קפה מוריה: שלום לפילגש 21.30
סינמה קפה עממי 1: עולם מושלם 21.15
בני וג'ון 19.15
סינמה קפה עממי 2: אנטוניה וג'ין 19.15
עצמון 1: תיק שקנאי 16.15, 18.45, 21.15
עצמון 2: רשימת שינדלר 17.00, 20.30
עצמון 3: המסגתר 16.30, 18.50, 21.15
עצמון 4: עולמו של וין 2 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 5: הבריחה מהמבצר 16.30, 19.00, 21.15
פנורמה 1: בשם האב 19.00, 21.30
המסע המופלא הביתה 11.00, 16.30
פנורמה 2: החיים לפי משפחת אדמס 11.00, 16.30, 19.00
דרכו של קרליטו 21.20
פנורמה 3: הפיתוי הכי יפה של חיי 19.45, 21.40
סוד הגן הנעלם 11.00, 16.00, 18.00
קריון 1: בשם האב 19.00, 21.30
סוד הגן הנעלם 11.00, 16.45
קריון 2: גב' דאוטפייר 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: תיק שקנאי 16.45, 19.00, 21.30
תראו מי שמדבר 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4: עולמו של וין 2 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5: עידן התמימות 19.00, 21.30
החיים לפי משפחת אדמס 11.00, 16.45
קריון 6: רשימת שינדלר 16.45, 21.15
רב אור 1: שארית היום 18.45, 21.15
תולים בצמרת 11.00, 12.55, 17.00
רב אור 2: תמונות קצרות 21.00
גלשני הנינג'ה 11.00, 12.55, 17.00, 19.00
רב אור 3: בית הרוחות 21.20
גב' דאוטפייר 11.00, 13.10, 16.30, 19.00
רב גת 1: נזירות בלח 2 11.00, 13.15, 16.45, 19.00, 21.20
רב גת 2: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.00, 16.45, 19.00, 21.15
רב מור 1: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 12.55, 15.00, 17.00, 19.00, 21.20
רב מור 2: רק עד אחד לרצח 19.00, 21.20
אמנות עם שרירים 11.00, 17.00
רב מור 3: שארית היום 18.50, 21.25
נזירות בלח 2 11.00, 13.15, 16.45
רב מור 4: נזירות בלח 2 19.00, 21.20
תולים בצמרת 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב מור 5: פילדלפיה 18.55, 21.25
גלשני הנינג'ה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 6: חג שמחת המול 21.20
תולים בצמרת 12.00, 14.00, 16.00, 18.00
רב מור 7: בית הרוחות 21.20
גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 16.15, 18.45

ירושלים

גיל 1: בשם האב 16.15, 19.00, 12.50
פארק היהודה 11.00, 13.30
גיל 2: תיק שקנאי 13.30, 17.00, 20.30
גיל 3: עולמו של וין 2 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 22.00
גיל 4: איש הדס 11.00, 13.30
רשימת שינדלר 16.30, 19.00, 21.30
גיל 5: עולמו של וין 2 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.30
גיל 6: רשימת שינדלר 19.00, 21.00
גיל 7: תיק שקנאי 19.00, 21.50
פסטיבל סרטי ילדים 11.30, 13.30, 17.00
גיל 8: תיק שקנאי 19.00, 21.50
פסטיבל סרטי ילדים 11.30, 13.30, 17.00
חן 1: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.00, 15.05, 17.10, 19.30, 21.50
חן 2: נזירות בלח 2 19.30, 21.50
תולים בצמרת 11.00, 12.55, 14.50, 17.00
חן 3: גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 17.00, 19.25, 21.50
חן 4: שארית היום 19.20, 21.50
גלשני הנינג'ה 11.00, 13.00, 15.05, 17.00
חן 5: בית הרוחות 19.15, 21.55
נזירות בלח 2 11.00, 13.00, 15.05, 17.10
חן 6: רק עד אחד לרצח 19.45, 21.55
תולים בצמרת 12.00, 14.00, 16.00, 17.55
חן 7: תמונות קצרות 21.00
שלושת המוסקטרים 11.00, 13.05, 15.10, 17.20
סינמטק 1: מצב הדברים 19.00
מסיבת נישואין 21.30
סינמטק 2: המצעד הגדול 21.30
רון 1: פילדלפיה 17.00, 19.15, 21.30
רון 2: גב' דאוטפייר 10.45, 17.00, 19.15, 21.30
תיאטרון ירושלים: שלום לפילגש 18.00, 21.00
הפיתוי הכי יפה של חיי 19.00, 21.30

רמת גן — גבעתיים

ארמון 1: נזירות בלח 2 11.00, 13.10, 17.00
על קרקע בוערת 19.30, 21.50
ארמון 2: תיק שקנאי 19.10, 21.50
החיים לפי משפחת אדמס 11.00, 13.10, 17.00
ארמון 3: גב' דאוטפייר 11.00, 13.00, 17.00
נזירות בלח 2 19.25, 21.50
רב גן 1: שארית היום 19.20, 21.55
תולים בצמרת 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב גן 2: בית הרוחות 19.10, 21.55
סוד הגן הנעלם 11.00, 13.00, 15.05
גלשני הנינג'ה 17.15
רב גן 3: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
רב גן 4: רשימת שינדלר 17.30, 21.00
גלשני הנינג'ה 11.00, 13.00, 15.05

אור־יהודה

גיל 1: עולמו של וין 2 11.30, 17.00, 19.15, 21.30
גיל 2: סינה מה זה קשור לאהבה 19.15, 21.30
פארק היהודה 11.30, 17.00
גיל 3: הבריחה מהמבצר 19.15, 21.45
איש הדס 11.30, 16.45
גיל 4: עידן התמימות 19.15, 21.45
דניס 11.30, 16.45

אשדוד

רון 1: עולמו של וין 2 19.30, 21.30
רון 2: החיים לפי אדמס 19.30, 21.30

אשקלון

חן 1: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: עולמו של וין 2 19.30, 21.50
החיים לפי משפחת אדמס 11.00, 17.00
חן 3: נזירות בלח 2 19.30, 21.50
תולים בצמרת 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4: בית הרוחות 21.50
גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 17.00, 19.25
חן 5: תיק שקנאי 19.15, 21.55
נזירות בלח 11.00, 13.05, 15.10, 17.15

באר־שבע

רב נגב 1: על קרקע בוערת 19.30, 21.50
תולים בצמרת 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב נגב 2: בית הרוחות 21.50
גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 17.00, 19.25
רב נגב 3: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: תיק שקנאי 19.25, 21.50
גלשני הנינג'ה 11.00, 12.55, 15.00, 17.00

בת־ים

חן 1: גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 17.00, 19.25, 21.50
חן 2: על קרקע בוערת 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 21.50
תולים בצמרת 11.00, 12.55, 17.00
חן 3: תיק שקנאי 19.30, 21.50
חן 4: רשימת שינדלר 17.00, 21.50
אמנות עם שרירים 11.00, 13.00, 15.00
חן 5: חג שמחת המול 19.15, 21.55
גלשני הנינג'ה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6: בית הרוחות 19.10, 21.55
גב' דאוטפייר 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 7: רק עד אחד לרצח 19.30, 21.50
תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.00, 15.00, 17.00

הרצליה

אכדימוריום דניאל: הפיתוי הכי יפה של חיי 19.15, 21.30
דן אכדיה: שלום לפילגש 19.00, 21.50
מנדיין 1: תמונות קצרות 17.30, 21.00
מנדיין 2: חג שמחת המול 19.00, 22.00
כפאר 1: נזירות בלח 2 11.00, 17.00, 19.25, 22.55
כפאר 2: עולמו של וין 2 13.15, 19.35, 21.50
גב' דאוטפייר 10.50, 16.45
כפאר 3: תיק שקנאי 19.15, 21.45
תולים בצמרת 11.00, 13.00, 17.00

חדרה

לב 1: רשימת שינדלר 21.30
נזירות בלח 2 16.40, 19.20
לב 2: תיק שקנאי 19.30, 21.45
עולמו של וין 10.00, 12.00, 14.00, 16.30
משפחת אדמס 16.30
תיק שקנאי 19.30, 21.45
לב 3: נזירות בלח 2 21.45
החיים לפי משפחת אדמס 12.00
לב 4: שלום לפילגש 19.00, 21.30
גב' דאוטפייר 16.45

חולון

גל 1: על קרקע בוערת 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 22.00
גל 2: על קרקע בוערת 16.30, 19.15, 22.00
החיים לפי משפחת אדמס 11.00, 13.30, 17.00
איש הדס 11.00, 13.30
גל 3: תיק שקנאי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גל 4: הנזירות בלח 2 19.30, 22.00
גל 5: הפיתוי הכי יפה של חיי 19.30, 22.00
פסטיבל סרטי ילדים 11.30, 13.30, 17.00

כפר־סבא

גיל 1: תיק שקנאי 19.15, 22.00
תולים בצמרת 11.00, 13.30, 17.00
גיל 2: נזירות בלח 2 ב"יה 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: סוד הגן הנעלם 11.00, 13.30, 17.00
בשם האב 19.15, 22.00
גיל 4: רשימת שינדלר 17.00, 20.30
החיים לפי משפחת אדמס 11.00, 13.30
גיל 5: גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 6: עולמו של וין 2 19.30 22.00
פסטיבל סרטי ילדים 11.30, 13.30, 17.00
גיל 7: פסטיבל סרטי ילדים 11.30, 13.30, 17.00
שארית היום 19.15

מגדל העמק

רב חן 1: נזירות בלח 2 11.00, 16.30, 19.00, 21.30
רב חן 2: גב' דאוטפייר 19.00, 21.30
רב חן 3: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 17.00, 19.00
רק עד אחד לרצח 21.20

נס־ציונה

גיל 1: על קרקע בוערת 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 22.00
גיל 2: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: רשימת שינדלר 17.00, 20.30
פארק היהודה 11.00, 13.30
גיל 4: תיק שקנאי 19.15, 22.00

נצרת עלית

גיל 1: שלום לפילגש 19.15, 22.00
פסטיבל סרטי ילדים 11.30, 13.30, 17.00
גיל 2: עידן התמימות 19.15, 21.45
פסטיבל סרטי ילדים 11.30, 15.30, 17.00
גיל 3: נזירות בלח 2 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 12.45
גיל 4: איש הדס 11.30, 13.30, 16.45
בית הרוחות 19.15, 22.00
גיל 5: תיק שקנאי 16.45, 19.15, 22.00
הברוזה באיה 11.00, 13.30
גיל 6: עולמו של וין 2 11.00, 13.30, 17.00, 19.15, 21.45
גיל 7: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.30, 17.00, 19.15
המסגתר 21.45

נתניה

גיל 1: רשימת שינדלר 17.00, 20.30
פארק היהודה 11.00, 13.30
גיל 2: עולמו של וין 2 17.00, 19.30, 22.00
החיים לפי משפחת אדמס 11.00, 13.30
גיל 3: תיק שקנאי 22.00
סוד הגן הנעלם 11.00, 13.30, 17.00, 19.15
גיל 4: תיק שקנאי 19.15, 22.00
פסטיבל סרטי ילדים 11.30, 13.30, 17.00
גיל 5: בשם האב 16.30, 19.15, 22.00
חן נתניה 1: נזירות בלח 2 19.30, 21.50
תולים בצמרת 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן נתניה 2: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן נתניה 3: פילדלפיה 19.25, 21.55
גלשני הנינג'ה 11.00, 13.00, 15.05, 17.10
חן נתניה 4: גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 17.00, 19.20
רק עד אחד לרצח 21.50

פתח־תקוה

היכל 1: תיק שקנאי 19.15, 22.00
תולים בצמרת 11.00, 13.30, 17.00
היכל 2: רשימת שינדלר 17.00, 20.30
פארק היהודה 11.00, 13.30
היכל 3: עולמו של וין 2 19.30, 22.00
גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 17.00
רם 1: גב' דאוטפייר 19.15, 21.45
רם 2: החיים לפי משפחת אדמס 11.30, 16.45, 19.15
רם 3: עירום 19.15, 21.45

ראשון־לציון

הזהב 1: רשימת שינדלר 17.00, 20.30
פארק היהודה 11.00, 13.30
הזהב 2: רשימת שינדלר 20.30
תולים בצמרת 11.00, 13.30, 17.00, 19.00
הזהב 3: בשם האב 19.15, 22.00
סוד הגן הנעלם 11.00, 13.30, 17.00
חן 1: נזירות בלח 2 19.30, 21.50
תולים בצמרת 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
חן 2: שארית היום 21.50
גב' דאוטפייר 11.00, 13.30, 17.00, 19.25
חן 3: פילדלפיה 19.25, 21.55
גלשני הנינג'ה 11.00, 13.00, 15.05, 17.10
חן 4: תראו מי שמדבר עכשיו 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.15
תמונות קצרות 21.30
[illegible]: חג שמחת המול 19.30, 21.50
סמאר 1: גב' דאוטפייר 11.30, 13.45, 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 2: הבריחה מהמבצר 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00, מוצ"ש 24.00
סמאר 3: שארית היום 19.30, 22.00
הדרקון אליום 11.30, 13.30, 17.00
סמאר 4: תראו מי שמדבר עכשיו 11.30, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
ראשונה: עולמו של וין 2 19.30, 21.45
רון 1: עידן התמימות 17.00, 19.15, 21.30
רון 2: המסגתר 17.00, 19.15, 21.30
רון 3: סינה מה זה קשור לאהבה 17.00, 19.15, 21.30

רחובות

חן 1: רשימת שינדלר 17.45, 21.15
תולים בצמרת 11.00, 16.00, 17.45
חן 2: תיק שקנאי 19.30, 22.10
עולמו של וין 2 11.00, 16.00
חן 3: נזירות בלח 2 11.00, 16.00, 18.15, 20.15
שלום לפילגש 19.15
האומת שלא תיאמן 22.15
חן 4: נזירות בלח 2 11.00, 16.00, 19.30, 21.35
גב' דאוטפייר 11.00, 16.15